

KODUKORD

Esialgne versioon

jaanuar 2007

ET

Lugejale

Artiklite tõlgendused (artikli 201 alusel) on toodud kaldkirjas.

SISU

I OSA PARLAMENDILIIKMED, JUHTORGANID JA FRAKTSIOONID	12
1. PEATÜKK EUROOPA PARLAMENDI LIIKMED	12
Artikkel 1 Euroopa Parlament	12
Artikkel 2 Sõltumatu mandaat	12
Artikkel 3 Volituste kontrollimine	13
Artikkel 4 Parlamendiliikme ametiaeg	13
Artikkel 5 Privileegid ja immunitetid	15
Artikkel 6 Immunitedi võtmine	15
Artikkel 7 Immunitediga seonduvad menetlused	16
Artikkel 8 Kulutuste katmine ja lisatasude maksmine	17
Artikkel 9 Parlamendiliikmete majanduslikud huvid, käitumisreeglid ja pääs parlamendi ruumidesse	17
Artikkel 10 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) poolt läbiviidavad sisejuurdlused	18
2. PEATÜKK PARLAMENDI AMETIKANDJAD	18
Artikkel 11 Vanim parlamendiliige	18
Artikkel 12 Kandidaatide ülesseadmine ja üldsätted	18
Artikkel 13 Presidendi valimine ja avakõne	19
Artikkel 14 Asepresidentide valimine	19
Artikkel 15 Kvestorite valimine	19
Artikkel 16 Ametikandjate ametiaeg	19
Artikkel 17 Täitmata ametikohad	20
Artikkel 18 Volituste ennetähtaegne lõpetamine	20
3. PEATÜKK PARLAMENDI JUHTORGANID JA NENDE ÜLESANDED	20
Artikkel 19 Presidendi ülesanded	20
Artikkel 20 Asepresidentide ülesanded	20
Artikkel 21 Juhatuse koosseis	21
Artikkel 22 Juhatuse ülesanded	21
Artikkel 23 Esimeeste konverentsi koosseis	22
Artikkel 24 Esimeeste konverentsi ülesanded	22
Artikkel 25 Kvestorite ülesanded	22
Artikkel 26 Komisjonide esimeeste konverents	22
Artikkel 27 Delegatsioonide juhtide konverents	23
Artikkel 28 Juhatuse ja esimeeste konverentsi aruandekohustus	23
4. PEATÜKK FRAKTSIOONID	23
Artikkel 29 Fraktsioonide moodustamine	23
Artikkel 30 Fraktsioonide tegevus ja õiguslik staatus	23
Artikkel 31 Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed	24
Artikkel 32 Kohtade jaotus istungisaalis	24
II OSA ÕIGUSLOOME JA EELARVEMENETLUSED NING MUUD MENETLUSED	25
1. PEATÜKK ÕIGUSLOOME MENETLUSE KORD - ÜLDSÄTTED	25
Artikkel 33 Euroopa Komisjoni õigusloome- ja töökava	25

Artikkel 34 Põhiõiguste austamise, lähimuse, proportsionaalsuse ja õigusriigi põhimõtete järgimise ning finantsasjaolude uurimine	25
Artikkel 35 Õigusliku aluse kontrollimine	25
Artikkel 36 Finantsilise kokkusobivuse kontrollimine	26
Artikkel 37 Parlamendi teavitamine ja tema juurdepääs dokumentidele	26
Artikkel 38 Parlamendi esindamine nõukogu koosolekutel	26
Artikkel 39 Algatus EÜ asutamislepingu artikli 192 alusel	26
Artikkel 40 Õigusloomega seotud dokumentide läbivaatamine	27
Artikkel 41 Liikmesriikide ärakuulamine nende algatuste suhtes	28
2. PEATÜKK PARLAMENDI KOMISJONI MENETLUSKORD	28
Artikkel 42 Õigusloomega seotud raportid	28
Artikkel 43 Lihtsustatud menetlus	28
Artikkel 44 Õigusloomega mitteseotud raportid	29
Artikkel 45 Omaalgatuslikud raportid	29
Artikkel 46 Komisjonide arvamused	29
Artikkel 47 Komisjonidevaheline tõhustatud koostöö	30
Artikkel 48 Raporti koostamine	31
3. PEATÜKK ESIMENE LUGEMINE	31
Menetlus parlamendi komisjonis	31
Artikkel 49 Euroopa Komisjoni ettepaneku muutmine	31
Artikkel 50 Euroopa Komisjoni ja nõukogu seisukoht muudatusettepanekute suhtes	31
Menetlus parlamendi istungil	32
Artikkel 51 Esimese lugemise lõpetamine	32
Artikkel 52 Euroopa Komisjoni ettepaneku tagasilükkamine	32
Artikkel 53 Muudatusettepanekute vastuvõtmine Euroopa Komisjoni ettepaneku suhtes	32
Menetluse edasine käik	33
Artikkel 54 Tegevus parlamendi seisukoha vastuvõtmise järel	33
Artikkel 55 Ettepaneku tagasisaatmine parlamendile	34
Artikkel 56 1975. a ühisdeklaratsiooni lepitusmenetlus	35
4. PEATÜKK TEINE LUGEMINE	35
Menetlus parlamendi komisjonis	35
Artikkel 57 Nõukogu ühisseisukoha teatavakstegemine	35
Artikkel 58 Tähtaegade pikendamine	35
Artikkel 59 Ühisseisukoha edastamine ja menetlus vastutavas komisjonis	36
Menetlus parlamendi istungil	36
Artikkel 60 Teise lugemise lõpetamine	36
Artikkel 61 Nõukogu ühisseisukoha tagasilükkamine	36
Artikkel 62 Nõukogu ühisseisukoha muutmine	37
5. PEATÜKK KOLMAS LUGEMINE	37
Lepitusmenetlus	37
Artikkel 63 Lepituskomisjoni kokkukutsumine	37
Artikkel 64 Lepituskomisjoni delegatsioon	38
Menetlus parlamendi istungil	38
Artikkel 65 Ühistekst	38
6. PEATÜKK ÕIGUSLOOME MENETLUSE LÕPETAMINE	39
Artikkel 66 Nõustumine esimesel lugemisel	39

Artikkel 67 Nõustumine teisel lugemisel	39
Artikkel 68 Vastuvõetud õigusaktide allkirjastamine	39
7. PEATÜKK EELARVEMENETLUSED	40
Artikkel 69 Üldeelarve	40
Artikkel 70 Euroopa Komisjoni eelarve täitmise aruande kinnitamine	40
Artikkel 71 Muude eelarve täitmise aruannete kinnitamine	40
Artikkel 72 Parlamendi järelevalve eelarve täitmise üle	41
8. PEATÜKK INSTITUTSIOONISISESED EELARVEMENETLUSED	41
Artikkel 73 Parlamendi eelkalkulatsioonid	41
Artikkel 74 Kulude planeerimine ja kulutuste tegemine	41
9. PEATÜKK NÕUSOLEKUMENETLUS	41
Artikkel 75 Nõusolekumenetlus	41
10. PEATÜKK TÕHUSTATUD KOOSTÖÖ	42
Artikkel 76 Menetlus parlamendis	42
11. PEATÜKK MUUD MENETLUSED	42
Artikkel 77 Arvamuse avaldamise kord EÜ asutamislepingu artikli 122 alusel	42
Artikkel 78 Tööturu osapoolte dialoogiga seotud menetlused	42
Artikkel 79 Vabatahtlike kokkulepete kontrollimise menetlus	43
Artikkel 80 Kodifitseerimine	43
Artikkel 81 Rakendusmeetmed	43
12. PEATÜKK RAHVUSVAHELISED JA MUUD LEPINGUD	44
Artikkel 82 Ühinemislepingud	44
Artikkel 83 Rahvusvahelised lepingud	44
Artikkel 84 EÜ asutamislepingu artiklil 300 põhinev menetlus rahvusvaheliste lepingute ajutise kohaldamise, nende kehtivuse peatamise ja rahvusvahelise lepinguga loodud asutuses ühenduse seisukoha vastuvõtmise korral	45
13. PEATÜKK EUROOPA LIIDU ESINDAMINE VÄLISSUHETES NING ÜHINE VÄLIS- JA JULGEOLEKUPOLIITIKA	45
Artikkel 85 Ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja nimetamine	45
Artikkel 86 Eriesindajate nimetamine ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames	45
Artikkel 87 Ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja teiste eriesindajate avaldused	46
Artikkel 88 Esindamine rahvusvahelistes suhetes	46
Artikkel 89 Ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames parlamendiga konsulteerimine ja info jagamine	46
Artikkel 90 Ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames antavad soovitused	47
Artikkel 91 Inimõiguste rikkumine	47
14. PEATÜKK POLITSEIKOOSTÖÖ JA ÕIGUSALANE KOOSTÖÖ KRIMINAALASJADES	47
Artikkel 92 Parlamendi teavitamine politseikoostööst ja õigusalasest koostööst kriminaalasjades	47
Artikkel 93 Parlamendiga konsulteerimine kriminaalasjades tehtava politseikoostöö ja õiguslase koostöö raames	48

Artikkel 94 Soovitused kriminaalasjades tehtava politseikoostöö ja õigusalase koostöö raames	48
15. PEATÜKK ALUSPÕHIMÕTETE RIKKUMINE LIIKMESRIIGI POOLT	48
Artikkel 95 Rikkumise kindlakstegemine	48
III OSA PARLAMENDI TEGEVUSE LÄBIPAISTVUS	50
Artikkel 96 Parlamendi tegevuse läbipaistvus	50
Artikkel 97 Üldsuse juurdepääs dokumentidele	50
IV OSA SUHTED TEISTE INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA	52
1. PEATÜKK AMETISSENIMETAMISED	52
Artikkel 98 Euroopa Komisjoni presidendi valimine	52
Artikkel 99 Euroopa Komisjoni valimine	52
Artikkel 100 Euroopa Komisjonile umbusalduse avaldamise ettepanek	53
Artikkel 101 Kontrollikoja liikmete ametissenimetamine	53
Artikkel 102 Euroopa Keskpanga juhatuse liikmete ametissenimetamine	53
2. PEATÜKK AVALDUSED	54
Artikkel 103 Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu avaldused	54
Artikkel 104 Avaldused Euroopa Komisjoni otsuste selgitamiseks	54
Artikkel 105 Kontrollikoja avaldused	54
Artikkel 106 Euroopa Keskpanga avaldused	54
Artikkel 107 Soovitus majanduspoliitika üldsuuniste kohta	55
3. PEATÜKK KÜSIMUSTE ESITAMINE NÕUKOGULE, EUROOPA KOMISJONILE JA EUROOPA KESKPANGALE	55
Artikkel 108 Küsimused suulise vastuse saamiseks, millele järgneb arutelu	55
Artikkel 109 Infotund	55
Artikkel 110 Küsimused kirjaliku vastuse saamiseks	56
Artikkel 111 Küsimused Euroopa Keskpangalt kirjaliku vastuse saamiseks	56
4. PEATÜKK TEISTE INSTITUTSIOONIDE ARUANDED	56
Artikkel 112 Teiste institutsioonide aasta- ja muud aruanded	56
5. PEATÜKK RESOLUTSIOONID JA SOOVITUSED	57
Artikkel 113 Resolutsiooni ettepanekud	57
Artikkel 114 Soovitused nõukogule	57
Artikkel 115 Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine	58
Artikkel 116 Kirjalikud deklaratsioonid	59
Artikkel 117 Euroopa Majandus-ja Sotsiaalkomitee arvamuse küsimine	59
Artikkel 118 Regioonide Komitee arvamuse küsimine	59
Artikkel 119 Taotlused Euroopa ametkondadele	60
6. PEATÜKK INSTITUTSIOONIDEVAHELISED KOKKULEPPED	60
Artikkel 120 Institutsioonidevahelised kokkulepped	60
7. PEATÜKK HAGI ESITAMINE EUROOPA KOHTULE	60
Artikkel 121 Menetlus Euroopa Kohtus	60

Artikkel 122 Nõukogu tegevusetus pärast koostöömenetluses ühisseisukoha heakskiitmist ja selle tagajärjed	61
V OSA SUHTED RIIKIDE PARLAMENTIDEGA	62
Artikkel 123 Teabevahetus, kontaktid ja vastastikune ruumide ja muude vahendite võimaldamine	62
Artikkel 124 Euroopa Ühenduste Küsimustega Tegelevate Komisjonide Konverents (COSAC)	62
Artikkel 125 Parlamentide konverents	62
VI OSA ISTUNGJÄRGUD	63
1. PEATÜKK PARLAMENDI ISTUNGJÄRGUD	63
Artikkel 126 Parlamendi koosseisu ametiaeg, istungjärgud, osaistungjärgud ja istungid	63
Artikkel 127 Parlamendi kokkutulemine	63
Artikkel 128 Istungite ja koosolekute toimumise koht	63
Artikkel 129 Parlamendiliikmete osavõtt istungitest	63
2. PEATÜKK PARLAMENDI TÖÖPLAAN	64
Artikkel 130 Päevakorra projekt	64
Artikkel 131 Akti menetlemine parlamendi istungil ilma muudatusettepanekute ja aruteluta	64
Artikkel 132 Päevakorra kinnitamine ja muutmine	64
Artikkel 133 Erakorraline arutelu	65
Artikkel 134 Kiirmenetlus	65
Artikkel 135 Ühendatud arutelu	66
Artikkel 136 Tähtajad	66
3. PEATÜKK ISTUNGITE LÄBIVIIMISE KORD	66
Artikkel 137 Sissepääs istungisaali	66
Artikkel 138 Keeled	66
Artikkel 139 Üleminekuajaks kehtestatud kord	66
Artikkel 140 Dokumentide kättesaadavaks tegemine	67
Artikkel 141 Luba sõnavõtuks ja kõne sisu	67
Artikkel 142 Kõneaja eraldamine	67
Artikkel 143 Sõnavõtjate nimekiri	68
Artikkel 144 Üheminutilised sõnavõttud	68
Artikkel 145 Isiklikud avaldused	68
4. PEATÜKK MEETMED PARLAMENDILIIKMETE KÄITUMISREEGLITE RIKKUMISE KORRAL	69
Artikkel 146 Viivitamatult rakendatavad meetmed	69
Artikkel 147 Sanksioonid	69
Artikkel 148 Sisemine edasikaebamine	70
5. PEATÜKK KVOORUM JA HÄÄLETAMINE	70
Artikkel 149 Kvoorum	70
Artikkel 150 Muudatusettepanekute esitamine ja tutvustamine	70
Artikkel 151 Muudatusettepanekute vastuvõtmine	71
Artikkel 152 Hääletuse läbiviimise kord	72
Artikkel 153 Hääle võrdne jagunemine	72
Artikkel 154 Hääletuse läbiviimise põhimõtted	73

Artikkel 155 Muudatusettepanekute hääletamise järjekord	73
Artikkel 156 Parlamendi istungi ajal esitatud muudatusettepanekute läbivaatamine parlamendi komisjonides	74
Artikkel 157 Osade kaupa hääletamine	75
Artikkel 158 Hääletusõigus	75
Artikkel 159 Hääletus	75
Artikkel 160 Nimeline hääletus	75
Artikkel 161 Elektrooniline hääletus	75
Artikkel 162 Salajane hääletus	76
Artikkel 163 Hääletuse kohta selgituste andmine	76
Artikkel 164 Vaidlused hääletamise üle	77
6. PEATÜKK MENETLUSEGA SEOTUD KÜSIMUSED	77
Artikkel 165 Menetlusega seotud ettepanekud	77
Artikkel 166 Märkused kodukorra rikkumise kohta	77
Artikkel 167 Küsimuse vastuvõetamatus	78
Artikkel 168 Tagasisaatmine vastutavale komisjonile	78
Artikkel 169 Arutelu lõpetamine	78
Artikkel 170 Arutelu ja hääletuse edasilükkamine	79
Artikkel 171 Istungi katkestamine või lõpetamine	79
7. PEATÜKK MENETLUSE AVALIKKUS	79
Artikkel 172 Istungi protokoll	79
Artikkel 173 Istungi stenogramm	80
VII OSA PARLAMENDI KOMISJONID JA DELEGATSIOONID	81
1. PEATÜKK PARLAMENDI KOMISJONIDE MOODUSTAMINE JA NENDE VOLITUSED	81
Artikkel 174 Alaliste komisjonide moodustamine	81
Artikkel 175 Ajutiste komisjonide moodustamine	81
Artikkel 176 Uurimiskomisjonid	81
Artikkel 177 Komisjonide koosseis	83
Artikkel 178 Asendusliikmed	83
Artikkel 179 Komisjonide ülesanded	84
Artikkel 180 Volituste kontrollimise komisjon	85
Artikkel 181 Allkomisjonid	85
Artikkel 182 Komisjoni juhatus	85
2. PEATÜKK PARLAMENDI KOMISJONIDE TEGEVUS	86
Artikkel 183 Komisjoni koosolekud	86
Artikkel 184 Komisjoni koosoleku protokoll	86
Artikkel 185 Komisjonis toimuvad hääletused	86
Artikkel 186 Parlamendi komisjonis kohaldatavad parlamendi istungi läbiviimist reguleerivad sätted	87
Artikkel 187 Komisjoni infotunnid	87
3. PEATÜKK PARLAMENTIDEVAHELISED DELEGATSIOONID	87
Artikkel 188 Parlamentidevaheliste delegatsioonide moodustamine ja nende ülesanded	87
Artikkel 189 Koostöö Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assambleega	87
Artikkel 190 Parlamendi ühiskomisjonid	87

VIII OSA PETITSIOONID	89
Artikkel 191 Petitsiooniõigus	89
Artikkel 192 Petitsioonide läbivaatamine	89
Artikkel 193 Petitsioonide avaldamine	90
IX OSA OMBUDSMAN	91
Artikkel 194 Ombudsmani ametissenimetamine	91
Artikkel 195 Ombudsmani tegevus	91
Artikkel 196 Ombudsmani ametist tagandamine	92
X OSA PARLAMENDI PEASEKRETARIAAT	93
Artikkel 197 Peasekretariaat	93
XI OSA EUROOPA TASANDI ERAKONDADE VOLITUSED JA KOHUSTUSED	94
Artikkel 198 Presidendi volitused ja kohustused	94
Artikkel 199 Juhatuse volitused ja kohustused	94
Artikkel 200 Vastutava komisjoni ja parlamendi koosseisu volitused ja kohustused	94
XII OSA KODUKORRA KOHALDAMINE JA MUUTMINE	96
Artikkel 201 Kodukorra kohaldamine	96
Artikkel 202 Kodukorra muutmine	96
XIII OSA MUUD SÄTTED	98
Artikkel 203 Pooleliolevad küsimused	98
Artikkel 204 Lisade esitus	98
I LISA Artikli 9 lõike 1 rakendussätted: läbipaistvus ja parlamendiliikmete majanduslikud huvid	99
II LISA Infotunni läbiviimine artikli 109 alusel	101
III LISA Suunised ja üldpõhimõtted, mida järgida päevakorra teemade valikul arutelu korraldamiseks inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite üle artikli 115 alusel	103
IV LISA Euroopa Liidu põhieelarve ja lisaeelarvete kontrollimenetlus	104
V LISA Otsuste arutamine ja vastuvõtmine eelarve täitmise aruande kinnitamise menetluse käigus	109
VI LISA Parlamendi alaliste komisjonide volitused ja vastutusalad	112
VII LISA Salajased ja tundliku sisuga dokumendid ning teave	118
VIII LISA Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätted	124
IX LISA Artikli 9 lõike 4 rakendussätted: huvigrupid Euroopa Parlamendis	127
X LISA Ombudsmani kohustuste täitmine	129
XI LISA Pettuste, korruptsiooni ja muu ühenduste huve kahjustava õigusvastase tegevuse tõkestamine	139

XII LISA Euroopa Komisjoni rakendusvolituste kasutamise kord	142
XIII LISA Euroopa Parlamendi ja komisjoni vaheliste suhete raamkokkulepe	144
1. lisa Konfidentsiaalse teabe edastamine Euroopa Parlamendile	151
2. lisa Komisjoni õigusloome- ja töökava ajakava	153
XIV LISA (Välja jäetud)	154
XV LISA Parlamendi dokumentide nimekiri, millele on registri kaudu vahetu juurdepääs	155
XVI LISA Määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele	159
XVI A LISA Parlamendiliikmete käitumisreeglite tõlgendamise juhised	167

I OSA PARLAMENDILIIKMED, JUHTORGANID JA FRAKTSIOONID

1. PEATÜKK EUROOPA PARLAMENDI LIIKMED

Artikkel 1 Euroopa Parlament

1. Euroopa Parlament on asutamislepingute, Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestest ja üldistel valimistel käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti ja asutamislepingutest tulenevate siseriiklike õigusaktide alusel valitud kogu.

2. Euroopa Parlamendi liikmeid nimetatakse alljärgnevalt:

bulgaaria keeles "Членове на Европейския парламент",
hispaania keeles "Diputados al Parlamento Europeo",
tšehhi keeles "Poslanci Evropského parlamentu",
taani keeles "Medlemmer af Europa-Parlamentet",
saksa keeles "Mitglieder des Europäischen Parlaments",
eesti keeles "Euroopa Parlamendi liikmed",
kreeka keeles "Βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου",
inglise keeles "Members of the European Parliament",
prantsuse keeles "Députés au Parlement européen",
iiri keeles "Feisirí de Pharlaimint na hEorpa",
italia keeles "Deputati al Parlamento europeo",
läti keeles "Eiropas Parlamenta deputāti",
leedu keeles "Europos Parlamento nariai",
ungari keeles "Európai Parlamenti Képviselők",
malta keeles "Membru tal-Parlament Ewropew",
hollandi keeles "Leden van het Europees Parlement",
poola keeles "Posłowie do Parlamentu Europejskiego",
portugali keeles "Deputados ao Parlamento europeu",
rumeenia keeles "Deputați în Parlamentul European",
slovakkia keeles "Poslanci Európskeho parlamentu",
sloveenia keeles "Poslanci Evropskega parlamenta",
soome keeles "Euroopan parlamentin jäsenet",
rootsi keeles "Ledamöter av Europaparlamentet".

Artikkel 2 Sõltumatu mandaat

Euroopa Parlamendi liige on oma ülesannete täitmisel sõltumatu. Tema mandaat ning talle antud juhised ei ole siduvad.

Artikkel 3 Volituste kontrollimine

1. Euroopa Parlamendi valimiste järel palub president liikmesriikide pädevatel asutustel teatada parlamendile viivitamatult valitud liikmete nimed, et kõik liikmed saaksid parlamendis tööle asuda valimisjärgse esimese istungi algusest alates.

Ühtlasi pöörab president nende asutuste tähelepanu 20. septembri 1976. aasta akti asjakohastele sätetele ja palub neil võtta vajalikud meetmed, et vältida kokkusobimatust Euroopa Parlamendi liikme ametiga.

2. Iga liige, kelle valimisest on parlamendile teatatud, esitab enne parlamendis ametisse asumist kirjaliku deklaratsiooni selle kohta, et tal ei ole ühtki Euroopa Parlamendi liikme ametiga kokkusobimatut ametit 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõigete 1 või 2 tähenduses. Pärast üldvalimisi esitatakse see deklaratsioon võimalusel mitte hiljem, kui kuus päeva enne parlamendi esimest istungit. Kuni parlamendiliikme volitusi pole kontrollitud või vaidluse kohta pole veel otsust vastu võetud ja tingimusel, et ta on eelnevalt eespool nimetatud deklaratsioonile alla kirjutanud, võtab parlamendiliige täievoliliselt parlamendi ja selle organite istungitest osa.

Kui avalikkusele kättesaadavate allikate abil tõestatavate asjaolude alusel on kindlaks tehtud, et liikmel on 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõigete 1 ja 2 tähenduses Euroopa Parlamendi liikmele sobimatu amet, kuulutab parlament presidendilt saadud teabe põhjal ametikoha vabaks.

3. Vastutava komisjoni raporti alusel kontrollib parlament viivitamatult iga oma vastvalitud liikme volitusi ja võtab vastu otsuse tema mandaadi kehtivuse ning ka vaidluste kohta, mis võivad tekkida 20. septembri 1976. a akti sätete alusel, ent mitte selliste vaidluste kohta, mis tekivad siseriiklike valimisseaduste alusel.

4. Vastutava komisjoni raport põhineb ametlikul teatisel, milles iga liikmesriik teeb teatavaks kõik valimiste tulemused, tuues ära valitud kandidaatide ja võimalike asendusliikmete nimed koos nende järjestusega vastavalt valimistulemustele.

Parlamendiliikme mandaadi kehtivust ei ole võimalik kinnitada, kuni parlamendiliige ei ole esitanud käesolevas artiklis ja käesoleva kodukorra I lisas nõutud kirjalikke deklaratsioone.

Parlament võib vaidluses mõne parlamendiliikme mandaadi üle võtta vastutava komisjoni raporti alusel vastu otsuse igal ajal.

5. Kui parlamendiliikme nimetamine on tingitud samas nimekirjas olnud kandidaatide tagasiastumisest, siis tagab volituste kontrollimise eest vastutav komisjon, et sellised tagasiastumised oleksid kooskõlas 20. septembri 1976. a akti sätte ja mõttega ning käesoleva kodukorra artikli 4 lõikega 3.

6. Vastutav komisjon tagab, et liikmesriikide või liidu ametiasutused saadaksid parlamendile viivitamatult igasuguse informatsiooni, mis võib mõjutada Euroopa Parlamendi liikme ülesannete täitmist või asendusliikmete järjestust, näidates ametisse nimetamise puhul ära otsuse jõustumise kuupäeva.

Kui liikmesriigi pädevad ametiasutused algatavad mõne parlamendiliikme vastu menetluse, mille tagajärjeks võib olla liikmemandaadi kaotamine, palub president hoida teda kursis menetluse käiguga. Ta suunab selle küsimuse edasi vastutavale komisjonile. Vastutava komisjoni ettepanekul võib parlament võtta selles küsimuses vastu oma seisukoha.

Artikkel 4 Parlamendiliikme ametiaeg

1. Parlamendiliikme ametiaeg algab ja lõpeb vastavalt 20. septembri 1976. a aktile. Ametiaeg lõpeb ka parlamendiliikme surma või tagasiastumise korral.

2. Iga parlamendiliige jääb ametisse kuni parlamendi esimese pärast valimisi toimuva istungi avamiseni.

3. Iga tagasiastuv parlamendiliige teatab presidendile oma tagasiastumisest ja näitab ära kuupäeva, mil ta tagasi astub; see peab toimuma hiljemalt kolme kuu jooksul pärast teatamist. Teade vormistatakse ametliku protokollina, mis koostatakse peasekretäri või tema esindaja juuresolekul, kes kirjutab koos asjaomase parlamendiliikmega sellele alla. Teade antakse viivitamatult üle vastutavale komisjonile, mis võtab selle küsimuse oma esimese dokumendi saamisele järgneva koosoleku päevakorda.

Kui vastutav komisjon leiab, et tagasiastumine ei ole kooskõlas 20. septembri 1976. a akti sätte ja mõttega, informeerib ta sellest parlamenti, et viimane saaks võtta vastu otsuse koha vabaks jäämise kohta.

Vastasel korral otsustatakse, et koht jääb vabaks tagasiastuva parlamendiliikme poolt ametlikus protokollis näidatud kuupäeval. Seda küsimust parlamendis ei hääletata.

Erandlikes olukordades kehtib lihtsustatud menethuskord; see kehtib juhul, kui tagasiastumise jõustumise kuupäeva ja vastutava komisjoni esimese koosoleku vahel toimub üks või mitu osaistungjärku ja fraktsioon, millesse tagasiastuv parlamendiliige kuulub, ei saa endale nende osaistungjärkude ajaks asendusliiget seetõttu, et koha vabaksjäämise kohta puudub otsus. Lihtsustatud korra järgi on juhtumite lahendamise eest vastutava komisjoni raportööril õigus vaadata viivitamatult läbi iga tagasiastumise teade, millest teda on nõuetekohaselt informeeritud, ja kui viivitus tagasiastumisteate läbivaatamisel võiks kahju tuua, pöörduda vastutava komisjoni esimehe poole, paludes teda vastavalt lõikele 3:

- kas informeerida vastutava komisjoni nimel presidenti sellest, et parlament võib võtta vastu otsuse, et koht jääb vabaks,

- või kutsuda kokku vastutava komisjoni erakorraline koosolek raportööri tõstatatud probleemide arutamiseks.

4. Kui liikmesriigi pädev asutus teavitab presidenti Euroopa Parlamendi liikme volituste lõppemisest selle liikmesriigi õigusnormide kohaselt 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõikes 3 nimetatud kokkusobimatuse tõttu või mandaadi kehtetuks tunnistamise tõttu nimetatud akti artikli 13 lõike 3 kohaselt, teavitab president parlamenti mandaadi lõppemisest liikmesriigi teatatud kuupäeval ja palub liikmesriigil vaba koht viivitamatult täita.

Kui mõni liikmesriigi või liidu pädev ametiasutus või asjaomane parlamendiliige teatab presidendile parlamendiliikme sellisesse ametisse nimetamisest või valimisest, mis on kokkusobimatu Euroopa Parlamendi liikme ametiga 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõigete 1 või 2 tähenduses, informeerib president sellest parlamenti, mis võtab seejärel vastu otsuse parlamendiliikme koha vabaks jäämise kohta.

5. Liikmesriikide või liidu pädevad ametiasutused teavitavad presidenti igast ülesandest, mille nad kavatsesid parlamendiliikmele anda. President saadab kavandatava määramise ettepaneku edasi vastutavale komisjonile, mis otsustab, kas see on kooskõlas 20. septembri 1976. a akti sätte ja mõttega. President informeerib parlamenti, asjaomast parlamendiliiget ja asjaomaseid ametiasutusi parlamendi komisjoni järeldustest.

6. Ametiaja lõppemise ja koha vabaksjäämise kuupäeva arvestatakse järgmiselt:

- tagasiastumise korral on selleks kuupäev, mille parlament määras tagasiastumisteate põhjal kindlaks oma otsuses koha vabaksjäämise kohta;
- kui parlamendiliige nimetatakse või valitakse ametisse, mis 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõigete 1 või 2 tähenduses on kokkusobimatu Euroopa Parlamendi liikme ametiga, on selleks kuupäev, mille on teatanud liikmesriikide või liidu pädevad ametiasutused või asjaomane parlamendiliige.

7. Kui parlament on vastu võtnud otsuse, et koht on vaba, informeerib ta sellest asjaomast liikmesriiki ja palub tal koht viivitamatult täita.

8. Kõik vaidlused parlamendiliikme ametisse määramise kehtivuse üle, kui parlamendiliikme volitused on juba kontrollitud, edastatakse vastutavale komisjonile, mis esitab viivitamatult ja hiljemalt järgmise osaistungjärgu alguseks parlamendile raporti.

9. Parlament jätab endale õiguse kuulutada ametisse määramine kehtetuks või keelduda koha vabaksjäämise otsuse vastuvõtmisest, kui selgub, et ameti vastuvõtmine või selle mahapanemine tugines sisulisele veale või kehtetule tahteavaldusele.

Artikkel 5 Privileegid ja immuuniteedid

1. Parlamendiliikmel on sellised privileegid ja immuuniteedid mis on ette nähtud Euroopa ühenduste privileegide ja immuuniteetide protokolliga.

2. Parlamendi president saadab parlamendiliikmele, kelle valimisest on talle teatatud, liikmesriikides vaba liikumist võimaldava läbipääsuloa.

3. Parlamendiliikmel on õigus tutvuda kõigi parlamendi või tema komisjonide toimikutega, välja arvatud personaalsed toimikud ja arved, millega lubatakse tutvuda ainult asjaomasel parlamendiliikmel. Kodukorra VII lisas sätestatakse erandid dokumentidele üldsuse juurdepääsu piiravate normide suhtes, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele.

Artikkel 6 Immuuniteedi võtmine

1. Oma privileegide ja immuuniteetidega seotud volituste rakendamisel taotleb parlament eelkõige enda kui demokraatliku legislatiivkogu terviklikkuse säilitamist ja oma liikmete sõltumatuse tagamist nende ülesannete täitmisel.

2. Kui mõne liikmesriigi pädev ametiasutus on esitanud presidendile taotluse võtta mõnelt parlamendiliikmelt immuuniteet, teatatakse esitatud nõudest parlamendi istungil ning see suunatakse edasi vastutavale komisjonile.

3. Kui mõni parlamendiliige või endine parlamendiliige on esitanud presidendile immuuniteedi ja privileegide kaitsmise taotluse, teatatakse esitatud taotlusest parlamendi istungil ning see suunatakse edasi vastutavale komisjonile.

Parlamendiliikme või endise parlamendiliikme esindajaks võib olla teine parlamendiliige. Esindatava parlamendiliikme nõusolekuta ei või teine parlamendiliige esindamise taotlust esitada.

4. Juhul, kui parlamendiliikme privileegide ja immuuniteetide oletatava rikkumisena on parlamendiliige aresteeritud või tema liikumisvabadust piiratud, võib president, olles pidanud nõu vastutava komisjoni esimehe ja raportööri, astuda kiiresti samme asjaomase parlamendiliikme

privileegide ja immunitetide maksmapanemiseks. President teatab oma algatusest vastutavale komisjonile ja informeerib parlamenti.

Artikkel 7 Immuniteediga seonduvad menetlused

1. Vastutav komisjon vaatab immuniteedi võtmise ning immuniteedi ja privileegide kaitsmise taotlused läbi viivitamatult nende esitamise järjekorras.
2. Vastutav komisjon teeb soovitusliku ettepaneku, kas võtta vastu otsus immuniteedi võtmise taotluse või immuniteedi ja privileegide kaitsmise taotluse rahuldamise või tagasilükkamise kohta.
3. Vastutav komisjon võib paluda asjaomasel ametiasutusel anda mistahes informatsiooni või selgitusi, mida komisjon peab vajalikuks, et teha kindlaks, kas immunitet tuleks ära võtta või seda tuleks kaitsta. Kõnesolevale parlamendiliikmele antakse võimalus anda selgitusi; ta võib esitada mistahes dokumente või muid kirjalikke tõendeid, mida ta peab asjakohaseks. Teda võib esindada teine parlamendiliige.
4. Kui immuniteedi äravõtmist taotletakse mitmel alusel, siis võib iga aluse suhtes võtta vastu eraldi otsuse. Erandjuhul võib vastutav komisjon teha oma raportis ettepaneku, et immuniteedi äravõtmist rakendataks ainult juurdlustoimingute suhtes ja et kuni lõpliku kohtuotsuse tegemiseni säiliks parlamendiliikme immunitet mistahes vormis kinnipidamise, eelvangistuse või mistahes muu meetme suhtes, mis takistaks tal tema mandaadiga seotud ülesannete täitmist.
5. Kui parlamendiliikmel tuleb esineda tunnistajana või anda tunnistusi eksperdina, siis ei ole vaja taotleda immuniteedi äravõtmist juhul, kui:
  - parlamendiliiget ei kohustata ilmuma sellisel kuupäeval või kellaajal, mis takistab või raskendab tal tema kui parlamendiliikme kohustuste täitmist, või kui ta võib anda oma tunnistuse kirjalikult või mistahes muus vormis, mis ei raskenda tal tema parlamendiliikme kohustuste täitmist;
  - parlamendiliiget ei kohustata andma tunnistusi küsimustes, mille kohta ta oma ametiülesannete täitmisel on saanud konfidentsiaalset teavet, mille avaldamist ta ei pea võimalikuks.
6. Privileegide või immunitetide kaitsmise korral teeb vastutav komisjon kindlaks, kas asjaolud kujutavad endast administratiivset või muud piirangut, mis takistab parlamendiliikme vaba liikumist parlamendi koosoleku toimumise kohta või sealt tagasi või arvamuse väljendamist või hääletamist tema mandaadiga seotud ülesannete täitmisel, või kuuluvad need siseriiklikust õigusest väljaspool asuva privileegide ja immunitetide protokollis artikli 10 regulatsiooni alla; vastutav komisjon teeb ettepaneku, et asjaomane ametiasutus teeks vajalikud järeldused.
7. Vastutav komisjon võib esitada põhjendatud arvamuse taotluse esitanud ametiasutuse pädevuse ja taotluse vastuvõetavuse kohta, kuid ei võta mingil juhul seisukohta selle kohta, kas parlamendiliige on süüdi või mitte või kas arvamused või teod, milles teda süüdistatakse, õigustavad tema vastutuselevõtmist, seda isegi siis, kui komisjon on nõude läbivaatamisel juhtumi asjaolusid üksikasjalikult tundma õppinud.
8. Vastutava komisjoni raport pannakse selle esitamise päevale järgneva esimese parlamendi istungi päevakorra algusesse. Otsuse ettepaneku suhtes muudatusettepanekuid ei esitata.

Arutelu piirdub sellega, et immuniteedi äravõtmise või allesjätmise või privileegide või immuniteetide kaitsmise ettepanekutele esitatakse poolt- ja vastuargumente.

Ilma et see piiraks artikli 145 sätete kohaldamist, ei võta parlamendiliige, kelle privileege või immuniteete antud juhtumil arutatakse, arutelul sõna.

Raportis sisalduv otsuse ettepanek pannakse hääletusele esimesel arutelule järgneval hääletustunnil.

Kui parlament on küsimust arutanud, pannakse iga raportis sisaldunud ettepanek eraldi hääletusele. Kui mõni ettepanek lükatakse tagasi, loetakse vastuvõetuks selle ettepaneku suhtes vastupidine otsus.

9. President teatab parlamendi otsusest viivitamatult asjaomasele parlamendiliikmele ja asjaomase liikmesriigi pädevale ametiasutusele, taotledes, et teda informeeritaks edasisest menetluse käigust ja mistahes selle tulemusel tehtud kohtuotsustest. Peale selle info saamist, edastab president selle parlamendile viisil, mida peab kõige sobivamaks, ning kui vaja, siis pärast nõupidamist vastutava komisjoniga.

10. Kui president kasutab talle artikli 6 lõikega 4 antud volitusi, võtab vastutav komisjon oma järgmisel koosolekul presidendi algatuse teadmiseks. Kui vastutav komisjon peab seda vajalikuks, võib ta koostada parlamendile raporti.

11. Vastutav komisjon käsitleb nimetatud küsimusi ja vaatab kõik saadud dokumendid läbi ülima konfidentsiaalsusega.

12. Vastutav komisjon võib pärast nõupidamist liikmesriikidega koostada suunava nimekirja liikmesriikide ametiasutustest, mis on pädevad esitama taotlust mõnelt parlamendiliikmelt immuniteedi võtmise suhtes.

13. Iga pädeva ametiasutuse järelepärimine parlamendiliikmete privileegide ja immuniteetide ulatuse kohta vaadatakse läbi vastavalt ülaltoodud artiklitele.

Artikkel 8 Kulutuste katmine ja lisatasude maksmine

Juhatus kehtestab eeskirjad parlamendiliikmete kulutuste katmiseks ja lisatasude maksmiseks.

Artikkel 9 Parlamendiliikmete majanduslikud huvid, käitumisreeglid ja pääs parlamendi ruumidesse

1. Parlament võib kehtestada parlamendiliikmete majanduslike huvide läbipaistvust reguleeriva korra, mis lisatakse kodukorrale.¹

See kord ei piira parlamendiliiget tema ametikohustuste täitmisel ega sellega seonduvas poliitilises või muus tegevuses.

2. Parlamendiliikmete käitumine põhineb vastastikusel austusel, Euroopa Liidu alusaktides sätestatud väärtustel ja põhimõtetel, tagab parlamendi vääriskuse ning ei tohi ohustada parlamendi töö nõuetekohast toimumist ega rahu ja vaikust parlamendi hoonetes.

Nimetatud põhimõtete mittetäitmine võib kaasa tuua artiklites 146, 147 ja 148 ette nähtud meetmete kohaldamise.

3. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira mingil viisil parlamendis toimuvate arutelude elavust ega parlamendiliikmete sõnavabadust.

---

¹Vt I lisa.

Artikli kohaldamine põhineb esmastes ühenduse õigusaktides ning parlamendiliikmete põhimääruses sätestatud parlamendiliikmete õiguste täielikul austamisel.

Artikli kohaldamine põhineb läbipaistvuse põhimõttel ning tagatakse antud valdkonda puudutavate mis tahes sätete teatavaks tegemine parlamendiliikmetele, keda teavitatakse isiklikult nende õigustest ja kohustustest.

4. Kvestorid vastutavad kuni ühe aastase kehtivusega nimeliste läbipääsulubade väljaandmise eest isikutele, kes soovivad sageli pääseda parlamendi valdustesse, et anda enda või kolmandate isikute huvides parlamendiliikmele tema ülesannete täitmiseks vajalikku teavet.

Neilt isikuilt nõutakse, et nemad omalt poolt:

- täidaksid käesoleva kodukorra juurde kuuluvas lisas avaldatud eetikakoodeksi² nõudeid;
- kirjutaksid end sisse kvestorite poolt peetavasse registrisse.

See register on üldsusele nõudmisel kättesaadav kõigis parlamendi töökohtades ja kvestorite poolt kehtestatud kujul ka liikmesriikides asuvates parlamendi infobüroodes.

Käesoleva lõike rakendussätted kehtestatakse kodukorra juurde kuuluva lisana.³

5. Endiste parlamendiliikmete eetikakoodeksi, õigused ja privileegid kehtestab juhatus oma otsusega. Endiste parlamendiliikmete kohtlemisel ei tehta nende vahel mingit vahet.

Artikkel 10 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) poolt läbiviidavad sisejuurdlused

Vastavalt parlamendi otsusele, mis on ära toodud käesoleva kodukorra lisas,⁴ rakendatakse parlamendis 25. mai 1999. a institutsioonidevahelises kokkuleppes kehtestatud ühtseid eeskirju, mis käsitlevad Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlusi ja milles on toodud vajalikud abinõud selle ameti poolt korraldatavate juurdluste sujuvaks läbiviimiseks.

2. PEATÜKK PARLAMENDI AMETIKANDJAD

Artikkel 11 Vanim parlamendiliige

1. Artikli 127 lõikes 2 ette nähtud istungit ja iga muud istungit, mille eesmärgiks on valida president ja juhatus, juhatab kuni presidendi valimiseni vanim kohalolev parlamendiliige.

2. Kui istungit juhatab vanim parlamendiliige, arutatakse vaid neid küsimusi, mis on seotud presidendi valimise ja volituste kontrollimisega.

Vanim parlamendiliige kasutab presidendi volitusi, millele on osutatud artikli 3 lõike 2 teises lõigus. Kõik muud volituste kontrollimist puudutavad küsimused, mis tõstatatakse sel ajal, kui istungit juhatab vanim parlamendiliige, edastatakse volituste kontrollimise eest vastutavale komisjonile.

Artikkel 12 Kandidaatide ülesseadmine ja üldsätted

1. President, asepresidendid ja kvestorid valitakse salajasel hääletusel artikli 162 sätete alusel. Kandidaatide ülesseadmiseks on vajalik nende nõusolek. Kandidaate võivad üles seada fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget. Kui ülesseatud kandidaatide arv ei ületa täidetavate kohtade arvu, võib kandidaatide valimine toimuda lihtsa heakskiitmisega.

---

²Vt IX lisa.

³Vt IX lisa.

⁴Vt XI lisa.

2. Presidendi, asepresidentide ja kvestorite valimisel tuleb arvestada vajadusega tagada liikmesriikide ja poliitiliste vaadete üldine õiglane esindatus.

Artikkel 13 Presidendi valimine ja avakõne

1. Kõigepealt valitakse president. Ülesseatud kandidaatide nimed antakse enne iga hääletusvooru vanima parlamendiliikme kätte, kes teatab need parlamendile. Kui pärast kolme hääletusvooru pole ükski kandidaat kogunud antud häälte absoluutset enamust, pääsevad neljandasse hääletusvooru kaks parlamendiliiget, kes said kolmandas hääletusvoorus kõige enam hääli. Võrdse häälte arvu puhul kuulutatakse valituks vanem kandidaat.

2. Kohe, kui president on valitud, annab vanim parlamendiliige talle juhatamise üle. Avakõne võib pidada ainult valitud president.

Artikkel 14 Asepresidentide valimine

1. Seejärel valitakse asepresidendid, kasutades ühtainsat hääletussedelit. Esimeses hääletusvoorus kuulutatakse valituks häälte arvu järjekorras kuni neliteist kandidaati, kes saavad antud häälte absoluutse enamuse. Kui valitud kandidaatide arv on väiksem kui täidetavate kohtade arv, korraldatakse samadel tingimustel teine hääletusvoor, et täita ülejäänud kohad. Kui pärast seda läheb vaja veel kolmandat hääletusvooru, siis ülejäänud kohtade täitmisel osutuvad valituks kandidaadid, kes saavad suhtelise häälteenamuse. Võrdse häälte arvu puhul kuulutatakse valituks vanimad kandidaadid.

Kuigi see artikkel ei näe erinevalt artikli 13 lõikest 1 asepresidentide valimise puhul otseselt ette uute kandidaatide ülesseadmist valimisvoorude vahel, on see lubatud, sest parlament kui suveräänne organ peab saama kaaluda kõiki võimalikke kandidaate ja sellise võimaluse puudumine võiks takistada valimiste sujuvat läbiviimist.

2. Asepresidentide järjestuse määrab see järjekord, milles nad valiti, ja võrdse häälte arvu korral nende vanus, kui artikli 17 lõige 1 ei sätesta teisiti.

Kui neid ei valita salajasel hääletusel, määrab nende järjestuse järjekord, milles president teatab parlamendile nende nimed.

Artikkel 15 Kvestorite valimine

Pärast asepresidentide valimist valib parlament viis kvestorit.

Kvestorid valitakse sama korra järgi nagu asepresidendid.

Olenemata esimeses lõigus sätestatust, valib parlament ajavahemikuks jaanuar 2007 – juuli 2009 kuus kvestorit.

Artikkel 16 Ametikandjate ametiaeg

1. Presidendi, asepresidentide ja kvestorite ametiaeg on kaks ja pool aastat.

Kui parlamendiliige vahetab fraktsiooni, säilitab ta selleks ajaks, mis on veel alles tema kahe ja poole aasta pikkusest ametiajast, oma koha juhatuses või kvestorite kogus.

2. Kui mõni nendest ametikohtadest jääb vabaks enne nimetatud tähtaja lõppemist, kestab sellesse ametisse valitud parlamendiliikme ametiaeg ainult selle aja, mis on veel alles tema eelkäija ametiajast.

Artikkel 17 Täitmata ametikohad

1. Presidendi, asepresidendi või kvestori vahetumise korral valitakse tema ametijärglane eespool toodud eeskirjade alusel.

Iga valitud uus asepresident asub asepresidentide järjestuses oma eelkäija kohale.

2. Kui vabaks jääb presidendi ametikoht, täidab kuni uue presidendi valimiseni presidendi ülesandeid esimene asepresident.

Artikkel 18 Volituste ennetähtaegne lõpetamine

Võttes otsuse vastu antud häälte kolmeviidikulise enamusega ja nii, et hääletusel on esindatud vähemalt kolm fraktsiooni, võib esimeeste konverents teha parlamendile ettepaneku lõpetada parlamendi presidendi, asepresidendi, kvestori, parlamendi komisjoni esimehe või aseesimehe, parlamentidevahelise delegatsiooni juhi või asejuhi või mõne muu parlamendi poolt valitud või ametisse nimetatud isiku volitused, kui ta leiab, et see parlamendiliige on süüdi rängas eksimuses. Parlament kiidab ettepaneku heaks antud häälte kahekolmandikulise enamusega ja ühtlasi parlamendi koosseisu häälteenamusega.

3. PEATÜKK PARLAMENDI JUHTORGANID JA NENDE ÜLESANDED

Artikkel 19 Presidendi ülesanded

1. President korraldab kogu parlamendi ja selle organite tegevust käesolevas kodukorras sätestatud tingimustel. Tal on kõik volitused, et juhatada parlamendi tööd ja tagada selle nõuetekohane läbiviimine.

Nende volituste hulka kuulub ka õigus panna tekste hääletusele teises järjekorras, kui on määratud hääletusele pandavas dokumendis. Analoogiliselt artikli 155 lõike 7 sätetega võib president taotleda selleks eelnevalt parlamendi nõusolekut.

2. Presidendi ülesandeks on avada, katkestada ja lõpetada istungeid, võtta vastu otsused selle kohta, kas muudatusettepanekud on vastuvõetavad, missugused küsimused saata nõukogule ja Euroopa Komisjonile ning kas raportid on kooskõlas kodukorraga. President tagab käesolevast kodukorrast kinnipidamise, hoiab korda, annab kõnelejatele sõna, kuulutab arutelud lõppenuks, paneb küsimused hääletusele, kuulutab välja hääletuste tulemused ning saadab parlamendi komisjonidele kõik neid puudutavad teated.

3. President võib arutelul sõna võtta ainult kokkuvõtte tegemiseks või kõnelejate korrale kutsumiseks. Kui ta soovib arutelust osa võtta, annab ta juhatamise üle ega asu enne juhatama, kui arutelu on lõppenud.

4. Parlamenti esindab rahvusvahelistes suhetes, ametlikel üritustel ning haldus-, õigus- ja finantsasjades president, kes võib delegeerida need ülesanded teistele.

Artikkel 20 Asepresidentide ülesanded

1. Kui president on ära, ei saa oma ülesandeid täita või soovib vastavalt artikli 19 lõikele 3 osa võtta arutelust, asendab teda vastavalt artikli 14 lõikele 2 üks asepresidentidest.

2. Asepresidendid täidavad ka ülesandeid, mis on pandud neile artikliga 22, artikli 24 lõikega 3 ja artikli 64 lõikega 3.

3. President võib delegeerida asepresidentidele mistahes ülesandeid, näiteks parlamendi esindamise konkreetsetel ametlikel üritustel või muudes toimingutes. Eelkõige võib president määrata asepresidendi täitma ülesandeid, mis on presidendile pandud artikli 109 lõikega 3 ja artikli 110 lõikega 2.

Artikkel 21 Juhatuse koosseis

1. Juhatus koosneb parlamendi presidendist ja neljateistkümnest asepresidendist.
2. Kvestoritel on juhatuses nõuandev hääل.
3. Kui juhatuses jagunevad hääled võrdselt, on presidendi hääل otsustav.

Artikkel 22 Juhatuse ülesanded

1. Juhatus täidab talle käesoleva kodukorraga pandud ülesandeid.
2. Juhatus võtab vastu otsuseid parlamendiliikmeid ning parlamendi, selle sekretariaadi ja selle organite sisemist korraldust puudutavates rahalistes, organisatsioonilistes ja haldusküsimustes.
3. Juhatus võtab vastu otsuseid istungite läbiviimist puudutavates küsimustes.

Istungite läbiviimine hõlmab ka parlamendiliikmete käitumisega seotud küsimusi kõikides parlamendi hoonetes.

4. Juhatus kehtestab regulatsiooni, millele osutatakse artiklis 31 ja mis puudutab fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmeid.
5. Juhatus määrab kindlaks peasekretariaadi ülesehituse ja kehtestab eeskirjad ametnikke ning teisti teenistujaid puudutavates haldus- ja finantsküsimustes.
6. Juhatus koostab parlamendi eelkalkulatsioonide esialgse projekti.
7. Juhatus kehtestab vastavalt artiklile 25 kvestorite jaoks suunised.
8. Juhatuse pädevuses on anda parlamendi komisjonidele luba korraldada koosolekuid väljaspool tavalisi koosolekupaiku ning raportööridele luba viia läbi ärakuulamisi ning uurimis- ja teabekogumisreise.

Juhul kui nimetatud koosolekute läbiviimise luba on antud, määratakse keelte kasutamise kord kindlaks vastavalt sellele, milliseid ametlikke keeli asjaomase komisjoni liikmed ja asendusliikmed kasutavad ja milliste keelte kasutamist nad taotlevad.

Sama korda kohaldatakse ka delegatsioonide suhtes, välja arvatud juhul kui delegatsiooni liikmed ja asendusliikmed lepivad kokku teisiti.

9. Juhatus nimetab vastavalt artiklile 197 ametisse peasekretäri.
10. Seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 2004/2003 Euroopa tasandi erakondi reguleerivate määruste ja erakondade rahastamise eeskirjade kohta võtab juhatus vastu rakendussätted ning täidab nimetatud määruse rakendamisel talle parlamendi kodukorraga pandud kohustusi.
11. President ja/või juhatus võivad anda ühele või mitmele juhatuseliikmele üldisi või eriuülesandeid, mis kuuluvad presidendi ja/või juhatuseliikme pädevusse. Samaaegselt määratakse kindlaks ka nende täitmise viisid ja vahendid.

12. Uue parlamendi valimisel jääb endine juhatus ametisse kuni uue parlamendi koosseisu esimese istungini.

Artikkel 23 Esimeeste konverentsi koosseis

1. Esimeeste konverents koosneb parlamendi presidendist ja fraktsioonide esimeestest. Fraktsiooni esimees võib määrata mõne oma fraktsiooni liikme oma esindajaks.

2. Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed saadavad endi seast esimeeste konverentsi koosolekutele kaks hääleõiguseta parlamendiliiget.

3. Esimeeste konverents püüab talle lahendamiseks antud küsimustes saavutada konsensuse.

Kui konsensust saavutada ei õnnestu, siis pannakse küsimus hääletusele, kusjuures häälele kaalu omistamisel arvestatakse liikmete arvu igas fraktsioonis.

Artikkel 24 Esimeeste konverentsi ülesanded

1. Esimeeste konverents täidab talle käesoleva kodukorraga pandud ülesandeid.

2. Esimeeste konverents võtab vastu otsused parlamendi töö korraldust ja õigusloome planeerimist puudutavates küsimustes.

3. Esimeeste konverents vastutab küsimuste eest, mis puudutavad suhteid Euroopa Liidu teiste institutsioonide ja asutustega ning liikmesriikide parlamentidega. Juhatus nimetab kaks asepresidenti, kes vastutavad suhete korraldamise eest liikmesriikide parlamentidega. Nad kannavad oma sellealasest tegevusest regulaarselt ette esimeeste konverentsile.

4. Esimeeste konverents vastutab suhete korraldamise eest kolmandate riikide ning Euroopa Liidu väliste institutsioonide ja organisatsioonidega.

5. Esimeeste konverents koostab parlamendi osaistungjärgu päevakorra projekti.

6. Esimeeste konverents vastutab parlamendi alaliste komisjonide, uurimiskomisjonide, parlamendi ühiskomisjonide ning alaliste ja ad hoc delegatsioonide koosseisu ja pädevusega seotud küsimuste eest.

7. Esimeeste konverents määrab vastavalt artiklile 32 kindlaks, kuidas jaotatakse parlamendi istungisaalis kohad.

8. Esimeeste konverents vastutab omaalgatuslike raportite koostamise loa andmise eest.

9. Esimeeste konverents teeb juhatusel ettepanekuid fraktsioone puudutavate haldus- ja eelarveküsimuste kohta.

Artikkel 25 Kvestorite ülesanded

Kvestorid vastutavad lähtuvalt juhatusel kehtestatud suunistest parlamendiliikmeid vahetult puudutavate haldus- ja finantsküsimuste eest.

Artikkel 26 Komisjonide esimeeste konverents

1. Komisjonide esimeeste konverents koosneb kõigi parlamendi alaliste või ajutiste komisjonide esimeestest ja valib endale esimehe.

2. Komisjonide esimeeste konverents võib anda esimeeste konverentsile soovitusi komisjonide töö korraldamiseks ja osaistungjärkude päevakordade koostamiseks.

3. Juhatus ja esimeeste konverents võivad kohustada komisjonide esimeeste konverentsi täitma teatud ülesandeid.

Artikkel 27 Delegatsioonide juhtide konverents

1. Delegatsioonide juhtide konverents koosneb kõigi alaliste parlamentidevaheliste delegatsioonide juhtidest ja valib endale esimehe.
2. Delegatsioonide juhtide konverents võib anda esimeeste konverentsile soovitusi delegatsioonide töö korraldamiseks.
3. Juhatus ja esimeeste konverents võivad kohustada delegatsioonide juhtide konverentsi teatud ülesandeid täitma.

Artikkel 28 Juhatuse ja esimeeste konverentsi aruandekohustus

1. Juhatuse ja esimeeste konverentsi protokollid tõlgitakse kõigisse ametlikes keeltesse, trükitakse ja jagatakse laiali kõigile parlamendiliikmetele ning need on kättesaadavad üldsusele, kui juhatus või esimeeste konverents ei otsusta protokollis mõne üksiku punkti suhtes erandkorras teisiti; vastava otsuse saab vastu võtta, tuginedes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 4 lõigetes 1 kuni 4 sätestatud konfidentsiaalsusnõuetele.
2. Iga parlamendiliige võib esitada arupärimise juhatus, esimeeste konverentsi või kvestorite töö kohta. Sellised küsimused esitatakse presidendile kirjalikult ja avaldatakse koos neile antud vastustega parlamendi bulletinis kolmekümne päeva jooksul alates nende esitamisest.

4. PEATÜKK FRAKTSIOONID

Artikkel 29 Fraktsioonide moodustamine

1. Parlamendiliikmed võivad moodustada oma poliitiliste vaadete järgi fraktsioone.

Tavaliselt pole parlamendil vaja hinnata fraktsiooni liikmete poliitiliste vaadete sarnasust. Fraktsiooni moodustamisel käesoleva artikli alusel tunnustavad asjaomased parlamendiliikmed juba tulenevalt fraktsiooni definitsioonist, et neil on poliitiline ühtekuuluvus. Ainult siis, kui asjaomased parlamendiliikmed seda eitavad, on parlamendil vaja hinnata, kas fraktsioon on moodustatud kooskõlas käesoleva kodukorraga.

2. Fraktsioon koosneb parlamendiliikmetest, kes on valitud vähemalt ühest viiendikust liikmesriikidest. Fraktsiooni moodustamiseks nõutav minimaalne parlamendiliikmete arv on kakskümmend.
3. Parlamendiliige ei saa kuuluda rohkem kui ühte fraktsiooni.
4. Fraktsiooni moodustamise kohta tehakse presidendile avaldus. Avalduses näidatakse ära fraktsiooni nimi, selle liikmed ja juhatus.
5. Fraktsiooni moodustamise avaldus avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 30 Fraktsioonide tegevus ja õiguslik staatus

1. Fraktsioonide tegevus oma kohustuste täitmisel on osa liidu tegevustest, sh need kohustused, mis on fraktsioonidele pandud käesoleva kodukorraga. Lähtudes parlamendi peasekretariaadi struktuurist, haldusvahenditest ja parlamendi eelarves selleks tehtud assigneeringutest, võimaldatakse igale fraktsioonile oma sekretariaat.

2. Juhatus võtab vastu nimetatud vahendite ja assigneeringute tegemise, rakendamise ja järelevalvega ning eelarve rakendamisevõimetuste delegeerimisega seotud regulatsioonid.
3. Nimetatud regulatsioonidega määratakse kindlaks fraktsiooni tegevuse lõppemise korral sellele järgnevad haldus- ning finantstagajärjed.

Artikkel 31 Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed

1. Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele luuakse oma sekretariaat. Üksikasjad määrab peasekretäri ettepanekul kindlaks juhatus.
2. Juhatus määrab kindlaks ka selliste parlamendiliikmete staatuse ja õigused parlamendis.
3. Samuti võtab juhatus vastu parlamendi eelarves fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele loodud sekretariaadi ja neile eraldatud haldusvahenditega seotud assigneeringute tegemise, rakendamise ja auditiga seotud regulatsioonid.

Artikkel 32 Kohtade jaotus istungisaalis

Fraktsioonide, fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete ja Euroopa Liidu institutsioonide kohtade jaotuse istungisaalis määrab kindlaks esimeeste konverents.

II OSA ÕIGUSLOOME JA EELARVEMENETLUSED NING MUUD MENETLUSED

1. PEATÜKK ÕIGUSLOOME MENETLUSE KORD - ÜLDSÄTTED

Artikkel 33 Euroopa Komisjoni õigusloome- ja töökava

1. Parlament teeb Euroopa Liidu õigusloomekava ettevalmistamisel koostööd Euroopa Komisjoni ja nõukoguga.

Parlament ja Euroopa Komisjon teevad Euroopa Komisjoni õigusloome- ja töökava ettevalmistamisel koostööd vastavalt ajakavale ja korrale, milles need kaks institutsiooni on kokku leppinud ja mis on lisatud käesolevale kodukorrale.⁵

2. Pakilistel ja ettenägematutel asjaoludel võib üks institutsioonidest teha omal algatusel ja vastavalt asutamislepingutes kehtestatud menetlustele ettepaneku lisada õigusloomekavas välja pakutud õiguslikele meetetele lisameetme.

3. President edastab parlamendi vastuvõetud resolutsiooni teistele Euroopa Liidu õigusloomes osalevatele institutsioonidele ja liikmesriikide parlamentidele.

President palub nõukogul anda oma arvamuse Euroopa Komisjoni iga-aastase õigusloomekava ja parlamendi resolutsiooni kohta.

4. Kui mõni institutsioonidest ei suuda ettenähtud ajakavast kinni pidada, informeerib ta teisi institutsioone viivituse põhjustest ja pakub välja uue ajakava.

Artikkel 34 Põhiõiguste austamise, lähimuse, proportsionaalsuse ja õigusriigi põhimõtete järgimise ning finantsasjaolude uurimine

Õigusakti ettepaneku läbivaatamisel pöörab parlament erilist tähelepanu põhiõiguste austamisele ja eriti sellele, et õigusakt oleks kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta, lähimuse, proportsionaalsuse ning õigusriigi põhimõtetega. Kui ettepanek on seotud finantsasjaoludega, teeb parlament kindlaks, kas finantsvahendeid on ette nähtud piisavalt.

Artikkel 35 Õigusliku aluse kontrollimine

1. Kõigi Euroopa Komisjoni ettepanekute ja teiste õigusloomega seotud dokumentide puhul kontrollib vastutav komisjon kõigepealt nende õiguslikku alust.

2. Kui vastutav komisjon vaidlustab õigusliku aluse kehtivuse või sobivuse, sh EÜ asutamislepingu artikli 5 alusel toimuva kontrollimise käigus, küsib ta õigusasjade eest vastutava komisjoni arvamust.

3. Õigusasjade eest vastutav komisjon võib tegeleda Euroopa Komisjoni esitatud ettepanekute õiguslikku alust puudutavate küsimustega ka omal algatusel. Sellisel juhul informeerib ta sellest nõuetekohaselt vastutavat komisjoni.

4. Kui õigusasjade eest vastutav komisjon otsustab vaidlustada õigusliku aluse kehtivuse või sobivuse, siis teavitab ta parlamenti oma seisukohast. Parlament paneb õigusasjade eest vastutava komisjoni ettekande hääletusele enne ettepaneku sisu hääletusele panemist.

---

⁵Vt XIV lisa.

5. Muudatusettepanekuid, mille eesmärgiks on muuta Euroopa Komisjoni ettepaneku õiguslikku alust ja mis esitatakse parlamendile, ilma et sisu arutav vastutav komisjon või õigusasjade eest vastutav komisjon oleks vaidlustanud õigusliku aluse kehtivuse või sobivuse, ei tohi vastu võtta.

6. Kui Euroopa Komisjon ei nõustu muutma oma ettepanekut nii, et see oleks kooskõlas parlamendis heaks kiidetud õigusliku alusega, võib õigusasjade eest vastutav komisjon või vastutava komisjoni raportöör või esimees teha ettepaneku lükata ettepaneku sisu hääletus edasi järgmisele istungile.

Artikkel 36 Finantsilise kokkusobivuse kontrollimine

1. Ilma et see piiraks artikli 40 kohaldamist, kontrollib vastutav komisjon Euroopa Komisjoni mistahes ettepaneku või mistahes muu õigusloomega seotud dokumendi kokkusobivust finantsperspektiiviga.

2. Kui vastutav komisjon muudab õigusakti täitmise rahalist katet, küsib ta selleks eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni arvamust.

3. Eelarveküsimuste eest vastutav komisjon võib tegeleda Euroopa Komisjoni esitatavate ettepanekute finantsilist kokkusobivust puudutavate küsimustega ka omal algatusel. Sellisel juhul informeerib ta sellest nõuetekohaselt vastutavat komisjoni.

4. Kui eelarveküsimuste eest vastutav komisjon otsustab vaidlustada ettepaneku finantsilise sobivuse, teavitab ta parlamenti oma seisukohast; parlament paneb ettekande hääletusele.

5. Parlament võib võtta vastu finantsperspektiiviga kokkusobimatuks tunnistatud õigusakti, arvestades hilisemate eelarve küsimustes pädeva institutsiooni otsustega.

Artikkel 37 Parlamendi teavitamine ja tema juurdepääs dokumentidele

1. Õigusloomeprotsessi vältel omavad parlament ja selle komisjonid juurdepääsu kõigile Euroopa Komisjoni ettepanekut puudutavatele dokumentidele samadel tingimustel, nagu nõukogu ja selle töörühmad.

2. Euroopa Komisjoni ettepaneku läbivaatamise ajal palub vastutav komisjon Euroopa Komisjonil ja nõukogul ennast kursis hoida sellega, millises järgus on ettepaneku läbivaatamine nõukogus ja selle töörühmades, ning teavitada ennast eelkõige mistahes kompromissivõimalustest, mis oluliselt muudavad Euroopa Komisjoni esialgset ettepanekut, ja, vajadusel, Euroopa Komisjoni kavatsusest oma ettepanek tagasi võtta.

Artikkel 38 Parlamendi esindamine nõukogu koosolekutel

Kui nõukogu kutsub parlamenti osa võtma oma koosolekust, kus ta täidab õigusloomega seotud ülesandeid, palub parlamendi president vastutava komisjoni esimehel, raportööril või mõnel teisel vastutava komisjoni poolt määratud parlamendiliikmel parlamenti esindada.

Artikkel 39 Algatus EÜ asutamislepingu artikli 192 alusel

1. Võttes vastu resolutsiooni vastutava komisjoni omaalgatusliku raporti alusel, võib parlament EÜ asutamislepingu artikli 192 teise lõike alusel taotleda, et Euroopa Komisjon esitaks talle sobiva õigusakti ettepaneku. Resolutsioon võetakse vastu parlamendi koosseisu häälteenamusega. Parlament võib sellise ettepaneku esitamiseks seada tähtaja.

2. Enne menetluse alustamist artikli 45 alusel teeb vastutav komisjon kindlaks, kas mõni selline ettepanek ei ole juba ettevalmistamisel, see tähendab, ta teeb kindlaks, et:

- a) selline ettepanek ei sisaldu iga-aastases õigusloomekavas;
- b) sellise ettepaneku ettevalmistamist ei ole alustatud või seda on liigselt edasi lükatud;
- c) Euroopa Komisjon ei ole andnud positiivset vastust taotlustele, mille esitas vastutav komisjon või mis sisaldasid parlamendi poolt antud hääle enamusega vastuvõetud resolutsioonides.

3. Parlamendi resolutsioonis näidatakse ära akti õiguslikud alused ja nendele lisatakse üksikasjalikud soovitusel nõutud ettepaneku sisu suhtes; ettepanek peab olema kooskõlas põhiõiguste ja lähimuspõhimõttega.

4. Kui ettepanek on seotud finantstagajärgedega, näitab parlament ära, kuidas tagatakse piisavate rahaliste vahendite olemasolu.

5. Vastutav komisjon jälgib parlamendi eritaotlusel välja töötatava õigusakti ettepaneku ettevalmistamisel kõiki seejuures tehtavaid samme.

Artikkel 40 Õigusloomega seotud dokumentide läbivaatamine

1. President saadab Euroopa Komisjonilt saadud ettepanekud ja muud õigusloomega seotud dokumendid läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.

Kahtluse korral võib president, enne kui ta teatab parlamendis dokumentide saatmisest vastutavale komisjonile, kohaldada artikli 179 lõike 2 sätteid.

Kui ettepanek on kantud iga-aastasesse õigusloomekavva, võib vastutav komisjon otsustada määrata raportööri, kes jälgiks ettepaneku valmimist.

Nõukogu konsultatsioonid ja Euroopa Komisjoni arvamuse taotlused edastab president parlamendi komisjonile, mis vastutab kõnealuse Euroopa Komisjoni ettepaneku läbivaatamise eest.

Artiklites 34 kuni 37, 49 kuni 56 ja artiklis 66 esitatud esimest lugemist käsitlevaid sätteid kohaldatakse kõigi õigusaktide ettepanekute suhtes, olenemata sellest, kas nende menetlemiseks on vaja ühte, kahte või kolme lugemist.

2. Nõukogu ühisseisukohad saadetakse vastutavale komisjonile läbivaatamiseks esimesel lugemisel.

Ühisseisukohtade suhtes kohaldatakse artiklite 57 kuni 62 ja artikli 67 teist lugemist käsitlevaid sätteid.

3. Teisele lugemisele järgneva parlamendi ja nõukogu lepitusmenetluse ajal ettepanekut parlamendi komisjonile tagasi ei saadeta.

Lepitusmenetluse suhtes kohaldatakse artiklite 63, 64 ja 65 kolmandat lugemist käsitlevad sätteid.

4. Artikleid 42, 43, 46, artikli 51 lõiget 1 ja 3 ning artikleid 52, 53 ja 168 teise ning kolmanda lugemise suhtes ei kohaldata.

5. Kui teist ja kolmandat lugemist käsitleva kodukorrasätte ning kodukorra mõne muu sätte vahel ilmneb vastuolu, tuleb kohaldada teist ja kolmandat lugemist käsitlevat sätet.

Artikkel 41 Liikmesriikide ärakuulamine nende algatuste suhtes

1. Liikmesriikide poolt EÜ asutamislepingu artikli 67 lõike 1 või Euroopa Liidu lepingu artikli 34 lõike 2 ja artikli 42 alusel esitatud algatusi menetletakse käesoleva artikli ja kodukorra artiklite 34 kuni 37 ja artiklite 40 ning 51 alusel.
2. Vastutav komisjon võib kutsuda algatuse esitanud liikmesriigi esindaja seda algatust vastavale komisjonile tutvustama. Liikmesriigi esindajaga võib ühineda nõukogu eesistuja esindaja.
3. Enne hääletama asumist küsib vastutav komisjon Euroopa Komisjonilt, kas see on algatuse suhtes võtnud seisukoha, ja kui see on nii, palub ta Euroopa Komisjonil esitada oma seisukoht vastutavale komisjonile.
4. Kui parlament sai (Euroopa Komisjonilt ja/või liikmesriikidelt) üheaegselt või lühikese ajavahemiku jooksul kaks või enam sama õiguslikku eesmärki taotlevat ettepanekut, käsitleb parlament neid ühes raportis. Oma raportis näitab vastutav komisjon ära, millise teksti suhtes on esitatud muudatusettepanekud ja teeb õigusloomega seotud resolutsioonis viited kõigile teistele tekstidele.
5. Euroopa Liidu lepingu artikli 39 lõikes 1 nimetatud ajavahemik algab siis, kui parlamendi istungil on teatatud, et parlament on ametlikes keeltes saanud kätte algatuse koos seletuskirjaga, milles kinnitatakse, et algatus on kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud protokolliga lähimuse ja proportsionaalsuse põhimõtete rakendamise kohta.

2. PEATÜKK PARLAMENDI KOMISJONI MENETLUSKORD

Artikkel 42 Õigusloomega seotud raportid

1. Kui parlamendi komisjonile on edastatud läbivaatamiseks Euroopa Komisjoni ettepanek, teeb parlamendi komisjoni esimees oma komisjonile ettepaneku selle suhtes kasutatava menetluskorra kohta.
2. Pärast menetluskorra kinnitamist ja eeldusel, et artiklit 43 ei kohaldata, määrab komisjon oma liikmete või nende alaliste asendusliikmete hulgast komisjoni ettepanekule raportööri, kui komisjon ei ole artikli 33 alusel kokku lepitud iga-aastase õigusloomekava alusel juba eelnevalt raportööri määranud.
3. Komisjoni raport sisaldab:
  - a) võimalikke muudatusettepanekuid Euroopa Komisjoni ettepaneku suhtes, millele lisatakse vajaduse korral lühikesed põhjendused; põhjenduste koostamise eest vastutab raportöör ja neid ei panda hääletusele;
  - b) õigusloomega seotud resolutsiooni projekti artikli 51 lõike 2 alusel; ja
  - c) vajaduse korral seletuskirja koos rahastamisülevaatega, milles näidatakse ära raporti võimalikud finantsmõjud ja selle kokkusobivus finantsperspektiiviga.

Artikkel 43 Lihtsustatud menetlus

1. Pärast õigusakti ettepaneku esimese arutelu lõppu võib komisjoni esimees teha ettepaneku võtta akt muudatusteta vastu. Kui vähemalt üks kümnendik komisjoni liikmetest ei ole selle vastu, esitab esimees parlamendile raporti, milles kiidetakse õigusakti ettepanek heaks. Kohaldatakse artikli 131 lõike 1 teist lõiku ning sama artikli lõikeid 2 ja 4.

2. Komisjoni esimees võib teha ettepaneku, et tema ise või raportöör töötab õigusakti ettepaneku suhtes välja rea muudatusettepanekuid, mis kajastavad seni komisjonis toimunud arutelu. Kui komisjon on selle ettepanekuga nõus, edastatakse komisjoni liikmetele peatselt vastavad muudatusettepanekud. Raport loetakse komisjonis vastuvõetuks, kui vähemalt üks kümnendik komisjoni liikmetest ei esita selle suhtes kindlaksmääratud tähtaja jooksul vastuväiteid; tähtaeg ei või olla lühem kui 21 päeva muudatusettepanekute saatmisest. Raporti komisjonis sel viisil vastuvõtmise korral esitatakse vastav õigusloomega seotud resolutsiooni projekt ja muudatusettepanekud artikli 131 lõike 1 teise lõigu ning sama artikli lõigete 2 ja 4 alusel ilma aruteluta parlamendile.
3. Kui vähemalt üks kümnendik komisjoni liikmetest esitab muudatusettepanekute suhtes vastuväiteid, pannakse need järgmisel komisjoni koosolekul hääletusele.
4. Lõike 1 esimest ja teist lauset, lõike 2 esimest, teist ja kolmandat lauset ning lõiget 3 kohaldatakse komisjonide arvamuste suhtes artikli 46 tähenduses vajalike muudatustega.

Artikkel 44 Õigusloomega mitteseotud raportid

1. Kui parlamendi komisjon töötab välja õigusloomega mitteseotud raporti, määrab ta oma liikmete või nende alaliste asendusliikmete hulgast sellele raportööri.
2. Raportöör vastutab komisjoni raporti koostamise ja selle komisjoni nimel parlamendi istungil esitamise eest.
3. Komisjoni raport sisaldab:
  - a) resolutsiooni ettepanekut;
  - b) seletuskirja koos rahastamisülevaatega, mis näitab ära raporti võimalikud finantsmõjud ja selle kokkusobivuse finantsperspektiiviga;
  - c) artikli 113 lõike 4 alusel kaasatavate võimalike resolutsiooni ettepanekute tekste.

Artikkel 45 Omaalgatuslikud raportid

1. Kui komisjon soovib koostada oma pädevusalasse kuuluva küsimuse kohta raporti ja esitada parlamendile sellekohase resolutsiooni ettepaneku, ilma et talle oleks artikli 179 lõike 1 alusel eelnevalt edastatud nõuande või arvamuse taotlust, on komisjonil selleks vaja esimeeste konverentsi luba. Loa andmisest keeldumine peab alati olema põhjendatud.

Esimeeste konverents teeb otsuse lõike 1 kohaselt esitatud raportite koostamiseks loa saamise taotluste kohta vastavalt sisemistele kohaldamissätetele. Kui raporti koostamiseks loa saamise taotluse esitanud komisjoni pädevus on kaheldav, teeb esimeeste konverents otsuse kuue nädala jooksul komisjonide esimeeste konverentsi soovitusel alusel või selle puudumisel selle esimehe soovitusel alusel. Kui selle aja jooksul ei ole esimeeste konverents otsust teinud, loetakse soovitus heaks kiidetuks.

2. Käesoleva artikli sätteid kohaldatakse vajalike muudatustega juhul, kui parlamendile on asutamislepingutega antud algatusõigus.

Nimetatud juhul võtab esimeeste konverents otsuse vastu kahe kuu jooksul.

Artikkel 46 Komisjonide arvamused

1. Kui komisjon, millele parlament algselt küsimuse läbivaatamiseks edasi saatis, soovib kuulda teise komisjoni arvamust või kui mistahes teine komisjon soovib avaldada oma arvamust

algselt küsimuse läbivaatamisega tegeleva komisjoni raporti kohta, võivad nad esitada parlamendi presidendile taotluse määrata artikli 179 lõike 3 alusel üks neist vastutavaks komisjoniks ja teine nõuandvaks komisjoniks.

2. Artikli 40 lõike 1 tähenduses koosneb õigusloomega seotud dokumentide puhul nõuandva komisjoni arvamus talle edastatud teksti muudatusettepanekute projektidest, millele on vajaduse korral lisatud lühikesed põhjendused. Põhjenduste koostamise eest vastutab nõuandva komisjoni arvamuse koostaja, neid ei panda hääletusele. Vajaduse korral võib nõuandev komisjon lisada ka lühikese kirjaliku põhjenduse enda arvamuse kohta tervikuna.

Õigusloomega mitteseotud tekstide puhul koosneb nõuandva komisjoni arvamus vastutava komisjoni esitatud resolutsiooni ettepaneku suhtes tehtavatest soovitudest.

Vastutav komisjon paneb muudatusettepanekute projektid ja soovitused hääletusele.

Nõuandev komisjon võib oma arvamuses käsitleda ainult neid teemasid, mis kuuluvad tema vastutusalasse.

3. Vastutav komisjon määrab kindlaks tähtaja, mille jooksul nõuandev komisjon peab esitama oma arvamuse, et vastutav komisjon saaks selle arvesse võtta. Väljakuulutatud ajakavas tehtavatest muudatustest peab vastutav komisjon nõuandvaid komisjone viivitamatult teavitama. Enne selle tähtaja möödumist vastutav komisjon oma lõplikku otsust vastu ei võta.

4. Kõik vastutava komisjoni poolt heaks kiidetud arvamusel lisatakse vastutava komisjoni raportile.

5. Parlamendile võib muudatusettepanekud esitada üksnes vastutav komisjon.

6. Nõuandva komisjoni esimees ja arvamuse koostaja kutsutakse nõuandjatena vastutava komisjoni koosolekutele, millel käsitletakse komisjonide ühist teemat.

Artikkel 47 Komisjonidevaheline tõhustatud koostöö

Kui esimeeste konverentsi arvamuse kohaselt kuulub mingi küsimus peaaegu võrdselt kahe komisjoni pädevusalasse või kui küsimuse erinevad osad kuuluvad kahe erineva komisjoni pädevusalasse, kohaldatakse artiklit 46 koos järgmiste sätetega:

- kaks komisjoni lepivad ühiselt kokku küsimuse käsitlemise ajakavas;
- vastutava komisjoni raportöör ja nõuandva komisjoni arvamuse koostaja püüavad jõuda kokkuleppele nii oma komisjonidele esitatavate tekstide kui ka muudatusettepanekuid puudutavate seisukohtade osas;
- vastutav komisjon peab nõuandva komisjoni muudatusettepanekud võtma vastu ilma hääletuseta, kui need puudutavad küsimusi, mis kuuluvad vastutava komisjoni esimehe arvamuse kohaselt (arvestades seejuures VI lisas sätestatuga ja konsulteerinud nõuandva komisjoni esimehega) nõuandva komisjoni pädevusalasse ning ei lähe vastuollu raporti teiste osadega.

Käesoleva artikli sõnastusest ei tulene piiranguid selle kohaldamise ulatuse suhtes. Taotlused parlamendi komisjonide vaheliseks tõhustatud koostööks õigusloomega mitteseotud raportite käsitlemisel artikli 45 lõike 1 ja artikli 112 lõigete 1 ja 2 alusel tuleb lugeda vastuvõetavaks.

Artikkel 48 Raporti koostamine

1. Seletuskirja koostamise eest vastutab raportöör; seda ei panda hääletusele. Seletuskiri peab olema komisjonis vastu võetud resolutsiooni ettepaneku ja komisjoni esitatud muudatusettepanekutega kooskõlas. Vastasel juhul võib esimees tunnistada seletuskirja kehtetuks.
2. Raportis sisaldub teave terve raporti üle toimunud hääletuse tulemuste kohta. Lisaks sellele tuuakse raportis ära see, kuidas iga üksik komisjoni liige hääletas, kui hääletuse hetkel taotleb seda vähemalt üks kolmandik kohalolevatest parlamendiliikmetest.
3. Kui komisjon ei esita oma arvamust ühehäälselt, tuleb raportis esitada ka kokkuvõtte eriarvamustest. Eriarvamus tuleb esitada terve teksti hääletusele paneku ajal ning selle koostaja taotlusel võib eriarvamuse kuni 200 sõna sisaldavas kirjaliku deklaratsioonina, lisada seletuskirja juurde.

Nende sätete kohaldamisel tekkinud vaidlused lahendab komisjoni esimees.

4. Komisjon võib oma juhatuse ettepanekul määrata kindlaks raporti projekti komisjonile esitamise tähtaja. Seda tähtaega võib pikendada, samuti võib komisjon määrata uue raportööri.
5. Kui tähtaeg on lõppenud, võib komisjon teha oma esimehele ülesandeks taotleda komisjoni poolt käsitletava küsimuse võtmist mõne järgmise parlamendi istungi päevakorda. Arutelud võivad seejuures toimuda asjaomase komisjoni suulise ettekande alusel.

3. PEATÜKK ESIMENE LUGEMINE

Menetlus parlamendi komisjonis

Artikkel 49 Euroopa Komisjoni ettepaneku muutmine

1. Kui Euroopa Komisjon informeerib parlamenti või vastutav komisjon saab muul viisil teada, et Euroopa Komisjon kavatses oma ettepanekut muuta, lükkab vastutav komisjon ettepaneku läbivaatamise edasi, kuni on saanud uue ettepaneku või Euroopa Komisjoni parandused.
2. Kui nõukogu muudab oluliselt Euroopa Komisjoni ettepanekut, kohaldatakse artikli 55 sätteid.

Artikkel 50 Euroopa Komisjoni ja nõukogu seisukoht muudatusettepanekute suhtes

1. Enne kui vastutav komisjon asub läbi viima Euroopa Komisjoni ettepaneku lõpphääletust, palub ta, et Euroopa Komisjon teataks oma seisukoha ettepaneku kõigi muudatusettepanekute suhtes, mis vastutav komisjon on vastu võtnud, ja et nõukogu annaks nende kohta oma kommentaarid.
2. Kui Euroopa Komisjon ei ole suuteline seda tegema või teatab, et ta pole valmis aktsepteerima kõiki vastutava komisjoni vastuvõetud parandusi, võib vastutav komisjon lõpphääletuse edasi lükata.
3. Vajaduse korral tuuakse Euroopa Komisjoni seisukoht raportis ära.

Menetlus parlamendi istungil

Artikkel 51 Esimese lugemise lõpetamine

1. Parlament vaatab õigusakti ettepaneku läbi vastutava komisjoni vastavalt artiklile 42 koostatud raporti alusel.
2. Kõigepealt pannakse parlamendis hääletusele vastutava komisjoni raporti aluseks oleva ettepaneku muudatusettepanekud, seejärel ettepanek ise, esialgsel või muudetud kujul, siis õigusloomega seotud resolutsiooni projekti muudatusettepanekud ning seejärel õigusloomega seotud resolutsiooni projekt tervikuna; resolutsiooni projekt sisaldab üksnes deklaratsiooni, milles on öeldud, kas parlament kiidab Euroopa Komisjoni ettepaneku heaks, lükkab selle tagasi või teeb selle suhtes muudatusettepanekud, ja menetluslikke sätteid.

Nõuandemenetlus lõpeb õigusloomega seotud resolutsiooni projekti vastuvõtmisega. Kui parlament ei võta õigusloomega seotud resolutsiooni vastu, saadetakse ettepanek tagasi vastutavale komisjonile.

Kõik menetluse käigus esitatud raportid peavad vastama artiklite 35, 40 ja 42 nõuetele. Kui parlamendi komisjon esitab õigusloomega mitteseotud resolutsiooni ettepaneku, peab see toimuma artiklites 45 või 179 sätestatud menetluskorra alusel.

3. Parlamendi president saadab parlamendi poolt heaks kiidetud ettepaneku teksti ja selle juurde kuuluva resolutsiooni parlamendi arvamuseks edasi nõukogule ja Euroopa Komisjonile.

Artikkel 52 Euroopa Komisjoni ettepaneku tagasilükkamine

1. Kui Euroopa Komisjoni ettepanekut ei kiideta parlamendis antud hääle enamusega heaks, palub president enne õigusloomega seotud resolutsiooni projekti hääletusele panemist Euroopa Komisjonil oma ettepanek tagasi võtta.
2. Kui Euroopa Komisjon võtab oma ettepaneku tagasi, tõdeb president, et ettepanekuga seotud nõuandemenetlus on kaotanud oma eesmärgi ja teatab sellest nõukogule.
3. Kui Euroopa Komisjon oma ettepanekut tagasi ei võta, saadab parlament selle õigusloomega seotud resolutsiooni projekti hääletusele panemata tagasi vastutavale komisjonile.

Parlamendi määratud aja jooksul, kuid mitte hiljem kui kahe kuu pärast, esitab vastutav komisjon sama ettepaneku kohta uue suulise või kirjaliku ettekande.

4. Kui vastutav komisjon ei suuda sellest tähtajast kinni pidada, palub ta parlamendil saata ettepanek artikli 168 lõike 1 alusel tagasi parlamendi komisjonile. Vajaduse korral võib parlament määrata artikli 168 lõike 5 alusel uue tähtaja. Kui parlament nimetatud komisjoni palvet ei rahulda, paneb ta õigusloomega seotud resolutsiooni projekti hääletusele.

Artikkel 53 Muudatusettepanekute vastuvõtmine Euroopa Komisjoni ettepaneku suhtes

1. Kui Euroopa Komisjoni ettepanek kiidetakse tervikuna heaks, arvestades eelnevalt vastuvõetud muudatusettepanekuid, lükatakse õigusloomega seotud resolutsiooni hääletus edasi, kuni Euroopa Komisjon on teatanud oma seisukoha iga parlamendi poolt vastuvõetud muudatusettepaneku kohta.

Kui Euroopa Komisjon ei ole suuteline oma seisukohti esitama selleks ajaks, mil parlament ettepaneku hääletamise lõpetab, teatab ta presidendile või vastutavale komisjonile, millal ta on

valmis seisukohti esitama; Euroopa Komisjoni ettepanek lisatakse sel juhul esimese antud tähtajale järgneva osaistungjärgu päevakorra projekti.

2. Kui Euroopa Komisjon teatab, et ta ei kavatse kõiki parlamendi muudatusettepanekuid heaks kiita, teeb vastutava komisjoni raportöör või, vajaduse korral, vastutava komisjoni esimees parlamendile ametliku ettepaneku selle kohta, kas õigusloomega seotud resolutsiooni projekt tuleks panna hääletusele või mitte. Enne ametliku ettepaneku esitamist võib vastutava komisjoni raportöör või esimees paluda presidendil küsimuse käsitlemine peatada.

Kui parlament otsustab hääletamise edasi lükata, saadetakse küsimus ühtlasi tagasi vastutavale komisjonile uueks läbivaatamiseks.

Parlamendi määratud aja jooksul, kuid mitte hiljem kui kahe kuu pärast, esitab vastutav komisjon ettepaneku kohta uue suulise või kirjaliku ettekande.

Kui vastutav komisjon ei suuda sellest tähtajast kinni pidada, kohaldatakse artikli 52 lõikes 4 sätestatud menetlust.

Selles staadiumis võetakse vastu ainult need vastutava komisjoni poolt tehtud muudatusettepanekud, mille eesmärgiks on kompromissi saavutamine Euroopa Komisjoniga.

3. Lõike 2 sätted ei keela teistel parlamendiliikmetel esitada artikli 168 alusel ettepaneku tagasisaatmise taotlust.

Komisjon, millele küsimus on lõike 2 alusel tagasi saadetud, peab vastavalt tagasisaatmise tingimustele esitama määratud tähtajaks oma ettekande ja vajadusel muudatusettepanekud kompromissi saavutamiseks Euroopa Komisjoniga. Tema ülesandeks ei ole läbi vaadata parlamendi heaks kiidetud sätteid.

Arvestades tagasisaatmise edasilükkavat mõju, on vastutaval komisjonil suurem vabadus ettepaneku läbivaatamisel ja ta võib, kui see on kompromissi saavutamiseks vajalik, teha ettepaneku vaadata uuesti läbi ka parlamendi poolt juba heaks kiidetud sätteid.

Võttes arvesse, et parlamendi komisjonil on lubatud teha ainult selliseid ettepanekuid, mille eesmärgiks on kompromissi saavutamine, ja kaitsmaks legislatiivkogu suveräänsust, tuleb eelnimetatud juhtudel lõikes 2 nimetatud ettekandes selgelt näidata, millised parlamendi poolt juba heaks kiidetud sätted muutuksid uute soovitatud muudatusettepanekute vastuvõtmisel kehtetuks.

Menetluse edasine käik

Artikkel 54 Tegevus parlamendi seisukoha vastuvõtmise järel

1. Pärast seda, kui parlament on võtnud vastu seisukoha Euroopa Komisjoni ettepaneku kohta, jälgivad vastutava komisjoni esimees ja raportöör menetluse käiku selle ettepaneku vastuvõtmiseni nõukogus, tagamaks eelkõige, et nõukogu ja Euroopa Komisjon peavad korralikult kinni lubadustest, mis nad parlamendile muudatusettepanekutega seoses andsid.

2. Vastutav komisjon võib kutsuda Euroopa Komisjoni ja nõukogu seda küsimust parlamendiga arutama.

3. Kõnesoleva menetluse igas staadiumis võib vastutav komisjon, kui ta peab seda vajalikuks, esitada käesoleva artikli alusel parlamendile resolutsiooni ettepaneku, millega parlament:

- kutsuks Euroopa Komisjoni üles oma ettepanekut tagasi võtma,
- paluks Euroopa Komisjonil või nõukogul saata Euroopa Komisjoni poolt tehtud ettepanek parlamendile artikli 55 alusel uueks läbivaatamiseks või paluks Euroopa Komisjonil esitada uue ettepaneku või
- otsustaks, et rakendatakse muid sobivaid meetmeid.

Nimetatud ettepanek lisatakse vastutava komisjoni otsusele järgneva osaistungjärgu päevakorra projekti.

Artikkel 55 Ettepaneku tagasisaatmine parlamendile

Kaasotsustamismenetlus

1. Vastutava komisjoni taotlusel palub president Euroopa Komisjonil saata oma ettepanek parlamendile uueks läbivaatamiseks juhul,

- kui Euroopa Komisjon võtab pärast seda, kui parlament esitas oma seisukoha, oma esialgse ettepaneku tagasi, et asendada see uue tekstiga, välja arvatud juhul, kui seda tehakse parlamendi muudatusettepanekute sisseviimiseks, või
- kui Euroopa Komisjon muudab või kavatseb muuta oma esialgset ettepanekut oluliselt, välja arvatud juhul, kui seda tehakse parlamendi muudatusettepanekute sisseviimiseks, või
- kui aja möödudes või asjaolude muutudes on ettepanekus käsitletud probleemi olemus oluliselt muutunud või
- kui parlamendi seisukoha esitamise järel on toimunud uued parlamendi valimised ja esimeeste konverents peab ettepaneku uut läbivaatamist vajalikuks.

2. Vastutava komisjoni taotlusel palub president saata nõukogul Euroopa Komisjoni poolt EÜ asutamislepingu artikli 251 alusel esitatud ettepanek parlamendile uueks läbivaatamiseks juhul, kui nõukogu kavatseb muuta ettepaneku õiguslikku alust nii, et välistatakse EÜ asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetlus.

Muud menetlused

3. Vastutava komisjoni taotlusel palub president nõukogul parlamendiga uuesti konsulteerida, kui esinevad lõikes 1 toodud asjaolud ja tingimused ning ka siis, kui nõukogu oluliselt muudab või kavatseb muuta ettepanekut, mille kohta parlament on juba esitanud oma seisukoha, välja arvatud juhul, kui seda tehakse parlamendi muudatusettepanekute sisseviimiseks.

4. President palub, et õigusakti ettepanek saadetakse parlamendile uueks läbivaatamiseks käesolevas artiklis kirjeldatud asjaoludel ka siis, kui parlament otsustab nii mõne fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme ettepanekul.

Artikkel 56 1975. a ühisdeklaratsiooni lepitusmenetlus

1. Kui teatud oluliste ühendust puudutavate küsimuste puhul kavatseb nõukogu võtta vastu parlamendi arvamusest erineva otsuse, võib parlament oma sellekohase seisukoha esitamisel algatada nõukoguga lepitusmenetluse, milles osaleb aktiivselt ka Euroopa Komisjon.
2. Parlament algatab selle menetluse ise või nõukogu initsiatiivil.
3. Lepituskomisjoni saadetava delegatsiooni koosseisu, järgitava menetluse ning tulemuste parlamendile edastamise suhtes kohaldatakse artiklit 64.
4. Vastutav komisjon kannab ette lepitusmenetluse tulemustest. Vastavat raportit arutatakse parlamendis ja see pannakse hääletusele.

4. PEATÜKK TEINE LUGEMINE

Menetlus parlamendi komisjonis

Artikkel 57 Nõukogu ühisseisukoha teatavakstegemine

1. Nõukogu ühisseisukoha teatavakstegemine EÜ asutamislepingu artiklite 251 ja 252 alusel toimub siis, kui parlamendi president teatab sellest parlamendi istungil. President teeb ühisseisukoha teatavaks pärast seda, kui on saanud dokumendid, milles on ära toodud see ühisseisukoht ise, kõik ühisseisukoha vastuvõtmise ajal nõukogu protokollis kantud deklaratsioonid, põhjused, mis viisid nõukogu ühisseisukoha vastuvõtmiseni, ja komisjoni seisukoht, mis on kõik nõuetekohaselt tõlgitud Euroopa Liidu ametlikes keeltesse. President teeb nõukogu ühisseisukoha teatavaks esimesel osaistungjärgul, mis dokumentide saamisele järgneb.

Enne ühisseisukoha teatavakstegemist teeb president kindlaks, olles konsulteerinud vastutava komisjoni esimehe ja/või raportööriga, et saadud teksti puhul on tõesti tegu nõukogu ühisseisukohaga, mille suhtes artiklis 55 sätestatud tingimused ei kohaldu. Kui vajalikud tingimused pole täidetud, otsib president koos vastutava komisjoniga ja võimaluse korral kokkuleppel nõukoguga sobiva lahenduse.

2. Selliste presidendi poolt esitatavate teadete loetelu avaldatakse istungi protokollis koos vastutava komisjoni nimega.

Artikkel 58 Tähtaegade pikendamine

1. President pikendab vastutava komisjoni esimehe taotlusel teiseks lugemiseks ette nähtud tähtaegu või parlamendi lepitusdelegatsiooni taotlusel lepitusmenetluse tähtaegu kooskõlas EÜ asutamislepingu artikli 251 lõikega 7.

Tähtaegade pikendamisel EÜ asutamislepingu artikli 252 punkti g või ELi lepingu artikli 39 lõike 1 alusel taotleb president nõukogu nõusolekut.

2. President teatab parlamendile igast EÜ asutamislepingu artikli 251 lõike 7 alusel parlamendi või nõukogu algatusel toimunud tähtaegade pikendamisest.
3. Pärast konsulteerimist vastutava komisjoni esimehega võib president anda nõukogule EÜ asutamislepingu artikli 252 punkti g alusel tähtaegade pikendamiseks oma nõusoleku.

Artikkel 59 Ühisseisukoha edastamine ja menetlus vastutavas komisjonis

1. Päeval, mil ühisseisukoht teatakse artikli 57 lõike 1 alusel parlamendile, loetakse see ka edastatuks sisu küsimuses vastutavale komisjonile ja komisjonidele, mille arvamust küsiti esimese lugemise käigus.
2. Ühisseisukoht kantakse esimese punktina vastutava komisjoni esimese sellest teatamise päevale järgneva koosoleku päevakorda. Vastutav komisjon võib kutsuda nõukogu ühisseisukohta tutvustama.
3. Kui ei otsustata teisiti, on teisel lugemisel raportööriks sama isik, kes oli raportööriks esimesel lugemisel.
4. Vastutavas komisjonis toimuva menetluse suhtes kohaldatakse artikli 62 lõigete 2, 3 ja 5 sätteid, mis käsitlevad teist lugemist parlamendi istungil; selles staadiumis on üksnes parlamendi komisjoni liikmetel ja alalistel asendusliikmetel õigus esitada muudatusettepanekuid või ettepanekuid ühisseisukoht tagasi lükata. Parlamendi komisjon võtab otsuse vastu antud häälte enamusega.
5. Enne hääletamist võib parlamendi komisjon paluda, et esimees või raportöör arutaksid vastavas komisjonis esitatud muudatusettepanekuid nõukogu eesistuja või tema esindajaga ja komisjoni kohal viibiva vastutava volinikuga. Selle arutelu järel võib raportöör esitada ühisseisukoha muutmiseks kompromisettepanekuid.
6. Vastutav komisjon esitab teiseks lugemiseks parlamendile soovitusel nõukogu poolt vastu võetud ühisseisukoht heaks kiita, seda muuta või tagasi lükata. Soovitusel koos esitatakse ettepaneku lühike põhjendus.

Menetlus parlamendi istungil

Artikkel 60 Teise lugemise lõpetamine

1. Nõukogu ühisseisukoht ja vastutava komisjoni ettepanek teiseks lugemiseks, kui see on olemas, kantakse selle osaistungjärgu päevakorda, mille kolmapäev eelneb ja on kõige lähemal kolmekuise või juhul, kui tähtaega pikendatakse artikli 58 alusel, neljakuise tähtaja täitumise kuupäevale, välja arvatud juhul, kui selle küsimusega pole tegeldud mõnel varasemal osaistungjärgul.

Kuna parlamendi komisjonide poolt teiseks lugemiseks esitatud soovitused on võrdväärsed seletuskirjaga, milles komisjon põhjendab oma arvamust nõukogu ühisseisukoha kohta, siis neid tekste hääletusele ei panda.

2. Teine lugemine lõppeb, kui parlament kiidab nõukogu ühisseisukoha heaks, lükkab selle tagasi või muudab seda EÜ asutamislepingu artiklites 251 ja 252 sätestatud tingimustel ja selleks ettenähtud aja jooksul.

Artikkel 61 Nõukogu ühisseisukoha tagasilükkamine

1. Vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad enne presidendi kindlaks määratud tähtaja möödumist esitada kirjaliku ettepaneku lükata nõukogu ühisseisukoht tagasi. Otsus võetakse vastu parlamendi koosseisu häälteenamusega. Ettepanek lükata ühisseisukoht tagasi pannakse hääletusele enne ühisseisukoha muudatusettepanekute hääletamist.

2. Kui parlament hääletab ühisseisukoha tagasilükkamise ettepaneku vastu, võib ta raportööri soovitusel arutada järgmist tagasilükkamise ettepanekut pärast seda, kui on hääletatud muudatusettepanekute üle ja kuulatud ära Euroopa Komisjoni artikli 62 lõike 5 alusel tehtav avaldus.
3. Kui parlament lükkab nõukogu ühisseisukoha tagasi, kuulutab president parlamendis menetluse lõppenuks.
4. Lõiget 3 ei kohaldata, kui parlament lükkab ühisseisukoha tagasi EÜ asutamislepingu artikli 252 alusel; sel juhul palub president Euroopa Komisjonil oma ettepanek tagasi võtta. Kui Euroopa Komisjon võtab ettepaneku tagasi, kuulutab president parlamendis menetluse lõppenuks.

Artikkel 62 Nõukogu ühisseisukoha muutmine

1. Nõukogu ühisseisukoha muutmissettepanekuid võivad parlamendile esitada vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget.
2. Ühisseisukoha muudatusettepanekud on vastuvõetavad, kui nad järgivad artiklites 150 ja 151 sätestatud nõudeid ning taotleavad:
  - a) parlamendi poolt esimesel lugemisel vastu võetud seisukoha täielikku või osalist taastamist või
  - b) kompromissi saavutamist nõukogu ja parlamendi vahel või
  - c) ühisseisukoha muutmist selles osas, mis esimesele lugemisele esitatud ettepanekust puudus või mille sisu on hiljem muudetud ja mis samas ei kujuta endast olulist muudatusettepanekut artikli 55 mõttes, või
  - d) uute faktide või pärast esimest lugemist tekkinud uue õigusliku olukorra arvessevõtmist.

Presidendi otsust kuulutada muudatusettepanek vastuvõetavaks või vastuvõetamatuks ei saa vaidlustada.

3. Kui pärast esimest lugemist on toimunud uued valimised, ent artikli 55 alusel ei ole taotlust esitatud, võib president võtta vastu otsuse lõikes 2 toodud vastuvõetavust puudutavate piirangute vähendamise kohta.
4. Otsus muudatusettepaneku kohta võetakse vastu parlamendi koosseisu häälteenamusega.
5. Enne muudatusettepanekute hääletamist võib president paluda Euroopa Komisjonil esitada nende suhtes oma seisukohad ja nõukogul oma kommentaarid.

5. PEATÜKK KOLMAS LUGEMINE

Lepitusmenetlus

Artikkel 63 Lepituskomisjoni kokkukutsumine

Kui nõukogu teatab parlamendile, et ta ei kiida kõiki parlamendi poolt ühisseisukoha suhtes tehtud muudatusettepanekuid heaks, lepivad president ja nõukogu kokku lepituskomisjoni esimese koosoleku aja ja koha. EÜ asutamislepingu artikli 251 lõikes 5 sätestatud kuuenädalast või pikendamise korral kaheksanädalast tähtaega hakatakse arvestama alates lepituskomisjoni esimesest koosolekust.

Artikkel 64 Lepituskomisjoni delegatsioon

1. Lepituskomisjoni saadetavasse parlamendi delegatsiooni kuulub sama palju parlamendiliikmeid kui on liikmeid nõukogu delegatsioonis.
2. Delegatsiooni poliitiline koosseis on vastavuses parlamendi jagunemisega fraktsioonideks. Esimeeste konverents määrab kindlaks, kui palju parlamendiliikmeid igast fraktsioonist sinna kuulub.
3. Fraktsioonid nimetavad delegatsiooni liikmed iga lepituskomisjoni jaoks eraldi, soovitatavalt antud küsimusega seotud parlamendi komisjonidest, välja arvatud kolm parlamendiliiget, kes nimetatakse üksteisele kaheteistkümne kuu jooksul järgnevate delegatsioonide alalisteks liikmeteks. Fraktsioonid nimetavad need kolm liiget asepresidentide hulgast ja nad peavad esindama vähemalt kahte erinevat fraktsiooni. Samuti kuuluvad delegatsiooni liikmete hulka vastutava komisjoni esimees ja raportöör.
4. Delegatsioonis esindatud fraktsioonid määravad delegatsiooni liikmetele asetäitjad.
5. Delegatsioonis esindamata jäänud fraktsioonid ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed võivad kumbki saata ühe esindaja delegatsiooni parlamendisistestele ettevalmistavatele koosolekutele.
6. Delegatsiooni juhib president või üks kolmest alalisest liikmest.
7. Delegatsioon võtab otsuseid vastu koosseisu häälteenamusega. Delegatsiooni arutelud ei ole avalikud.

Täiendavad lepituskomisjoni delegatsiooni tööd käsitlevad menetluseeskirjad kehtestab esimeeste konverents.

8. Delegatsioon kannab lepitusmenetluse tulemustest ette parlamendile.

Menetlus parlamendi istungil

Artikkel 65 Ühistekst

1. Kui lepituskomisjon jõuab ühisteksti osas kokkuleppele, võetakse küsimus selle parlamendi istungi päevakorda, mis peetakse kuue või, tähtaja pikendamise korral, kaheksa nädala jooksul alates kuupäevast, mil lepituskomisjon kiitis ühisteksti heaks.
2. Lepituskomisjoni parlamendi delegatsiooni juht või mõni teine parlamendiliige, kellele see ülesanne on antud, teeb ühisteksti kohta avalduse, millele lisatakse raporti tekst.
3. Ühisteksti suhtes muudatusettepanekuid ei esitata.
4. Ühistekst pannakse hääletusele tervikuna ja selle üle toimub üks hääletus. Ühistekst kiidetakse heaks antud häälte enamusega.
5. Kui lepituskomisjon ei jõua ühisteksti osas kokkuleppele, teeb lepituskomisjoni parlamendi delegatsiooni juht või mõni teine parlamendiliige, kellele see ülesanne on antud, selle kohta avalduse. Avaldusele järgneb arutelu.

6. PEATÜKK ÕIGUSLOOME MENETLUSE LÕPETAMINE

Artikkel 66 Nõustumine esimesel lugemisel

1. Kui nõukogu teavitab EÜ asutamislepingu artikli 251 lõike 2 alusel parlamenti, et ta kiitis viimase muudatusettepanekud heaks, ent ei muutnud Euroopa Komisjoni ettepanekut muul viisil, või kui kumbki institutsioon ei muutnud Euroopa Komisjoni ettepanekut, teatab president parlamendile, et ettepanek on lõplikult vastu võetud.
2. Enne sellise teate edastamist kontrollib president, et ka nõukogu poolt tehtud tehnilised parandused ei muuda ettepaneku sisu. Kahtluse korral konsulteerib ta vastutava komisjoniga. Kui nõukogu tehtud muudatusettepanekuid peetakse olulisteks, teatab president nõukogule, et parlament viib läbi teise lugemise niipea, kui on täidetud artiklis 57 toodud tingimused.
3. Pärast lõikes 1 nimetatud avalduse tegemist kirjutab president koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla ja korraldab vastavalt artiklile 68 selle avaldamise Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 67 Nõustumine teisel lugemisel

Kui ühisseisukoha muudatus- või tagasilükkamise ettepanekute esitamiseks ja hääletusele panemiseks ette nähtud aja jooksul ei võeta artiklite 61 ja 62 alusel vastu ühtegi ühisseisukoha muudatus- ega tagasilükkamise ettepanekut, teatab president parlamendi istungil, et õigusakt on lõplikult vastu võetud. President kirjutab koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla ja korraldab vastavalt artiklile 68 selle avaldamise Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 68 Vastuvõetud õigusaktide allkirjastamine

1. Kui on kontrollitud, et menetlus on nõuetekohaselt läbi viidud, kirjutavad parlamendi president ja peasekretär parlamendi ja nõukogu poolt ühiselt vastu võetud õigusaktide tekstidele alla.
2. Parlamendi ja nõukogu ühiselt EÜ asutamislepingu artiklis 251 ette nähtud menetluse kohaselt vastu võetud õigusaktides näidatakse ära, et tegu on ühistekstiga ja seejuures lisatakse akti seerianumber, vastuvõtmise kuupäev ning märge akti sisu kohta.
3. Parlamendi ja nõukogu poolt ühiselt vastu võetud õigusaktid sisaldavad järgmist:
  - a) märge "Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu,"
  - b) viide sätetele, mille alusel õigusakt on vastu võetud; sellele eelnevad sõnad "võttes arvesse",
  - c) refereeriv osa, milles tuuakse ära viited esitatud ettepanekutele, saadud arvamustele ja läbiviidud konsultatsioonidele,
  - d) õigusakti vastuvõtmise põhjused, mille juhatavad sisse sõnad "ning arvestades, et",
  - e) fraas "on vastu võtnud käesoleva määruse", "on vastu võtnud käesoleva direktiivi" või "on vastu võtnud käesoleva otsuse", millele järgneb õigusakti tekst.
4. Õigusaktid jagunevad artikliteks, mis vajaduse korral on liidetud peatükkideks ja/või osadeks.
5. Õigusakti viimases artiklis näidatakse ära akti jõustumise kuupäev, juhul kui see on varasem või hilisem kui kahekümnes päev pärast õigusakti avaldamist.

6. Õigusakti viimasele artiklile järgnevad:

- märke õigusakti kohaldamise kohta asutamislepingu sellekohaste sätete formuleeringute alusel,
- õigusakti vastuvõtmise koht ja kuupäev,
- "Euroopa Parlamendi nimel president ...", "Nõukogu nimel eesistuja ...", millele järgnevad õigusakti vastuvõtmise ajal ametis oleva parlamendi presidendi ja nõukogu eesistuja nimed.

7. Parlamendi ja nõukogu peasekretär korraldavad eespool nimetatud õigusaktide avaldamise Euroopa Liidu Teatajas.

7. PEATÜKK EELARVEMENETLUSED

Artikkel 69 Üldeelarve

Rakendusakt, millele Euroopa ühenduste asutamislepingute finantssätete kohaselt tugineb Euroopa Liidu üldeelarve ja lisaeelarvete kontroll, võetakse vastu parlamendi resolutsiooniga ja lisatakse käesolevale kodukorrale.⁶

Artikkel 70 Euroopa Komisjoni eelarve täitmise aruande kinnitamine

Rakendusaktiga seotud sätted, mis reguleerivad Euroopa Komisjoni eelarve täitmise aruande kinnitamise otsuse arutamist ja vastuvõtmist Euroopa ühenduste asutamislepingute finantssätete ja finantsmääruse alusel, on lisatud käesolevale kodukorrale.⁷ Nimetatud lisa võetakse vastu artikli 202 lõike 2 alusel.

Artikkel 71 Muude eelarve täitmise aruannete kinnitamine

Sätteid, mis reguleerivad Euroopa Komisjoni esitatud eelarve täitmise aruande kinnitamise menetlust, kohaldatakse ka:

- Euroopa Parlamendi presidendi poolt esitatud Euroopa Parlamendi eelarve täitmise aruande kinnitamise menetluse suhtes;
- Euroopa Liidu teiste institutsioonide ja organite, nagu nõukogu (kui täitevvõimu asutuse), Euroopa Kohtu, kontrollikoja, Euroopa Majandus-ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee eelarvete täitmise eest vastutavate isikute poolt esitatud eelarve täitmise aruannete kinnitamise menetluse suhtes;
- Euroopa Komisjoni esitatud Euroopa Arengufondi eelarve täitmise aruande kinnitamise menetluse suhtes;
- ühenduse ülesandeid täitvate õiguslikult iseseisvate organisatsioonide eelarvete eest vastutavate organite poolt esitatud eelarve täitmise aruannete kinnitamise menetluse suhtes, kuid üksnes niivõrd kui nende tegevus allub nendele õigusnormidele, mille kohaselt Euroopa parlamendi heakskiit on nõutav.

---

⁶Vt IV lisa.

⁷Vt V lisa.

Artikkel 72 Parlamendi järelevalve eelarve täitmise üle

1. Parlament teostab järelevalvet jooksva aasta eelarve täitmise üle. Ta usaldab selle ülesande eelarve ja eelarve kontrollimise eest vastutavatele komisjonidele ning teistele asjaomastele komisjonidele.
2. Igal aastal enne järgmise aasta eelarve projekti esimest lugemist käsitleb parlament jooksva aasta eelarve täitmisega seotud probleeme; võimaluse korral tehakse seda vastutava komisjoni esitatud resolutsiooni ettepaneku alusel.

8. PEATÜKK INSTITUTSIOONISISESED EELARVEMENETLUSED

Artikkel 73 Parlamendi eelkalkulatsioonid

1. Peasekretäri esitatud ettekande alusel koostab juhatus eelkalkulatsioonide esialgse projekti.
2. President edastab esialgse projekti vastutavale komisjonile, mis koostab seejärel eelkalkulatsioonide projekti ja parlamendile esitatava raporti.
3. President määrab kindlaks eelkalkulatsioonide projekti muudatusettepanekute esitamise tähtaja.

Vastutav komisjon esitab nende muudatusettepanekute kohta oma arvamuse.

4. Parlament võtab eelkalkulatsioonid vastu.
5. President edastab eelkalkulatsioonid Euroopa Komisjonile ja nõukogule.
6. Eelnevaid sätteid kohaldatakse ka lisaeelkalkulatsioonide suhtes.
7. Parlamendi eelkalkulatsioonide koostamist käsitlevad rakendusnormid võetakse parlamendis vastu antud häälte enamusega ning lisatakse käesolevale kodukorrale.⁸

Artikkel 74 Kulude planeerimine ja kulutuste tegemine

1. Presidendi pädevusse kuulub kulude tegemise üle otsustamine, kulutuste tegemine ja kulutuste tegemiseks korralduse andmine; nimetatud toimingute tegemine peab olema kooskõlas Euroopa Parlamendi sisemiste finantseeskirjadega, mille juhatus on vastu võtnud pärast konsulteerimist vastutava komisjoniga.
2. President edastab vastutavale komisjonile raamatupidamise aastaaruande projekti.
3. Parlament kinnitab raamatupidamise aastaaruande vastutava komisjoni raporti alusel.

9. PEATÜKK NÕUSOLEKUMENETLUS

Artikkel 75 Nõusolekumenetlus

1. Kui parlamendil palutakse anda oma nõusolek õigusakti ettepaneku suhtes, võtab parlament oma otsuse vastu vastutava komisjoni soovitusel; komisjon annab soovitusel kas anda kõnesolevale aktile nõusolek või lükata see akt tagasi.

Õigusakti üle, mille vastuvõtmiseks on EÜ asutamislepingu või ELi lepingu järgi vajalik parlamendi nõusolek, toimub parlamendis üks hääletus; muudatusettepanekuid ei esitata.

---

⁸Vt IV lisa.

Nõusoleku andmiseks vajaliku häälteenamuse määrab kindlaks õigusakti aluseks olev EÜ asutamislepingu või ELi lepingu artikkel.

2. Ühinemislepingute ja rahvusvaheliste lepingute puhul ning juhul, kui tuvastatakse, et liikmesriik rikub oluliselt ja püsivalt aluspõhimõtteid, kohaldatakse vastavalt artikleid 82, 83 ja 95. EÜ asutamislepingu artikliga 251 reguleeritud valdkonnas tehtava tõhustatud koostöö menetluse suhtes kohaldatakse kodukorra artiklit 76.

3. Õigusakti ettepaneku puhul, mille vastuvõtmiseks on vajalik parlamendi nõusolek, võib vastutav komisjon menetluse positiivse lõpptulemuse saavutamise nimel otsustada esitada parlamendile koos resolutsiooni ettepanekuga, milles sisalduvad soovitud Euroopa Komisjoni ettepaneku parandamiseks või rakendamiseks, ka Euroopa Komisjoni ettepaneku kokkuvõtte.

Kui parlament kiidab vähemalt ühe soovitusheaks, palub president jätkata arutelu nõukoguga.

Vastutav komisjon töötab oma lõpliku soovitusel parlamendi nõusoleku suhtes välja, võttes arvesse nõukoguga peetud läbirääkimiste tulemusi.

10. PEATÜKK TÕHUSTATUD KOOSTÖÖ

Artikkel 76 Menetlus parlamendis

1. President saadab liikmesriikide taotlused ja Euroopa Komisjoni ettepanekud liikmesriikidevahelise tõhustatud koostöö sisseadmiseks ning ELi lepingu artikli 40a lõike 2 alusel koostatud parlamendi arvamuse taotlused läbivaatamiseks vastutavale komisjonile. Kodukorra artikleid 35, 36, 37, 40, 49 kuni 56 ja artiklit 75 kohaldatakse vastavalt.

2. Vastutav komisjon kontrollib, kas EÜ asutamislepingu artiklis 11 ning ELi lepingu artiklites 27a, 27b, 40, 43, 44 ja 44a sätestatud nõuded on täidetud.

3. Tõhustatud koostöö raames esitatud õigusakti ettepanekute suhtes kohaldatakse parlamendis peale tõhustatud koostöö sisse seadmist sama menetluse korda, mis kehtiks tõhustatud koostöö puudumise korral.

11. PEATÜKK MUUD MENETLUSED

Artikkel 77 Arvamuse avaldamise kord EÜ asutamislepingu artikli 122 alusel

1. Kui parlamendilt küsitakse EÜ asutamislepingu artikli 122 lõike 2 alusel arvamust nõukogu soovitusel kohta, arutab ta neid soovitusi vastutava komisjoni tehtud suulise või kirjaliku ettekande alusel pärast seda, kui nõukogu on soovitusel parlamendi istungil esitanud; vastutav komisjon avaldab oma ettepanekus komisjoni arvamuse, kas need soovitusel, mille osas parlamendiga konsulteeritakse, tuleks heaks kiita või tagasi lükata.

2. Seejärel pannakse soovitusel parlamendis ühele hääletusele; muudatusettepanekuid nende suhtes ei esitata.

Artikkel 78 Tööturu osapoolte dialoogiga seotud menetlused

1. President suunab kõik dokumendid, mille Euroopa Komisjon on välja töötanud EÜ asutamislepingu artikli 138 alusel, lepingud, mis on sõlmitud tööturu osapoolte vahel EÜ asutamislepingu artikli 139 lõike 1 alusel, ning ettepanekud, mille Euroopa Komisjon on esitanud EÜ asutamislepingu artikli 139 lõike 2 alusel, läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.

2. Kui tööturu osapooled teatavad Euroopa Komisjonile oma soovist algatada EÜ asutamislepingu artiklis 139 sätestatud menetlus, võib vastutav komisjon koostada kõnealuse probleemi kohta parlamendile raporti.

3. Kui tööturu osapooled on sõlminud lepingu ning taotlenud ühiselt, et seda Euroopa Komisjoni poolt EÜ asutamislepingu artikli 139 lõike 2 alusel esitatud ettepaneku alusel vastu võetava nõukogu otsusega rakendataks, siis esitab vastutav komisjon parlamendile vastava resolutsiooni ettepaneku ja lisab oma soovitusel, kas tööturu osapoolte taotlus vastu võtta või tagasi lükata.

Artikkel 79 Vabatahtlike kokkulepete kontrollimise menetlus

1. Kui Euroopa Komisjon teatab parlamendile oma kavatsusest uurida vabatahtlike kokkulepete sõlmimise võimalust alternatiivina õigusaktidele, võib vastutav komisjon koostada artikli 45 alusel kõnealuse küsimuse kohta raporti.

2. Kui Euroopa Komisjon teatab, et ta soovib sõlmida vabatahtliku kokkuleppe, võib vastutav komisjon esitada resolutsiooni ettepaneku soovitusel see ettepanek heaks kiita või tagasi lükata, täpsustades, millistel tingimustel.

Artikkel 80 Kodifitseerimine

1. Kui Euroopa Komisjon esitab parlamendile ühenduse õiguse ametliku kodifitseerimise ettepaneku, edastatakse see õigusasjade eest vastutavale komisjonile. Eeldades, et on tehtud kindlaks, et see ettepanek ei too endaga kaasa ühenduse õiguse sisulist muutmist, kohaldatakse ettepaneku suhtes artiklis 43 sätestatud menetlust.

2. Vastutava komisjoni esimees või komisjoni poolt nimetatud raportöör võib osaleda kodifitseerimise ettepaneku kontrollimisel ja arutamisel. Vajaduse korral võib vastutav komisjon esitada oma arvamuse ka enne seda.

3. Artikli 43 lõiget 3 ei kohaldata; lihtsustatud menetlust ametliku kodifitseerimise ettepaneku puhul ei rakendata juhul, kui enamus õigusasjade eest vastutava komisjoni või muu vastutava komisjoni liikmetest on lihtsustatud menetluse rakendamise vastu.

Artikkel 81 Rakendusmeetmed

1. Kui Euroopa Komisjon edastab parlamendile rakendusmeetmete projekti, saadab president meetmete projekti sellele komisjonile, mis on vastutavaks komisjoniks põhiakti puhul. Kui põhiaktiga seoses on aset leidnud komisjonidevaheline tõhustatud koostöö, palub vastutav komisjon teisel komisjonil esitada oma seisukohad kirjalikult või suuliselt.

2. Vastutava komisjoni esimees määrab tähtaja, mille jooksul parlamendiliikmed saavad teha komisjonile ettepaneku meetmete projekti tagasilükkamiseks. Kui komisjon peab seda vajalikuks, võib ta otsustada, et komisjoni liikmete või alaliste asendusliikmete hulgast määratakse raportöör. Kui komisjon meetmete projekti tagasi lükkab, esitab ta meetmete projekti tagasi lükkava resolutsiooni ettepaneku, milles võib märkida, milliseid muudatusi tuleks meetmete projektis teha.

Kui parlament pärast meetmete projekti saamist ettenähtud tähtaja jooksul sellise resolutsiooni vastu võtab, palub president Euroopa Komisjonil projekt tagasi võtta, seda muuta või esitada asjakohase seadusandliku menetluse kohaselt uus ettepanek.

3. Kui enne selle tähtaja möödumist osaistungjärku ei toimu, loetakse, et vastamise õigus on üle läinud vastutavale komisjonile. Vastus vormistatakse komisjoni esimehe kirjana Euroopa Komisjoni vastutavale volinikule ning sellest teatatakse kõigile parlamendiliikmetele.

4. Kui Euroopa Komisjoni kavandatud rakendusmeetmed kuuluvad kontrolliga regulatiivmenetluse alla, ei kohaldata lõiget 3 ning lõikeid 1 ja 2 täiendatakse järgmiselt:

- a) kontrolli kestust arvestatakse ajast, kui meetmete projekt on esitatud parlamendile kõigis ametlikes keeltes;
- b) parlament võib oma liikmete häälteenamusega meetmete projekti tagasi lükata, tuues põhjenduseks, et meetmete projektis ületatakse põhiaktiga ettenähtud rakendusvolitusi, projekt ei ole põhiakti eesmärgi või sisuga kooskõlas või rikub subsidiaarsuse või proportsionaalsuse põhimõtet;
- c) kui meetmete projekt on esitatud otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõike 5 või 6 alusel ja parlamendil on seega vastuseisu avaldamiseks vähe aega, võib vastutava komisjoni esimees esitada meetmete projekti tagasi lükkava resolutsiooni ettepaneku, kui komisjon ei ole tähtajast kinni pidanud.

12. PEATÜKK RAHVUSVAHELISED JA MUUD LEPINGUD

Artikkel 82 Ühinemislepingud

1. Euroopa riigi poolt esitatud taotlus astuda Euroopa Liidu liikmeks saadetakse edasi vastutavale komisjonile.
2. Vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme ettepanekul võib parlament võtta vastu otsuse kutsuda Euroopa Komisjoni ja nõukogu osalema arutelus, mis leiab aset enne kandidaatriigiga peetavate läbirääkimiste algust.
3. Läbirääkimiste kestel teavitavad Euroopa Komisjon ja nõukogu vastutavat komisjoni regulaarselt ja täielikult läbirääkimiste käigust; vajaduse korral võib seda teha konfidentsiaalselt.
4. Parlament võib mistahes hetkel läbirääkimiste jooksul võtta vastutava komisjoni raporti alusel vastu soovitusi ja taotleda, et neid võetaks arvesse enne, kui kandidaatriigiga sõlmitakse Euroopa Liiduga ühinemise leping. Soovitused võetakse vastu sama häälteenamusega nagu see on nõutav liitumiseks lõpliku nõusoleku andmisel.
5. Pärast läbirääkimiste lõppu, kuid enne mistahes kokkuleppe allkirjastamist esitatakse parlamendile lepingu projekt, et saada sellele parlamendi nõusolek.
6. Parlament annab Euroopa riigi taotlusele astuda Euroopa Liidu liikmeks oma nõusoleku vastutava komisjoni raporti alusel parlamendi koosseisu häälteenamusega.

Artikkel 83 Rahvusvahelised lepingud

1. Rahvusvahelise lepingu sõlmimise, selle kehtivuse pikendamise või muutmise läbirääkimiste alustamisel, sh lepingud rahanduse või kaubanduse valdkonnas, peab vastutav komisjon tagama, et Euroopa Komisjon teavitab parlamenti täielikult komisjoni läbirääkimisvolituste kohta antud soovitustest, tehes seda vajaduse korral konfidentsiaalselt.
2. Parlament võib vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme ettepanekul esitada taotluse, et nõukogu ei annaks oma nõusolekut läbirääkimiste alustamiseks enne, kui parlament on läbirääkimiste volitusi puudutava ettepaneku kohta esitanud vastutava komisjoni raporti alusel oma seisukoha.
3. Läbirääkimiste alustamisel palub vastutav komisjon Euroopa Komisjonil kinnitada lõikes 1 nimetatud rahvusvahelise lepingu õiguslik alus. Artiklile 35 alusel peab vastutav komisjon

valitud õiguslikku alust kontrollima. Kui Euroopa Komisjon õiguslikku alust ei esita või õigusliku aluse sobivus on kaheldav, kohaldatakse artiklit 35.

4. Läbirääkimiste kestel teavitavad Euroopa Komisjon ja nõukogu vastutavat komisjoni regulaarselt ja täielikult läbirääkimiste käigust; vajaduse korral võib seda teha konfidentsiaalselt.

5. Parlament võib mistahes hetkel läbirääkimiste jooksul teha vastutava komisjoni raporti alusel ja kõiki artikli 114 alusel esitatud asjakohaseid ettepanekuid arvesse võttes, soovitusi ning taotleda, et neid võetaks arvesse enne asjaomase lepingu sõlmimist.

6. Pärast läbirääkimiste lõppu, kuid enne mistahes kokkuleppe allkirjastamist esitatakse parlamendile lepingu projekt, et saada selle kohta parlamendi arvamus või nõusolek. Nõusoleku andmise korral kohaldatakse artiklit 75.

7. Parlament esitab oma arvamuse või annab oma nõusoleku Euroopa Ühenduse poolt rahvusvahelise lepingu või finantsprotokolli sõlmimise, pikendamise või muutmise kohta. Otsus võetakse vastu ühel hääletusel antud hääle enamusega; lepingu või protokolli teksti suhtes muudatusettepanekuid ei tehta.

8. Kui parlamendi arvamus on eitav või parlament otsustab nõusolekut mitte anda, palub president nõukogul vastavat lepingut mitte sõlmida.

9. Kui parlament ei anna rahvusvahelise lepingu sõlmimiseks oma nõusolekut, annab president nõukogule teada, et vastavat lepingut ei saa sõlmida.

Artikkel 84 EÜ asutamislepingu artiklil 300 põhinev menetlus rahvusvaheliste lepingute ajutise kohaldamise, nende kehtivuse peatamise ja rahvusvahelise lepinguga loodud asutuses ühenduse seisukoha vastuvõtmise korral

Kui Euroopa Komisjon ja/või nõukogu on teatud asjaoludel EÜ asutamislepingu artikli 300 lõike 2 alusel kohustatud parlamenti viivitamatult ja täielikult teavitama, esitavad Euroopa Komisjon ja/või nõukogu parlamendi istungil vastava avalduse; sellele järgneb arutelu. Parlament võib artikli 83 või 90 alusel anda soovitusi.

13. PEATÜKK EUROOPA LIIDU ESINDAMINE VÄLISSUHETES NING ÜHINE VÄLIS- JA JULGEOLEKUPOLIITIKA

Artikkel 85 Ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja nimetamine

1. Enne ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja nimetamist palub president nõukogu eesistujal esineda parlamendi ees EÜ asutamislepingu artikli 21 alusel avaldusega. President palub Euroopa Komisjoni presidendil esineda omapoolse avaldusega samal istungil.

2. Pärast uue ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ametisse nimetamist EÜ asutamislepingu artikli 207 lõike 2 alusel ning enne tema ametlikult ametisse astumist palub president kõrgel esindajal esineda avaldusega vastutava komisjoni ees ja vastata viimase küsimustele.

3. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud avalduse ja küsimustele esitatud vastuste alusel võib parlament vastutava komisjoni algatusel või artikli 114 alusel anda soovitusi.

Artikkel 86 Eriesindajate nimetamine ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames

1. Kui nõukogu kavatseb nimetada ELi lepingu artikli 18 lõike 5 alusel eriesindaja, palub president vastutava komisjoni taotlusel nõukogul esineda parlamendile sellekohase avaldusega ja

vastata küsimustele eriesindaja mandaadi, eesmärkide ning muude eriesindaja ülesannete ja rolliga seotud oluliste asjaolude kohta.

2. Pärast eriesindaja ametisse nimetamist ning enne tema ametlikult ametisse astumist, võib parlament paluda eriesindajal esineda avaldusega vastutava komisjoni ees ja vastata viimase küsimustele.

3. Kolme kuu jooksul peale eriesindaja ärakuulamist võib vastutav komisjon esitada artikli 114 alusel parlamendile ettepaneku anda eriesindaja avalduse ja küsimustele antud vastuste põhjal soovitusi.

4. Eriesindajal palutakse hoida parlamenti täielikult ja regulaarselt kursis oma volituste rakendamisega.

Artikkel 87 Ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja teiste eriesindajate avaldused

1. Kõrgel esindajal palutakse esineda parlamendile avaldusega vähemalt neli korda aastas. Kohaldatakse artiklit 103.

2. Kõrgel esindajal palutakse vähemalt neli korda aastas osaleda vastutava komisjoni koosolekutel, et esineda avaldusega ja vastata küsimustele. Kõrge esindaja võib koosolekutele kutsuda ka muudel asjaoludel, kas esindaja enda algatusel või kui vastutav komisjon peab seda vajalikuks.

3. Kui nõukogu nimetab seoses konkreetsete poliitiliste küsimustega ametisse eriesindaja, võib paluda tal esineda vastutavale komisjonile avaldusega kas tema enda või parlamendi algatusel.

Artikkel 88 Esindamine rahvusvahelistes suhetes

1. Euroopa Komisjoni välisdelegatsiooni juhi ametissenimetamise korral võib kandidaadil paluda esineda parlamendi vastutava komisjoni ees avaldusega ja vastata küsimustele.

2. Kolme kuu jooksul peale lõikes 1 nimetatud ärakuulamist võib vastutava komisjoni ees kandidaadi esitatud avalduse ja küsimustele esitatud vastustega seoses võtta vastu resolutsiooni või anda soovitusi.

Artikkel 89 Ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames parlamendiga konsulteerimine ja info jagamine

1. Parlamendiga vastavalt ELi lepingu artiklile 21 konsulteerimise korral saadetakse küsimus edasi vastutavale komisjonile, mis võib käesoleva kodukorra artikli 90 alusel anda selle suhtes soovitusi.

2. Asjaomased komisjonid peavad tagama, et ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, nõukogu ja Euroopa Komisjon annaksid neile regulaarselt ja õigeaegselt teavet ühise välis- ja julgeolekupoliitika väljatöötamise ja rakendamise kohta, selle raames kulutustega seotud otsuste vastuvõtmise korral kõigi planeeritavate kulutuste kohta ning kõigi teiste finantsküsimuste kohta, mis on seotud ühise välis- ja julgeolekupoliitika elluviimisega. Euroopa Komisjoni, nõukogu või kõrge esindaja taotlusel võib vastutav komisjon võtta vastu otsuse viia menetlus läbi erandkorras kinnisel koosolekul.

3. Nõukogu poolt esitatud ühise välis- ja julgeolekupoliitika põhiaspekte ja -valikuid ning nende liidu eelarvega seotud finantstagajärgi tutvustava nõuandedokumendi üle korraldatakse igal aastal arutelu. Kohaldatakse artiklis 103 sätestatud menetlust.

(Vt ka tõlgendust artiklis 114.)

4. Nõukogu ja/või kõrge esindaja ning Euroopa Komisjon kutsutakse osalema igale parlamendi istungil toimuvale arutelule, millel käsitletakse välis-, julgeoleku- või kaitsepoliitika küsimusi.

Artikkel 90 Ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames antavad soovitused

1. Ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas vastutav komisjon võib, oma vastutusala piires esimeeste konverentsi loal või artiklis 114 nimetatud ettepaneku alusel välja töötada nõukogule edastatavaid soovitusi.

2. Kiireloomulistel juhtudel võib lõikes 1 nimetatud loa anda president, kes võib ühtlasi anda loa asjaomase komisjoni erakorralise koosoleku kokkukutsumiseks.

3. Nende soovituste vastuvõtmise menetluse jooksul ei kohaldata artiklit 138 ning on lubatud esitada suulisi muudatusettepanekuid, mis tuleb panna hääletusele kirjaliku tekstina.

Artikli 138 kohaldamise võib välistada siis, kui on tegu parlamendi komisjonis toimuva menetlusega ja ühtlasi kiireloomulise juhtumiga. Parlamendi komisjoni koosolekul, mida ei ole kuulutatud kiireloomuliseks, ja parlamendi istungil ei tohi artikli 138 sätetest kõrvale kalduda.

Sätet, mis lubab esitada suulisi muudatusettepanekuid, tuleb mõista nii, et parlamendiliikmed ei saa esitada parlamendi komisjonis suuliste muudatusettepanekute hääletusele panemise suhtes vastuväiteid.

4. Nimetatud viisil välja töötatud soovitused võetakse järgmise osaistungjärgu päevakorda. Juhul kui president võtab vastu otsuse asja kiireloomulisuse kohta, võib soovitused lisada juba toimuva osaistungjärgu päevakorda. Soovitus loetakse vastuvõetuks, kui vähemalt 40 parlamendiliiget ei ole esitanud enne osaistungjärgu algust selle suhtes kirjalikku vastuväidet. Nimetatud vastuväidete esitamise korral lisatakse vastutava komisjoni soovitus sama osaistungjärgu päevakorda nii aruteluks kui hääletuseks. Fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada selle suhtes muudatusettepanekuid.

Artikkel 91 Inimõiguste rikkumine

Igal osaistungjärgul võib iga vastutav komisjon, selleks eraldi luba taotlemata, esitada vastavalt artikli 90 lõikes 4 sätestatud menetluskorrale resolutsiooni ettepaneku inimõiguste rikkumise juhtumite kohta maailmas.

14. PEATÜKK POLITSEIKOOSTÖÖ JA ÕIGUSALANE KOOSTÖÖ KRIMINAALASJADES

Artikkel 92 Parlamendi teavitamine politseikoostööst ja õigusalasest koostööst kriminaalasjades

1. Vastutav komisjon jälgib, et parlament saaks regulaarselt igakülgset teavet kriminaalasjades tehtava politseikoostöö ja õigusalasest koostöö kohta ning et tema arvamusalaldusi võetaks korrakohaselt arvesse ELi lepingu artikli 34 lõike 2 punkti a alusel nõukogu poolt vastuvõetavate ühisseisukohtade juures, mis määravad nimetatud küsimustes kindlaks liidu seisukoha.

2. Euroopa Komisjoni või nõukogu taotlusel võib vastutava komisjoni koosolek olla erandina kinnine.
3. ELi lepingu artikli 39 lõikes 3 viidatud arutelu viiakse läbi kodukorra artikli 103 lõigete 2, 3 ja 4 alusel.

Artikkel 93 Parlamendiga konsulteerimine kriminaalasjades tehtava politseikoostöö ja õigusalase koostöö raames

ELi lepingu artikli 34 lõike 2 punktidega b, c ja d reguleeritud parlamendiga konsulteerimine viiakse läbi vastavalt kodukorra artiklitele 34 kuni 37 ning artiklitele 40, 41 ja 51.

Kui vajalik, võetakse ettepaneku läbivaatamine hiljemalt viimase parlamendi istungi päevakorda, mis toimub enne ELi lepingu artikli 39 lõikes 1 sätestatud tähtaja möödumist.

Kui parlamendiga konsulteeritakse nõukogu otsuse projekti suhtes, millega nimetatakse ametisse Europoli direktor ja juhatuse liikmed, kohaldatakse kodukorra artiklit 101 koos vajalike muudatustega

Artikkel 94 Soovitused kriminaalasjades tehtava politseikoostöö ja õigusalase koostöö raames

1. Kriminaalasjades tehtava politseikoostöö ja õigusalase koostöö valdkonnas vastutav komisjon võib esimeeste konverentsi loal või kodukorra artikli 114 alusel tehtud ettepaneku põhjal töötada ELi lepingu VI jaotisega reguleeritud valdkonnas välja nõukogule edastatavad soovitused.
2. Kiireloomulistel juhtudel võib lõikes 1 nimetatud loa anda president, kes võib ühtlasi anda loa asjaomase komisjoni erakorralise koosoleku kokkukutsumiseks.
3. Selliselt välja töötatud soovitused võetakse järgmise osaistungjärgu päevakorda. Artikli 90 lõiget 4 kohaldatakse vajalike muudatustega.

(Vt ka tõlgendust artiklis 114.)

15. PEATÜKK ALUSPÕHIMÕTETE RIKKUMINE LIIKMESRIIGI POOLT

Artikkel 95 Rikkumise kindlakstegemine

1. Parlament võib vastutava komisjoni eriraporti põhjal, mis koostatakse artikli 45 alusel:
  - a) hääletada põhjendatud ettepaneku üle, millega palutakse nõukogul võtta ELi lepingu artikli 7 lõike 1 alusel kasutusele teatud meetmed;
  - b) hääletada ettepaneku üle, millega palutakse Euroopa Komisjonil või liikmesriikidel esitada ELi lepingu artikli 7 lõike 2 alusel ettepanek; ja
  - c) hääletada ettepaneku, millega palutakse nõukogul võtta ELi lepingu artikli 7 lõike 3 või ELi lepingu artikli 7 lõike 4 alusel kasutusele teatud meetmed.
2. Parlamendile teatatakse kõikidest taotlustest, mille nõukogu on esitanud parlamendi nõusoleku saamiseks ELi lepingu artikli 7 lõigete 1 ja 2 alusel esitatud ettepanekule, millega koos on esitatud ka liikmesriigi tähelepanekud. Parlament võtab otsuse vastu vastutava komisjoni ettepaneku alusel, välja arvatud kiireloomulistel juhtudel ja põhjendatud asjaoludel.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud otsused võetakse vastu antud hääle kahekolmandikulise enamusega ja seejuures parlamendi koosseisu häälteenamusega.
4. Kui parlamendil palutakse anda lõike 2 alusel oma nõusolek, võib vastutav komisjon esitada lisaks oma ettepanekutele ka omapoolse resolutsiooni ettepaneku. Resolutsiooni ettepanekus esitatakse parlamendi seisukoht liikmesriigi poolse rikkumise ja sobivate sanktsioonide ning nende sanktsioonide muutmise või tühistamise kohta.
5. Vastutav komisjon tagab parlamendi täieliku informeerituse ja kannab hoolt, et vajaduse korral küsitakse parlamendi poolt lõike 3 alusel antud nõusoleku tulemusel võetud meetmete kohta parlamendi arvamust. Parlament võib esimeeste konverentsi loal välja töötatud vastutava komisjoni ettepanekute alusel võtta vastu nõukogule edastatavad soovitused.

III OSA PARLAMENDI TEGEVUSE LÄBIPAISTVUS

Artikkel 96 Parlamendi tegevuse läbipaistvus

1. Parlament tagab kooskõlas ELi lepingu artikliga 1, artikli 3 teise lõiguga, artikli 28 lõikega 1, artikli 41 lõikega 1, EÜ asutamislepingu artikliga 255 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 42 oma tegevuse suurima võimaliku läbipaistvuse.
2. Parlamendis toimuvad arutelud on avalikud.
3. Parlamendi komisjonide koosolekud on reeglina avalikud. Siiski võivad komisjonid hiljemalt koosoleku päevakorra vastuvõtmisel võtta vastu otsuse jaotada koosoleku päevakord avalikul ja kinnisel koosolekul käsitletavateks punktideks. Kui parlamendi komisjoni koosolek on kinnine, võib komisjon kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 4 lõigetega 1–4 teha siiski üldsusele kättesaadavaks koosoleku dokumendid ja protokollid. Konfidentsiaalsusnõuete igasuguse rikkumise korral kohaldatakse artiklit 147.
4. Immuniteti ja sellega seotud menetlusi puudutavate taotluste läbivaatamine vastutavas komisjonis toimub artikli 7 alusel alati kinnisel koosolekul.

Artikkel 97 Üldsuse juurdepääs dokumentidele

1. Kõigil liidu kodanikel ning kõigil füüsilistel ja juriidilistel isikutel, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, on EÜ asutamislepingu artikli 255 alusel õigus tutvuda parlamendi dokumentidega, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1049/2001 sätestatud põhimõtete, tingimuste ja piirangutega ning kooskõlas käesolevas kodukorras sätestatud eritingimustega.

Võimaluse korral tagatakse samadel põhimõtetel juurdepääs parlamendi dokumentidele ka teistele füüsilistele ja juriidilistele isikutele

Määrus (EÜ) nr 1049/2001 avaldatakse teavitamise eesmärgil koos parlamendi kodukorraga.

2. Dokumentidele juurdepääsu puhul tähistab väljend "parlamendi dokument" määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 3 punkti a tähenduses mistahes teksti, mille on koostanud või saanud käesoleva kodukorra I osa peatükis 2 nimetatud parlamendi volitatud ametnikud, parlamendi juhtorganid, parlamendi komisjonid, parlamentidevahelised delegatsioonid või parlamendi peasekretariaat.

Üksikute parlamendiliikmete või fraktsioonide koostatud dokumendid on dokumentidele juurdepääsu mõttes parlamendi dokumendid, kui need on parlamendile esitatud kooskõlas käesoleva kodukorraga.

Juhatus võtab vastu vajalikud eeskirjad, et tagada kõigi parlamendi dokumentide registreerimine.

3. Parlament seab sisse parlamendi dokumentide registri. Õigusloomega seotud dokumentidele ja teistele dokumentidele, mis on nimetatud käesoleva kodukorra lisas,⁹ võimaldatakse kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1049/2001 registri kaudu vahetut juurdepääsu. Võimaluste piires lisatakse registrisse viited kõigi teiste parlamendi dokumentide kohta.

---

⁹Vt XV lisa.

Nende dokumentide tüüpide kohta, millele peab olema tagatud vahetu juurdepääs, koostab parlament nimekirja, kinnitab selle ja see lisatakse käesolevale kodukorrale.¹⁰ See nimekiri ei piira juurdepääsuõigust dokumentidele, mis ei kuulu nimetatud tüüpide alla.

Parlamendi dokumendid, millele puudub registri kaudu vahetu juurdepääs, tehakse kättesaadavaks kirjaliku taotluse alusel.

Juhatus võib võtta vastu määrusega (EÜ) nr 1049/2001 kooskõlas olevad juurdepääsukorda reguleerivad normid, mis avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

4. Juhatus määrab kindlaks organid, mille ülesandeks on esialgsete juurdepääsutaotluste läbivaatamine (määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikkel 7), ja võtab vastu otsused kordustaotluste (sama määruse artikkel 8) ning tundliku sisuga dokumentide juurdepääsu taotluste kohta (sama määruse artikkel 9).

5. Esimeeste konverents nimetab määruse (EÜ) 1049/2001 artikli 15 lõike 2 alusel moodustatud institutsioonidevahelisse komisjoni parlamendi esindajad.

6. Dokumentide juurdepääsu taotluste käsitlemise üle teostab järelevalvet üks asepresidentidest.

7. Parlamendi vastutav komisjon koostab juhatuselt ja teistest allikatest saadud teabe põhjal määruse (EÜ) nr 1049/2001 artiklis 17 nimetatud iga-aastase aruande ning esitab selle parlamendile.

Seejuures kontrollib ja hindab vastutav komisjon ka neid aruandeid, mille on sama määruse artikli 17 alusel vastu võtnud teised institutsioonid ja ametkonnad.

---

¹⁰Vt XV lisa.

IV OSA SUHTED TEISTE INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA

1. PEATÜKK AMETISSENIMETAMISED

Artikkel 98 Euroopa Komisjoni presidendi valimine

1. Kui nõukogu on kokku leppinud Euroopa Komisjoni presidendi kandidaadi ülesseadmise küsimuses, palub parlamendi president, et ülesseatud kandidaat teeks parlamendile avalduse ja tutvustaks oma poliitilisi eesmäärke. Tema avaldusele järgneb arutelu.

Nõukogu kutsutakse sellest arutelust osa võtma.

2. Parlament kiidab ülesseatud kandidatuuri heaks või lükkab selle tagasi antud häälte enamusega.

Hääletus on salajane.

3. Kui kandidaat osutub valituks, teatab president sellest nõukogule, paludes tal ja Euroopa Komisjoni ametisseastuval presidendil seada vastastikusel kokkuleppel üles kandidaadid kõigile volinike ametikohtadele.

4. Kui parlament ei kiida kandidatuuri heaks, palub president nõukogul seada üles uus kandidaat.

Artikkel 99 Euroopa Komisjoni valimine

1. Pärast nõupidamist Euroopa Komisjoni ametisseastuva presidendiga palub parlamendi president kõigile volinike ametikohtadele Euroopa Komisjoni ametisseastuva presidendi ja nõukogu poolt üles seatud kandidaatidel esineda asjaomaste parlamendi komisjonide ees vastavalt nende kavandatud vastutusalale. Need esinemised on avalikud.

2. Asjaomane parlamendi komisjon palub kandidaadil esineda avaldusega ja vastata küsimustele.

3. Euroopa Komisjoni ametisseastuv president esitleb volinike kolleegiumit ja selle programmi parlamendi istungil, millest kutsutakse osa võtma kõik nõukogu liikmed. Tema avaldusele järgneb arutelu.

4. Arutelu lõppedes võib mistahes fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget esitada resolutsiooni ettepaneku. Kohaldatakse artikli 103 lõikeid 3, 4 ja 5.

Peale resolutsiooni ettepaneku hääletust valib parlament Euroopa Komisjoni koosseisu või lükkab selle tagasi antud häälte enamusega.

See hääletus on nimeline.

Parlament võib lükata hääletuse edasi järgmisele istungile.

5. President teatab nõukogule Euroopa Komisjoni valimisest või tagasilükkamisest.

6. Kui Euroopa Komisjoni ametiaja jooksul jagatakse vastutusalad ümber, kutsutakse asjaomased volinikud esinema parlamendi komisjonidesse, mis vastutavad kõnesolevate valdkondade eest.

Artikkel 100 Euroopa Komisjonile umbusalduse avaldamise ettepanek

1. Üks kümnendik parlamendiliikmetest võib esitada presidendile ettepaneku avaldada Euroopa Komisjonile umbusaldust.
2. See ettepanek kannab nime "umbusalduse avaldamise ettepanek" ja see peab olema põhjendatud. Ettepanek saadetakse edasi Euroopa Komisjonile.
3. President teatab parlamendiliikmetele umbusalduse avaldamise ettepaneku esitamisest kohe pärast selle saamist.
4. Umbusalduse avaldamise arutelu ei või toimuda varem kui 24 tundi pärast seda, kui parlamendiliikmetele teatati umbusalduse avaldamise ettepaneku esitamisest.
5. Selle ettepaneku hääletus on nimeline ja ei või toimuda varem kui 48 tundi pärast arutelu algust.
6. Arutelu ja hääletus toimuvad hiljemalt ettepaneku esitamisele järgneva osaistungjärgu jooksul.
7. Umbusalduse avaldamise ettepanek võetakse vastu antud häälte kahekolmandikulise enamusega ja seejuures parlamendi koosseisu häälteenamusega. Hääletuse tulemusest teatatakse nõukogu eesistujale ja Euroopa Komisjoni presidendile.

Artikkel 101 Kontrollikoja liikmete ametissenimetamine

1. Kontrollikoja liikmete kohtadele ülesseatud kandidaatidel palutakse esineda avaldusega parlamendi vastutava komisjoni ees ja vastata parlamendiliikmete esitatud küsimustele. Vastutav komisjon hääletab iga kandidatuuri üle eraldi salajasel hääletusel.
2. Vastutav komisjon esitab parlamendile raporti vormis soovitus selle kohta, kas ülesseatud kandidaadid tuleks heaks kiita või mitte, võttes otsused vastu iga kandidaadi kohta eraldi.
3. Hääletus toimub parlamendis kahe kuu jooksul pärast kandidaatide ülesseadmist, kui parlament ei otsusta vastutava komisjoni, fraktsiooni või 40 parlamendiliikme taotlusel teisiti. Parlament hääletab iga kandidatuuri üle eraldi salajasel hääletusel ning võtab otsused vastu antud häälte enamusega.
4. Kui parlament lükkab mõne kandidatuuri tagasi, palub president nõukogul see kandidatuur tagasi võtta ja esitada parlamendile uus kandidaat.

Artikkel 102 Euroopa Keskpanga juhatuse liikmete ametissenimetamine

1. Euroopa Keskpanga presidendi kohale ülesseatud kandidaadil palutakse esineda avaldusega parlamendi vastutava komisjoni ees ja vastata parlamendiliikmete küsimustele.
2. Vastutav komisjon esitab parlamendile soovitus selle kohta, kas ülesseatud kandidaat tuleks heaks kiita või mitte.
3. Hääletus toimub kahe kuu jooksul pärast kandidaadi ülesseadmist, kui parlament ei otsusta vastutava komisjoni, fraktsiooni või 40 parlamendiliikme taotlusel teisiti.
4. Kui parlament lükkab kandidatuuri tagasi, palub president nõukogul see kandidatuur tagasi võtta ja esitada parlamendile uus kandidaat.
5. Sama menetlust rakendatakse Euroopa Keskpanga asepresidendi ja teiste Euroopa Keskpanga juhatuse liikmete ametissenimetamisel.

2. PEATÜKK AVALDUSED

Artikkel 103 Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu avaldused

1. Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu liikmed võivad igal ajal paluda presidendilt luba avalduse tegemiseks. President otsustab, millal võib avalduse teha ja kas sellele avaldusele järgneb põhjalik arutelu või kolmekümneminutine arutelu, mille käigus võivad parlamendiliikmed esitada lühikesi ja täpselt sõnastatud küsimusi.
2. Kui parlament kannab päevakorda avalduse koos aruteluga, otsustab ta ühtlasi, kas arutelu lõpul plaanitakse vastu võtta resolutsioon. Resolutsiooni vastuvõtmist ei planeerita juhul kui samateemaline raport on juba sama või järgmise osaistungjärgu päevakorras, välja arvatud kui president teeb erakorralistel põhjustel teistsuguse ettepaneku. Kui parlament otsustab arutelu lõpul vastu võtta resolutsiooni, võib iga parlamendi komisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget esitada resolutsiooni ettepaneku.
3. Resolutsiooni ettepanekud pannakse hääletusele samal päeval. President võib otsustada teha erandeid. Hääletuse kohta peab saama anda selgitusi.
4. Resolutsiooni ühisettepanek asendab varasemaid sellele allakirjutanute esitatud resolutsiooni ettepanekud, kuid ei asenda teiste parlamendi komisjonide, fraktsioonide või parlamendiliikmete esitatud resolutsiooni ettepanekuid.
5. Pärast resolutsiooni ettepaneku vastuvõtmist ei panda teisi ettepanekuid hääletusele, kui president ei otsusta erandkorras teisiti.

Artikkel 104 Avaldused Euroopa Komisjoni otsuste selgitamiseks

Pärast nõupidamist esimeeste konverentsiga võib president paluda Euroopa Komisjoni presidendil, volinikul, kes vastutab suhete eest Euroopa Parlamendiga, või kokkuleppe korral mõnel teisel volinikul teha parlamendile avaldus pärast Euroopa Komisjoni iga koosolekut, et selgitada peamisi vastuvõetud otsuseid. Avaldusele järgneb vähemalt kolmekümneminutilise arutelu, mille käigus võivad parlamendiliikmed esitada lühikesi ja täpselt sõnastatud küsimusi.

Artikkel 105 Kontrollikoja avaldused

1. Seoses eelarve täitmise aruande kinnitamise menetlusega või parlamendi tegevusega eelarve täitmise kontrolli valdkonnas võib paluda kontrollikoja presidendil kommenteerida aastaaruandes, eriaruannetes või kontrollikoja arvamusalaldustes esitatud seisukohti või selgitada kontrollikoja töökava.
2. Parlament võib otsustada viia Euroopa Komisjoni ja nõukogu osavõtul läbi eraldi arutelu mistahes küsimustes, mis sellistes kommentaarides tõstatatakse, eriti kui nende kommentaaride kaudu ilmneb finantshalduse ebakorrapärane teostamine.

Artikkel 106 Euroopa Keskpanka avaldused

1. Euroopa Keskpanka president esitab parlamendile aastaaruande Euroopa keskpankade süsteemi tegevuse ja eelmise ning käesoleva aasta rahanduspoliitika kohta.
2. Selle aruande ärakuulamisele järgneb üldine arutelu.
3. Euroopa Keskpanka presidendil palutakse võtta vähemalt neli korda aastas osa parlamendi vastutava komisjoni koosolekutest, et esineda seal avaldusega ja vastata küsimustele.

4. Euroopa Keskpanga presidenti, asepresidenti ja teisi juhatuse liikmeid kutsutakse osa võtma teistestki koosolekutest kui parlament või nimetatud isikud seda soovivad.
5. Lõigete 3 ja 4 alusel toimuvatest koosolekutest koostatakse kõigis ametlikes keeltes stenogramm.

Artikkel 107 Soovitus majanduspoliitika üldsuuniste kohta

1. Euroopa Komisjoni soovitus liikmesriikide ja ühenduse majanduspoliitika üldsuuniste kohta edastatakse vastutavale komisjonile, mis esitab parlamendile sellekohase raporti.
2. Nõukogul palutakse informeerida parlamenti oma soovituse sisust ja Euroopa Ülemkogu seisukohast.

3. PEATÜKK KÜSIMUSTE ESITAMINE NÕUKOGULE, EUROOPA KOMISJONILE JA EUROOPA KESKPANGALE

Artikkel 108 Küsimused suulise vastuse saamiseks, millele järgneb arutelu

1. Parlamendi komisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada nõukogule või Euroopa Komisjonile küsimusi ja nõuda, et need kantaks parlamendi päevakorda.

Sellised küsimused tuleb esitada kirjalikult presidendile, kes saadab need viivitamatult edasi esimeeste konverentsile.

Esimeeste konverents otsustab, kas ja millises järjekorras võtta küsimused päevakorda. Küsimused, mida ei kanta parlamendi päevakorda kolme kuu jooksul pärast nende esitamist, aeguvad.

2. Küsimused Euroopa Komisjonile tuleb saata talle vähemalt üks nädal enne tema istungit, mille päevakorda need küsimused võetakse, ja küsimused nõukogule, vähemalt kolm nädalat enne vastavat istungit.

3. Kui küsimused puudutavad valdkondi, mida on nimetatud ELi lepingu artiklites 17 ja 34, siis käesoleva artikli lõikes 2 antud tähtaeg ei kehti ning nõukogu peab vastama küsimustele piisavalt kiiresti, et hoida parlamenti asjade käiguga kursis.

4. Ühele küsimuse esitajatest antakse viis minutit kõneaega küsimuse selgitamiseks. Küsimusele vastab üks asjaomase institutsiooni liige.

Küsimuse esitajal on õigus kasutada ära kogu mainitud kõneaeg.

5. Artikli 103 lõikeid 2 kuni 5 kohaldatakse koos vajalike muudatustega.

Artikkel 109 Infotund

1. Nõukogule ja Euroopa Komisjonile küsimuste esitamiseks peetakse igal osaistungjärgul infotunde. Infotunni aja määrab kindlaks parlament esimeeste konverentsi ettepanekul. Lisaks võib Euroopa Komisjoni presidendile ja volinikele küsimuste esitamiseks ette näha eraldi aja.

2. Ükski parlamendiliige ei tohi antud osaistungjärgul esitada nõukogule ja Euroopa Komisjonile üle ühe küsimuse.

3. Küsimused tuleb esitada kirjalikult presidendile, kes otsustab, kas need on vastuvõetavad ja millises järjekorras need tuleb esitada. Otsusest teatakse viivitamatult küsimuse esitajale.

4. Üksikasjalik infotunni läbiviimise menetlus juhindub vastavatest eeskirjadest.¹¹

Artikkel 110 Küsimused kirjaliku vastuse saamiseks

1. Iga parlamendiliige võib esitada nõukogule või Euroopa Komisjonile küsimusi, millele esitatakse kirjalik vastus. Küsimuste sisu eest vastutavad ainult nende esitajad.

2. Küsimused tuleb esitada kirjalikult presidendile, kes saadab need edasi asjaomasele institutsioonile.

3. Kui küsimusele ei saa vastata ettenähtud aja jooksul, võetakse see esitaja taotlusel vastutava komisjoni järgmise koosoleku päevakorda. Artiklit 109 kohaldatakse vajalike muudatustega.

4. Küsimustele, mis nõuavad kiiret vastust, kuid ei nõua üksikasjalikku uurimist (prioriteetsed küsimused), vastatakse kolme nädala jooksul alates nende edastamisest asjaomasele institutsioonile. Iga parlamendiliige võib esitada ühe prioriteetse küsimuse kuus.

Teistele (mitteprioriteetsetele) küsimustele vastatakse kuue nädala jooksul alates nende edastamisest asjaomasele institutsioonile.

Parlamendiliikmed määravad kindlaks, millist tüüpi küsimusi nad esitavad. Lõpliku otsuse võtab vastu president.

5. Küsimused ja vastused avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 111 Küsimused Euroopa Keskpangal kirjaliku vastuse saamiseks

1. Iga parlamendiliige võib esitada Euroopa Kesk pangale küsimusi kirjaliku vastuse saamiseks.

2. Sellised küsimused esitatakse kirjalikult vastutava komisjoni esimehele, kes saadab need edasi Euroopa Kesk pangale.

3. Küsimused koos nendele antud vastustega avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

4. Kui küsimusele pole nõutud tähtjaks vastust antud, kantakse see küsimuse esitaja taotlusel vastutava komisjoni järgmise Euroopa Kesk panga presidendi osavõtul toimuva koosoleku päevakorda.

4. PEATÜKK TEISTE INSTITUTSIOONIDE ARUANDED

Artikkel 112 Teiste institutsioonide aasta- ja muud aruanded

1. Teiste institutsioonide aasta- ja muud aruandeid, mille puhul asutamislepingud näevad ette konsultatsiooni Euroopa Parlamendiga või mille puhul muud õigusnormid näevad ette, et Euroopa Parlament avaldab oma arvamust, menetletakse raporti esitamisega parlamendi istungil.

2. Teiste institutsioonide aasta- ja muud aruanded, mis ei kuulu lõike 1 reguleerimisalasse, edastatakse sobivale parlamendi komisjonile, mis võib teha ettepaneku koostada artikli 45 alusel raport.

---

¹¹Vt II lisa.

5. PEATÜKK RESOLUTSIOONID JA SOOVITUSED

Artikkel 113 Resolutsiooni ettepanekud

1. Iga parlamendiliige võib esitada resolutsiooni ettepaneku mõne Euroopa Liidu tegevusvaldkonda kuuluva küsimuse kohta.
Ettepanek ei tohi olla pikem kui 200 sõna.
2. Vastutav komisjon otsustab, millist menetlust kasutada.
Ta võib ühendada resolutsiooni ettepaneku teiste resolutsiooni ettepanekute või raportitega.
Ta võib võtta vastu oma arvamuse, mille võib esitada kirja vormis.
Ta võib võtta vastu otsuse koostada artikli 45 nõuetele vastava raporti.
3. Resolutsiooni ettepaneku autoreid teavitatakse vastutava komisjoni ja esimeeste konverentsi otsustest.
4. Raportis peab olema ära toodud resolutsiooni ettepaneku tekst.
5. Euroopa Liidu teistele institutsioonidele kirja kujul esitatavad arvamused edastab neile president.
6. Resolutsiooni ettepaneku autoril või autoreil on õigus võtta artikli 103 lõike 2, artikli 108 lõike 5 või artikli 115 lõike 2 alusel esitatud resolutsiooni ettepanek enne lõpphääletust tagasi.
7. Lõike 1 alusel esitatud resolutsiooni ettepaneku võivad resolutsiooni ettepaneku autor, autorid või esimene allakirjutanu tagasi võtta seni, kuni vastutav komisjon pole otsustanud koostada lõike 2 alusel selle kohta raportit.
Kui vastutav komisjon on raporti koostamise otsusega resolutsiooni ettepaneku üle võtnud, on ainult vastutaval komisjonil õigus seda kuni lõpphääletuse alguseni tagasi võtta.
8. Tagasivõetud resolutsiooni ettepaneku võib üle võtta ja kohe uuesti esitada mõni fraktsioon, parlamendi komisjon või niisugune arv parlamendiliikmeid, kel on õigus seda esitada.

Parlamendi komisjonide ülesandeks on tagada, et resolutsiooni ettepanekutega, mis on esitatud käesoleva artikli alusel ja vastavad kehtestatud nõuetele, tegeletakse edasi ja et nende alusel koostatud dokumentides tehtaks esialgsetele resolutsiooni ettepanekutele nõuetekohased viited.

Artikkel 114 Soovitused nõukogule

1. Fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada nõukogule antava soovitusena ettepaneku nendes küsimustes, mida reguleerivad ELi lepingu V ja VI jaotis, või kui parlamendiga ei ole rahvusvahelise lepingu küsimuses kodukorra artikli 83 või 84 raames konsulteeritud.
2. Sellised ettepanekud saadetakse läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.
Kui vastutav komisjon peab seda vajalikuks, edastab ta ettepaneku parlamendile, järgides käesolevas kodukorras sätestatud regulatsiooni.
3. Kui vastutav komisjon esitab oma raporti, teeb ta parlamendile ettepaneku nõukogule saadetava soovitusena kohta, lisades sellele lühikese seletuskirja ja vajadusel ka seisukohad, mille esitasid komisjonid, mille arvamust küsiti.

Selle lõike kohaldamisel pole vaja esimeeste konverentsilt eelnevat luba.

4. Kohaldatakse artiklite 90 või 94 sätteid.

Artikkel 115 Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine

1. Parlamendi komisjon, parlamentidevaheline delegatsioon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada presidendile kirjaliku taotluse korraldada arutelu inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise pakiliste juhtumite üle (artikli 130 lõige 3).

2. Lõikes 1 viidatud taotluste ja III lisa sätete alusel koostab esimeeste konverents nimekirja aruteluteemadest, mis käsitlevad inimõiguste, demokraatia või õigusriigi põhimõtete rikkumist ning mis lisatakse järgmisse lõplikku päevakorra projekti. Päevakorda võetavate teemade ja alateemade üldarv ei tohi olla suurem kui kolm.

Vastavalt artikli 132 sätetele võib parlament jätta kõrvale mõne teema, mille arutamine oli ette nähtud, ja asendada selle teemaga, mille arutamist polnud ette nähtud. Resolutsiooni ettepanekud tuleb esitada nendel teemadel selle päeva õhtuks, mil päevakord vastu võetakse. Täpse tähtaja selliste resolutsiooni ettepanekute esitamiseks kehtestab president.

3. Fraktsioonidele ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele eraldatakse arutelude koguaast kõneajaga vastavalt artikli 142 lõigetele 2 ja 3 kokku kuni 60 minutit osaistungjärgu kohta.

Pärast resolutsiooni ettepanekute tutvustamiseks ja nende üle hääletuseks vajaliku aja ning Euroopa Komisjonile ja nõukogule eraldatud kõneaja arvesse võtmist üle jääv aeg jagatakse ära fraktsioonide ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete vahel.

4. Arutelu lõppedes toimub viivitamatult hääletus. Artiklit 163 ei kohaldata.

Presidendi ja esimeeste konverentsi otsusega võib käesoleva artikli alusel toimuvaid hääletusi omavahel ühendada.

5. Kui ühel ja samal teemal esitatakse kaks või enam resolutsiooni ettepanekut, kohaldatakse artikli 103 lõiget 4.

6. President ja fraktsioonide esimehed võivad võtta vastu otsuse, et resolutsiooni ettepanek pannakse hääletusele ilma aruteluta. Sellise otsuse vastuvõtmiseks on vaja kõigi fraktsioonide esimeeste ühehäälsel nõusolekul.

Resolutsiooni ettepanekute puhul, mis on lisatud päevakorda inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite käsitlemiseks, artiklite 167, 168 ja 170 sätteid ei kehti.

Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumeid käsitlevaks aruteluks esitatakse resolutsiooni ettepanekud alles pärast teemade nimekirja kinnitamist. Resolutsiooni ettepanekud, mida ei jõuta aruteluks ette nähtud aja jooksul käsitleda, aeguvad. Sama kehtib resolutsiooni ettepanekute suhtes, mille puhul tehakse artikli 149 lõike 3 alusel esitatud taotluse põhjal kindlaks, et parlamendis puudub kvoorum. Loomulikult on parlamendiliikmel õigus esitada sellised ettepanekud uuesti, et need vaadataks vastavalt artiklile 113 läbi parlamendi komisjonis või kantaks järgmise osaistungjärgu päevakorda inimõiguste, õigusriigi ja demokraatia põhimõtete rikkumise juhtumite käsitlemise raames.

Küsimust ei saa võtta inimõiguste, õigusriigi ja demokraatia põhimõtete rikkumise käsitlemise raames päevakorda juhul, kui see juba on sama osaistungjärgu päevakorras.

Kodukorras ei ole sätet, mis lubaks lõike 2 alusel esitatud resolutsiooni ettepaneku ja parlamendi komisjoni sama teemat käsitleva raporti üle korraldada ühisarutelu.

Kui artikli 149 lõike 3 alusel nõutakse parlamendi kvoorumi kontrollimist, kehtib see nõue üksnes hääletusele pandava resolutsiooni ettepaneku suhtes, mitte aga järgnevate resolutsiooni ettepanekute suhtes.

Artikkel 116 Kirjalikud deklaratsioonid

1. Kuni viis parlamendiliiget võivad koos esitada kirjaliku deklaratsiooni pikkusega mitte üle 200 sõna küsimuse kohta, mis kuulub mõnda Euroopa Liidu tegevusvaldkonda. Kirjalikud deklaratsioonid trükitakse ametlikesse keeltesse ja jagatakse laiali. Need kantakse koos neile allakirjutanute nimedega registrisse. See register on avalik; osaistungjärkude ajal hoitakse seda istungisaali sissepääsu ees ning osaistungjärkude vahelisel ajal sobivas kohas, mille määrab kindlaks kvestorite kogu.
2. Iga parlamendiliige võib lisada registrisse kantud deklaratsioonile oma allkirja.
3. Kui deklaratsioonile on alla kirjutanud parlamendiliikmete enamus, teatab president sellest parlamendile ja allakirjutanute nimed avaldatakse protokollis.
4. Pärast osaistungjärgu lõppu saadetakse nimetatud deklaratsioon koos alla kirjutanud isikute nimedega selles nimetatud institutsioonidele. Deklaratsioon kantakse selle istungi protokollis, millel ta välja kuulutatakse. Avaldamine protokollis lõpetab menetluse.
5. Kirjalik deklaratsioon, mis on olnud registris üle kolme kuu ja millele pole selleks ajaks alla kirjutanud vähemalt pooled parlamendiliikmetest, aegub.

Artikkel 117 Euroopa Majandus-ja Sotsiaalkomitee arvamuse küsimine

1. Vastutav komisjon võib taotleda, et üldiste probleemide või konkreetsete küsimuste käsitlemisel küsitaks Euroopa Majandus-ja Sotsiaalkomitee arvamust.

Vastutav komisjon teatab tähtaja, mille jooksul palutakse Euroopa Majandus-ja Sotsiaalkomiteel esitada oma arvamus.

2. Taotluse küsida Euroopa Majandus-ja Sotsiaalkomitee arvamust kinnitab parlament ilma aruteluta.

Artikkel 118 Regioonide Komitee arvamuse küsimine

1. Vastutav komisjon võib taotleda, et üldiste probleemide või konkreetsete küsimuste käsitlemisel küsitaks Regioonide Komitee arvamust.

Vastutav komisjon teatab tähtaja, mille jooksul palutakse Regioonide Komiteel esitada oma arvamus.

2. Taotluse küsida Regioonide Komitee arvamust kinnitab parlament ilma aruteluta.

Artikkel 119 Taotlused Euroopa ametkondadele

1. Kui parlamendile on antud õigus esitada Euroopa ametkondadele taotlusi, võib iga parlamendiliige esitada nimetatud taotluse kirjalikult parlamendi presidendile. Taotlustes tõstatatud küsimused peavad kuuluma asjaomase ametkonna vastutusalasse ning neile lisatakse küsimustega seotud asjaolusid ja ühenduse huve selgitav taustinformatsioon.
2. President saadab pärast konsulteerimist vastutava komisjoniga taotluse edasi asjaomasele ametkonnale või võtab kasutusele teised kohased meetmed. Presidendi otsusest teavitatakse taotluse esitanud parlamendiliiget viivitamatult. Kõik presidendi poolt asjaomasele ametkonnale saadetud taotlused peavad sisaldama vastuse andmise tähtaega.
3. Juhul kui asjaomane ametkond leiab, et ta ei ole võimeline taotlusele selle esitatud kujul vastust andma või soovib, et taotlust muudetak, teavitab ta sellest parlamendi presidenti, kes võtab, vajaduse korral pärast konsulteerimist vastutava komisjoniga, kasutusele kohased meetmed.

6. PEATÜKK INSTITUTSIOONIDEVAHELISED KOKKULEPPED

Artikkel 120 Institutsioonidevahelised kokkulepped

1. Parlament võib sõlmida asutamislepingute kohaldamiseks või menetluste parandamiseks või selgitamiseks teiste institutsioonidega kokkuleppeid.

Sellised kokkulepped võib vormistada ühisdeklaratsiooni, kirjavahetuse, eetikakoodeksi või muu sobiva dokumendi vormis. President kirjutab neile alla pärast seda, kui põhiseaduskomisjon on need läbi vaadanud ja parlament kinnitanud. Kokkulepped võib teavitamise eesmärgil avaldada kodukorra lisana.

2. Kui sellised kokkulepped eeldavad parlamendiliikmete või organite seniste kodukorrast tulenevate menetlustega seotud õiguste või kohustuste muutmist või uute kehtestamist või kodukorra või selle tõlgendamise muul viisil muutmist, suunatakse küsimus enne kokkuleppe allkirjastamist artikli 201 lõigete 2 kuni 6 alusel läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.

7. PEATÜKK HAGI ESITAMINE EUROOPA KOHTULE

Artikkel 121 Menetlus Euroopa Kohtus

1. Parlament uurib ühenduse õigusakte ja rakendusmeetmeid liidu institutsioonide ning füüsiliste ja juriidiliste isikute vastu hagi esitamiseks asutamislepingutes ja Euroopa Kohtu põhikirjas ettenähtud tähtaja jooksul, veendumaks, et lepingutes sätestatud, pidades eriti silmas lepinguid, millega on seotud parlamendi õigused, on hagi esitamisel täies ulatuses järgitud.
2. Kui vastutav komisjon leiab, et ühenduse õigust on rikutud, esitab ta parlamendile vastava ettekande, vajadusel suuliselt.
3. President esitab parlamendi nimel Euroopa Kohtule hagi vastutava komisjoni soovitusel alusel.

President võib panna otsuse projekti hagi mitte tagasi võtta järgmise osaistungjärgi alguses parlamendis hääletusele. Kui parlament võtab antud hääle enamusega vastu otsuse, et hagi tuleb tagasi võtta, võtab president hagi tagasi.

Kui president esitab kohtule vastutava komisjoni soovitusel erineva hagi, paneb ta otsuse projekti hagi mitte tagasi võtta järgmise osaistungjärgi alguses parlamendis hääletusele.

Artikkel 122 Nõukogu tegevusetus pärast koostöömenetluses ühisseisukoha heakskiitmist ja selle tagajärjed

Kui kolme või, kokkuleppel nõukoguga, nelja kuu jooksul pärast ühisseisukoha edastamist parlamendile EÜ asutamislepingu artikli 252 alusel pole parlament nõukogu ühisseisukohta ei tagasi lükanud ega muutnud, ent nõukogu ei võta õigusakti ühisseisukoha alusel vastu, võib president esitada EÜ asutamislepingu artikli 232 alusel parlamendi nimel ja pärast konsulteerimist õigusasjade eest vastutava komisjoniga Euroopa Kohtule nõukogu vastu hagi.

V OSA SUHTED RIIKIDE PARLAMENTIDEGA

Artikkel 123 Teabevahetus, kontaktid ja vastastikune ruumide ja muude vahendite võimaldamine

1. Parlament hoiab liikmesriikide parlamente oma tegevusega regulaarselt kursis.
2. Esimeeste konverents võib volitada presidenti pidama läbirääkimisi liikmesriikide parlamentidele ruumide ja muude vastastikuste vahendite võimaldamiseks ning pakkumaks muid abinõusid riikide parlamentidega sidepidamise hõlbustamiseks.

Artikkel 124 Euroopa Ühenduste Küsimustega Tegelevate Komisjonide Konverents (COSAC)

1. Presidendi ettepanekul nimetab esimeeste konverents parlamendi delegatsiooni Euroopa Ühenduste Küsimustega Tegelevate Komisjonide Konverentsi juurde ja võib anda seejuures delegatsioonile konkreetsed tegutsemisvolitused. Delegatsiooni juhib üks asepresidentidest, kes vastutab suhete arendamise eest riikide parlamentidega.
2. Delegatsiooni teised liikmed valitakse, lähtudes COSACi koosolekul arutusele tulevatest teemadest, võttes arvesse poliitiliste jõudude esindatust parlamendis. Pärast iga COSACi koosolekut esitab delegatsioon selle kohta ettekande.

Artikkel 125 Parlamentide konverents

Esimeeste konverents nimetab parlamendi delegatsiooni liikmed igale konvendile, konverentsile või muule sellisele parlamentide esindajate kogule ja annab sellele delegatsioonile tegutsemisvolitused, mis vastavad kõigile asjaomastele parlamendi resolutsioonidele. Delegatsioon valib oma juhi ja, kui vaja, ühe või enam asetäitjat.

VI OSA ISTUNGJÄRGUD

1. PEATÜKK PARLAMENDI ISTUNGJÄRGUD

Artikkel 126 Parlamendi koosseisu ametiaeg, istungjärgud, osaistungjärgud ja istungid

1. Parlamendi koosseisu ametiaja pikkus on võrdne parlamendiliikmete 20. septembri 1976. a aktis sätestatud ametiaja pikkusega.
2. Eespool nimetatud akti ja asutamislepingute järgi on istungjärg aastane periood.
3. Osaistungjärg on parlamendi koosolek, mis reeglina kutsutakse kokku iga kuu; osaistungjärg jaguneb üksikuteks ühe päeva pikkusteks istungiteks.

Ühel ja samal päeval toimuvaid üksikuid parlamendi istungeid loetakse üheks istungiks.

Artikkel 127 Parlamendi kokkutulemine

1. Parlament tuleb kokku, ilma et selleks oleks vaja saata kutset, iga aasta märtsikuu teisel teisipäeval ja otsustab ise istungjärgu katkestuste kestuse.
2. Peale selle tuleb parlament kokku, ilma et teda oleks vaja kutsuda, esimesel teisipäeval pärast ühe kuu möödumist 20. septembri 1976. a akti artikli 10 lõikes 1 mainitud perioodi lõpust.
3. Esimeeste konverents võib põhjendatud otsusega muuta lõike 1 alusel määratud katkestuste kestust vähemalt kaks nädalat enne istungjärgu jätkumise kuupäeva, mille parlament on varem kindlaks määranud; seejuures ei tohi istungjärgu jätkumise kuupäeva edasi lükata rohkem kui kahe nädala võrra.

4. Erandkorras kutsub president pärast nõupidamist esimeeste konverentsiga parlamendi kokku kas selle koosseisu enamuse, Euroopa Komisjoni või nõukogu taotlusel.

President võib esimeeste konverentsi heakskiidul parlamendi erandkorras kokku kutsuda ka kiiret lahendust nõudvatel juhtudel.

Artikkel 128 Istungite ja koosolekute toimumise koht

1. Parlament peab oma istungeid ja oma komisjonide koosolekuid vastavalt asutamislepingute sätetele.

Brüsselis peetavate täiendavate osaistungjärkude korraldamise ettepanekud ja nende muudatuseettepanekud võetakse vastu antud häälte enamusega.

2. Iga parlamendi komisjon võib võtta vastu otsuse taotleda, et üks või mitu koosolekut korraldataks mõnes muus kohas. Põhjendatud taotlus esitatakse presidendile, kes edastab selle juhatusele. Kiiret lahendust nõudvatel juhtudel võib president võtta otsuse vastu ise. Kui juhatuse või president taotlust ei rahulda, tuleb otsust põhjendada.

Artikkel 129 Parlamendiliikmete osavõtt istungitest

1. Igal istungil pannakse välja kohalolijate nimekiri, millesse parlamendiliikmed annavad allkirja.
2. Iga istungi protokoll kantakse kohalviibinud parlamendiliikmete nimed, vastavalt kohalolijate nimekirjale.

2. PEATÜKK PARLAMENDI TÖÖPLAAN

Artikkel 130 Päevakorra projekt

1. Enne iga osaistungjärgu algust koostab esimeeste konverents komisjonide esimeeste konverentsi soovitude alusel päevakorra projekti, mille juures võetakse arvesse artiklis 33 viidatud ja eelnevalt kokku lepitud iga-aastast õigusloomekava.

Euroopa Komisjon ja nõukogu võivad presidendi kutsel osaleda esimeeste konverentsi nõupidamistel, millel käsitletakse päevakorra projekti.

2. Päevakorra projektis võib ära märkida arutusele tulevate küsimuste hääletusele panemise ajad.

3. Artikli 115 alusel võib päevakorra projekt ette näha ühe või kaks ajavahemikku kogukestusega mitte üle 60 minuti inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamiseks.

4. Lõplik päevakorra projekt tehakse parlamendiliikmetele kättesaadavaks hiljemalt kolm tundi enne osaistungjärgu algust.

Artikkel 131 Akti menetlemine parlamendi istungil ilma muudatusettepanekute ja aruteluta

1. Kõik õigusakti ettepanekud (esimesel lugemisel) ja õigusloomega mitteseotud resolutsiooni ettepanekud, mille parlamendi komisjon võtab vastu vähem kui ühe kümnendiku vastava komisjoni liikmete vastuhäältega, kantakse parlamendi osaistungjärgu päevakorra projekti hääletuseks muudatusettepanekuteta.

Kõnesolev päevakorrapunkt pannakse tervikuna ühele hääletusele, välja arvatud juhul, kui lõpliku päevakorra projekti koostamise ajal on fraktsioonid või üksikud parlamendiliikmed, kes moodustavad kokku ühe kümnendiku parlamendiliikmetest, palunud kirjalikult luba antud akti suhtes muudatusettepanekute esitamiseks. Sellisel juhul määrab president kindlaks muudatusettepanekute esitamise tähtaja.

2. Kui lõplikku päevakorra projekti hääletusnimekirja võetakse aktid, mis kavatsetakse panna hääletusele ilma muudatusettepanekuteta, siis neid küsimusi parlamendi istungil ei arutata, välja arvatud juhul, kui parlament otsustab osaistungjärgu alguses päevakorra kinnitamisel esimeeste konverentsi ettepanekul teisti või kui fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget on esitanud vastava taotluse.

3. Osaistungjärgu lõpliku päevakorra projekti koostamisel võib esimeeste konverents teha ettepaneku, et päevakorda võetaks veel muidki punkte, mis pannakse hääletusele ilma muudatusettepanekute ja aruteluta. Parlament ei võta sellist ettepanekut päevakorra kinnitamisel vastu, kui fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget on hiljemalt üks tund enne osaistungjärgu avamist väljendanud selle suhtes kirjalikult oma vastuseisu.

4. Kui päevakorrapunkt pannakse hääletusele ilma aruteluta, võib vastutava komisjoni raportöör või esimees esineda vahetult enne vastava päevakorrapunkti hääletamist kuni kaheminutilise avaldusega.

Artikkel 132 Päevakorra kinnitamine ja muutmine

1. Iga osaistungjärgu alguses kinnitab parlament lõpliku päevakorra projekti. Muudatusettepanekuid võivad esitada parlamendi komisjonid, fraktsioonid või vähemalt 40 parlamendiliiget. Need ettepanekud peavad jõudma presidendini hiljemalt üks tund enne

osaistungjärgu algust. President võib anda sõna ettepaneku esitajale, ühele ettepaneku poolt kõnelejale ja ühele ettepaneku vastu kõnelejale. Kõne pikkus on kuni üks minut.

2. Pärast kinnitamist ei ole päevakorda enam võimalik muuta, välja arvatud artiklite 134 ja 167 kuni 171 kohaldamisel või presidendi ettepanekul.

Kui menetlusega seotud päevakorra muudatusettepanek lükatakse tagasi, ei saa seda sama osaistungjärgu jooksul enam esitada.

3. Enne istungi lõppenuks kuulutamist teatab president parlamendile järgmise istungi toimumise kuupäeva, kellaaja ja päevakorra.

Artikkel 133 Erakorraline arutelu

1. Fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada taotluse, et parlamendi päevakorda võetaks erakorraline arutelu teemal, mis on Euroopa Liidu poliitika seisukohast olulise tähtsusega. Ühe osaistungjärgu jooksul toimub üldjuhul ainult üks erakorraline arutelu.

2. Vastav taotlus tuleb esitada presidendile kirjalikult vähemalt kolm tundi enne selle osaistungjärgu algust, millel erakorraline arutelu peaks toimuma. Taotlus pannakse hääletusele päevakorra kinnitamisel osaistungjärgu alguses.

3. Reageerides sündmustele, mis toimuvad pärast osaistungjärgu päevakorra kinnitamist, võib president pärast konsulteerimist fraktsioonide esimeestega teha ettepaneku korraldada erakorraline arutelu. Vastav ettepanek pannakse hääletusele kas istungi alguses või päevakorras ettenähtud hääletustunni ajal, kusjuures parlamendiliikmeid teavitatakse sellest vähemalt üks tund ette.

4. President määrab kindlaks erakorralise arutelu toimumise aja. Erakorralise arutelu kestus ei tohi ületada 60 minutit. Kõneaeg jaotatakse fraktsioonide ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete vahel artikli 142 lõigete 2 ja 3 alusel.

5. Arutelu lõpetatakse resolutsiooni vastu võtmata.

Artikkel 134 Kiirmenetlus

1. Taotluse käsitleda mingit ettepanekut kiirmenetluse raames, kui vastava ettepaneku suhtes on artikli 40 lõike 1 alusel küsitud parlamendi arvamust, võib esitada parlamendile president, mõni parlamendi komisjon, fraktsioon, vähemalt 40 parlamendiliiget, Euroopa Komisjon või nõukogu. Taotlus tuleb esitada kirjalikult ja see peab olema põhjendatud.

2. Niipea kui president on saanud taotluse arutelu läbiviimiseks kiirmenetluse raames, teavitab ta sellest parlamenti; taotlus pannakse hääletusele selle istungi alguses, mis järgneb istungile, millel president parlamenti taotlusest teavitas, kuid tingimusel, et ettepanek, mida taotlus käsitleb, on olnud ametlikes keeltes kättesaadav. Kui ühe ja sama teema käsitlemiseks on esitatud mitu kiirmenetluse taotlust, kehtib otsus kiirmenetluse heakskiitmise või tagasilükkamise kohta kõikide vastava teema käsitlemiseks esitatud taotluste suhtes.

3. Enne hääletust võivad kuni kolmeks minutiks sõna saada ainult taotluse esitaja, üks taotluse poolt ja üks taotluse vastu kõneleja ning vastutava komisjoni esimees ja/või raportöör.

4. Kiirmenetluse raames käsitletavat küsimused võetakse päevakorda eelisjärjekorras. President määrab kindlaks arutelu ja hääletuse toimumise aja.

5. Kiirmenetlus võib toimuda ilma raportita või, erandjuhtumil, vastutava komisjoni suulise raporti alusel.

Artikkel 135 Ühendatud arutelu

Parlament võib igal hetkel võtta vastu otsuse arutada sarnaseid või omavahel seotud teemasid koos üheaegselt.

Artikkel 136 Tähtajad

Välja arvatud artiklites 115 ja 134 osutatud kiireloomulistel juhtudel, saavad arutelu ja hääletus mistahes teksti üle toimuda vaid juhul, kui asjaomane tekst on vähemalt kakskümmend neli tundi varem välja jagatud.

3. PEATÜKK ISTUNGITE LÄBIVIIMISE KORD

Artikkel 137 Sisepääs istungisaali

1. Õigus istungisaali siseneda on üksnes parlamendi, Euroopa Komisjoni ja nõukogu liikmetel, parlamendi peasekretäril, istungisaalis töökohustusi täitval personalil, Euroopa Liidu ekspertidel ning ametnikel.
2. Rõdule lubatakse üksnes isikud, kellel on parlamendi presidendi või peasekretäri väljastatud ametlik sisepääsuluba.
3. Rõdule lubatud külastajad peavad istuma ja olema vaikselt. Kui külastaja väljendab kärarikkalt heakskiitu või halvakspanu, paluvad saaliteenindajad teda viivitamatult rõdult lahkuda.

Artikkel 138 Keeled

1. Kõik parlamendi dokumendid peavad olema koostatud ametlikes keeltes.
2. Kõigil parlamendiliikmetel on õigus parlamendis kõnelda soovikohases ametlikus keeles. Ühes ametlikus keeles esitatav ettekanne tõlgitakse sünkroonis kõikidesse teistesse ametlikesse keeltesse, samuti kõikidesse nendesse keeltesse, mida juhatus vajalikuks peab.
3. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosolekutel tagatakse sünkroontõlge nendesse ametlikesse keeltesse, mida kasutavad ja millesse tõlkimist taotleavad konkreetse parlamendi komisjoni või delegatsiooni liikmed või asendusliikmed.
4. Väljaspool tavalist töökohta toimuvatel parlamendi komisjoni või delegatsiooni koosolekutel tagatakse sünkroontõlge nendesse ametlikesse keeltesse, mida kasutavad koosolekust osavõttu kinnitanud parlamendi komisjoni või delegatsiooni liikmed. Asjaomase komisjoni või delegatsiooni liikmete nõusolekul võib üldnimetatud sätet kohaldada erandjuhtudel paindlikumalt. Lahkarvamuse korral võtab otsuse vastu parlamendi juhatus.

Kui pärast hääletustulemuste väljakuulutamist selgub, et tekstide sõnastus ei lange erinevates keeltes kokku, siis võtab president artikli 164 lõike 5 alusel vastu otsuse väljakuulutatud hääletustulemuste kehtivuse kohta. Hääletustulemuse kehtivaks tunnistamise korral võtab ta vastu otsuse selle kohta, millises keeles esitatud teksti versioon loetakse vastuvõetuks. Vastuvõetud ametliku versioonina ei käsitleta teksti originaalversiooni, kuna võib tekkida olukord, kus kõik tõlked erinevad originaalversioonist.

Artikkel 139 Üleminekuajaks kehtestatud kord

1. Kuni kuuenda valimisperioodi lõpuni kestva üleminekuaja lõpuni on kõrvalekalded artikli 138 sätetest lubatud, kui ametliku keele jaoks ei ole vaatamata asjakohastele abinõudele piisavalt tõlke või tõlkijaid.

2. Juhatus määrab peasekretäri ettepanekul iga asjassepuutuva ametliku keele puhul kindlaks lõikes 1 toodud asjaolude olemasolu ning vaatab oma otsuse iga poole aasta järel üle peasekretäri eduaruande alusel. Juhatus võtab vastu vajalikud rakendussätted.
3. Kohaldatakse nõukogu poolt asutamislepingute alusel vastu võetud tähtajalisi erisätteid õigusaktide koostamise kohta, välja arvatud määrused, mida võtavad vastu Euroopa Parlament ja nõukogu koos.
4. Juhatuse põhjendatud soovitusel võib Euroopa Parlament mis tahes hetkel võtta vastu otsuse nimetatud artikli varasema kehtetuks tunnistamise kohta või lõikes 1 nimetatud tähtaja lõppemisel selle tähtaja pikendamise kohta.

Artikkel 140 Dokumentide kättesaadavaks tegemine

Parlamendi arutelude ja otsuste aluseks olevad dokumendid trükitakse ja tehakse parlamendiliikmetele kättesaadavaks. Kõnesolevate dokumentide nimekiri avaldatakse parlamendi istungi protokollis.

Lõike 1 kohaldamist piiramata, on parlamendiliikmetel ja fraktsioonidel vahetu ligipääs Euroopa Parlamendi sisesele arvutivõrgule, mille kaudu on võimalik saada infot ettevalmistatavate mittekonfidentsiaalsete dokumentide kohta (sh raportite projektid, soovitude projektid, arvamuste projektid, töödokumendid ja parlamendi komisjonis esitatud muudatusettepanekud).

Artikkel 141 Luba sõnavõtuks ja kõne sisu

1. Ilma presidendi loata ei ole ühelgi parlamendiliikmel õigust istungil sõnavõtuga esineda. Sõnavõtt peetakse oma kohalt, pöördumisega istungi juhataja poole. President võib teha sõnavõtjale ettepaneku esineda kõnetoolist.
2. Kui sõnavõtja kaldub ettenähtud teemast kõrvale, kutsub president teda korrale. Kui sõnavõtjat on tulnud ühe ja sama arutelu ajal korrale kutsuda kaks korda, võib president kolmandal korral keelata tal ülejäänud arutelu vältel antud teemal kõneleda.
3. Lisaks presidendi teistele distsiplinaarküsimustega seotud volitustele võib ta lasta istungi arutelude stenogrammist kustutada nende parlamendiliikmete kõned, kellele ta pole eelnevalt sõna andnud või kes ei pea kinni etteantud kõneajast.
4. Kõnelejat tohib katkestada üksnes president. Siiski võib kõneleja presidendi loal katkestada oma kõne, et anda teisele parlamendiliikmele, Euroopa Komisjonile või nõukogule võimalus esitada talle küsimusi tema sõnavõtu kohta.

Artikkel 142 Kõneaja eraldamine

1. Esimeeste konverents võib teha parlamendile ettepaneku eraldada kõneaega konkreetsel teemal toimuvaks aruteluks. Parlament võtab ettepaneku suhtes vastu otsuse ilma aruteluta.
2. Kõneaja eraldamisel lähtutakse järgmistest kriteeriumidest:
  - a) üks osa kõneajast jaotatakse kõikide fraktsioonide vahel võrdselt;
  - b) teine osa jaotatakse fraktsioonide vahel proportsionaalselt, vastavalt nende liikmete koguarvule;
  - c) fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele eraldatakse kõneaega kokku analoogiliselt fraktsioonidele punktide a ja b alusel eraldatava kõneajaga.

3. Kui kõneaga eraldatakse mitme päevakorraküsimuse jaoks kokku, teavitavad fraktsioonid presidenti sellest, kuidas nende kõneae jaotub üksikute päevakorrapunktide vahel. President peab tagama kõneagadest kinnipidamise.
4. Parlamendiliikmete sõnavõttud ei tohi istungi protokoll, menetlusega seotud avalduste, lõpliku päevakorra projekti muutmise või päevakorra teemal kesta kauem kui üks minut.
5. Euroopa Komisjonile ja nõukogule antakse raporti arutelu jooksul arvamuse avaldamiseks sõna reeglina vahetult pärast seda, kui raportöör on esitanud oma raporti. Euroopa Komisjoni ettepanekut puudutava arutelu puhul teeb president Euroopa Komisjonile ettepaneku võtta sõna esimesena. Arutelu puhul, mis puudutab nõukogu ettekannet, võib president teha nõukogule ettepaneku kõnelda esimesena. Mõlemal puhul saab järgmisena sõna raportöör. Euroopa Komisjon ja nõukogu võivad vastusõnavõttudeks sõna saada ka vahetult pärast parlamendiliikmete sõnavõtte.
6. Ilma et see piiraks EÜ asutamislepingu artikli 197 kohaldamist, püüab president jõuda Euroopa Komisjoni ja nõukoguga kokkuleppele nende kõneaja jaotamise osas.
7. Parlamendiliikmed, kes arutelus sõna ei saanud, võivad ühel korral osaistungjärgu jooksul esitada kuni 200 sõna sisaldava kirjaliku avalduse, mis lisatakse kõnesoleva arutelu stenogrammile.

Artikkel 143 Sõnavõtjate nimekiri

1. Sõnavõtuks soovi avaldanud parlamendiliikmed kantakse sõnavõtjate nimekirja sõnavõttude registreerimise järjekorras.
2. Sõnavõtuks annab loa president, kes jälgib nii palju kui võimalik, et erinevate poliitiliste vaadete esindajad ja erinevates keeltes kõnelejad saaksid sõna vaheldumisi.
3. Vastava taotluse esitamise korral võib anda sõnavõtu eesõiguse vastutava komisjoni raportöörile ja oma fraktsiooni nimel kõneleda soovivatele fraktsioonide esimeestele või neid asendavatele parlamendiliikmetele.
4. Ilma presidendi loata ei või ükski parlamendiliige võtta samal teemal sõna rohkem kui kaks korda.

Asjaomaste komisjonide esimeestel ja raportööridel on soovi korral õigus sõna võtta, erandina, presidendi määratava kõneaja piires.

Artikkel 144 Üheminutilised sõnavõttud

Iga osaistungjärgu esimesel istungil annab president kuni kolmekümne minuti jooksul sõna parlamendiliikmetele, kes soovivad suunata parlamendi tähelepanu poliitiliselt olulistele küsimustele. Igal parlamendiliikmel on õigus kõneleda kuni üks minut. Hiljem sama osaistungjärgu jooksul võib president eraldada veelkord sama pika aja.

Artikkel 145 Isiklikud avaldused

1. Parlamendiliikmetele, kes soovivad saada sõna isikliku avalduse tegemiseks, antakse selleks võimalus käsitletava päevakorrapunkti arutelu lõpus või selle istungi protokoll kinnitamise ajal, mille suhtes taotlus esitati.

Parlamendiliige ei tohi võtta sõna arutelu sisu puuduvates küsimustes, vaid peab piirduma arutelu käigus tema isiku kohta tehtud märkuste või tema arvamuse esitatud väidete ümber lükkamisega, samuti võib ta parandada oma varasemaid arvamused.

2. Isikliku avalduse tegemiseks on aega kuni kolm minutit, kui parlament ei otsusta teisiti.

4. PEATÜKK MEETMED PARLAMENDILIHKMETE KÄITUMISREEGLITE RIKKUMISE KORRAL

Artikkel 146 Viivitamatult rakendatavad meetmed

1. President kutsub korrale iga parlamendiliikme, kes takistab istungi nõuetekohast läbiviimist või kelle käitumine ei ole kooskõlas artikli 9 vastavate sätetega.
2. Kui korrarikkumine kordub, kutsub president parlamendiliikme veelkord korrale, kusjuures istungi protokollis kantakse vastav märkus.
3. Korrarikkumise jätkumisel või järgmise korrarikkumise korral võib president korrarikkujale sõna andmisest keelduda ja parlamendiliikme istungi ülejäänud ajaks istungisaalist välja saata. Tõsiste korrarikkumiste korral võib president nimetatud meedet kasutada viivitamatult ja ilma teistkordse korralekutsumiseta. Peasekretär hoolitseb koos saaliteenindajate ja vajaduse korral koos parlamendi turvateenistusega sellise distsiplinaarmedme viivitamatu täideviimise eest.
4. Arutelude jätkumist ohustava korrarikkumise korral katkestab president korra taastamiseks istungi kindlaksmääratud ajaks või lõpetab istungi. Kui presidendil ei ole võimalik end kuuldavaks teha, lahkub ta presidenditoolilt ning sellega on istung katkestatud. Istungi jätkamiseks kutsub president parlamendiliikmed uuesti kokku.
5. Lõigetes 1–4 sätestatud volitused antakse mutatis mutandis parlamendi organite, komisjonide ja delegatsioonide istungite või koosolekute juhatajatele vastavalt kodukorras sätestatud korrale.
6. Arvestades parlamendiliikmete käitumisreeglite rikkumise tõsidust, võib istungi juhataja vajadusel esitada presidendile taotluse rakendada artiklit 147 hiljemalt kuni järgmise osaistungjärguni või kuni asjaomase organi, komisjoni või delegatsiooni järgmise istungi või koosolekuni.

Artikkel 147 Sanksioonid

1. Kui parlamendiliige sooritab väga tõsise korrarikkumise või häirib parlamendi tööd, rikkudes artiklis 9 sätestatud põhimõtteid, võib president pärast asjaomase parlamendiliikme ärakuulamist teha põhjendatud otsuse asjakohase sanktsiooni rakendamise kohta, millest ta teatab asjaomasele isikule ning organite ja komisjonide juhatajatele ja delegatsioonide juhtidele, mille koosseisu kõnealune parlamendiliige kuulub, enne otsuse teatavakstegemist täiskogu istungil.
2. Sellise käitumise hindamisel tuleb arvesse võtta selle erakorralist, korduvat või alalist iseloomu, samuti selle raskusastet, lähtudes kodukorrale lisatud juhistest¹².
3. Sanksioon võib hõlmata ühte või mitut järgmistest meetmetest:
  - a) noomitus;
  - b) päevaraha õigusest ilmajätmine kaheks kuni kümneks päevaks;
  - c) ajutine täielik või osaline kõrvaldamine parlamendi tegevusest kaheks kuni kümneks parlamendi või selle mis tahes organi, komisjoni või delegatsiooni järjestikuseks koosolekupäevaks, ilma et see piiraks hääletusõiguse kasutamist täiskogu istungil tingimusel, et sellisel juhul peetakse käitumisreeglitest rangelt kinni;

---

¹²Vt XVI a lisa.

- d) ettepaneku esitamine esimeeste konverentsile vastavalt artiklile 18 katkestada või lõpetada parlamendiliikme tegevus ühel või mitmel valitaval ametikohal parlamendis.

Artikkel 148 Sisemine edasikaebamine

Asjaomane parlamendiliige võib kahe nädala jooksul alates presidendi kehtestatud sanktsioonist teatamisest esitada juhatusle sisemise apellatsioonikaebuse. See toob kaasa sanktsiooni kohaldamise peatamise. Juhatus võib hiljemalt neli nädalat pärast apellatsioonikaebuse esitamist sanktsiooni tühistada, kinnitada või seda leevendada, ilma et see piiraks asjaomase isiku parlamendivälise edasikaebamise õigust. Kui juhatus nimetatud tähtjaks otsust ei tee, loetakse sanktsioon kehtetuks.

5. PEATÜKK KVOORUM JA HÄÄLETAMINE

Artikkel 149 Kvoorum

1. Parlament võib pidada arutelusid, kinnitada päevakorra ja protokolli sõltumata kohalolevate parlamendiliikmete arvust.
2. Kvoorum saavutatakse, kui istungisaalis on kohal üks kolmandik parlamendiliikmetest.
3. Kõik hääletustulemused on kehtivad, olenemata hääletajate arvust, välja arvatud juhul, kui president kontrollib enne hääletuse algust esitatud 40 parlamendiliikme taotlusel kvoorumit ja tuvastab, et hääletuse hetkel kvoorum puudub. Kui hääletustulemus näitab, et kvoorum puudub, lisatakse hääletus järgmise istungi päevakorda.

Taotlus kvoorumit kontrollimiseks peab olema esitatud vähemalt 40 parlamendiliikme poolt. Fraktsiooni esitatud taotlust vastu ei võeta.

Hääletustulemuste kindlakstegemisel tuleb, vastavalt lõikele 2, arvesse võtta kõik istungisaalis kohalolevad parlamendiliikmed ja, vastavalt lõikele 4, kõik parlamendiliikmed, kes taotlesid kvoorumit kontrolli. Elektroonilist hääletussüsteemi sel puhul kasutada ei saa. Istungisaali uste sulgemine ei ole lubatud.

Kui kvoorum puudub, siis ei kuuluta president hääletustulemusi välja, vaid teatab, et kvoorum puudub.

Lõike 3 viimast lauset kohaldatakse ainult sisuliste küsimuste hääletamise korral ning mitte menetlusega seotud ettepanekute hääletamise korral.

4. Parlamendiliikmed, kes taotlesid kvoorumit olemasolu kontrolli, loetakse lõike 2 tähenduses kohalolijateks isegi juhul, kui nad enam istungisaalis ei viibi.
5. Kui kohal on vähem kui 40 parlamendiliiget, võib president võtta vastu otsuse, et parlament ei ole otsustusvõimeline.

Artikkel 150 Muudatusettepanekute esitamine ja tutvustamine

1. Parlamendile võivad muudatusettepanekuid esitada vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget.

Muudatusettepanekud esitatakse kirjalikult ning allkirjastatakse koostajate poolt.

Artikli 40 lõike 1 tähenduses õigusloomega seotud dokumentide suhtes esitatud muudatusettepanekutele võib lisada lühikese seletuskirja. Selliste seletuskirjade eest vastutab nende koostaja ning neid ei panda hääletusele.

2. Arvestades artiklis 151 sätestatud piirangutega võib muudatusettepanekuga taotleda teksti osa muutmist ning sõnade või arvude kustutamist, lisamist või asendamist.

Selles ja järgnevas artiklis tähendab mõiste "tekst" tervet resolutsiooni ettepanekut, õigusloomega seotud resolutsiooni projekti, otsuse ettepanekut või tervet Euroopa Komisjoni ettepanekut.

3. Muudatusettepanekute esitamiseks seab tähtaja president.

4. Arutelude ajal võib muudatusettepanekut tutvustada selle esitaja või esitaja poolt teda asendama määratud parlamendiliige.

5. Kui muudatusettepaneku esitaja võtab oma ettepaneku tagasi ja seda ei võta koheselt üle teine parlamendiliige, siis ei võeta seda ettepanekut arvesse (see langeb ära).

6. Muudatusettepanekut ei panda parlamendis hääletusele enne, kui see on trükitud ning kättesaadavaks tehtud kõigis ametlikes keeltes, kui parlament ei otsusta teisiti. Parlament ei või võtta vastu teistsugust otsust, kui vastu on vähemalt 40 parlamendiliiget.

Artiklit 139 kohaldatakse käesoleva lõike suhtes koos vajalike muudatustega.

Parlamendi komisjonis esitatud suulisi muudatusettepanekuid võib panna parlamendis hääletusele siis, kui ükski vastava komisjoni liige ei ole selle vastu.

Artikkel 151 Muudatusettepanekute vastuvõtmine

1. Muudatusettepanekut ei võeta vastu, kui:

- a) see ei puuduta otseselt teksti, mida soovitakse muuta,
- b) sellega taotletakse kogu teksti kustutamist või asendamist,
- c) sellega taotletakse teksti enam kui ühe artikli või lõike muutmist; antud säte ei kehti kompromissmuudatusettepanekute ega nende muudatusettepanekute suhtes, mis taotleavad samas vormis samade sõnade muutmist kogu teksti ulatuses;
- d) selgub, et vähemalt ühes ametlikus keeles ei ole vaja muudatusettepanekus ettenähtud muudatust teha; sellisel juhul otsib president koos asjassepuutuvate isikutega probleemile sobiva keelelise lahenduse.

2. Muudatusettepanekut ei võeta arvesse (see langeb ära) kui see on vastuolus teksti kohta samal hääletusel vastu võetud otsusega.

3. Muudatusettepaneku vastuvõetavuse üle otsustab president.

Presidendi poolt lõike 3 alusel tehtav otsus muudatusettepanekute vastuvõetavuse kohta ei põhine vaid käesoleva artikli lõigetel 1 ja 2, vaid kodukorral tervikuna.

4. Fraktsioon võib esitada alternatiivse resolutsiooni ettepaneku, mille eesmärgiks on vastutava komisjoni raportis esitatud õigusloomega mitteseotud resolutsiooni ettepaneku asendamine.

Sellisel juhul ei või fraktsioon esitada muudatusettepanekuid vastutava komisjoni resolutsiooni ettepaneku suhtes. Fraktsiooni poolt esitatav resolutsiooni ettepanek ei tohi olla pikem kui vastutava komisjoni poolt esitatud ettepanek. See pannakse parlamendis ühele hääletusele ja selle suhtes ei saa teha muudatusettepanekuid.

Artikkel 152 Hääletuse läbiviimise kord

1. Raportite üle hääletamisel kohaldab parlament järgmist menetluskorda:

- a) esiteks - vastutava komisjoni raporti aluseks oleva teksti võimalike muudatusettepanekute hääletamine,
- b) teiseks - nimetatud teksti hääletamine tervikuna, muudatusettepanekutega või ilma,
- c) kolmandaks - resolutsiooni ettepaneku või õigusloomega seotud resolutsiooni projekti muudatusettepanekute hääletamine,
- d) lõpuks - resolutsiooni ettepaneku või õigusloomega seotud resolutsiooni projekti hääletamine tervikuna (lõplik hääletus).

Parlament ei hääleta raportis sisalduvate selgitavate märkuste üle.

2. Teisel lugemisel kohaldab parlament järgmist menetluskorda:

- a) kui päevakorda pole võetud ettepanekut nõukogu ühisseisukoha tagasilükkamise või muutmise kohta, siis loetakse artikli 67 alusel, et seisukoht on kiidetud heaks;
- b) ühisseisukoha tagasilükkamise ettepaneku hääletamine toimub enne muudatusettepanekute hääletamist (vt artikkel 61 lõige 1);
- c) kui ühisseisukoha suhtes on esitatud mitu muudatusettepanekut, siis hääletatakse nende üle artiklis 155 sätestatud järjekorra alusel;
- d) kui parlament on asunud hääletama ühisseisukoha muudatusettepanekute üle, siis võib hääletus tervikteksti üle toimuda üksnes artikli 61 lõikes 2 sätestatud korra alusel.

3. Kolmandal lugemisel kohaldab parlament artiklis 65 sätestatud menetluskorda.

4. Õigusloomega seotud teksti ja õigusloomega mitteseotud resolutsiooni ettepanekute üle hääletamisel alustatakse sisuliste osade hääletamisest, millele järgneb märkuste ja akti preambuli osade hääletamine. Kui muudatusettepanek läheb vastuollu eelneva hääletuse tulemusega, siis selle muudatusettepaneku üle ei hääletata (ettepanek langeb ära).

5. Hääletuse ajal võib sõna võtta üksnes raportöör, kes võib lühidalt avaldada oma komisjoni arvamuse hääletusele pandud muudatusettepanekute kohta.

Artikkel 153 Häälte võrdne jagunemine

1. Häälte võrdse jagunemise korral hääletusel, mis on toimunud artikli 152 lõike 1 punktide b või d alusel saadetakse tekst tervikuna tagasi vastutavale komisjonile. Sama kehtib ka hääletuste korral, mis toimuvad artiklite 3 ja 7 alusel, ning lõplike hääletuste korral, mis toimuvad

artiklite 177 ja 188 alusel; kahe viimase artikli kohaldamisel saadetakse tekstid tagasi esimeeste konverentsile.

2. Hääle võrdse jagunemise korral kogu päevakorra (artikkel 132) või kogu protokoll (artikkel 172) kinnitamisel, või kui tekst on pandud hääletusele eraldi osadena artikli 157 alusel, loetakse see vastuvõetuks.

3. Ilma, et sellega piirataks kodukorras sätestatud kvalifitseeritud hääleteenamuse nõude kohaldamist, loetakse kõikidel teistel juhtudel, kui hääled jagunevad võrdselt, hääletatav tekst või ettepanek tagasilükatuks.

Artikkel 154 Hääletuse läbiviimise põhimõtted

1. Parlament hääletab raporti üle vastutava komisjoni soovitusel alusel. Vastutav komisjon võib soovitusel andmise ülesande delegeerida oma esimehele ja raportöörile.

2. Vastutav komisjon võib teha soovitusel, et kõik või osa muudatusettepanekutest pandaks hääletusele ühiselt, et need võetaks vastu, lükataks tagasi või kuulutataks kehtetuks.

Vastutav komisjon võib teha ka kompromissmuudatusettepanekuid.

3. Juhul kui vastutav komisjon soovib muudatusettepanekud panna hääletusele ühiselt, pannakse vastavad muudatusettepanekud hääletusele esimesena.

4. Juhul kui vastutav komisjon teeb soovitusel kompromissmuudatusettepaneku suhtes, omab see hääletusel prioriteeti teiste muudatusettepanekute ees.

5. Muudatusettepanekute üle, mis on pandud nimelisele hääletusele, hääletatakse teistest eraldi.

6. Osade kaupa hääletamise ettepanek ei ole vastuvõetav muudatusettepanekute ühise hääletuse ning kompromissmuudatusettepanekute üle hääletamise korral.

Artikkel 155 Muudatusettepanekute hääletamise järjekord

1. Teksti suhtes tehtud muudatusettepanekud omavad prioriteeti tervikteksti ees ja pannakse hääletusele enne teksti üle toimuvat hääletust.

2. Kui sama teksti osa suhtes on esitatud kaks või enam teineteist välistavat muudatusettepanekut omab prioriteeti see muudatusettepanek, mis enim originaalteksti muudab ning see pannakse hääletusele esimesena. Kui see vastu võetakse, loetakse teised muudatusettepanekud tagasi lükatuks. Kui see tagasi lükatakse, pannakse hääletusele prioriteedilt järgmine muudatusettepanek. Sama kehtib kõigi muudatusettepanekute hääletuste kohta. Kui prioriteeti on raske kindlaks määrata, võtab sellekohase otsuse vastu president. Kui kõik muudatusettepanekud lükatakse tagasi, loetakse vastuvõetuks originaaltekst, juhul kui kindlaksmääratud tähtaja jooksul pole nõutud selle üle eraldi hääletuse korraldamist.

3. President võib panna esimesena hääletusele originaalteksti; samuti võib ta originaalteksti vähem muutva muudatusettepaneku panna hääletusele enne teksti enam muutvat muudatusettepanekut.

Kui üks neist võetakse vastu, siis loetakse teised sama teksti puudutavad muudatusettepanekud tagasi lükatuks (need langevad ära).

4. Erandina võib presidendi ettepanekul panna hääletusele ka peale arutelu lõppemist esitatud muudatusettepanekud, kui nende puhul on tegemist kompromissmuudatusettepanekutega

või kui on eelnevalt esinenud tehnilisi probleeme. Selliste muudatusettepanekute hääletusele panemiseks peab president saama parlamendi nõusoleku.

President võtab artikli 151 lõike 3 alusel vastu otsuse muudatusettepanekute vastuvõetavuse kohta. Kompromissmuudatusettepanekute puhul, kui need on esitatud peale arutelu lõppemist, otsustab president käesoleva lõike alusel muudatusettepanekute vastuvõetavuse üle iga üksikjuhtumi puhul eraldi, võttes arvesse muudatusettepanekuga pakutavat kompromissi.

Vastuvõetavuse üldised kriteeriumid on järgmised:

- reeglina ei või kompromissmuudatusettepanekud puudutada neid teksti osi, mille suhtes pole muudatusettepanekuid enne nende esitamise tähtaja lõppu esitatud;
- reeglina võivad kompromissmuudatusettepaneku esitada fraktsioon, asjaomase komisjoni esimees, raportöör, projekti koostaja või teise muudatusettepaneku autor;
- reeglina eeldab kompromissmuudatusettepaneku esitamine teiste sama teksti osa kohta käivate muudatusettepanekute tagasivõtmist;

Ainult president saab teha ettepaneku võtta kompromissmuudatusettepanek arvesse. Kompromissmuudatusettepaneku hääletusele panekuks taotleb president parlamendi nõusolekut, küsides kas keegi on vastava ettepaneku hääletusele panemise vastu. Kui keegi on hääletuse vastu, võtab parlament otsuse ettepaneku hääletusele panemise kohta vastu antud hääle enamusega.

5. Kui vastutav komisjon on esitanud raporti aluseks oleva teksti suhtes muudatusettepanekuid, paneb president need hääletusele ühiselt, välja arvatud juhul kui mõni fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget esitavad taotluse eraldi hääletuseks või kui on esitatud teisi muudatusettepanekuid.

6. Juhul kui lisatud muudatusettepanekud täiendavad eelmisi, võib president need hääletusele panna ühiselt. Sellisel juhul tuleb järgida lõikes 5 sätestatud menetluskorda. Nimetatud muudatusettepanekute autorid võivad teha ettepaneku ühiseks hääletuseks, kui nende muudatusettepanekud täiendavad eelmisi.

7. President võib võtta vastu otsuse, et pärast teatud muudatusettepaneku vastuvõtmist või tagasilükkamist, pannakse teised sarnase sisu või sarnase eesmärgiga muudatusettepanekud hääletusele ühiselt. President võib taotleda selleks parlamendi nõusolekut.

Muudatusettepanekute kogum võib puudutada originaalteksti erinevaid osi.

8. Kui erinevate autorite poolt on esitatud kaks või enam ühesugust muudatusettepanekut, pannakse need hääletusele ühe muudatusettepanekuna.

Artikkel 156 Parlamendi istungi ajal esitatud muudatusettepanekute läbivaatamine parlamendi komisjonides

Kui raporti suhtes on parlamendis läbivaatamiseks esitatud enam kui viiskümmend muudatusettepanekut, võib president pärast vastutava komisjoni esimehe arvamuse küsimist, paluda vastutaval komisjonil kokku tulla ning muudatusettepanekud läbi vaadata.

Muudatusettepanekuid, mis ei saa vähemalt ühe kümnendiku vastutava komisjoni liikmete toetust, ei panda parlamendis hääletusele.

Artikkel 157 Osade kaupa hääletamine

1. Kui hääletusele pandav tekst sisaldab kaht või enam sätet või viidet kahele või enamale asjaolule, või kui teksti on võimalik jaotada kaheks või enamaks erineva loogilise tähenduse ja normatiivse väärtusega osaks, võib fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget taotleda selle osade kaupa hääletamist.

2. Taotlus tuleb esitada hääletusele eelneva päeva õhtuks, välja arvatud juhul kui president määrab selleks erineva tähtaja. Taotluse kohta võtab otsuse vastu president.

Artikkel 158 Hääletusõigus

Hääletusõigus on isiklik õigus.

Parlamendiliikmed hääletavad individuaalselt ja isiklikult.

Artikli 147 lõike 1 alusel loetakse käesoleva artikli rikkumist oluliseks istungi korra rikkumiseks, mille suhtes kohaldatakse nimetatud artiklist tulenevaid õiguslikke tagajärgi.

Artikkel 159 Hääletus

1. Üldjuhul hääletab parlament käte tõstmisega.

2. Kui president otsustab, et tulemus on kaheldav, toimub uus hääletus elektroonilise hääletussüsteemi abil. Kui viimane ei tööta, hääletatakse istumise ja püsti tõusmise teel.

3. Hääletuse tulemus registreeritakse.

Artikkel 160 Nimeline hääletus

1. Lisaks artikli 99 lõikes 4 ja artikli 100 lõikes 5 nimetatud juhtudele võib nimelise hääletuse korraldada juhul kui fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget on hääletusele eelnevaks õhtuks esitanud vastava kirjaliku taotluse, välja arvatud juhul kui president on määranud selleks teise tähtaja.

2. Nimed hüütakse välja tähestikulises järjekorras, alustades loosi tahtel esimeseks määratud parlamendiliikmest. Viimasena kutsutakse hääletama president.

Hääletamine on suuline ning oma seisukoht väljendatakse sõnadega "jah", "ei" või "loobun". Ettepaneku vastuvõtmisel või tagasilükkamisel võetakse arvesse ainult poolt- ja vastuhääled. President teeb kindlaks hääletuse tulemuse ning kuulutab selle välja.

Hääletuse tulemused kantakse istungi protokoll. Hääletajate nimekiri koostatakse fraktsioonide kaupa tähestikulises järjekorras, märkides ära, kuidas iga parlamendiliige hääletas.

Artikkel 161 Elektrooniline hääletus

1. Presidendil on igal hetkel õigus võtta vastu otsus, et artiklites 159, 160 ja 162 sätestatud hääletuseks kasutatakse elektroonilist hääletussüsteemi.

Kui elektroonilist hääletussüsteemi ei saa tehnilistel põhjustel kasutada, toimub hääletus artikli 159, artikli 160 lõike 2 või artikli 162 alusel.

Elektroonilise hääletussüsteemi kasutamise tehniline korraldus toimub juhatuse ettekirjutuste alusel.

2. Elektroonilise hääletuse korral salvestatakse tulemus ainult numbriliselt.

Kui artikli 160 lõike 1 alusel on esitatud taotlus nimelise hääletuse korraldamiseks, kantakse hääletustulemus istungi protokollis nimeliselt, fraktsioonide kaupa, tähestikulises järjekorras.

3. Kui enamus kohalolevatest parlamendiliikmetest seda nõuab, viiakse nimeline hääletus läbi artikli 160 lõike 2 alusel. Käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud korda võib kasutada selleks, et kindlaks teha enamuse otsus.

Artikkel 162 Salajane hääletus

1. Ametisse nimetamise korral toimub salajane hääletus, ilma et sellega piirataks artikli 12 lõike 1, artikli 177 lõike 1 ja artikli 182 lõike 2 teise lõigu kohaldamist.

Hääletuse tulemuste ja antud häälte arvu kindlakstegemisel võetakse arvesse ainult need hääletused, millel seisab ülesseatud kandidaadi nimi.

2. Salajase hääletuse võib korraldada ka siis, kui seda taotleb vähemalt üks viiendik parlamendiliikmetest. Sellekohane taotlus tuleb esitada enne hääletuse algust.

Kui salajast hääletust taotleb enne hääletuse algust vähemalt üks viiendik parlamendiliikmetest, on parlament kohustatud sellise hääletuse korraldama.

3. Salajase hääletuse korraldamise nõue omab prioriteeti nimelise hääletuse korraldamise nõude ees.

4. Loosimise teel valitud kaks kuni kuus parlamendiliiget loevad salajase hääletuse tulemused kokku.

Lõike 1 alusel korraldatava hääletuse puhul ei tohi häälte lugemisse kaasata kandidaate.

Salajasest hääletusest osavõtnud parlamendiliikmete nimed kantakse selle istungi protokollis, mille käigus hääletus toimus.

Artikkel 163 Hääletuse kohta selgituste andmine

1. Peale üldise arutelu lõppu on parlamendiliikmetel õigus kuni ühe minuti vältel anda suulisi selgitusi lõpphääletuse kohta või esitada kirjalik selgitus, mille pikkus ei tohi ületada 200 sõna ja mis lisatakse stenogrammile.

Fraktsioonid võivad anda selgitusi hääletuse kohta kuni kahe minuti vältel.

Peale esimese hääletuse kohta antava selgituse algust uusi selgituste andmise taotlusi ei rahuldata.

Iga parlamendile esitatud teema lõpphääletuse korral tuleb hääletuse kohta selgituste andmise taotlused vastu võtta. Mõiste "lõplik hääletus" ei määratle hääletuse liiki, vaid viitab sellele, et antud teema üle toimub hääletus viimast korda.

2. Hääletuse kohta selgituste andmise taotlust ei võeta vastu kui hääletus toimub menetlusega seotud küsimuse üle.

3. Kui parlamendi päevakorda on artikli 131 alusel lisatud Euroopa Komisjoni ettepanek või raport, võivad parlamendiliikmed lõike 1 alusel anda hääletuse kohta kirjalikke selgitusi.

Nii suuliselt kui kirjalikult antud selgitused peavad olema otseselt seotud hääletusele pandava tekstiga.

Artikkel 164 Vaidlused hääletamise üle

1. President kuulutab hääletuse alanuks ja lõppenuks.
2. Peale hääletuse alanuks kuulutamist ei ole kellelgi peale presidendi õigust sõna võtta kuni hääletuse lõppenuks kuulutamiseni.
3. Hääletuse tulemuste kehtivust puudutavaid küsimusi võib tõstatada pärast seda, kui president on hääletuse lõppenuks kuulutanud.
4. Peale käega hääletamise tulemuste teatamist võib parlamendiliige taotleda hääletuse tulemuse kontrollimist elektroonilise hääletussüsteemi abil.
5. Hääletustulemuste kehtivuse üle otsustab president. Tema otsus on lõplik.

6. PEATÜKK MENETLUSEGA SEOTUD KÜSIMUSED

Artikkel 165 Menetlusega seotud ettepanekud

1. Järgnevatel menetlusega seotud ettepaneku esitamise taotlusel on eelisõigus teiste sõnavõttude eest:

- a) küsimuse vastuvõetamatus (artikkel 167),
- b) tagasisaatmine vastutavale komisjonile (artikkel 168),
- c) arutelu lõpetamine (artikkel 169),
- d) arutelu ja hääletuse edasilükkamine (artikkel 170),
- e) istungi katkestamine või lõpetamine (artikkel 171).

Ülaltoodud ettepanekute osas võib peale ettepaneku esitaja ära kuulata ühe poolt ja ühe vastu oleva sõnavõtja ning samuti vastutava komisjoni esimehe või raportööri.

2. Ükski sõnavõtt ei tohi olla pikem kui üks minut.

Artikkel 166 Märkused kodukorra rikkumise kohta

1. Parlamendiliikmel on õigus esineda sõnavõtuga, kui ta soovib juhtida presidendi tähelepanu kodukorra rikkumisele. Oma sõnavõtu alguses peab parlamendiliige täpsustama, millisele kodukorra artiklile ta viitab.
2. Kodukorda puudutava märkuse tegemise taotlusel on kõigi teiste sõnavõtutaotluste ees eelisõigus.
3. Sõnavõtt ei tohi olla pikem kui üks minut.

4. President võtab vastu otsuse kodukorra rikkumist puudutavate märkuste kohta kooskõlas kodukorraga ja viivitamatult, teatades oma otsusest vahetult pärast kodukorra rikkumise kohta tehtud märkuse esitamist. Presidendi otsuse üle hääletust ei toimu.

5. Erandina võib president teatada, et ta teeb vastava otsuse teatavaks hiljem, so 24 tunni jooksul pärast kodukorra rikkumise märkuse esitamist. Otsusest teatamise edasilükkamine ei too kaasa arutelu edasilükkamist. President võib küsimuse lahendamise suunata edasi vastutavale komisjonile.

Kodukorda puudutava märkuse tegemise taotlus peab puudutama käsitletavat päevakorra punkti. President võib kodukorda puudutava märkuse tegemise taotluse, mis ei puuduta käsitletavat päevakorra punkti, rahuldada selleks sobival ajal, näiteks pärast käsitletava päevakorra punkti arutamist või enne istungi lõppu.

Artikkel 167 Küsimuse vastuvõetamatus

1. Konkreetset päevakorrapunkti puudutava arutelu alguses võib taotleda küsimuse tagasilükkamist vastuvõetamatuse tõttu. Vastav ettepanek pannakse hääletusele viivitamatult.

Ettepaneku tegemise kavatsusest tuleb teatada presidendile ette vähemalt 24 tundi. President informeerib ettepanekust viivitamatult parlamenti.

2. Kui ettepaneku alusel võetakse vastu otsus küsimus tagasi lükata, asub parlament viivitamatult järgmise päevakorra punkti juurde.

Artikkel 168 Tagasisaatmine vastutavale komisjonile

1. Vastutavale komisjonile tagasisaatmist võivad taotleda fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget pärast päevakorra kinnitamist või enne arutelu algust.

Vastutavale komisjonile tagasisaatmise kavatsusest tuleb teatada presidendile ette vähemalt 24 tundi. President informeerib sellest viivitamatult parlamenti.

2. Vastutavale komisjonile tagasisaatmist võivad fraktsioon või 40 parlamendiliiget taotleda ka enne hääletust või hääletuse ajal. Nimetatud taotluse üle toimub viivitamatult hääletus.

3. Iga nimetatud menetlusetapi jooksul võib vastutavale komisjonile tagasisaatmist taotleda ainult ühel korral.

4. Vastutavale komisjonile tagasisaatmine toob kaasa teema arutelu katkestamise.

5. Parlament võib määrata kindlaks, millise aja jooksul peab vastutav komisjon teatavaks tegema oma järeldused.

Artikkel 169 Arutelu lõpetamine

1. Presidendi ettepanekul ja fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme taotlusel võib arutelu lõpetada enne, kui kõik sõnavõtjate nimekirjas märgitud isikud on sõna saanud. Vastav ettepanek või taotlus tuleb panna hääletusele viivitamatult.

2. Kui ettepanek või taotlus võetakse vastu, võib sõna võtta veel ainult üks parlamendiliige igast fraktsioonist, millele pole nimetatud arutelu varem sõna antud.

3. Pärast lõikes 2 viidatud sõnavõtude lõppu arutelu lõpetatakse ja parlament korraldab arutelu all oleva küsimuse üle hääletuse, välja arvatud juhul, kui hääletuse toimumise hetk on eelnevalt kindlaks määratud.

4. Kui ettepanek või taotlus lükatakse tagasi, ei tohi seda nimetatud arutelu ajal enam esitada. Erandina võib sama taotluse esitada sama arutelu ajal vaid president.

Artikkel 170 Arutelu ja hääletuse edasilükkamine

1. Päevakorra punkti arutelu alguses võivad fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget esitada ettepaneku, et arutelu lükataks teatud kindla ajani edasi. Ettepanek pannakse hääletusele viivitamatult.

Arutelu edasilükkamise ettepaneku esitamise kavatsusest tuleb teatada presidendile ette vähemalt 24 tundi. President informeerib sellest viivitamatult parlamenti.

2. Kui ettepanek võetakse vastu, läheb parlament edasi järgmise päevakorrapunkti juurde. Edasilükatud arutelu toimub kindlaksmääratud kuupäeval ja kellaajal.

3. Kui ettepanek lükatakse tagasi, ei tohi seda enam sama osaistungjärgu jooksul esitada.

4. Enne hääletust või hääletuse ajal võivad fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget esitada taotluse hääletuse edasilükkamiseks. Ettepanek pannakse hääletusele viivitamatult.

Parlamendi otsuses arutelu hilisema osaistungjärguni edasilükkamise kohta peab olema täpsustatud, millise osaistungjärgu päevakorda arutelu võetakse, arvestades sellega, et osaistungjärgu päevakord tuleb ette valmistada kooskõlas kodukorra artiklitega 130 ja 132.

Artikkel 171 Istungi katkestamine või lõpetamine

Presidendi ettepanekul või vähemalt 40 parlamendiliikme taotluse alusel võib parlament võtta arutelu või hääletuse ajal vastu otsuse istung katkestada või lõpetada. Ettepanek või taotlus tuleb panna hääletusele viivitamatult.

7. PEATÜKK MENETLUSE AVALIKKUS

Artikkel 172 Istungi protokoll

1. Iga istungi protokoll, milles registreeritakse parlamendi poolt vastu võetud otsused ja kõnelejate nimed, tehakse kättesaadavaks hiljemalt pool tundi enne järgmise istungipäeva pärastlõunase istungi algust.

"Otsuste" hulka ülalmainitud tähenduses kuuluvad õigusloome menetluse raames ka kõik parlamendi poolt vastu võetud muudatusettepanekud, sh siis, kui Euroopa Komisjoni ettepanek lõpuks artikli 52 lõike 1 alusel või nõukogu ühisseisukoht artikli 61 lõike 3 alusel tagasi lükatakse.

Parlamendi poolt vastu võetud tekstid tehakse kättesaadavaks protokollist eraldi. Kui parlamendi poolt vastu võetud õigusaktide tekstid sisaldavad muudatusettepanekuid, avaldatakse need koos konsolideeritud väljaandena.

2. Iga istungipäeva pärastlõunase istungi alguses esitab president parlamendile kinnitamiseks eelmise istungi protokoll.

3. Kui istungi protokoll suhtes esitatakse vastuväiteid, võtab parlament vajaduse korral vastu otsuse, kas nõutud muudatused tuleb arvesse võtta või mitte. Parlamendiliikme protokoll teemalise sõnavõtu pikkus on kuni üks minut.

4. Istungi protokollile kirjutavad alla president ja peasekretär, protokoll säilitatakse parlamendi arhiivis. Protokoll avaldatakse (ühe kuu jooksul) Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 173 Istungi stenogramm

1. Iga istungi kohta koostatakse ametlikes keeltes stenogramm.
2. Kõnelejad peavad saatma oma kõnede trükitud tekstid sekretariaadile tagasi hiljemalt järgmisel päeval peale nende saamist.
3. Stenogramm avaldatakse Euroopa Liidu Teataja lisana.

VII OSA PARLAMENDI KOMISJONID JA DELEGATSIOONID

1. PEATÜKK PARLAMENDI KOMISJONIDE MOODUSTAMINE JA NENDE VOLITUSED

Artikkel 174 Alaliste komisjonide moodustamine

Esimeeste konverentsi ettepanekul moodustab parlament alalisi komisjone, mille volitused määratakse kindlaks kodukorra lisas.¹³ Komisjoni liikmete valimine toimub vastvalitud parlamendi esimesel osaistungjärgul ning uuesti kahe ja poole aasta pärast.

Alaliste komisjonide volitused on võimalik kindlaks määrata ka muul ajal kui komisjoni moodustamise otsuse vastuvõtmisel.

Artikkel 175 Ajutiste komisjonide moodustamine

Parlament võib esimeeste konverentsi ettepanekul igal ajal moodustada ajutisi komisjone, mille volitused, koosseis ja ametiaeg määratakse kindlaks üheaegselt nende moodustamise otsuse vastuvõtmisega; ajutiste komisjonide ametiaeg ei tohi ületada kahteist kuud, välja arvatud juhul, kui parlament seda ametiaja lõppedes pikendab.

Kuna vastavalt ajutiste komisjonide volitused, koosseis ja ametiaeg määratakse kindlaks samaaegselt nende moodustamise otsuse vastuvõtmisega, siis sellest tulenevalt ei saa parlament hiljem võtta vastu otsust nende volituste muutmise kohta ei nende kitsendamiseks ega laiendamiseks.

Artikkel 176 Uurimiskomisjonid

1. Parlament võib veerandi oma liikmete taotlusel moodustada uurimiskomisjoni ühenduse õiguse väidetavate rikkumiste või ühenduse õiguse kohaldamisel toimunud väidetava haldusliku omavoli uurimiseks, milles süüdistatakse Euroopa ühenduste institutsiooni või asutust, liikmesriigi ametiasutust või isikuid, kes on ühenduse õigusega volitatud seda rakendama.

Uurimiskomisjoni moodustamise otsus avaldatakse ühe kuu jooksul Euroopa Liidu Teatajas. Lisaks sellele võtab parlament üldsuse nimetatud otsusest teavitamiseks kasutusele kõik vajalikud meetmed.

2. Komisjonides kehtiv menetluskord kehtib ka uurimiskomisjonide suhtes, kui käesolev artikkel ning kodukorra lisana¹⁴ esitatud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 19. aprilli 1995 otsus Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise kohta ei sätesta teisiti.

3. Uurimiskomisjoni moodustamise taotlus peab määratlema komisjoni uurimisobjekti ja sellega peab kaasnema taotluse üksikasjalik põhjendus. Parlament võtab esimeeste konverentsi ettepanekul vastu otsuse komisjoni moodustamise ja, soovi korral, selle koosseisu kohta vastavalt artiklile 177.

4. Uurimiskomisjon lõpetab oma töö aruande esitamisega; aruanne esitatakse 12 kuu jooksul alates komisjoni loomisest. Parlament võib kahel korral mainitud tähtaega kolme kuu võrra pikendada.

---

¹³Vt VI lisa.

¹⁴Vt VIII lisa.

Uurimiskomisjonis toimuval hääletusel võivad osaleda ainult komisjoni täisliikmed ja nende äraoleku korral nende alalised asendusliikmed.

5. Uurimiskomisjon valib endale esimehe ja kaks aseesimeest ning määrab ühe või mitu raportööri. Lisaks võib komisjon anda oma liikmetele eriülesandeid, panna neile kohustusi või anda neile volitusi, kusjuures liikmete jaoks kaasneb sellega kohustus oma tegevusest komisjonile ette kanda.

Kahe koosoleku vahelisel ajal on komisjoni juhatusel õigus kiireloomulistel juhtudel ja vajaduse korral rakendada komisjoni volitusi. Järgmisel komisjoni koosolekul peab juhatus taotlema nimetatud tegevusele komisjoni heakskiitu ning komisjon peab võtma vastu otsuse heakskiidu andmise kohta.

6. Kui uurimiskomisjon leiab, et tema õigusi on rikutud, teeb ta presidendile ettepaneku rakendada kohaseid meetmeid.

7. Uurimiskomisjon võib ärakuulamise või dokumentide hankimise eesmärgil pöörduda lõikes 2 osutatud otsuse artiklis 3 nimetatud institutsioonide või isikute poole.

Ühenduse institutsioonide ja asutuste liikmete ja ametnike sõidu- ja elamiskulud tasuvad vastavad ühenduse institutsioonid ja asutused. Teiste uurimiskomisjonis ärakuulatavate isikute sõidu- ja elamiskulud hüvitab Euroopa Parlament ekspertide ärakuulamist reguleeriva korra alusel.

Igal uurimiskomisjoni ärakuulamisele kutsutud isikul on samad õigused, mis tal oleksid tunnistajana oma päritoluriigi kohtus. Enne oma tunnistuse andmist tuleb isikut tema õigustest teavitada.

Keelekasutuse osas kohaldab uurimiskomisjon artiklit 138. Uurimiskomisjoni juhatus

- võib piirata suulise tõlke korraldamist, võimaldades tõlke ainult arutelul osalejate ametlikes keeltesse, kui ta peab seda konfidentsiaalsuse tagamiseks vajalikuks;
- võtab vastu otsuse saadud dokumentide tõlke korraldamise kohta tagamaks komisjoni töö tõhususe ja kiiruse ning tagamaks teabe salajasuse ja konfidentsiaalsuse.

8. Uurimiskomisjoni esimees kannab koos juhatusega vastutust selle eest, et komisjoni arutelude puhul oleksid tagatud nende salajasus või konfidentsiaalsus ning teavitab sellega seotud asjaoludest õigeaegselt oma liikmeid.

Samuti osutab esimees selgesõnaliselt ülnimetatud otsuse artikli 2 lõikele 2. Kohaldatakse käesoleva kodukorra VII lisa A osa.

9. Edastatud salajaste või konfidentsiaalsete dokumentide kontrollimisel kasutatakse tehnilisi abinõusid, mis tagavad, et dokumentidele on isiklik juurdepääs ainult antud juhtumiga tegelevatel komisjoni liikmetel. Kõnealused liikmed annavad käesoleva artikli alusel töötuse mitte võimaldada teistele isikutele juurdepääsu salajasele või konfidentsiaalsele teabele ning töötavad kasutada nimetatud teavet ainult uurimiskomisjonile esitatava aruande koostamise eesmärgil. Koosolekud toimuvad selleks kohaselt sisustatud ruumides, kus pealtkuulamine kõrvaliste isikute poolt on välistatud.

10. Oma töö lõpetamisel esitab uurimiskomisjon parlamendile aruande oma töö tulemuste kohta, vajaduse korral koos eriarvamustega, järgides artiklis 48 sätestatud tingimusi. Aruanne avaldatakse.

Uurimiskomisjoni taotlusel korraldab parlament aruande esitamisele järgneval osaistungjärgul selle üle arutelu.

Lisaks võib uurimiskomisjon esitada parlamendile Euroopa ühenduste või liikmesriikide asutustele ja institutsioonidele suunatud soovituselise projekti.

11. President teeb VI lisas nimetatud vastutavale komisjonile ülesandeks jälgida uurimiskomisjoni töö tulemuste edasist käsitlemist ja palub vajaduse korral sellest ette kanda. President võtab tarvitusele kõik vajalikud abinõud tagamaks, et uurimiskomisjoni tehtud järeldused leiaksid tegelikkuses rakendust.

Artikli 177 lõike 2 alusel võib muuta ainult esimeeste konverentsi ettepanekut uurimiskomisjoni koosseisu kohta (lõige 3).

Uurimisobjekti, mille on määratlenud veerand parlamendiliikmetest (lõige 3) ja lõikes 4 nimetatud tähtaega ei ole võimalik muuta.

Artikkel 177 Komisjonide koosseis

1. Parlamendi komisjonide ja uurimiskomisjonide liikmed valitakse pärast seda, kui fraktsioonid ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed on esitanud omapoolsed kandidaadid. Esimeeste konverents esitab ettepanekud parlamendile. Komisjonide koosseis peegeldab võimalikult suurel määral parlamendi koosseisu.

Kui mõni parlamendiliige vahetab fraktsiooni, säilitab ta oma kahe ja poole aastase ametiajast järele jäänud osa jooksul oma kohad parlamendi komisjonides. Kui parlamendiliikme fraktsioonivahetuse tulemusel häirub poliitiliste vaadete õiglane esindatus komisjonis, esitab esimeeste konverents lõike 1 teises lauses osutatud menetluskorra alusel komisjoni koosseisu muutmise ettepanekud; seejuures peab olema tagatud kõnealuse parlamendiliikme isiklike õiguste kaitse.

2. Esimeeste konverentsi ettepanekute suhtes saavad muudatusettepaneku esitada vähemalt 40 parlamendiliiget ühiselt. Parlament võtab otsused muudatusettepanekute kohta vastu salajasel hääletusel.

3. Komisjoni liikmed loetakse esimeeste konverentsi ettepaneku alusel valituks, võttes seejuures arvesse lõike 2 alusel tehtud muudatusi.

4. Juhul, kui fraktsioon ei esita lõike 1 alusel uurimiskomisjoni liikme kohtadele oma kandidaate esimeeste konverentsi poolt kindlaks määratud tähtaja jooksul, esitab viimane parlamendile oma ettepanekus ainult nende kandidaatide nimed, kes seati üles ettenähtud tähtaja jooksul.

5. Komisjonides vabaks jäänud kohad võib täita esimeeste konverentsi ajutise otsuse alusel, võttes arvesse lõikes 1 sätestatud tingimusi ja saades selleks ametisse nimetatava isiku nõusoleku.

6. Nimetatud muudatusettepanekud esitatakse järgmisel istungil parlamendile kinnitamiseks.

Artikkel 178 Asendusliikmed

1. Fraktsioonid ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed võivad määrata iga komisjoni juurde teatud arvu alalisi asendusliikmeid, mis vastab neid komisjonis esindavate fraktsioonidesse kuuluvate või fraktsioonilise kuuluvuseta täisliikmete arvule. Asendusliikmete

määramisest tuleb teavitada presidenti. Alalistel asendusliikmetel on õigus osaleda komisjoni koosolekul, võtta seal sõna ja osaleda täisliikme puudumise korral hääletusel.

2. Kui täisliige koosolekult puudub ning alalisi asendusliikmeid ei ole määratud või puuduvad ka nemad, võib komisjoni täisliige lasta end koosolekul esindada mõnel teisel sama fraktsiooni liikmel, kellel on õigus osaleda ka hääletusel. Selle asendusliikme nimi tuleb teatada komisjoni esimehele enne hääletuse algust.

Lõige 2 kehtib vajalike muudatustega ka fraktsioonilise kuuluvusega parlamendiliikmete suhtes.

Lõike 2 viimases lauses ettenähtud eelnev teatamine peab toimuma enne selle või nende punktide arutelu lõppu või enne selle või nende punktide hääletusele panemist, mille osas täisliige end esindada laseb.

Käesoleva artikli sätteid väljendavad selgelt kaht olulist põhimõtet:

- fraktsioonil ei saa olla komisjonis rohkem alalisi asendusliikmeid kui on täisliikmeid;
- ainult fraktsioonidel on õigus määrata alalisi asendusliikmeid; ainsaks tingimuseks on sel juhul presidendi teavitamine.

Sellest tulenevalt:

- alalise asendusliikme staatus sõltub ainult tema kuuluvusest vastavasse fraktsiooni;
- kui komisjonis fraktsiooni esindavate täisliikmete arv muutub, siis sellele vastavalt muutub ka fraktsiooni määratavate alaliste asendusliikmete arv;
- kui parlamendiliige vahetab fraktsiooni, ei säili tema alalise asendusliikme staatus, mis tal oli eelmises fraktsiooni liikmena;
- mitte mingil tingimusel ei saa komisjoni liige olla teise fraktsiooni kuuluva kolleegi asendusliige.

Artikkel 179 Komisjonide ülesanded

1. Alalised komisjonid käsitlevad küsimusi, mille neile edastab parlament või, istungjärgu vaheajal, esimeeste konverentsi nimel president. Ajutiste komisjonide ja uurimiskomisjonide ülesanded määratakse kindlaks nende moodustamise hetkel; nendel komisjonidel ei ole õigust esitada teistele komisjonidele oma arvamust.

(Vt tõlgendust artiklis 175.)

2. Juhul, kui alaline komisjon teatab, et ta ei ole teatud küsimuse läbivaatamiseks pädev, või kui kahe või enama alalise komisjoni vahel tekib vaidlus pädevuse üle, suunatakse pädevuse küsimuse lahendamine edasi esimeeste konverentsile nelja töönädala jooksul alates hetkest, mil parlamendi istungil anti teada küsimuse komisjonile edastamisest. Sellest teavitatakse ka komisjonide esimeeste konverentsi, mis võib anda esimeeste konverentsile oma soovitus. Esimeeste konverents võtab otsuse vastu kuue töönädala jooksul alates pädevuse küsimuse saamisest. Vastasel juhul võetakse küsimuse lahendamine järgmise osaistungjärgu päevakorda.

3. Kui küsimus kuulub mitme alalise komisjoni pädevusse, määratakse üks neist vastutavaks komisjoniks ja teised nõuandvateks komisjonideks.

Reeglina tohib ühe küsimusega korraga tegeleda kuni kolm komisjoni; lõikes 1 nimetatud tingimustel võib nimetatud reeglist kõrvale kalduda üksnes põhjendatud juhtudel.

4. Ükskõik millised kaks või enam komisjoni või allkomisjoni võivad oma pädevusse kuuluvaid küsimusi vaadata läbi ühiselt, kuid nad ei või vastu võtta otsust.

5. Iga komisjon võib anda parlamendi juhatuse nõusolekul ühele või mitmele oma liikmele uurimisülesande või ülesande hankida teavet.

Artikkel 180 Volituste kontrollimise komisjon

Ühele käesoleva kodukorra alusel moodustatud komisjonile tehakse muuhulgas ülesandeks kontrollida volitusi ja valmistada ette parlamendi otsused valimiste kehtivust käsitlevate protestide kohta.

Artikkel 181 Allkomisjonid

1. Esimeeste konverentsi loal ja kui tema töö seda nõuab, võib iga alaline või ajutine komisjon moodustada oma liikmetest ühe või mitu allkomisjoni. Allkomisjoni moodustamise hetkel määrab komisjon artikli 177 alusel kindlaks allkomisjoni koosseisu ja pädevuse. Allkomisjonid annavad aru sellele komisjonile, mille raames nad moodustati.

2. Komisjonides kasutatav menetluskord kehtib ka allkomisjonide suhtes.

3. Asendusliikmete osalemine allkomisjonide koosolekutel on lubatud samadel tingimustel nagu komisjonide koosolekute puhul.

4. Nende sätete kohaldamine peab tagama sõltuvussuhte allkomisjoni ja selle komisjoni vahel, mille raames allkomisjon moodustati. Sellest tulenevalt valitakse kõik allkomisjoni täisliikmed vastava peakomisjoni liikmete hulgast.

Artikkel 182 Komisjoni juhatus

1. Esimesel komisjoni koosolekul, mis järgneb artikli 177 alusel toimuvale komisjoni liikmete valimisele, korraldab komisjon juhatuse valimised; juhatusse kuulub esimees ning üks, kaks või kolm aseesimeest, kes valitakse eraldi hääletusvoorudes.

Olenemata esimeses lõigus sätestatust, kuulub ajavahemikul jaanuar 2007 – juuli 2009 iga komisjoni juhatusse neli aseesimeest.

2. Kui ülesseatud kandidaatide arv vastab vabade kohtade arvule, võib valimine toimuda lihtsa heakskiitmisega.

Muul juhul või ühe kuuendiku komisjoni liikmete taotlusel korraldatakse salajane hääletus.

Kui esitatud on üksainus kandidaat, osutub ta valituks antud häälte absoluutse enamusega; antud häälteks loetakse kandidaadi poolt ja vastu antud hääled.

Kui esimeses hääletusvoorus osaleb mitu kandidaati, osutub valituks see kandidaat, kes kogub eelmises lõigus määratletud antud häälte absoluutse enamuse. Teises hääletusvoorus osutub valituks kandidaat, kes saab kõige rohkem hääli. Võrdse häältearvu korral osutub valituks vanem kandidaat.

Kui teise hääletusvooru korraldamine osutub vajalikuks, võib üles seada uusi kandidaate.

2. PEATÜKK PARLAMENDI KOMISJONIDE TEGEVUS

Artikkel 183 Komisjoni koosolekud

1. Komisjonid koosolekud toimuvad komisjoni esimehe kutsel või parlamendi presidendi korraldusel.

2. Komisjoni kutsel võivad komisjoni koosolekutel osaleda ka Euroopa Komisjoni ja nõukogu esindajad. Kutsed edastab komisjoni nimel selle esimees.

Komisjoni otsuse alusel võib koosolekul osalemise ja sellel sõnavõtu kutse esitada ka teistele isikutele.

Iga komisjon võib iseseisvalt võtta vastu otsuse parlamendiliikmete isiklike assistentide komisjoni koosolekul osalemise lubamise kohta.

Vastutav komisjon võib parlamendi juhatuse nõusolekul kuulata ära eksperte, kui ta peab seda vajalikuks teatud küsimuste käsitlemiseks ja nendega seotud ülesannete edukaks täitmiseks.

Soovi korral võivad ärakuulamisel osaleda ka nõuandvad komisjonid.

3. Piiramata artikli 46 lõike 6 kohaldamist ja kui asjaomane komisjon ei otsusta teisiti, võivad parlamendiliikmed osaleda ka nende komisjonide koosolekutel, mille liikmed nad ei ole; koosolekutel osalemise korral ei ole neil õigust osa võtta aruteludest.

Komisjon võib anda neile parlamendiliikmetele õiguse osaleda komisjoni töös nõuandjatena.

Artikkel 184 Komisjoni koosoleku protokoll

Komisjoni iga koosoleku protokoll tehakse kõigile selle komisjoni liikmetele kättesaadavaks ja esitatakse selle komisjoni järgmisel koosolekul kinnitamiseks.

Artikkel 185 Komisjonis toimuvad hääletused

1. Iga parlamendiliige võib esitada muudatusettepanekuid; need vaatab läbi vastutav komisjon.

2. Komisjon on otsustusvõimeline, kui kohal on veerand tema liikmetest. Kui üks kuuendik komisjoni liikmetest esitab enne hääletuse algust vastava avalduse, loetakse hääletuse tulemus kehtivaks ainult siis, kui hääletusel osaleb komisjoni liikmete enamus.

3. Komisjonis toimuvad hääletused käte tõstmisega, välja arvatud juhul, kui veerand komisjoni liikmetest nõuab nimelist hääletust. Sellisel juhul toimub hääletus artikli 160 lõike 2 alusel.

4. Komisjoni esimees võib osaleda aruteludes ja hääletustel, kuid tema häälel ei ole otsustavat kaalu.

5. Vajaduse korral võib komisjoni esitatud muudatusettepanekute hääletusele panemise asemel paluda raportööril esitada uus teksti projekt, mis võtaks muudatusettepanekud võimalikult suures ulatuses arvesse. Sellisel juhul määratakse seda projekti puudutavate muudatusettepanekute esitamiseks uus tähtaeg.

Artikkel 186 Parlamendi komisjonis kohaldatavad parlamendi istungi läbiviimist reguleerivad sätted

Artikleid 11, 12, 13, 16, 17, 140, 141, artikli 143 lõiget 1, artikleid 146, 148, 150 kuni 153, artiklit 155, artikli 157 lõiget 1, artikleid 158, 159, 161, 162, 164 kuni 167 ning artikleid 170 ja 171 kohaldatakse komisjoni koosolekute suhtes koos vajalike muudatustega.

Artikkel 187 Komisjoni infotunnid

Komisjon võib võtta vastu otsuse infotunni pidamise kohta. Infotundide pidamise korra määrab iga komisjon ise.

3. PEATÜKK PARLAMENTIDEVAHELISED DELEGATSIOONID

Artikkel 188 Parlamentidevaheliste delegatsioonide moodustamine ja nende ülesanded

1. Esimeeste konverentsi ettepanekul moodustab parlament alalise parlamentidevahelise delegatsiooni ning, arvestades nende ülesannetega, võtab vastu otsuse nende liigi ja liikmete arvu kohta. Delegatsioonide liikmed valitakse vastvalitud parlamendi esimesel või teisel osaistungjärgul terveks parlamendi ametiajaks.
2. Delegatsioonide liikmed valitakse pärast seda, kui fraktsioonid ja fraktsioonilise kuulumisega parlamendiliikmed on esitanud esimeeste konverentsile oma kandidaatide nimed. Esimeeste konverents esitab parlamendile ettepaneku delegatsiooni liikmete kohta, püüdes võimaluste piires tagada liikmesriikide ja poliitiliste vaadete õiglase esindatuse. Kohaldatakse artikli 177 lõikeid 2, 3, 5 ja 6.
3. Delegatsioonide juhatused moodustatakse artikli 182 alusel, sarnaselt alaliste komisjonide juhatustega.
4. Parlament määrab kindlaks iga delegatsiooni üldised volitused ning võib igal ajal võtta vastu otsuse nende volituste laiendamise või piiramise kohta.
5. Delegatsioonide tegevuseks vajalikud rakendussätted võtab delegatsioonide juhtide konverentsi ettepaneku alusel vastu esimeeste konverents.
6. Delegatsiooni juht annab delegatsiooni tegevuse kohta aru komisjonile, mis vastutab välisasjade ja julgeoleku küsimuste eest.

Artikkel 189 Koostöö Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assambleega

1. Parlamendi organid ja eriti komisjonid, teevad Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee samalaadsete organitega ühist huvi pakkuvates valdkondades koostööd, seda nii oma töö tulemuslikkuse suurendamiseks kui ka topelttöö vältimiseks.
2. Nende sätete kohaldamise üksikasjad määrab esimeeste konverents kindlaks kokkuleppel Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee vastavate organitega.

Artikkel 190 Parlamendi ühiskomisjonid

1. Euroopa Parlament võib moodustada parlamendi ühiskomisjone ühendusega assotsieerunud riikide parlamentide või nende riikide parlamentidega, millega on alustatud ühinemisläbirääkimisi.

Need komisjonid võivad töötada välja soovitusi, mis edastatakse asjaomastele parlamentidele. Euroopa Parlament saadab need arutamiseks vastutavale komisjonile, mis esitab ettepanekud soovitude edasise käsitlemise kohta.

2. Erinevate parlamendi ühiskomisjonide üldised volitused määravad kindlaks Euroopa Parlament ning asjaomaste kolmandate riikidega sõlmitud kokkulepped.
3. Parlamendi ühiskomisjonides rakendatavad menetlusreeglid määratakse kindlaks vastavate kokkulepetega. Need põhinevad Euroopa Parlamendi ja partnerparlamendi delegatsioonide vahelisel pariteedil.
4. Parlamendi ühiskomisjonid võtavad vastu oma kodukorra ning edastavad selle heakskiitmiseks Euroopa Parlamendi ja partnerparlamendi juhatustele.
5. Euroopa Parlamendi delegatsioonide liikmete valimine parlamendi ühiskomisjonidesse ning nende delegatsioonide juhatuste moodustamine toimub vastavalt parlamentidevaheliste delegatsioonide jaoks kindlaksmääratud korrale.

VIII OSA PETITSIOONID

Artikkel 191 Petitsiooniõigus

1. Igal liidu kodanikul ning igal füüsilisel või juriidilisel isikul, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, on õigus kas üksi või koos teiste kodanike või isikutega pöörduda petitsiooniga Euroopa Parlamendi poole küsimuses, millega tal on isiklik puutumus ja mis kuulub liidu tegevusvaldkondade hulka.
2. Parlamendile esitatavas petitsioonis peab olema esitatud iga petitsiooni esitaja nimi, kodakondsus ja alaline elu- või asukoht.
3. Petitsioonid tuleb esitada ühes Euroopa Liidu ametlikus keeles.

Muus keeles koostatud petitsioonid vaadatakse läbi ainult sel juhul, kui petitsiooni esitaja on lisanud tõlke või sisukokkuvõtte mõnes Euroopa Liidu ametlikus keeles. Sel juhul lähtub parlament oma töös esitatud tõlkest või kokkuvõttest. Parlamendi kirjavahetus petitsiooni esitajaga toimub ametlikus keeles, milles on koostatud tõlge või kokkuvõte.
4. Petitsioonid kantakse registrisse nende saabumise järjekorras, kui need vastavad lõikes 2 toodud tingimustele; vastasel korral need arhiveeritakse ning petitsiooni esitajat teavitatakse vastuvõetud otsusest ja selle põhjustest.
5. President edastab registrisse kantud petitsioonid vastutavale komisjonile, mis selgitab välja, kas need on seotud Euroopa Liidu tegevusvaldkondadega.
6. Petitsioonid, mille komisjon on tunnistanud vastuvõetamatuks, arhiveeritakse; petitsiooni esitajat teavitatakse otsusest ja selle põhjustest.
7. Nimetatud juhul võib vastutav komisjon soovitada petitsiooni esitajal pöörduda asjaomase liikmesriigi või Euroopa Liidu pädeva ametiasutuse poole.
8. Kui petitsiooni esitaja ei avalda soovi, et tema petitsiooni käsitletaks konfidentsiaalselt, kantakse petitsioon avalikku registrisse.
9. Kui vastutav komisjon peab seda otstarbekaks, võib ta saata küsimuse edasi Euroopa Ombudsmanile.
10. Parlamendile saadetud petitsioonid, mille esitajaks on füüsilised või juriidilised isikud, kes ei ole Euroopa Liidu kodanikud ning kes ei ela ega oma registrijärgset asukohta mõnes liikmesriigis, registreeritakse ja arhiveeritakse eraldi. Iga kuu esitab president petitsioonide läbivaatamise eest vastutavale komisjonile eelmisel kuul saabunud selliste petitsioonide nimekirja, kus on ära toodud ka petitsioonide teemad; vastutav komisjon võib välja nõuda need petitsioonid, mille läbivaatamist ta peab vajalikuks.

Artikkel 192 Petitsioonide läbivaatamine

1. Vastutav komisjon võib võtta vastu otsuse koostada nende petitsioonide kohta, mille ta on tunnistanud vastuvõetavaks, raporti või väljendada muul viisil oma arvamust.

Vastutav komisjon võib artikli 46 alusel küsida teiste komisjonide arvamust, seda eriti petitsioonide puhul, mis taotlevad kehtivate õigusaktide muutmist.
2. Parlament seab sisse elektroonilise registri, milles kodanikud saavad avaldada petitsiooni esitajale oma toetust, andes vastuvõetavaks tunnistatud ja registrisse kantud petitsioonile oma elektroonilise allkirja.

3. Petitsioonide läbivaatamisel või faktide tuvastamisel võib vastutav komisjon korraldada petitsiooni esitajate ärakuulamisi, üldisi ärakuulamisi või saata oma liikmeid faktide tuvastamiseks sündmuskohale.

4. Oma arvamuse ettevalmistamiseks võib vastutav komisjon paluda Euroopa Komisjonil edastada dokumente, anda teavet või võimaldada pääsu oma valdustesse.

5. Vastutav komisjon võib vajaduse korral esitada parlamendile läbivaadatud petitsioonide põhjal resolutsiooni ettepaneku.

Samuti võib vastutav komisjon esitada taotluse, et president edastaks tema arvamuse Euroopa Komisjonile või nõukogule.

6. Vastutav komisjon esitab parlamendile iga kuue kuu järel oma arutelude tulemuste kohta ettekande.

Ennekõike teavitab vastutav komisjon parlamenti meetmetest, mida nõukogu või Euroopa Komisjon on parlamendi poolt neile edastatud petitsioonide alusel kasutusele võtnud.

7. President teavitab petitsioonide esitajaid vastuvõetud otsustest ja nende põhjustest.

Artikkel 193 Petitsioonide avaldamine

1. Petitsioonidest, mis on kantud artikli 191 lõikes 4 osutatud registrisse, ja olulisematest petitsioonide läbivaatamise menetlust puudutavatest otsustest teavitatakse parlamendiliikmeid parlamendi istungil. Need teadaanded kantakse istungi protokolli.

2. Registrisse kantud petitsioonide pealkirjad ja sisu kokkuvõtted ning petitsioonide läbivaatamisel esitatud arvamused ja olulisemad vastuvõetud otsused tehakse andmebaasis üldsusele kättesaadavaks, eeldusel, et petitsiooni esitaja on andnud selleks oma nõusoleku. Konfidentsiaalselt käsitletavaid petitsioone hoitakse parlamendi arhiivis, kus iga parlamendiliige võib nendega tutvuda.

IX OSA OMBUDSMAN

Artikkel 194 Ombudsmani ametissenimetamine

1. President kutsub parlamendi ametiaja alguses vahetult pärast tema ametisse valimist või lõikes 8 sätestatud juhtudel üles esitama kandidaate ombudsmani ametikohale ning määrab kindlaks kandidaatide ülesseadmise tähtaja. Üleskutse avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

2. Kandidaadil peab olema vähemalt 40 parlamendiliikme toetus, kusjuures need parlamendiliikmed peavad olema pärit vähemalt kahest liikmesriigist.

Parlamendiliige võib toetada ainult ühte kandidatuuri.

Kandidaatide ülesseadmisel tuleb esitada kõik nõutavad dokumendid, mis kinnitavad, et kandidaat vastab ombudsmani kohustuste täitmist käsitlevates eeskirjades esitatud nõuetele.

3. Kandidaatide nimekiri edastatakse vastutavale komisjonile, mis võib korraldada kandidaatide ärakuulamise.

Need ärakuulamised on kõikidele parlamendiliikmete avatud.

4. Seejärel esitatakse parlamendile hääletamiseks vastuvõetavate kandidaatide nimekiri (tähestikulises järjekorras).

5. Hääletus on salajane; parlament valib ombudsmani antud häälte enamusega.

Kui esimeses kahes hääletusvoorus ei osutu ükski kandidaat valituks, pääsevad järgmisesse hääletusvooru edasi kaks kandidaati, kes said teises hääletusvoorus kõige rohkem hääli.

Võrdse häälte arvu korral osutub valituks vanem kandidaat.

6. Enne hääletuse algust teeb president kindlaks, et kohal on vähemalt pool parlamendi koosseisust.

7. Ametisse määratud kandidaat kutsutakse viivitamatult andma Euroopa Kohtu ees oma ametivannet.

8. Ombudsman täidab oma kohustusi kuni järgmise ombudsmani ametisse astumiseni, välja arvatud tema surma või ametist vabastamise korral.

Artikkel 195 Ombudsmani tegevus

1. Parlamendi otsus ombudsmani kohustuste täitmist reguleeriva ametijuhendi ja töö üldiste tingimuste kohta, ning selle otsusega seonduvad ombudsmani poolt vastu võetud rakendussätted on teavitamise eesmärgil lisatud käesolevale kodukorrale.¹⁵

2. Ombudsman teavitab parlamenti nimetatud otsuse artikli 3 lõigete 6 ja 7 alusel haldusliku omavoli juhtudest, mille suhtes vastutav komisjon võib avaldada oma seisukoha ja koostada vastava raporti. Lisaks esitab ombudsman nimetatud otsuse artikli 3 lõike 8 alusel parlamendile iga istungjärgu lõpus oma uurimistulemuste kohta aruande. Vastutav komisjon avaldab seejärel oma seisukoha parlamendile arutamiseks esitatavas raportis.

3. Ombudsman võib jagada vastutavale komisjonile teavet, kui viimane seda palub, ning võib avaldada soovi osaleda vastutava komisjoni koosolekul omapoolse ettekandega ja vastata komisjoni küsimustele.

---

¹⁵Vt X lisa.

Artikkel 196 Ombudsmani ametist tagandamine

1. Üks kümnendik parlamendiliikmetest võib esitada taotluse ombudsmani ametist tagandamiseks, kui ombudsman ei vasta enam tingimustele, mille täitmine on vajalik tema ametikohustuste täitmiseks, või kui ta on süüdi rängas eksimuses.
2. Asjaomane taotlus edastatakse ombudsmanile ja vastutavale komisjonile; kui vastutava komisjoni liikmete enamus on arvamusel, et taotlus on õigustatud, esitab vastutav komisjon parlamendile sellekohase raporti. Kui ombudsman soovib, kuulatakse ta enne raporti hääletusele panemist ära. Parlament võtab oma otsuse vastu pärast nimetatud arutelu salajasel hääletusel.
3. Enne hääletuse algust teeb president kindlaks, et kohal on vähemalt pool parlamendi koosseisust.
4. Kui parlament võtab hääletusel vastu otsuse, et ombudsman tuleks ametist tagandada, kuid ombudsman ei astu ise ametist tagasi, esitab president hiljemalt hääletamisele järgneval osaistungjärgul Euroopa Kohtule taotluse ombudsmani ametist tagandamiseks, paludes kohtul võtta otsus vastu viivitamatult.

Ombudsmani vabatahtlik tagasiastumine lõpetab menetluse.

X OSA PARLAMENDI PEASEKRETARIAAT

Artikkel 197 Peasekretariaat

1. Parlamendi abistab tema töös parlamendi peasekretär, kelle nimetab ametisse juhatus.

Peasekretär annab juhatuse ees vande täita oma ametikohustusi erapooletult ja kohusetundlikult.

2. Parlamendi peasekretär on peasekretariaadi juht. Peasekretariaadi koosseisu ja töökorralduse määrab kindlaks juhatus.

3. Juhatus määrab kindlaks peasekretariaadi ülesehituse ja ametikohtade loetelu ning eeskirjad, mis reguleerivad ametnike ja muude teenistujate teenistus- ja tasustamistingimusi.

Juhatus määrab kindlaks nende ametnike ja teenistujate kategooriad, kelle suhtes kohaldatakse tervikuna või osaliselt Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokollis artikleid 12 kuni 14.

Parlamendi president edastab vastava info Euroopa Liidu asjaomastele institutsioonidele.

XI OSA EUROOPA TASANDI ERAKONDADE VOLITUSED JA KOHUSTUSED

Artikkel 198 Presidendi volitused ja kohustused

Artikli 19 lõike 4 alusel esindab parlamenti tema suhetes Euroopa tasandi erakondadega parlamendi president.

Artikkel 199 Juhatusel volitused ja kohustused

1. Juhatus võtab vastu otsused Euroopa tasandi erakondade poolt esitatud rahastamise taotluste ja erakondade vahel eraldiste jaotamise kohta. Juhatus koostab nimekirja nendest erakondadest, millele eraldisi tehti, ning märgib ära tehtud eraldiste summad.
2. Juhatus võtab vastu otsuse rahastamise peatamise või vähendamise ning ekslikult väljamakstud summade tagasi maksmise kohta.
3. Peale eelarveaasta lõppu annab juhatus eraldisi saanud erakonna lõplikule tegevusaruandele ja lõppbilansile oma heakskiidu.
4. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 2004/2003 sätestatud nõuetele ja tingimustele võib juhatus anda Euroopa tasandi erakondadele vastavalt nende ettepanekutele tehnilist abi. Juhatus võib delegeerida teatud liiki tehnilise abi andmise otsuste vastuvõtmise volitused peasekretärile.
5. Kõigil ülalnimetatud juhtudel tegutseb juhatus peasekretäri ettepanekute alusel. Välja arvatud esimeses ja neljandas lõikes sätestatud juhtudel, kuulab juhatus enne otsuse vastuvõtmist ära asjaomase erakonna esindajad. Juhatus võib igal ajal pidada nõu esimeeste konverentsiga.
6. Juhul kui parlament tuvastab kontrolli käigus, et Euroopa tasandi erakond ei pea enam kinni vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise ning õigusriigi põhimõtetest, võtab juhatus vastu otsuse, et asjaomase erakonna rahastamine peatatakse.

Artikkel 200 Vastutava komisjoni ja parlamendi koosseisu volitused ja kohustused

1. Parlamendi koosseisu ühe neljandiku ja seejuures vähemalt kolme fraktsiooni kuuluvate parlamendiliikmete taotlusel palub president, peale esimeeste konverentsiga nõu pidamist, vastutaval komisjonil kontrollida, kas Euroopa tasandi erakond peab (iseäranis oma programmis ja tegevuses) kinni Euroopa Liidu aluspõhimõtetest – vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise ja õigusriigi põhimõtetest.
2. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003 määrusele (EÜ) nr 2004/2003 Euroopa tasandi erakondi käsitlevate määruste ja nende erakondade rahastamist käsitlevate eeskirjade kohta kuulab vastutav komisjon enne otsuse ettepaneku parlamendile esitamist ära asjaomase erakonna esindajad, palub sõltumatute tunnustatud isikute komisjonil esitada oma arvamuse ning võtab viimase oma ettepaneku esitamisel arvesse.
3. Parlament hääletab asjaomase erakonna poolt lõikes 1 nimetatud põhimõtetest kinnipidamist käsitleva otsuse ettepaneku üle ning võtab otsuse vastu antud häälte enamusega. Muudatusettepanekute esitamine ei ole lubatud. Juhul kui otsuse ettepanek ei kogu antud häälte enamust, loetakse vastuvõetuks vastupidine otsus.
4. Parlamendi otsus loetakse jõustunuks sellel päeval, mil parlamendile esitati lõikes 1 nimetatud taotlus.
5. Parlamenti esindab sõltumatute tunnustatud isikute komisjonis parlamendi president.

6. Vastutav komisjon koostab ja esitab parlamendi istungil Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 2004/2003 ettenähtud aruande selle määruse rakendamise ja rahastatavate tegevuste kohta.

XII OSA KODUKORRA KOHALDAMINE JA MUUTMINE

Artikkel 201 Kodukorra kohaldamine

1. Kui käesoleva kodukorra kohaldamisel või tõlgendamisel peaks tekkima kahtlusi, võib president saata küsimuse arutamiseks vastutavale komisjonile, piiramata sellega vastavas valdkonnas varem vastu võetud otsuste kohaldamist.

Kui mõni parlamendiliige juhib artikli 166 alusel tähelepanu kodukorraga seotud probleemile, võib president samuti saata küsimuse arutamiseks edasi vastutavale komisjonile.

2. Vastutav komisjon otsustab, kas teha ettepanek kodukorra muutmiseks või sellest loobuda. Vastutav komisjon järgib artiklis 202 sätestatud menetluskorda.

3. Kui vastutav komisjon leiab, et kehtiva kodukorra senistest tõlgendustest piisab, saadab ta oma tõlgenduse edasi presidendile, kes teavitab sellest järgmisel osaistungjärgul parlamenti.

4. Kui mõni fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget on vastutava komisjoni tõlgenduse suhtes eriarvamusel, pannakse tõlgendus parlamendis hääletusele. Parlament võtab otsuse vastu antud häälte enamusega, kusjuures kohal peab olema vähemalt kolmandik parlamendiliikmetest. Tõlgenduse tagasilükkamise korral saadetakse küsimus tagasi vastutavale komisjonile.

5. Tõlgendused, mille suhtes eriarvamust ei esitata, ning tõlgendused, mille parlament kiidab heaks, lisatakse kaldkirjas selgitavate märkustena kodukorra vastava artikli või artiklite juurde.

6. Need tõlgendused loovad pretsedendi, mida tuleb tulevikus kõnealuste artiklite kohaldamisel ja tõlgendamisel arvestada.

7. Vastutava komisjoni ülesandeks on korraldada regulaarselt kodukorra ja selle tõlgenduste kontrolli.

8. Kui kodukorra sätted omistavad teatud õigusi konkreetsele arvule parlamendiliikmetele, asendatakse see arv parlamendiliikmete koguarvu kasvamise korral automaatselt lähima täisarvuga, mis moodustab parlamendiliikmete arvust sama osa nagu enne; eriti tuleb seda tähele panna Euroopa Liidu laienemisel.

Artikkel 202 Kodukorra muutmine

1. Iga parlamendiliige võib teha ettepaneku käesoleva kodukorra ja/või selle lisade muutmiseks, lisades soovi korral ettepanekule lühikesed põhjendused.

Muudatusettepanekud tõlgitakse, trükitakse, tehakse kättesaadavaks Euroopa Parlamendi liikmetele ja saadetakse vastutavale komisjonile. Vastutav komisjon vaatab ettepanekud läbi ja otsustab, kas esitada need parlamendi hääletusele või mitte.

Parlamendi arutelu suhtes kohaldatakse artikleid 150, 151 ja 155 ning nendes artiklites kasutatud väljendeid "algtekst" ja "komisjoni ettepanek" tõlgendatakse vastavalt antud ajahetkel kehtivale regulatsioonile.

2. Käesoleva kodukorra suhtes esitatud muudatusettepanekud võetakse vastu parlamendi koosseisu poolthäälteenamusega.

3. Kui ettepanekute hääletusele panemise ajal ei otsustata teisiti, jõustuvad käesoleva kodukorra ja selle lisade suhtes vastu võetud muudatusettepanekud nende vastuvõtmisele järgneva osaistungjärgu esimesel päeval.

XIII OSA MUUD SÄTTED

Artikkel 203 Pooleliolevad küsimused

Viimase valimistele eelneva osaistungjärgu lõppedes loetakse kõik pooleliolevad küsimused kehtetuks (loetakse, et need on ära langenud), piiramata samas käesoleva artikli teiste osade kohaldamist.

Iga parlamendi koosseisu ametiaja alguses võtab esimeeste konverents vastu otsuse parlamendi komisjonide ja teiste institutsioonide poolt esitatud põhjendatud avalduste suhtes, milles taotletakse eelmise parlamendi koosseisu poolt lõpetamata jäänud küsimuste üle toimunud arutelu taastamist või jätkamist.

Neid sätteid ei kohaldata petitsioonide ja teatiste suhtes, mille puhul ei ole vaja vastu võtta otsust.

Artikkel 204 Lisade esitus

Käesoleva kodukorra lisad on jagatud kolme osasse:

- a) antud häälte enamusega vastu võetud kodukorras sätestatud menetluste rakendusnormid (VI lisa);
- b) normid, mis on vastu võetud kodukorra sätete kohaldamiseks, järgides viimastes sätestatud menetluskorda ja enamusnõudeid (I, II, III, IV ja V lisa, VII lisa A ja C osa ning IX ja XV lisa);
- c) parlamendis kohaldatavad või parlamendi töö seisukohast olulised institutsioonidevahelised kokkulepped ja asutamislepingute alusel vastuvõetud normid. Otsused nende normide lisadena esitamise kohta võtab parlament vastu vastutava komisjoni ettepanekul antud häälte enamusega (VII lisa B osa, VIII, X, XI, XII, XIII, XIV ja XVI lisa).

I LISA Artikli 9 lõike 1 rakendussätted: läbipaistvus ja parlamendiliikmete majanduslikud huvid

Artikkel 1

1. Enne kui parlamendiliige võtab parlamendis või mõnes tema organis sõna, või peale tema ülesseadmist raportööri kandidaadina, peab ta juhul kui omab otseseid majanduslikke huvisid kõnealuses küsimuses, sellest koosolekut suuliselt teavitama.
2. Enne kui parlamendiliige nimetatakse parlamendi või mõne tema organi ametikandjaks artiklite 12, 182 või artikli 188 lõike 2 alusel, samuti enne seda, kui ta valitakse või nimetatakse ametliku delegatsiooni liikmeks artikli 64 või artikli 188 lõike 2 alusel, peab ta nõuetekohaselt täitma käesoleva lisa artiklis 2 nimetatud deklaratsiooni.

Artikkel 2

Kvestorid peavad registrit, milles parlamendiliige deklareerib personaalselt ja täpselt järgmised andmed:

- a) tema töö ja muu tasustatud tegevus;
- b) lisaks parlamendi poolt tehtud eraldistele, parlamendiliikmele antud rahalised, isiklikud ja materiaalsed toetused, mida parlamendiliige saab või on saanud seoses oma poliitilise tegevusega kolmandatelt isikutelt. Andmed kolmandate isikute kohta tuleb avalikustada.

Parlamendiliikmed ei tohi oma ametikohustuste täitmisega seoses võtta vastu mingisuguseid kingitusi ega muid hüvesid.

Parlamendiliikmed vastutavad isiklikult registrile esitatud deklaratsioonide õigsuse eest ja neid tuleb iga-aastaselt uuendada.

Juhatus võib aeg-ajalt koostada nimistuid andmetest, mida ta peab oluliseks registris deklareerida.

Kui peale nimetatud nõude esitamist parlamendiliige punktides a ja b sätestatud deklaratsiooni esitamise kohustust ei täida, tuleb president talle meelde esitada deklaratsioon hiljemalt kahe kuu jooksul. Kui deklaratsiooni õigeaegselt ei esitata, avaldatakse nõude vastu eksinud parlamendiliikme nimi ning märke nõude täitmata jätmise kohta iga tähtajale lõpule järgneva osaistungjärgu esimese päeva protokollis. Kui pärast eksimuse avaldamist keeldub parlamendiliige jätkuvalt deklaratsiooni esitamisest, rakendab president parlamendiliikme tegevuse peatamiseks artiklis 147 sätestatud meetmeid.

Parlamendiliikmete ühenduste, so nii fraktsioonidevaheliste kui teiste mitteametlike ühenduste, esimehed peavad deklareerima kõik ühendusele antud rahalised ja muud toetused (nt sekretäritöö), mida peab käesoleva artikli alusel deklareerima juhul kui neid toetusi antaks parlamendiliikmetele üksikisikutena.

Kvestorid vastutavad registri pidamise eest ja koostavad ühendustele üksikasjalikud eeskirjad väljastpoolt antud toetuste deklareerimise kohta.

Artikkel 3

Üldsusele tagatakse registrile juurdepääs.

Üldsusele võib tagada elektroonilise juurdepääsu registrile.

Artikkel 4

Kuni erinevaid siseriiklikke regulatsioone asendava Euroopa Parlamendi liikme statuudi kehtima hakkamiseni kohaldatakse parlamendiliikmete suhtes nende majanduslike huvide deklaratsioonide osas selle liikmesriigi õigust, milles nad osutusid valituks.

II LISA Infotunni läbiviimine artikli 109 alusel

A.Suunised

1. Vastuvõetavad on vaid küsimused, mis:
  - on lühikesed ja võimaldavad anda lühikese vastuse;
  - kuuluvad Euroopa Komisjoni ja nõukogu pädevus- ning vastutusalasse ja pakuvad üldist huvi;
  - ei nõua asjaomaselt institutsioonilt eelnevat põhjalikku uuringut;
  - on selgelt sõnastatud ja seonduvad konkreetse teemaga;
  - ei sisalda väiteid ega arvamusi;
  - pole seotud rangelt isiklike küsimustega;
  - ei ole suunatud dokumentide või statistilise teabe hankimisele;
  - on esitatud küsivas vormis.
2. Küsimus pole vastuvõetav, kui päevakord näeb asjaomase institutsiooni osalusel juba teema arutamise ette.
3. Küsimus pole vastuvõetav, kui sama või sarnast küsimust on juba esitatud ja sellele on antud vastus viimase kolme kuu jooksul, va juhul kui on toimunud uusi arenguid või küsimuse autor soovib saada täiendavat informatsiooni. Kui küsimust vastu ei võeta, antakse küsimuse autorile varem esitatud küsimuse ja vastuse koopia.

Täiendavad küsimused

4. Parlamendiliige võib küsimusele antud vastuse järel esitada täiendava küsimuse. Kokku võib parlamendiliige esitada kaks täiendavat küsimust.
  5. Täiendavate küsimuste suhtes kohaldatakse samu käesolevates suunistes toodud vastuvõetavuse tingimusi.
  6. Täiendavate küsimuste vastuvõtmise üle otsustab president, piirates nende arvu, niivõrd kui on vajalik selleks, et iga küsimuse esitanud parlamendiliige saaks oma küsimusele ka vastuse.
- President ei ole kohustatud lugema eelpooltoodud vastuvõetavuse tingimustele vastavat täiendavat küsimust vastuvõetavaks, kui:

- a) see võib häirida infotunni tavapärasest läbiviimist;
- b) põhiküsimus, mille juurde ta kuulub, on juba piisavalt avatud tänu teistele täiendavatele küsimustele; või
- c) tal puudub otsene side põhiküsimusega.

Küsimustele antavad vastused

7. Asjaomane institutsioon peab andma küsimustele lühikesed täpsed ja teemakohased vastused.
8. Kui konkreetsete küsimuste sisu seda võimaldab, võib president pärast küsimuse esitajatega konsulteerimist võtta vastu otsuse, et asjaomane institutsioon võib vastata neile ühiselt.
9. Küsimusele vastatakse üksnes juhul, kui küsimuse esitaja on kohal või ta on teatanud presidendile enne infotunni algust kirjalikult oma asendaja nime.

10. Küsimusele ei vastata, kui küsimuse esitajat ega tema asendajat ei ole kohal.
11. Kui parlamendiliige esitab küsimuse, kuid ta ise ega tema asendaja ei osale infotunnil, tuletab president talle kirjalikult meelde tema kohustust olla kohal või olla esindatud. Kui president peab sellise kirja saatma kolm korda 12-kuuse perioodi vältel, kaotab nimetatud parlamendiliige kuueks kuuks õiguse infotunnil küsimusi esitada.
12. Kui autorid ei nõua artikli 110 lõike 3 kohaldamist, siis ajapuuduse tõttu vastamata jäänud küsimustele antakse vastus artikli 110 lõike 4 esimese lõigu alusel.
13. Kirjalike vastuste suhtes kohaldatakse artikli 110 lõigetes 3 ja 5 sätestatut.

Ajalised piirangud

14. Küsimused esitatakse hiljemalt üks nädal enne infotunni algust. Küsimusi, mida nimetatud tähtaja jooksul ei esitatud, võib infotunnil esitada asjaomase institutsiooni nõusolekul.

Vastuvõetavaks tunnistatud küsimused tehakse parlamendiliikmetele kättesaadavaks ja edastatakse asjaomastele institutsioonidele.

Formaat

15. Euroopa Komisjoni infotunni võib Euroopa Komisjoni nõusolekul jagada kindlate volinike infotundideks.

Nõukogu infotunni võib nõukogu nõusolekul jagada eraldi eesistujariigi, ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja või eurorühma presidendi infotundideks. Samuti võib infotundi jagada teemade alusel.

B.Soovitused

(väljavõtte parlamendi 13. novembri 1986. a resolutsioonist)
Euroopa Parlament:

1. soovib infotunni läbiviimisel rangemalt kohaldada selleks artikli 43¹⁶ alusel vastu võetud suuniseid ning eriti nende punkti 1, mis reguleerib küsimuste vastuvõetavust;
2. soovib Euroopa Parlamendi presidendil sagedamini kasutada talle artikli 43 lõikega 3¹⁷ antud õigust infotunni küsimuste teemade järgi rühmitamiseks; ja arvestab siiski, et sellise rühmitamise alla saavad kuuluda vaid need küsimused, mis asuvad antud osaistungjärgule esitatud küsimuste nimistu esimeses pooles;
3. soovib presidendil seoses täiendavate küsimustega reeglina jälgida, et võetaks vastu: üks täiendav küsimus põhiküsimuse esitajalt ning üks või enam kaks täiendavat küsimust teistelt parlamendiliikmetelt, kes eelistatavalt kuuluvad põhiküsimuse esitajaga võrreldes erinevasse fraktsiooni ja esindavad teisi liikmesriike; tuletab meelde, et täiendavad küsimused peavad olema lühikesed ja esitatud küsivas vormis, ning soovib, et nende pikkus ei ületaks 30 sekundit;
4. kutsub Euroopa Komisjoni ja nõukogu üles vastavalt nimetatud suuniste punktile 7 jälgima, et nende vastused oleksid lühikesed, täpsed ja teemakohased.

---

¹⁶Nüüd: artikkel 109.

¹⁷Nüüd: artikli 109 lõige 3.

III LISA Suunised ja üldpõhimõtted, mida järgida päevakorra teemade valikul arutelu korraldamiseks inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite üle artikli 115 alusel

Aluspõhimõtted

1. Eesõigus antakse resolutsiooni ettepanekule, mis on suunatud hääletuse läbiviimisele ja millega parlament soovib enne konkreetse sündmuse toimumist teha nõukogule, Euroopa Komisjonile, liikmesriikidele, kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele teatavaks oma seisukoha selle sündmuse suhtes, eeldusel, et toimuv osaistungjärk on ainus, millel hääletus jõutakse õigeaegselt läbi viia.
2. Resolutsiooni ettepanekud ei tohi olla pikemad kui 500 sõna.
3. Euroopa Liidu lepingus sätestatud Euroopa Liidu vastutusaladega seotud teemadele antakse eelis teiste teemade ees, tingimusel, et nad on antud hetkel väga olulise tähtsusega.
4. Arutellusele valitud teemade arv peab võimaldama pidada nende üle sellise arutelu, mis on vastavuses nende tähtsusega; ühte arutellusele ei valita üle kolme teema, sh alateemad.

Praktilised üksikasjad

5. Parlamendile ja fraktsioonidele tehakse teatavaks, milliseid aluspõhimõtteid inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutelu teemade valikul rakendati.

Kõneaja piirangud ja jaotamine

6. Olemasoleva aja paremaks ärakasutamiseks lepib president pärast fraktsiooni esimeestega konsulteerimist nõukogu ja Euroopa Komisjoniga kokku avalduste tegemiseks vajalikus kõneajas arutelul inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite üle.

Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg

7. Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg määratakse arvestusega, et nende tekstide ametlikes keeltes kättesaadavaks tegemise ning resolutsiooni ettepaneku arutelu vahele jääb piisavalt aega, mis võimaldab parlamendiliikmetel ja fraktsioonidel nende üle aru pidada.

IV LISA Euroopa Liidu põhieelarve ja lisaeelarvete kontrollimenetlus

Artikkel 1 Töödokumendid

1. Järgmised dokumendid trükitakse ja tehakse kättesaadavaks:
  - a) Euroopa Komisjoni teatis ESTÜ asutamislepingu artikli 78 lõikes 9, EÜ asutamislepingu artikli 272 lõikes 9 ning EURATOMi asutamislepingu artikli 177 lõikes 9 sätestatud ülemäära kohta;
  - b) Euroopa Komisjoni või nõukogu ettepanek uue määra kehtestamiseks;
  - c) nõukogu kokkuvõtte oma aruteludest parlamendi vastuvõetud eelarve projekti muudatusettepanekute ja parandusettepanekute kohta;
  - d) nõukogu parandusettepanekud parlamendi vastuvõetud eelarve projekti muudatusettepanekute suhtes;
  - e) nõukogu seisukoht uue ülemmäära kehtestamise suhtes;
  - f) uus eelarve projekt, mis on koostatud vastavalt ESTÜ asutamislepingu artikli 78 lõikele 8, EÜ asutamislepingu artikli 272 lõikele 8 ning EURATOMi asutamislepingu artikli 177 lõikele 8;
  - g) otsuste projekt ESTÜ asutamislepingu artikli 78 punktiga b, EÜ asutamislepingu artikliga 273 ning EURATOMi asutamislepingu artikliga 178 määratud ajutiste kaheteistkümnendike kohta;
2. Need dokumendid edastatakse vastutavale komisjonile. Kõik asjaomased parlamendi komisjonid võivad esitada oma arvamuse.
3. President määrab tähtaja, mille jooksul on teistel komisjonidel võimalus oma arvamused vastutavale komisjonile esitada.

Artikkel 2 Määr

1. Iga parlamendiliige võib allpool kindlaks määratud tingimustel esitada ja kaitsta otsuse ettepanekut, millega kehtestatakse uus ülemmäär.
2. Ettepanek on vastuvõetav vaid juhul, kui ta on esitatud kirjalikult ja sellele on alla kirjutanud vähemalt 40 parlamendiliiget või kui see on esitatud fraktsiooni või parlamendi komisjoni poolt.
3. President kehtestab selliste ettepanekute esitamiseks tähtaja.
4. Vastutav komisjon esitab enne parlamendiarutelu nende ettepanekute kohta ettekande.
5. Seejärel korraldab parlament ettepanekute üle hääletuse.

Otsus võetakse vastu koosseisu häälteenamusega (absoluutse häälteenamusega) ja seejuures kolmeviendikulise antud häälte enamusega (kolmeviendikulise kvalifitseeritud häälteenamusega).

Kui nõukogu on teavitanud parlamenti, et ta on nõus uue ülemmäära kehtestamisega, kuulutab president parlamendi istungile muudetud määra vastuvõetuks.

Kui nõukogu sellist teadet ei saada, saadetakse nõukogu seisukoht edasi vastutavale komisjonile.

Artikkel 3 Eelarve projekti arutamine: esimene etapp

1. Iga parlamendiliige võib kooskõlas allpooltoodud tingimustega esitada ja toetada:

- eelarve projekti muudatusettepanekute projekt;
- eelarve projekti parandusettepanekuid.

2. Muudatusettepaneku projekt on vastuvõetav üksnes juhul, kui see on esitatud kirjalikult, sellele on alla kirjutanud vähemalt 40 parlamendiliiget või selle on esitanud fraktsioon või parlamendi komisjon, kui see määratleb täpselt eelarve rubriigid, mida ta puudutab, ja tagab tulude ning kulude tasakaalu püsimise. Muudatusettepaneku projekt sisaldab kogu asjakohase teabe märkuste kohta, mis viiakse sisse eelarve vastavasse rubriiki.

Sama korda kohaldatakse kõigi parandusettepanekute suhtes.

Kõik eelarve projekti muudatusettepanekute projektid ja parandusettepanekud peavad olema kirjalikus vormis põhjendatud.

3. President määrab muudatusettepanekute projektide ja parandusettepanekute esitamiseks tähtaja.

President kehtestab muudatusettepanekute projektide ja parandusettepanekute esitamiseks kaks tähtaega, esimene enne ja teine pärast raporti vastuvõtmist vastutava komisjoni poolt.

4. Vastutav komisjon edastab parlamendile oma arvamuse esitatud tekstide kohta enne nende arutelu parlamendis.

Vastutava komisjoni poolt tagasi lükatud muudatusettepanekute projektid ja parandusettepanekud pannakse parlamendis hääletusele üksnes juhul, kui seda on enne presidendi poolt seatud tähtaja lõppu parlamendi komisjon või vähemalt 40 parlamendiliiget kirjalikult nõudnud; see tähtaeg peab lõppema mitte vähem kui kaksikümmend neli tundi enne hääletuse algust.

5. Parlamendi eelkalkulatsioonide muudatusettepanekute projektid, mis sarnanevad parlamendi poolt juba eelkalkulatsioonide koostamise ajal tagasilükatud muudatusettepanekute projektidega, võetakse arutamisele üksnes juhul, kui vastutav komisjon on selle kohta esitanud toetava arvamuse.

6. Kodukorra artikli 51 lõiget 2 kohaldamata korraldab parlament eraldi üksteisele järgnevad hääletused järgmiste tekstide üle:

- iga muudatusettepaneku projekti ja parandusettepaneku üle;
- eelarve projekti iga osa üle; ja
- eelarve projekti puudutava resolutsiooni ettepaneku üle.

Kohaldatakse artikli 155 lõikeid 4 kuni 8.

7. Eelarve projekti artiklid, peatükid, jaotised ja osad, mille suhtes muudatusettepaneku projekti või parandusettepanekut pole esitatud, loetakse vastuvõetuks.

8. Muudatusettepaneku projekt võetakse vastu parlamendi koosseisu häälteenamusega (absoluutse häälteenamusega).

Parandusettepanekud võetakse vastu antud häälte enamusega.

9. Kui parlament võtab vastu muudatusettepaneku projekti, mis tõstab eelarve projektis ettenähtud kulutusi kõrgemale kehtestatud ülemmäärast, siis esitab vastutav komisjon parlamendile ettepaneku uue ülemmäära kehtestamiseks vastavalt ESTÜ asutamislepingu artikli 78 lõike 9 viimasele punktile, EÜ asutamislepingu artikli 272 lõikele 9 ning EURATOMi asutamislepingu artikli 177 lõikele 9. Ettepanek pannakse hääletusele pärast eelarve projekti erinevate osade üle hääletamist. Otsus võetakse vastu parlamendi koosseisu häälteenamusega ja seejuures kolmeviendikulise antud häälte enamusega (kolmeviendikulise kvalifitseeritud häälteenamusega). Kui ettepanek lükatakse tagasi, saadetakse eelarve projekt tervikuna tagasi vastutavale komisjonile.

10. Kui parlament ei võta vastu eelarve suhtes esitatud muudatusettepanekuid või parandusettepanekuid ega võta vastu ettepanekut eelarve projekti tagasilükkamiseks, kuulutab president parlamendi istungil eelarve lõplikult vastuvõetuks.

Kui parlament muudab eelarve projekti või võtab vastu parandusettepanekud, saadetakse muudetud eelarve projekt või eelarve projekt, millele on lisatud parandusettepanekud, koos põhjendustega edasi nõukogule ja Euroopa Komisjonile.

11. Nõukogule ja Euroopa Komisjonile saadetakse edasi ka selle istungi protokoll, millel parlament esitas eelarve projekti suhtes oma arvamuse.

Artikkel 4 Eelarve lõplik vastuvõtmine esimese lugemise järel

Kui nõukogu teavitab parlamenti, et ta pole parlamendi muudatusettepanekuid parandanud ja on heaks kiitnud või ei ole tagasi lükanud parlamendi parandusettepanekuid, kuulutab president parlamendi istungil eelarve lõplikult vastuvõetuks ja korraldab selle avaldamise Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 5 Nõukogu kaalutlustega arvestamine - teine etapp

1. Kui nõukogu on parandanud ühe või mitu parlamendi vastuvõetud muudatusettepanekut, siis edastatakse nõukogu parandatud tekst vastutavale komisjonile.

2. Iga parlamendiliige võib allpool kindlaks määratud tingimustel esitada ja kaitsta nõukogu parandatud teksti muudatusettepanekute projekte.

3. Muudatusettepaneku projekt on vastuvõetav vaid juhul, kui see on esitatud kirjalikult, kui selle on allkirjastanud vähemalt 40 parlamendiliiget või selle on esitanud parlamendi komisjon ning muudatusettepaneku projekt tagab tulude ja kulude tasakaalu püsimise. Artikli 46 lõiget 5 ei kohaldata.

Muudatusettepaneku projekt on vastuvõetav üksnes juhul, kui ta on seotud nõukogu parandatud tekstiga.

4. President kehtestab muudatusettepaneku projektide esitamiseks tähtaja.

5. Vastutav komisjon esitab oma seisukoha nõukogu poolt parandatud tekstide suhtes ja annab oma arvamuse nõukogu parandatud teksti suhtes esitatud muudatusettepanekute projektide kohta.

6. Nõukogu parandatud tekstide muudatusettepanekute projektid pannakse parlamendis hääletusele, piiramata seejuures artikli 3 lõike 4 teise punkti kohaldamist. Parlament võtab otsuse

vastu koosseisu hääleteenamusega (absoluutse hääleteenamusega) ja seejuures kolmeviendikulise antud hääle enamusega (kolmeviendikulise kvalifitseeritud hääleteenamusega). Kui muudatusettepanekute projektid võetakse vastu, loetakse nõukogu parandatud tekstid tagasilükatuks. Kui muudatusettepanekute projektid lükatakse tagasi, loetakse vastuvõetuks nõukogu parandatud tekstid.

7. Nõukogu kokkuvõtte parlamendi vastuvõetud parandusettepanekute üle toimunud arutelu kohta arutatakse parlamendis läbi ja seejärel võib panna resolutsiooni ettepaneku hääletusele.

8. Pärast käesolevas artiklis sätestatud menetluse läbiviimist ja lähtudes artiklis 6 sätestatud tingimustest kuulutab president parlamendi istungil eelarve lõplikult vastuvõetuks ja korraldab selle avaldamise Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 6 Täielik tagasilükkamine

1. Parlamendi komisjon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad olulistel põhjustel esitada ettepaneku kogu eelarve projekti tagasilükkamiseks. Selline ettepanek on vastuvõetav vaid juhul, kui sellele on lisatud kirjalik põhjendus ja see on esitatud presidendi määratud tähtaja jooksul. Tagasilükkamise ettepaneku põhjendused ei tohi olla omavahel vastuolus.

2. Vastutav komisjon esitab nimetatud ettepaneku kohta oma arvamuse enne selle parlamendis hääletusele panekut.

Parlament võtab otsuse vastu koosseisu hääleteenamusega (absoluutse hääleteenamusega) ja seejuures kahekolmandikulise antud hääleteenamusega (kahekolmandikulise kvalifitseeritud hääleteenamusega). Kui eelarve projekti tagasilükkamise ettepanek võetakse vastu, saadetakse eelarve projekt tervikuna nõukogule tagasi.

Artikkel 7 Ajutise kaheistkümnendiku süsteem

1. Iga parlamendiliige võib allpool kindlaksmääratud tingimustel esitada otsuse ettepaneku, mis erineb nõukogu vastuvõetud otsusest, millega lubatakse asutamislepingust või selle alusel vastu võetud õigusaktist tulenevatest kuludest erinevate kulude, so muude kulude, suurendamist üle ajutise kaheistkümnendiku.

2. Otsuse ettepanek on vastuvõetav üksnes juhul, kui see on esitatud kirjalikult, sellele on alla kirjutanud vähemalt 40 parlamendiliiget või see on esitatud fraktsiooni või parlamendi komisjoni poolt ning on põhjendatud.

3. Vastutav komisjon esitab oma arvamuse esitatud tekstide kohta enne nende arutelu parlamendis.

4. Parlament võtab otsuse vastu koosseisu hääleteenamusega (absoluutse hääleteenamusega) ja seejuures kolmeviendikulise antud hääle enamusega (kolmeviendikulise kvalifitseeritud hääleteenamusega).

Artikkel 8 Parlamendi eelkalkulatsioonide menetlus

1. Parlamendi eelarvega seotud küsimuste lahendamisel võtavad juhatus ja eelarve eest vastutav komisjon üksteisele järgnevatel etappidel vastu otsused:

- a) ametikohtade loetelu kohta;
- b) eelkalkulatsioonide esialgse projekti ja eelkalkulatsioonide projekti kohta.

2. Ametikohtade loetelu käsitlevate otsuste vastuvõtmisel järgitakse järgmist menetluskorda:

- a) juhatus koostab iga eelarveaasta kohta ametikohtade loetelu;
- b) kui eelarve eest vastutava komisjoni seisukoht erineb juhatuse esialgsetest otsustest, avatakse juhatuse ja eelarve eest vastutava komisjoni vahel lepitusmenetlus;
- c) menetluse lõppstaadiumis võtab juhatus, kooskõlas kodukorra artikli 197 lõikega 3 ja piiramata EÜ asutamislepingu artikli 272 alusel tehtud otsuste rakendamist, vastu lõpliku otsuse ametikohtade loetelu eelkalkulatsioonide kohta.

3. Tegelike eelkalkulatsioonide koostamise protsess algab niipea, kui juhatus on vastu võtnud lõpliku otsuse ametikohtade loetelu kohta. Selle menetluse kulg on sätestatud kodukorra artiklis 73 ja on järgmine:

- a) juhatus koostab tulude ja kulude eelkalkulatsioonide esialgse projekti (lõige 1);
- b) eelarve eest vastutav komisjon koostab tulude ja kulude eelkalkulatsioonide projekti (lõige 2);
- c) kui eelarve eest vastutava komisjoni seisukoht erineb oluliselt juhatuse omast, algatatakse lepitusmenetlus.

Artikkel 9 Kehtetu

V LISA Otsuste arutamine ja vastuvõtmine eelarve täitmise aruande kinnitamise menetluse käigus

Artikkel 1 Dokumendid

1. Järgmised dokumendid trükitakse ja tehakse kättesaadavaks:
  - a) Euroopa Komisjonilt saadav aasta tulude ja kulude aruanne, finantsanalüüs ja bilanss;
  - b) kontrollikoja aastaaruanne ja eriaruanded koos institutsioonidelt saadud vastustega;
  - c) kontrollikoja avaldus, mis kinnitab raamatupidamiskontode usaldatavust ja nende aluseks olevate tehingute õiguspärasust ja korrektsust vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 248;
  - d) nõukogu soovitus.
2. Nimetatud dokumendid saadetakse vastutavale komisjonile. Iga asjaomane parlamendi komisjon võib esitada oma arvamuse.
3. Kui teised komisjonid soovivad esitada arvamusi, määrab president kindlaks, millise aja jooksul peab need arvamused vastutavale komisjonile esitama.

Artikkel 2 Raporti arutamine

1. Parlament peab vastutava komisjoni raporti alusel arutelu eelarve täitmise aruande kinnitamise üle enne kontrollikoja aastaaruande vastuvõtmisele järgneva aasta 30. aprilli, nagu nõuab finantsmäärus.
2. Raporti arutamise menetluse suhtes kohaldatakse käesoleva kodukorra muudatusettepanekuid ja hääletamist reguleerivaid sätteid, kui käesolevas lisas pole sätestatud teisiti.

Artikkel 3 Raporti sisu

1. Vastutava komisjoni koostatud raport eelarve täitmise kohta sisaldab:
  - a) ettepanekut võtta vastu otsus eelarve täitmise aruanne kinnitada või kinnituse andmine edasi lükata (hääletus aprilli osaistungjärgul) või ettepanekut võtta vastu otsus eelarve täitmise aruanne kinnitada või kinnituse andmisest keelduda (hääletus oktoobri osaistungjärgul);
  - b) otsuse ettepanekut ühenduse tulude, kulude, varade ja kohustuste raamatupidamiskontode sulgemiseks;
  - c) resolutsiooni ettepanekut, mis sisaldab kommentaare punktis a nimetatud otsuse ettepaneku kohta, sisaldades ühtlasi nii hinnangut Euroopa Komisjoni eelarve haldamisele vastava eelarveaasta jooksul kui tähelepanekuid kulutuste tegemise kohta tulevikus;
  - d) lisana nimistut Euroopa Komisjonilt saadud ning Euroopa Komisjonilt taotletud, kuid laekumata jäänud dokumentide kohta;
  - e) asjaomaste parlamendi komisjonide arvamusi.
2. Kui vastutav komisjon teeb ettepaneku kinnitusotsuse vastuvõtmise edasilükkamiseks, esitatakse vastavas resolutsiooni ettepanekus inter alia:
  - a) edasilükkamise põhjused;

- b) Euroopa Komisjonilt oodatavad sammud ja nende tähtjad;
- c) dokumendid, mis on nõutavad selleks, et parlament omaks piisavalt infot otsuse vastuvõtmiseks.

Artikkel 4 Arutamine ja hääletamine parlamendis

1. Vastutava komisjoni eelarve täitmise aruande kinnitamist puudutav raport lisatakse esitamisele järgneva esimese osaistungjärgu päevakorda vastavalt esitamise järjekorrale.
2. Muudatusettepanekuid saab teha ainult artikli 3 lõike 1 punkti c alusel esitatud resolutsiooni ettepanekute suhtes.
3. Otsuste ettepanekute ja resolutsiooni ettepaneku hääletamisel järgitakse artiklis 3 esitatud järjekorda, kui artiklis 5 pole ette nähtud teisiti.
4. Parlament võtab vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 198 otsuse vastu antud häälte enamusega.

Artikkel 5 Erinevad menetluskorrad

1. Aprilli osaistungjärgu hääletus

Esmalt võib parlamendi komisjon esitada oma raportis ettepaneku võtta vastu otsus eelarve täitmise aruanne heaks kiita või heakskiidu andmine edasi lükata.

- a) Kui parlament võtab antud häälte enamusega vastu ettepaneku eelarve täitmise aruanne kinnitada, siis aruanne kinnitatakse. See toob ühtlasi kaasa raamatupidamiskontode sulgemise.
- b) Kui nimetatud kinnitamise ettepanek ei kogu antud häälte enamust, loetakse kinnituse andmine edasilükatuks ja vastutav komisjon esitab kuue kuu jooksul uue raporti, mis sisaldab ettepanekut eelarve täitmise aruanne kinnitada või kinnituse andmisest keelduda.

Kui parlament võtab vastu ettepaneku eelarve täitmise aruande kinnitamine edasi lükata, esitab vastutav komisjon kuue kuu jooksul uue raporti, mis sisaldab ettepanekut eelarve täitmise aruanne kinnitada või kinnituse andmisest keelduda. Sellisel juhul lükkub raamatupidamiskontode sulgemine edasi ning vastav ettepanek esitatakse uuesti koos uue raportiga.

Kui nimetatud ettepanek eelarve täitmise aruande kinnitamine edasi lükata ei kogu antud häälte enamust, loetakse aruanne kinnitatuks. See toob ühtlasi kaasa raamatupidamiskontode sulgemise. Resolutsiooni ettepaneku võib panna hääletusele eelnevale vaatamata.

2. Oktoobri osaistungjärgu hääletus

Teises faasis tehakse kinnitusraportis ettepanek kinnitada aruanne või keelduda aruande kinnitamisest.

- a) Kui parlament võtab antud häälte enamusega vastu ettepaneku eelarve täitmise aruanne kinnitada, siis aruanne kinnitatakse. See toob ühtlasi kaasa raamatupidamiskontode sulgemise.
- b) Kui nimetatud kinnitamise ettepanek ei kogu antud häälte enamust, loetakse, et kinnituse andmisest on keeldutud. Ametlik ettepanek kõnesoleva eelarveaasta raamatupidamiskontode sulgemiseks esitatakse vastuvõtmiseks mõne järgneva

osaistungjärgu päevakorda, millele Euroopa Komisjon kutsutakse esitama omapoolset avaldust.

Kui parlament võtab antud häälte enamusega vastu ettepaneku eelarve täitmise aruanne kinnitamisest keelduda, esitatakse ametlik ettepanek kõnesoleva eelarveaasta raamatupidamiskontode sulgemiseks selle järgneva osaistungjärgu päevakorda, millele Euroopa Komisjon kutsutakse esitama omapoolset avaldust.

Kui nimetatud kinnitamisest keeldumise ettepanek ei kogu antud häälte enamust, loetakse eelarve täitmise aruanne kinnitatuks. See toob ühtlasi kaasa raamatupidamiskontode sulgemise. Resolutsiooni ettepaneku võib panna hääletusele eelnevale vaatamata.

3. Kui resolutsiooni ettepanek või raamatupidamiskontode sulgemise ettepanek sisaldavad sätteid, mis on vastuolus parlamendi otsusega eelarve täitmise aruande kinnitamise kohta, võib parlamendi president, peale konsulteerimist vastutava komisjoni esimehega, võtta vastu otsuse lükata vastava ettepaneku hääletus edasi ning määrata uue tähtaja muudatusettepanekute esitamiseks.

Artikkel 6 Vastuvõetud otsuse rakendamine kinnitusmenetluse raames

1. President saadab Euroopa Komisjonile ja kõigile teistele institutsioonile edasi iga parlamendi poolt artikli 3 alusel vastu võetud otsuse või resolutsiooni ja korraldab nende avaldamise Euroopa Liidu Teataja õigusliku sisuga aktide avaldamiseks mõeldud sarjas.
2. Vastutav komisjon esitab vähemalt üks kord aastas parlamendile ettekande meetmete kohta, mida institutsioonid on kasutusele võtnud tulenevalt parlamendi poolt kinnitusmenetlusega seotud otsustele lisatud märkustest ning teistest märkustest, mis sisalduvad parlamendi resolutsioonides kulutuste tegemise kohta.
3. Vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 232 võib president parlamendi nimel ja eelarvekontrolli eest vastutava komisjoni raporti alusel esitada Euroopa Kohtule hagi asjaomase institutsiooni vastu, mis ei täida oma kohustusi tulenevalt kinnitusmenetluse raames vastuvõetud otsustele lisatud märkustest või teistest kulutuste teostamist puudutavatele resolutsioonidele lisatud märkustest.

VI LISA Parlamendi alaliste komisjonide volitused ja vastutusalad¹⁸

IVälisasjade komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) ning Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika (EJKP). Antud küsimuses abistab komisjoni julgeoleku- ja kaitse allkomisjon;
2. suhted teiste ELi institutsioonide ja organitega, ÜRO ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonide ning parlamentidevaheliste assambleedega küsimustes, mis jäävad komisjoni vastutusalasse;
3. poliitiliste suhete tugevdamine kolmandate riikidega, eelkõige nendega, mis asuvad Euroopa Liidu vahetus läheduses, suuremate koostöö- ja abiprogrammide kaudu või rahvusvaheliste lepingute kaudu nagu assotsiatsiooni- või koostöölepingud;
4. Euroopa riikide Euroopa Liiduga ühinemist käsitlevate läbirääkimiste alustamine, järelevalve ja lõpetamine;
5. inimõiguste, vähemuste õiguste ja demokraatlike väärtuste edendamisega seotud küsimused kolmandates riikides. Selles küsimuses toetab komisjoni tegevust inimõiguste allkomisjon. Piiramata asjakohaste eeskirjade kohaldamist, kutsutakse allkomisjoni koosolekutele teiste sama valdkonnaga tegelevate parlamendikomisjonide liikmeid ja asutuste esindajaid.

Komisjon koordineerib parlamendi ühiskomisjonide ja koostöökomisjonide, samuti parlamentidevaheliste delegatsioonide ja ad hoc delegatsioonide tööd ning komisjoni vastutusalasse jäävaid valimiste vaatlemiste missioone.

IIArengukomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. Euroopa Liidu arengu- ja koostööpoliitika edendamine, rakendamine ja järelevalve, sealhulgas:
  - a) kahepoolne ja vastavate rahvusvaheliste organisatsioonide ning parlamentidevaheliste foorumitena toimuv poliitiline dialoog arengumaadega,
  - b) abi arengumaadele ja koostöölepingud nendega,
  - c) demokraatlike väärtuste, hea valitsemistava ja inimõiguste edendamine arengumaades;
2. AKV-EÜ partnerluslepingut puudutavad küsimused ja suhted vastavate asutustega;
3. parlamendi seotus valimiste vaatlemise missioonidega, vajadusel koostöös teiste pädevate komisjonide ja delegatsioonidega.

Komisjon koordineerib oma vastutusalasse jäävate parlamentidevaheliste delegatsioonide ja ad hoc delegatsioonide tööd.

IIIRahvusvahelise kaubanduse komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

Euroopa Liidu ühise kaubanduspoliitika loomise ja rakendamisega ning välismajandussuhetega seotu, eelkõige:

1. finants-, majandus- ja kaubandussuhted kolmandate riikide ning piirkondlike organisatsioonidega;

---

¹⁸Vastu võetud parlamendi otsusega 29. jaanuaril 2004.

2. tehnilise ühtlustamise ja standardiseerimise meetmed valdkondades, mis käivad rahvusvahelise õiguse alla;
3. suhted pädevate rahvusvaheliste organisatsioonide ja väljaspool liitu asuvate piirkondlike majandus- ja kaubandusintegratsiooni edendavate organisatsioonidega;
4. suhted WTOga, kaasaarvatud selle parlamentaarne mõõde.

Kolmandate riikidega majanduslikes ja kaubandusaspektides suhtlemisel teeb komisjon koostööd pädevate parlamentidevaheliste delegatsioonide ja ad hoc delegatsioonidega.

IV Eelarvekomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. Euroopa Liidu tulude ja kulude mitmeaastased eelkalkulatsioonid ning liidu omavahendite süsteem;
2. parlamendi eelarvealased eelisõigused, nimelt Euroopa Liidu eelarve ning selles küsimuses institutsioonidevaheliste kokkulepete väljatöötamine ja rakendamine;
3. parlamendi kalkulatsioonid vastavalt kodukorras kindlaks määratud menetlusele;
4. detsentraliseeritud asutuste eelarve;
5. Euroopa Investeerimispanka finantstegevus;
6. Euroopa Arengufondi kandmine eelarvesse piiramata AKV-EÜ partnerluslepingu eest vastutava komisjoni volitusi;
7. kõikide ühenduse õigusaktide finantsmõjud ja kokkusobivusmitmeaastase finantsraamistikuga, piiramata erialakomisjonide volitusi;
8. praeguse eelarve täitmise jälgimine ja hindamine, arvesse võtmata kodukorra artikli 72 lõiget 1, assigneeringute ümberpaigutamine, ametikohtade loeteluga seotud menetlused, haldusassigneeringud ja olulise finantsmõjuga ehitusalaste projektidega seotud arvamused;
9. finantsmäärus, välja arvatud küsimused, mis käsitlevad eelarvete täitmist, haldamist ja kontrollimist.

VEelarvekontrollikomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. Euroopa Liidu ja Euroopa Arengufondi eelarve täitmise kontroll ja parlamendi otsused eelarve täitmise aruande kinnitamise kohta, kaasa arvatud institutsioonisisised aruannete kinnitamise menetlused ja kõik selliste otsuste kaas- või rakendusmeetmed;
2. Euroopa Liidu, selle institutsioonide ja teiste liidu poolt rahastatavate organite kontode ja bilansside sulgemine, aruandlus ning auditeerimine, kaasa arvatud ülekantavate vahendite kindlaksmääramine ja saldode kinnitamine;
3. Euroopa Investeerimispanka finantstegevuse kontroll;
4. mitmesuguste ühenduse rahastamisvormide tõhususe hindamine Euroopa Liidu poolt rahastatavate meetmete rakendamisel;
5. Euroopa Liidu eelarve täitmisel esinevate pettuste ja eeskirjade eiramise juhtumite uurimine, meetmed selliste juhtumite ennetamiseks ja karistamiseks ning liidu finantshuvide üldine kaitsmine;
6. suhted kontrollikojaga ja selle liikmete ametissenimetamine ning kontrollikoja aruannete läbivaatamine;
7. finantsmäärus selles osas, mis puudutab eelarve täitmist, juhtimist ja kontrolli.

VIMajandus- ja rahanduskomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. Euroopa Liidu majandus- ja rahanduspoliitika, majandus- ja rahaliidu ning Euroopa rahandus- ja finantssüsteemi toimimine (kaasa arvatud suhted pädevate institutsioonide või organisatsioonidega);
2. kapitali ning maksete vaba liikumine (piiriülesed maksed, ühine makseala, maksebilanss, kapitali liikumise ning laenupoliitika, kolmandatest riikidest alguse saanud kapitali liikumise kontroll, meetmed liidu kapitali ekspordi edendamiseks);
3. rahvusvaheline rahandus- ja finantssüsteemi (kaasa arvatud suhted rahandus- ja finantsinstitutsioonide ja -organisatsioonidega);
4. konkurentsi ja riigiabi puudutavad eeskirjad;
5. maksusätted;
6. finantsteenuste järelevalvega seotud küsimused, institutsioonid ja turud, kaasa arvatud aruandlus, auditeerimine, raamatupidamiseeskirjad, ettevõtte juhtimine ning muud finantsteenuseid puudutavad äriühinguõiguse küsimused.

VIITööhõive- ja sotsiaalkomisjon

VIIIKeskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. keskkonnapoliitika ja keskkonnakaitsemeetmed ning eelkõige:
  - a) õhu-, pinnase- ja veereostus, jäätmehooldus ning jäätmete ringlussevõtt, ladustamine, ohtlikud ained ja valmistised, müratase, kliimamuutus, bioloogilise mitmekesisuse kaitse,
  - b) säästev areng,
  - c) rahvusvahelised ja piirkondlikud meetmed ning kokkulepped, mille eesmärk on kaitsta keskkonda,
  - d) keskkonnale tekitatud kahju kõrvaldamine,
  - e) kodanikukaitse,
  - f) Euroopa Keskkonnaagentuur,
2. rahvatervis ning eelkõige:
  - a) rahvatervisealased programmid ja erimeetmed,
  - b) farmaatsia- ja kosmeetikatooted,
  - c) bioterrorismi terviseaspektid,
  - d) Euroopa Ravimihindamisamet ning Euroopa Haiguste Ennetamise ja Järelevalve Amet;
3. toiduainete ohutust puudutav ning eelkõige:
  - a) toiduainete märgistamine ja ohutus,
  - b) veterinaaria-alased õigusaktid, mis käsitlevad inimeste tervise kaitset; toiduainete ja nende tootmissüsteemide sanitaarkontroll,
  - c) Euroopa Toiduohutusamet ning Euroopa Toidu- ja Veterinaaramet.

IX Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

XSiseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. siseturu ja tolliliidu valdkonda kuuluvate siseriiklike õigusaktide koordineerimine ühenduse tasandil ning eelkõige:
  - a) kaupade vaba liikumine, kaasa arvatud tehniliste standardite ühtlustamine,
  - b) asutamisõigus,
  - c) teenuste osutamise vabadus, välja arvatud finants- ja postiteenused;
2. meetmed võimalike siseturu toimimist takistavate tegurite tuvastamiseks ja selliste tegurite eemaldamiseks;
3. siseturu loomise kontekstis tarbijate majanduslike huvide edendamine ja kaitsmine, välja arvatud rahvatervist ja toiduohutust puudutav.

XI Transpordi- ja turismikomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. ühise transpordipoliitika arendamine, mis hõlmab raudtee-, auto- ja siseveetransporti ning mere- ja õhustransporti ning eelkõige:
  - a) Euroopa Liidu ühised transpordi eeskirjad,
  - b) üleeuroopaliste võrkude rajamine ja arendamine transpordi infrastruktuuri valdkonnas,
  - c) õigusnormid transporditeenuste ja transpordi alaste suhete kohta kolmandate riikidega,
  - d) transpordi ohutus,
  - e) suhted rahvusvaheliste transpordiasutuste ja -organisatsioonidega;
2. postiteenused;
3. turism.

XII Regionaalarengukomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

regionaal- ja ühtekuuluvuspoliitika ning eelkõige:

- a) Euroopa Regionaalarengu Fond, Ühtekuuluvusfond ja muud liidu regionaalpoliitilised vahendid,
- b) teiste liidu poliitikavaldkondade mõju hindamine majanduslikule ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele,
- c) ühenduse struktuurivahendite koordineerimine,
- d) äärepoolseimate piirkondade ja saarte probleemid, samuti piiriülene ja piirkondadevaheline koostöö,
- e) suhted Regioonide Komiteega, piirkondadevahelise koostöö organisatsioonide ning kohalike ja piirkondlike ametiasutustega.

XIIIPõllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. ühise põllumajanduspoliitika toimimine ja arendamine;
2. maaelu arendamine, kaasa arvatud vastavate rahastamisvahenditega seonduv;
3. järgmiste valdkondade õigusaktid:
  - a) veterinaar- ja taimekaitseküsimused, loomasööt, eeldusel, et need meetmed ei ole mõeldud inimeste tervise kaitsmiseks;
  - b) loomakasvatus ja loomade heaolu;
4. põllumajanduslike toodete kvaliteedi parandamine;
5. põllumajanduslike toorainete varud;
6. ühenduse sordiamet;
7. metsandus.

XIVKalanduskomisjon

XVKultuuri- ja hariduskomisjon

XVIÕigusasjade komisjon

XVIIKodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjon

XVIIPõhiseaduskomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. Euroopa integratsiooniprotsessi arendamise institutsioonilised aspektid, eriti konventide ja valitsustevaheliste konverentside ettevalmistamise ning läbiviimise raames;
2. ELi lepingu rakendamine ja selle toimimise hindamine;
3. Euroopa Liidu laienemisläbirääkimiste institutsioonilised tagajärjed;
4. institutsioonidevahelised suhted, kaasa arvatud institutsioonidevaheliste kokkulepete läbivaatamine kodukorra artiklil 120 lõike 2 alusel, eesmärgiga saada parlamendi heakskiit;
5. ühtse valimismenetluse väljatöötamine;
6. Euroopa tasandi erakonnad, piiramata juhatuse volitusi;
7. liikmesriigi poolt toime pandud liikmesriikide ühiste põhimõtete tõsise ja järjekindla rikkumise kindlakstegemine;
8. sisemise kodukorra tõlgendamine ja rakendamine ning selle muudatusettepanekute esitamine.

XIXNaiste õiguste ja soolise võrdsuse komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. naiste õiguste määratlemine, arendamine ja kaitse Euroopa Liidus ning seonduvad ühenduse meetmed;
2. naiste õiguste edendamine kolmandates riikides;
3. võrdsete võimaluste poliitika, kaasa arvatud meeste ja naiste võrdõiguslikkus seoses nende võimalustega tööturul ja kohtlemisega tööl;
4. sool põhineva diskrimineerimise kõikide avaldumisvormide kõrvaldamine;
5. soolise võrdõiguslikkuse rakendamine ja edasiarendamine kõikides poliitikavaldkondades;
6. naiste õigusi käsitlevate rahvusvaheliste lepingute ja konventsioonide rakendamine ning sellele järgnev tegevus;
7. teabepoliitika naisküsimumes.

XXPetitsioonikomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. petitsioonid;
2. suhted Euroopa Ombudsmaniga.

VII LISA Salajased ja tundliku sisuga dokumendid ning teave

A. Parlamendile edastatud salajaste dokumentide läbivaatamine

Parlamendile edastatud salajaste dokumentide läbivaatamise kord¹⁹

1. Salajased dokumendid on dokumendid ja teave, millele vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1049/2001 artiklile 4 võib keelata üldsuse juurdepääsu; selliste dokumentide hulka kuuluvad ka nimetatud määruse artiklis 9 defineeritud tundliku sisuga dokumendid.

Kui mõni institutsioon avaldab kahtlust parlamendile edastatud dokumentide salajasuse suhtes, saadetakse küsimus edasi määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 15 lõike 2 alusel moodustatud institutsioonidevahelisele komisjonile.

Kui parlamendile on edastatud salajased dokumendid, mida tuleb käsitleda konfidentsiaalselt, kohaldab parlamendi vastutava komisjoni esimees vastava dokumendi käsitlemisel lõikes 3 sätestatud salajast menetlust.

Salajaste dokumentide kaitset käsitlevad lisaeeskirjad võtab parlament vastu juhatuse ettepanekul ning need lisatakse kodukorrale. Eeskirjades võetakse arvesse kokkulepped Euroopa Komisjoni ja nõukoguga.

2. Igal parlamendi komisjonil on õigus kohaldada salajast menetlust teabe või dokumendi suhtes, kui mõni tema liige on selleks esitanud vastava suulise või kirjaliku taotluse. Otsuse vastuvõtmiseks salajase menetluse kohaldamise kohta on vaja kohalolevate parlamendiliikmete kahekolmandikulist enamust.

3. Peale seda kui parlamendi komisjoni esimees on kuulutanud menetluse salajaseks, võivad arutelude juures viibida ainult selle komisjoni liikmed ning need ametnikud ja eksperdid, kellele esimees on eelnevalt vastava loa andnud ja kelle kohalolek on tungivalt vajalik.

Dokumendid nummerdatakse, jagatakse koosoleku alguses välja ja kogutakse koosoleku lõppedes taas kokku. Märkmete ja fotokoopiate tegemine nendest dokumentidest on keelatud.

Koosoleku protokoll ei käsitle salajase küsimuse läbivaatamise üksikasju. Protokollida võib ainult vastuvõetud otsused.

4. Salajast menetlust kohaldava komisjoni kolm liiget võivad esitada ühise taotluse konfidentsiaalsusnõuete rikkumise juhtumi arutamiseks ning küsimuse käsitlemise võib võtta päevakorda. Vastav komisjon võib võtta koosseisu häälteenamusega vastu otsuse, et konfidentsiaalsusnõuete rikkumise juhtumi läbivaatamine võetakse esimese koosoleku päevakorda, mis järgneb sellele koosolekule, millel asjaomane taotlus selle komisjoni esimehele esitati.

5. Sanktsioonid: konfidentsiaalsuskohustuse rikkumise tuvastamise korral võtab vastava komisjoni esimees pärast konsulteerimist oma komisjoni aseesimehega vastu põhjendatud otsuse kohaldatava sanktsiooni kohta (noomitus, komisjonist väljaarvamine lühemaks või pikemaks ajaks või lõplikult).

Kõnealune parlamendiliige võib otsuse peale esitada kaebuse; vastaval kaebusel puudub sanktsiooni kohaldamist peatav toime. Kaebuse vaatavad ühiselt läbi esimeeste konverents ja asjaomase komisjoni juhatus. Nende enamuse otsus on lõplik.

Kui on tõendatud, et ametnik on rikkunud konfidentsiaalsusnõudeid, kohaldatakse personalieeskirjades ette nähtud sanktsioone.

---

¹⁹Vastu võetud parlamendi otsusega 15. veebruaril 1989 ning muudetud parlamendi otsusega 13. novembril 2001.

B. Parlamendi juurdepääs tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas

20. novembril 2002 Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel sõlmitud institutsioonidevaheline kokkulepe Euroopa Parlamendi juurdepääsu kohta nõukogu tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas²⁰

EUROOPA PARLAMENT JA NÕUKOGU,
arvestades, et:

Euroopa Liidu lepingu artikkel 21 sätestab, et nõukogu eesistuja konsulteerib Euroopa Parlamendiga ühise välis- ja julgeolekupoliitika peamistes aspektides ja põhilistes valikuvõimalustes ning tagab, et Euroopa Parlamendi seisukohti võetaks arvesse. Lisaks näeb sama artikkel ette, nõukogu eesistuja ja Euroopa Komisjon hoiavad Euroopa Parlamenti korrapäraselt kursis liidu välis- ja julgeolekupoliitika arengutega. Nende põhimõtete elluviimiseks selles valdkonnas tuleb välja töötada vajalikud meetmed; julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas käsitletava ülisalajase (eristaatuse ning eriti tundliku sisuga) teabe kaitseks on vajalik vastu võtta sellist teavet sisaldavate dokumentide käsitlemise eriregulatsioon;

kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1049/2001, mis käsitleb avalikkuse juurdepääsu Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni dokumentidele,²¹ informeerib nõukogu Euroopa Parlamenti selle määruse artikli 9 lõikes 7 määratud tundliku sisuga dokumentidest institutsioonide vahel kokku lepitud korras;

enamikes liikmesriikides on sisse seatud salajase teabe käsitlemise ja edastamise erikord, mis puudutab infovahetust riikide valitsuste ja parlamentide vahel; Euroopa Parlamendi salajaste dokumentide käsitlemise kord seatakse käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppega sisse, tuginedes liikmesriikides tunnustust leidnud praktikale.

ON SÕLMINUD JÄRGMISE INSTITUTSIOONIDEVAHELISE KOKKULEPPE.

1. Rakendusala

1.1. Käesolev institutsioonidevaheline kokkulepe reguleerib Euroopa Parlamendi juurdepääsu tundliku sisuga teabele, so julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonna teabele, mis on nõukogu valduses ning mille salastatuse kategooriaks on määratud "TRÈS SECRET/TOP SECRET", "SECRET" või "CONFIDENTIEL/CONFIDENTIAL", olenemata sellise teabe päritolust, andmekandjast või lõpetatuse astmest; seejuures reguleerib kokkulepe sellisesse salastatuse kategooriasse kuuluvate dokumentide käsitlemist.

1.2. Kolmandalt riigilt või rahvusvaheliselt organisatsioonilt saadud teavet võib edastada üksnes selle riigi või organisatsiooni nõusolekul.

Kui nõukogule edastatakse liikmesriigilt saadud teave, millele on omistatud teatud salastatuse aste, kuid mille suhtes ei ole väljendatud selgesõnalist piirangut selle teabe edastamise kohta teistele institutsioonidele, kohaldatakse käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppe 2. ja 3. punkti sätteid. Muul juhul võib sellist teavet edastada üksnes kõnealuse liikmesriigi nõusolekul. Kolmandalt riigilt, rahvusvaheliselt organisatsioonilt või liikmesriigilt pärit teabe edastamisest keeldumise korral peab nõukogu keeldumist põhjendama.

1.3. Käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppe sätteid kohaldatakse kooskõlas muu kohaldatava õigusega, piiramata Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni 19. aprilli 1995. aasta otsuse 95/167/EÜ, Euratom, ESTÜ kohaldamist, mis Euroopa Parlamendi

²⁰EÜT C 298, 30.11.2002, lk 1.

²¹EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

uurimisõiguse kasutamist reguleerivaid erisätteid,²² ning piiramata olemasolevate kokkulepete, eriti 6. mail 1999 Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe kohaldamist, mis käsitleb eelarvedistsipliini ja eelarvemenetluse täiustamist.²³

2.Üldeeskirjad

2.1. Mõlema institutsiooni tegevus on kooskõlas usaldusliku koostööga seotud vastastikuste kohustustega, vastastikuse usaldusega ning asjaomaste sätetega asutamislepingutes. Käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppega reguleeritud teabe edastamisel ja käsitlemisel tuleb arvestada huvidega, mille kaitsmiseks on teave salastatud, ning eriti avalike huvidega, mis on seotud Euroopa Liidu või tema liikmesriigi julgeolekut ja kaitset või kriiside sõjalist ja mittesõjalist ohjeldamist puudutavate küsimustega.

2.2. Ühe punktis 3.1 nimetatud isiku taotlusel edastab nõukogu eesistuja või peasekretär/kõrge esindaja talle õigeaegselt mistahes tundliku sisuga teabe, mis on Euroopa Parlamendile vajalik selleks, et rakendada talle käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppega hõlmatud valdkonnas Euroopa Liidu lepinguga antud volitusi; teabe edastamisel võetakse kooskõlas 3. osas sätestatud eeskirjadega arvesse Euroopa Liidu või tema liikmesriigi julgeoleku ja kaitse või kriiside sõjalise ja mittesõjalise ohjeldamisega seotud avalikku huvi.

3.Eeskirjad tundliku sisuga teabele juurdepääsu ja sellise teabe käsitlemise kohta

3.1. Käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppe raames võib Euroopa Parlamendi president või Euroopa Parlamendi välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimees taotleda, et nõukogu eesistuja või peasekretär/kõrge esindaja edastaks nimetatud komisjonile teavet Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames toimunud arengute kohta, kaasa arvatud tundliku sisuga teavet, mille suhtes kohaldatakse punkti 3.3 sätteid.

3.2. Kriisiolukorras või Euroopa Parlamendi presidendi või välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimehe taotlusel edastatakse vastav teave viivitamatult.

3.3. Nõukogu eesistuja või peasekretär/kõrge esindaja edastavad käesolevate eeskirjade alusel Euroopa Parlamendi presidendile ning erikomisjonidele, millesse kuuluvad neli esimeeste konverentsi määratud parlamendiliiget ja mida juhib välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimees, tundliku sisuga teabe, mis on Euroopa Parlamendile vajalik selleks, et rakendada talle käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppega hõlmatud valdkonnas Euroopa Liidu lepinguga antud volitusi. Euroopa Parlamendi president ja erikomisjon võivad paluda luba tutvuda asjaomaste dokumentidega nõukogu valdustes.

Kui see on kohane ning kõnealuse teabe või dokumentide laadi ja sisu arvestades võimalik, tehakse need Euroopa Parlamendi presidendile kättesaadavaks ühel allnimetatud viisil:

- a) teabe edastamine välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimehele;
- b) juurdepääsu andmine teabele, mis on mõeldud ainult välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni liikmetele;
- c) arutelu välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni kinnisel koosolekul, kooskõlas asjaomase teabe salastuse astmele vastavate eeskirjadega;
- d) selliste dokumentide edastamine, millest osa teavet on vastavalt nõutavale salastatuse astmele eemaldatud.

---

²²EÜT L 113, 19.5.1995, lk 2.

²³EÜT C 172, 18.6.1999, lk 1.

Kui tundliku sisuga teabe salastatuse astmeks on määratud "TRÈS SECRET/TOP SECRET", siis eelnimetatud valikuvõimalused puuduvad.

Teabe või dokumentide puhul, mille salastatuse astmeks on määratud "SECRET" või "CONFIDENTIEL", peab Euroopa Parlamendi president oma valiku ülalpool toodud võimaluste hulgast eelnevalt nõukoguga kooskõlastama.

Kõnealust teavet ega dokumente ei avalikustata ega edastata ühelegi teisele adressaadile.

4.Lõppsätted

4.1. Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad kumbki käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamiseks tarvitusele vajalikud meetmed, kaasa arvatud asjaomaste isikute julgeolekukontrolliks vajalikud meetmed.

4.2. Mõlemad institutsioonid on valmis omavahel läbi rääkima sarnaste institutsioonidevaheliste kokkulepete üle, mis reguleeriksid salastatud teabe käsitlemist teistes nõukogu pädevusvaldkondades, tingimusel, et käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppe sätted ei loo pretsedenti liidu või ühenduse teiste pädevusvaldkondade jaoks ega mõjuta ühegi teise institutsioonidevaheliste kokkuleppe sisu.

4.3. Käesolev institutsioonidevaheline kokkulepe vaadatakse selle rakendamisel saadud kogemuste seisukohast läbi kahe aasta pärast ühe asjaomase institutsiooni taotlusel.

Lisa

Käesolevat institutsioonidevahelist kokkulepet rakendatakse kooskõlas asjaomase kohaldatava regulatsiooniga ja eriti kooskõlas põhimõttega, mille järgi salastatud teabe edastamise vajalikuks tingimuseks on punkti 1.2 alusel teabe koostaja nõusolek.

Euroopa Parlamendi erikomisjoni liikmed võivad tundliku sisuga dokumentidega tutvuda nõukogu valdustes asuvas julgestatud ruumis.

Käesolev institutsioonidevaheline kokkulepe jõustub, kui Euroopa Parlament on võtnud vastu sisemised julgeolekumeetmed, mis on kooskõlas punktis 2.1 nimetatud põhimõtetega ja sarnased teiste institutsioonide poolt rakendatud meetmetega, kandes endas eesmärki tagada asjaomase tundliku sisuga teabe võrdväärne kaitse.

C. Institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamine parlamendi juurdepääsu võimaldamisel tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas

Euroopa Parlamendi 23. oktoobri 2002. aasta otsus institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamise kohta, mis reguleerib Euroopa Parlamendi juurdepääsu tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas²⁴

EUROOPA PARLAMENT,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1049/2001, mis käsitleb üldsuse juurdepääsu Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni dokumentidele,²⁵ artiklit 9 ning eriti selle lõikeid 6 ja 7,

võttes arvesse oma kodukorra VII lisa A osa punkti 1,

võttes arvesse juhatuse 28. novembri 2001. aasta otsust, mis käsitleb üldsuse juurdepääsu Euroopa Parlamendi dokumentidele,²⁶ artiklit 20

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel sõlmitud institutsioonidevahelist kokkulepet nõukogu tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas,

võttes arvesse juhatuse ettepanekut,

²⁴EÜT C 298, 30.11.2002, lk 4.

²⁵EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

²⁶EÜT C 374, 29.12.2001, lk 1.

võttes arvesse mõningate ülisalajaste teabeallikate erilist laadi ja eriti tundlikku sisu julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas, arvestades, et vastavalt institutsioonide vahel kokku lepitud regulatsioonile on kohustatud tegema teabe tundliku sisuga dokumentide kohta Euroopa Parlamendile kättesaadavaks, arvestades, et Euroopa Parlamendi liikmeid, kes kuuluvad institutsioonidevahelise kokkuleppega moodustatud erikomisjoni, peavad läbima julgeolekukontrolli, et saada vastavalt teadmishajalikkuse põhimõttele juurdepääs tundliku sisuga teabele, võttes arvesse vajadust määrata kindlaks erieeskirjad nõukogu, liikmesriikide või kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide edastatud tundliku sisuga teabe vastuvõtmise, käsitlemise ja kaitsmise kohta,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE.

Artikkel 1

Käesoleva otsusega võetakse vastu täiendavad vajalikud meetmed institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamiseks, mis reguleerib Euroopa Parlamendi juurdepääsu nõukogu tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas.

Artikkel 2

Nõukogu käsitleb Euroopa Parlamendi taotlusi juurdepääsuks nõukogu tundliku sisuga teabele kooskõlas oma asjaomaste eeskirjadega. Kui dokumentide, mille kohta taotlus esitati, koostajaks on teised institutsioonid, liikmesriigid, kolmandad riigid või rahvusvahelised organisatsioonid, edastatakse dokumendid üksnes nende koostaja nõusolekul.

Artikkel 3

Euroopa Parlamendi president vastutab institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamise eest parlamendis.

President võtab sellega seoses kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada otse nõukogu eesistujalt või peasekretärit/kõrgelt esindajalt saadud teabe või nõukogu valdustes tundliku sisuga dokumentidega tutvumisel teatavaks saanud teabe käsitlemine kooskõlas konfidentsiaalsusnõuetega.

Artikkel 4

Kui parlamendi president või välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimees palub nõukogu eesistujal või peasekretärit/kõrgel esindajal edastada institutsioonidevahelise kokkuleppega moodustatud erikomisjonile tundliku sisuga teavet, edastatakse vastav teave nii kiiresti kui võimalik. Sellega seoses sisustab parlament spetsiaalse ruumi koosolekute pidamiseks, millel käsitletakse tundliku sisuga teavet. Ruumi valikul tuleb silmas pidada, et selles oleks tagatud võrdväärse tasemega teabe kaitse nagu on sellist laadi koosolekute pidamiseks ette nähtud nõukogu 19. märtsi 2001. aasta otsusega 2001/264/EÜ nõukogu julgeolekueeskirjade kohta.²⁷

Artikkel 5

Infokoosolekut juhatab Euroopa Parlamendi president või välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimees ning see koosolek on kinnine.

Kui esimeeste konverentsi poolt nimetatud neli parlamendiliiget välja arvata, pääsevad koosolekusaali ainult need ametnikud, kes oma ametikohustuste või parlamendis kehtestatud nõuete tõttu ning lähtudes teabevajalikkuse põhimõttest on läbinud julgeolekukontrolli ja saanud asjaomase volituse.

Artikkel 6

Kui Euroopa Parlamendi president või välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimees otsustab taotleda luba tundliku sisuga dokumentidega tutvumiseks, toimub vastavate dokumentide läbivaatamine vastavalt ülalmainitud institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 3.3 nõukogu valdustes.

Dokumentidega tutvustatakse kohapeal nende olemasolevas redaktsioonis.

Artikkel 7

---

²⁷EÜT L 101, 11.4.2001, lk 1.

Euroopa Parlamendi liikmed, kes peavad osalema infokoosolekutel või kellele on antud õigus tundliku sisuga dokumentide käsitlemiseks, läbivad julgeolekukontrolli, mis sarnaneb selle kontrolliga, mille läbivad ka nõukogu ja Euroopa Komisjoni liikmed. Euroopa Parlamendi president võtab koostöös pädevate siseriiklike ametiasutustega sellega seoses kasutusele vajalikud meetmed.

Artikkel 8

Ametnikud, kellele peab võimaldama juurdepääsu tundliku sisuga teabele, läbivad julgeolekukontrolli teiste institutsioonide jaoks kindlaks määratud eeskirjadele alusel. Selle menetluse läbinud ametnikud kutsutakse teabevajalikkuse põhimõttest lähtudes osalema nimetatud infokoosolekutel või tutvuma asjaomaste dokumentidega. Peale liikmesriikide pädevate ametiasutustega konsulteerimist annab peasekretär samade ametiasutuste poolt läbiviidud julgeolekukontrolli alusel eelnevaid sätteid arvesse võttes isiku osalemise suhtes oma nõusoleku.

Artikkel 9

Nendel koosolekutel või nõukogu valdustes dokumentidega tutvumise käigus saadud teavet ei tohi ühelgi kujul täielikult ega osaliselt avalikustada, levitada ega reprodutseerida. Seejuures on keelatud ka nõukogu edastatud tundliku sisuga teabe mistahes kujulsalvestamine.

Artikkel 10

Euroopa Parlamendi liikmed, kelle on määranud esimeeste konverents ja kellele on tagatud juurdepääs tundliku sisuga teabele, on seotud konfidentsiaalsuse nõudega. Selle nõude vastu eksinud parlamendiliikme vahetab erikomisjonis välja uus parlamendiliige, kelle määrab esimeeste konverents. Parlamendiliige, kes on mõistetud süüdi konfidentsiaalsuse nõude rikkumises, võib enne tema erikomisjonist väljaarvamist esimeeste konverentsi kinnisel erikoosolekul ära kuulata. Lisaks erikomisjonist väljaarvamisele võib teavet lekitanud parlamendiliikme suhtes vajaduse korral alгатada kehtiva õiguse kohaselt kohtumenetluse.

Artikkel 11

Ametnikud, kellele on vastavalt ettenähtud korrale antud kooskõlas teabevajalikkuse põhimõttega õigus juurdepääsuks tundliku sisuga teabele, on seotud konfidentsiaalsuse nõudega. Selle sätte rikkumise korral alгатatakse ametniku suhtes uurimine, mis viiakse läbi Euroopa Parlamendi presidendi juhtimisel; vajaduse korral alгатatakse ametniku suhtes personalieeskirjade alusel (statut des fonctionnaires) distsiplinaarmenetlus. Kohtumenetluse alгатamise korral võtab president tarvitusele kõik vajalikud meetmed võimaldamaks pädevatel siseriiklikel ametiasutustel kohaldada sobivaid menetlusi.

Artikkel 12

Juhatus on pädev tegema mistahes kohandusi, muudatusettepanekuid või andma tõlgendusi, mis on vajalikud käesoleva otsuse rakendamiseks.

Artikkel 13

Käesolev otsus lisatakse Euroopa Parlamendi kodukorrale ning otsus jõustub selle Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.

VIII LISA Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätted

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni 19. aprilli 1995. aasta otsus Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätete kohta²⁸

Euroopa Parlament, nõukogu ja Euroopa Komisjon,
võttes arvesse Euroopa Sõe- ja Terasühenduse asutamislepingu, eriti selle artikli 20b,
võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingu, eriti selle artikli 193,
võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu, eriti selle artikli 107b,
arvestades, et Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätted tuleb kindlaks määrata
kooskõlas Euroopa ühenduste asutamislepingute sätetega;
arvestades, et ajutistel uurimiskomisjonidel peavad olema oma ülesannete täitmiseks vajalikud
vahendid; sellest tulenevalt on vajalik, et liikmesriigid ning Euroopa ühenduste institutsioonid ja
organid võtaksid kõik vajalikud meetmed, et lihtsustada nende ülesannete täitmist;
arvestades, et peab olema tagatud ajutiste uurimiskomisjonide töö salajasus ja konfidentsiaalsus;
arvestades, et ühe asjaomase institutsiooni taotlusel kolmest võidakse uurimisõiguse kasutamise
erisätteid lähtudes saadud kogemustest muuta; vastavad muudatused saavad jõustuda peale
Euroopa Parlamendi jooksva valimisperioodi lõppu,
ON ÜHISEL KOKKULEPPEL VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE.

Artikkel 1

Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätted määratakse kindlaks käesoleva otsusega ja
kooskõlas ESTÜ asutamislepingu artikliga 20b, EÜ asutamislepingu artikliga 193 ja EURATOMi
asutamislepingu artikliga 107b.

Artikkel 2

1. Artiklis 1 nimetatud lepingutes kindlaks määratud tingimuste ja piirangutega arvestades
ning oma ülesandeid täites võib Euroopa Parlament veerandi parlamendiliikmete taotlusel
moodustada ajutise uurimiskomisjoni, mis uurib ühenduse õiguse väidetavaid rikkumisi või
ühenduse õiguse väidetavat ebaõiget rakendamist, milles süüdistatakse Euroopa ühenduste asutust
või institutsiooni, liikmesriigi ametiasutust või isikuid, kellele on ühenduse õigusega tehtud
ülesandeks selle kohaldamine.

Euroopa Parlament määrab kindlaks ajutiste uurimiskomisjonide koosseisu ja kodukorra.

Otsus ajutise uurimiskomisjoni moodustamise kohta, kus tuleb ära tuua eelkõige selle eesmärk ja
aruande esitamise tähtaeg, avaldatakse Euroopa Ühenduste Teatajas.

2. Ajutine uurimiskomisjon täidab oma ülesandeid kooskõlas volitustega, mis on
asutamislepingutega antud Euroopa ühenduste institutsioonidele ja asutustele.

Ajutise uurimiskomisjoni liikmed ja kõik teised isikud, kes on oma ametikohustuste tõttu tutvunud
faktide, teabe, teadmiste, dokumentide või esemetega, mille puhul tuleb vastavalt liikmesriigis või
ühenduse institutsioonis vastu võetud eeskirjadele järgida konfidentsiaalsuse nõudeid, on
kohustatud ka pärast oma ametialase tegevuse lõppemist pidama kinni konfidentsiaalsuse nõudest
ning mitte avaldama neid isikutele, kellel puuduvad vastavad volitused või üldsusele.

Ärakuulamised ja tunnistuste andmised toimuvad avalikel koosolekutel. Menetlus toimub kinnistel
koosolekutel, kui seda taotleb veerand uurimiskomisjoni liikmetest või ühenduse või siseriiklikud
ametiasutused või kui ajutine uurimiskomisjon käsitleb konfidentsiaalset teavet. Tunnistajatel ja
ekspertidel on õigus esitada oma avaldusi või anda tunnistusi kinnistel koosolekutel.

---

²⁸EÜT L 113, 19.5.1995, lk 2.

3. Ajutine uurimiskomisjon ei tohi uurida küsimusi, millega tegeleb siseriiklik või Euroopa Kohus, enne kui kohtumenetlus nendes asjades on lõpetatud.

Kahe kuu jooksul alates ajutises uurimiskomisjonis esitatud ühe liikmesriigi vastu esitatud ühenduse õiguse rikkumise süüdistuse avaldamisest vastavalt lõikele 1 või alates hetkest, mil Euroopa Komisjon sai sellest teada, võib Euroopa Komisjon teatada Euroopa Parlamendile, et ajutises uurimiskomisjonis käsitleva küsimuse suhtes on algatatud ühenduse kohtueelne menetlus; sellisel juhul võtab ajutine uurimiskomisjon kõik vajalikud meetmed, mis võimaldavad Euroopa Komisjonil teostada täies ulatuses talle asutamislepingutega antud volitusi.

4. Ajutine uurimiskomisjoni tegevus lõpeb aruande esitamisega selle komisjoni moodustamisel kindlaks määratud tähtaja jooksul või hiljemalt pärast kaheteistkümne kuu möödumist tema moodustamisest ja igal juhul parlamendi ametiaja lõpus.

Euroopa Parlament võib kaheteistkümne kuu pikkust tähtaega põhjendatud otsusega kahel korral kolme kuu võrra pikendada. Vastav otsus avaldatakse Euroopa Ühenduste Teatajas.

5. Kui üks ajutine uurimiskomisjon on mingit küsimust juba uurinud, võib sama küsimusega tegelemiseks ajutise uurimiskomisjoni moodustada või uuesti moodustada ainult sel juhul, kui eelmise uurimiskomisjoni aruande esitamisest või uurimiskomisjoni tegevuse lõpetamisest on möödunud vähemalt kaksteist kuud ning kui on ilmnenud uusi asjaolusid.

Artikkel 3

1. Ajutine uurimiskomisjon viib läbi uurimisi, mis on vajalikud ühenduse õiguse väidetavate rikkumiste või selle väidetava ebaõige rakendamise kontrollimiseks, vastavalt allpool sätestatud tingimustele.

2. Ajutine uurimiskomisjon võib paluda Euroopa ühenduste institutsioonil või asutusel või liikmesriigi valitsusel määrata üks oma liige osalema selle uurimiskomisjoni töös.

3. Ajutise uurimiskomisjoni põhjendatud taotluse alusel määravad asjaomased liikmesriigid ning Euroopa ühenduste institutsioonid ja asutused ametniku või muu teenistuja, kellele antakse volitused neid ajutises uurimiskomisjonis esindada kõigil juhtudel, kui see ei ole konfidentsiaalsuse või avaliku või siseriikliku julgeolekuga seoses ja siseriiklike või ühenduse õigusaktide alusel välistatud.

Ametnikud või teenistujad võtavad sõna oma valitsuse või institutsiooni nimel ja vastavalt tema juhistele. Nad jäävad seotuks neile eelnevalt pandud kohustustega.

4. Liikmesriikide ametiasutused ning Euroopa ühenduste institutsioonid ja asutused esitavad ajutisele uurimiskomisjonile viimase taotlusel või omal algatusel dokumendid, mis on vajalikud uurimiskomisjoni ülesannete täitmiseks, kui see ei ole konfidentsiaalsuse või avaliku või siseriikliku julgeolekuga seoses siseriiklike või ühenduse õigusaktide alusel välistatud.

5. Lõigete 3 ja 4 kohaldamist ei saa piirata liikmesriikides kehtiva õigusega, mis keelab ametnikke parlamendi komisjoni koosolekutest osa võtmast või vajalikke dokumente edastamast.

Asjaomase liikmesriigi valitsuse või institutsiooni volitatud esindaja peab Euroopa Parlamenti teavitama konfidentsiaalsuse ja avaliku või siseriikliku julgeolekuga seotud või punktis 1 nimetatud tingimustest tulenevatest takistustest.

6. Euroopa ühenduste institutsioonid või asutused annavad liikmesriigist pärit dokumendid ajutise uurimiskomisjoni käsutusse alles pärast asjaomase riigi teavitamist.

Dokumendid, mille suhtes kohaldatakse lõiget 5, edastatakse ajutisele uurimiskomisjonile alles pärast nõusoleku saamist asjaomaselt liikmesriigilt.

7. Lõikeid 3, 4 ja 5 kohaldatakse nii füüsiliste kui juriidiliste isikute suhtes, kellele on ühenduse õigusega antud volitused ühenduse õiguse rakendamiseks.

8. Ajutine uurimiskomisjon võib, kuivõrd see on tema ülesannete täitmiseks vajalik, kutsuda tunnistusi andma iga isiku. Ajutine uurimiskomisjon teavitab sellisest võimalusest iga isikut kelle nime on uurimise käigus nimetatud, juhul kui vastav esinemine võib isikut kahjustada; uurimiskomisjon kuulab asjaomase isiku ära tema enda taotlusel.

Artikkel 4

1. Teave, mida ajutine uurimiskomisjon on saanud, on mõeldud eranditult tema ülesannete täitmiseks. Seda ei tohi avalikustada, kui see sisaldab isikute nimesid või salajast või konfidentsiaalset teavet.

Euroopa Parlament võtab vastu nõutud haldusmeetmed ja menetluskorra, et tagada ajutises uurimiskomisjonis läbiviidava menetluse salajasus ja konfidentsiaalsus.

2. Ajutine uurimiskomisjon esitab oma aruande Euroopa Parlamendile, mis võib võtta vastu otsuse see kooskõlas lõike 1 sätetega avalikustada.

3. Euroopa Parlament võib edastada Euroopa ühenduste institutsioonidele, asutustele või liikmesriikidele soovitusi, mille parlament on ajutise uurimiskomisjoni aruande alusel vastu võtnud. Neile jääb vabadus teha edastatud soovitude alusel enda jaoks kohaseid järeldusi.

Artikkel 5

Kõik liikmesriikide ametiasutustele edastatud teatised, mille eesmärk on käesoleva otsuse rakendamine, edastatakse neile läbi alaliste esinduste Euroopa Liidus juures.

Artikkel 6

Euroopa Parlamendi, nõukogu või Euroopa Komisjoni taotlusel võib lähtudes saadud kogemustest, ülaltoodud korda muuta nii, et see jõustub peale Euroopa Parlamendi koosseisu ametiaja lõppu.

Artikkel 7

Käesolev otsus jõustub selle Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.

IX LISA Artikli 9 lõike 4 rakendussätted: huvigrupid Euroopa Parlamendis

Artikkel 1 Läbipääsuload

1. Läbipääsuluba on plastikkaart, millel on kaardi omaniku foto, perekonnanimi, eesnimi ning ettevõtte, organisatsiooni või isiku nimi, kelle heaks kaardi omanik töötab.

Läbipääsuloa omanik peab kandma luba kõikides parlamendi valdustes pidevalt ja nähtaval kohal. Selle kohustuse rikkumisel võib läbipääsuloa ära võtta.

Läbipääsuload erinevad oma kujult ja värvilt juhukülastajatele väljastatavatest lubadest.

2. Läbipääsuluba uuendatakse juhul, kui kaardi omanik on täitnud kodukorra artikli 9 lõikes 4 sätestatud kohustused.

Kõik parlamendiliikmete protestid esindaja või huvigrupi tegevuse kohta saadetakse edasi kvestoritele, kes vaatavad läbi juhtumi asjaolud ja võivad võtta vastu otsuse, kas läbipääsuluba säilitada või tühistada.

3. Mingil juhul ei anna läbipääsuload nende omanikele õigust osaleda parlamendi või selle organite istungitel või koosolekutel, va avalikeks kuulutatud istungitel ja koosolekutel, mille puhul ei anna läbipääsuluba selle omanikule eriõigusi liidu kodanike suhtes kehtivate sissepääsureeglite osas.

Artikkel 2 Assistendid

1. Iga ametiaja algul määravad kvestorid kindlaks, kui palju assistente võib iga parlamendiliige registreerida.

Ametisse astumisel esitavad registreeritud assistendid kirjaliku deklaratsiooni, kus on üles loetletud nende ametialased tegevused ning mistahes muud tasustatud ülesanded või tegevused.

2. Assistendid pääsevad parlamendi valdustesse samadel tingimustel nagu peasekretariaadi või fraktsioonide personal.

3. Kõik muud isikud, sh parlamendiliikmetega vahetult koos töötavad isikud, pääsevad parlamendi valdustesse kodukorra artikli 9 lõikes 4 sätestatud korra kohaselt.

Artikkel 3 Eetikakoodeks

1. Suhtes parlamendiga on isikud, kes on kantud artikli 9 lõikes 4 ette nähtud registrisse, kohustatud:

- a) järgima kodukorra artiklis 9 ja käesolevas lisas sätestatud regulatsiooni,
- b) avaldama huvi või huvid, mida nad esindavad suhtes parlamendiliikmete, nende personali või institutsiooni ametnikega,
- c) hoiduma igasugustest tegevustest, mille eesmärgiks on hankida teavet ebaausal viisil,
- d) mitte viitama suhtes kolmandate isikutega, mistahes ametlikule suhtele parlamendiga,
- e) mitte levitama tulu saamise eesmärgil kolmandatele isikutele parlamendist saadud dokumentide ärakirju,
- f) järgima rangelt kodukorra I lisa artikli 2 teises lõikes sätestatud regulatsiooni,
- g) hoolitsema selle eest, et neile kooskõlas kodukorra I lisa artikli 2 osutatud abi kohta tehtaks vajalikud märked selleks ettenähtud registris,
- h) järgima institutsioonide endiste ametnike töölevõtmisel personalieeskirju,

- i) järgima kõiki parlamendi kehtestatud eeskirju endiste parlamendiliikmete õiguste ja kohustuste kohta,
- j) vältimaks võimalikke huvide konflikte, saada enne mistahes lepingulise või töösuhte loomist parlamendiliikme assistendiga sellekohase heakskiidu asjaomaselt parlamendiliikmelt või -liikmetelt ning hoolitsema seejärel selle eest, et märges vastava suhte loomise kohta kantaks kooskõlas kodukorra artikli 9 lõikega 4 selleks ette nähtud registrisse.

2. Igasugune käesoleva eetikakoodeksi rikkumine võib viia asjaomastele isikutele ja nende ettevõttele väljastatud läbipääsulubade tühistamiseni.

X LISA Ombudsmani kohustuste täitmine

A.Euroopa Parlamendi otsus ombudsmani kohustuste täitmist reguleeriva ametijuhendi ja üldiste tingimuste kohta²⁹

Euroopa Parlament,
võttes arvesse Euroopa ühenduste asutamislepinguid ja eelkõige Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 195 lõiget 4, Euroopa Sõe- ja Terasühenduse asutamislepingu artikli 20d lõiget 4 ja Euroopa Aatomiaenergiaühenduse asutamislepingu artikli 107d lõiget 4,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni arvamust,
võttes arvesse nõukogu heakskiitu
ning arvestades, et:
Euroopa ühenduste asutamislepingute sätetega tuleb kehtestada ombudsmani kohustuste täitmist reguleeriv ametijuhend ja üldised tingimused;
tuleb kindlaks määrata ombudsmanile kaebuste edastamise tingimused ja ombudsmani ametitegevuse seosed kohtu- või haldusmenetlusega;
ombudsmanil, kes võib tegutseda ka omal algatusel, peab olema juurdepääs kogu teabele, mis on vajalikud tema kohustuste täitmiseks; sellel eesmärgi saavutamiseks on ühenduse institutsioonid ja asutused kohustatud andma ombudsmanile tema nõudel mistahes teavet, mida ta neilt nõuab, välja arvatud kui nõutud teave on põhjendatud alustel salastatud, ning arvestades, et ombudsman on kohustatud sellist teavet mitte avalikustama; liikmesriikide ametiasutused on kohustatud andma ombudsmanile vajalikku teavet, välja arvatud juhul, kui vastav teave on tunnistanud seaduste või määruste alusel salajaseks või kui teabe edastamine on vastavate sätete alusel keelatud; kui ombudsman leiab, et ta ei saa soovitud abi, informeerib ta sellest Euroopa Parlamenti, mis võtab kasutusele vastavad meetmed;
tuleb kehtestada menetluse kord, mida kohaldatakse juhul, kui ombudsmani uurimiste tulemusena tuvastatakse haldusliku omavoli juhtumeid; samuti tuleb kehtestada kord, mille kohaselt ombudsman esitab Euroopa Parlamendile iga-aastase istungjärgu lõpus üksikasjaliku aruande;
ombudsman ja tema personal on kohustatud käsitlema mistahes teavet, mille nad on saanud oma kohustuste täitmisel, konfidentsiaalselt. Sellest hoolimata on ombudsman kohustatud teavitama pädevaid ametiasutusi asjaoludest, mis võivad tema arvates olla seotud karistusõigusega ja mis on talle teatavaks saanud tema uurimiste käigus;
kooskõlas kehtiva siseriikliku õigusega tuleb kehtestada kord, mis loob võimalused koostöö edendamiseks ombudsmani ja liikmesriikide samalaadsete ametiasutuste vahel;
ombudsmani nimetab ametisse Euroopa Parlament oma ametiaja alguses kogu oma ametiajaks, valides ta isikute hulgast, kes on Euroopa Liidu kodanikud ning omavad vajalikke tagatise sõltumatuseks ning pädevuseks;
tuleb määrata kindlaks ombudsmani kohustuste täitmise lõpetamise tingimused;
ombudsman peab oma kohustuste täitmisel olema täiesti sõltumatu ning andma ametisse astumisel Euroopa Kohtu ees ametivande, milles ta kinnitab, et järgib oma kohustusi täites seda nõuet; tuleb sätestada ombudsmani kohustustega mittesobivad tegevused, samuti tema töötasu, privileegid ja immunitetid;
tuleb kehtestada eeskirjad ombudsmani sekretariaadi ametnike ja teenistujate ning sekretariaadi sellekohase eelarve kohta; ombudsmani asukohaks on Euroopa Parlamendi asukoht;
käesoleva otsuse rakendussätete vastuvõtmine kuulub ombudsmani pädevusse; esimese ombudsmani jaoks, kes nimetatakse ametisse pärast Euroopa Liidu lepingu jõustumist, tuleb kehtestada üleminekusätted,
ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE.

²⁹Vastu võetud parlamendi otsusega 9. märtsil 1994 (EÜT L 113, 4.5.1994, lk 15) ja muudetud parlamendi otsusega 14. märtsil 2002, millega tühistati artiklid 12 ja 16 (EÜT L 92, 9.4.2002, lk 13).

Artikkel 1

1. Käesolev otsus määrab kindlaks ametijuhendi ja üldised tingimused, mis reguleerivad ombudsmani kohustuste täitmist, kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 195 lõikega 4, Euroopa Sõe- ja Terasühenduse asutamislepingu artikli 20d lõikega 4 ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 107d lõikega 4.
2. Ombudsman täidab oma kohustusi kooskõlas volitustega, mis on asutamislepingutega ühenduse institutsioonidele ja organitele antud.
3. Ombudsman ei või sekkuda pooleliolevasse kohtumenetlusse ega seada kahtluse alla kohtuotsuse õigsust.

Artikkel 2

1. Ombudsmani ülesandeks on eespool nimetatud asutamislepingutes sätestatud tingimustel ja piirides tuvastada haldusliku omavoli juhtumeid ühenduse institutsioonide või asutuste tegevuses (välja on arvatud Euroopa Kohus ja esimese astme kohus, kui need tegutsevad õigusemõistjana) ning annab soovitusi sellise haldusliku omavoli lõpetamiseks. Ombudsmanile ei või esitada kaebust mitte ühegi teise ametiasutuse või isiku tegevuse peale.
2. Iga liidu kodanik või iga füüsiline või juriidiline isik, kes elab või mille registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, võib esitada ombudsmanile otse või Euroopa Parlamendi liikme kaudu kaebuse haldusliku omavoli juhtumi kohta ühenduse institutsioonide või asutuste tegevuses; välja on arvatud Euroopa Kohus ja esimese astme kohus, kui need tegutsevad õigusemõistjana. Ombudsman teavitab asjaomast institutsiooni või asutust kaebuse saamisest viivitamatult.
3. Kaebus peab võimaldama tuvastada selle esitaja isiku ja objekti; kaebuse esitaja võib nõuda, et tema kaebust käsitletaks konfidentsiaalsena.
4. Kaebus tuleb esitada kahe aasta jooksul alates ajast, mil kaebuse aluseks olevad asjaolud said kaebuse esitajale teatavaks, ning enne seda peab kaebuse esitaja olema pöördunud selleks ettenähtud halduskorras asjaomaste institutsioonide ja asutuste poole.
5. Ombudsman võib soovitada kaebuse esitajal esitada kaebus teisele ametiasutusele.
6. Kaebuse esitamine ombudsmanile ei mõjuta edasikaebamise tähtaegu haldus- või kohtumenetluses.
7. Kui ombudsman peab seetõttu, et esitatud asjaolud on või on olnud kohtumenetluse objektiks, tunnistama kaebuse vastuvõetamatuks või lõpetama selle käsitlemise, tuleb selleks ajaks läbi viidud uurimiste tulemused arhiveerida.
8. Ombudsmanile ei või esitada kaebusi ühenduse institutsioonide ja asutuste ning nende ametnike ja muude teenistujate vaheliste töösuhete kohta, välja arvatud juhul, kui asjassepuutuv isik on kasutanud ära kõik ametkonnasisesed nõuete ja kaebuste esitamise võimalused, iseäranis personalieeskirjade artikli 90 lõigetes 1 ja 2 sätestatud menetlused, ning tähtaeg, mille jooksul asjaomane ametiasutus oleks pidanud vastama, on möödunud.
9. Ombudsman peab esimesel võimalusel teavitama kaebuse esitanud isikut tema kaebuse alusel ette võetud sammudest.

Artikkel 3

1. Ombudsman korraldab omal algatusel või kaebuse alusel uurimisi, mida ta peab vajalikuks, et tuvastada väidetavad haldusliku omavoli juhtumid ühenduse institutsioonide ja

asutuste tegevuses. Ombudsman teavitab nimetatud tegevusest asjaomast institutsiooni või asutust, mis võib vastuseks anda ombudsmanile kasulikke selgitusi.

2. Ühenduse institutsioonid ja asutused on kohustatud andma ombudsmanile viimase poolt nõutud teavet ja võimaldama talle juurdepääsu asjaomastele dokumentidele. Nad võivad keelduda ainult juhul, kui nõutud teave on põhjendatud alustel salastatud.

Liikmesriigi dokumentidele, mis on tunnistatud seaduse või määruse alusel salajaseks, võimaldatakse juurdepääs ainult juhul, kui asjaomane liikmesriik on eelnevalt andnud selleks oma nõusoleku.

Teistele liikmesriigi dokumentidele võimaldatakse juurdepääs, olles eelnevalt sellest asjaomast liikmesriiki teavitanud.

Kummalgi juhul ei või ombudsman vastavalt artiklile 4 selliste dokumentide sisu avalikustada.

Ühenduse institutsioonide ja asutuste ametnikud ning teised teenistujad peavad ombudsmani nõudel andma tunnistusi. Nad annavad oma tunnistuse oma asutuse nimel ja selle juhistel kohaselt ning jäävad seotuks ametisaladuse hoidmise kohustusega.

3. Liikmesriikide ametiasutused on kohustatud andma Euroopa ühenduste juures tegutsevate liikmesriikide alaliste esinduste kaudu ombudsmanile tema nõudel mistahes teavet, mis võib aidata tuvastada ühenduse institutsioonide või asutuste haldusliku omavoli juhtumeid, välja arvatud juhtudel, kui selline teave on tunnistatud seaduste või määrustega salajaseks või kui teabe avalikustamine on vastavate sätete alusel keelatud. Viimasel juhul võib kõnealune liikmesriik siiski ombudsmanile selle teabe edastada, seades tingimuseks, et ta kohustub seda mitte avalikustama.

4. Kui ombudsman ei saa soovitud abi, informeerib ta sellest Euroopa Parlamendi, mis võtab kasutusele vastavad meetmed.

5. Ombudsman püüab koostöös asjaomase institutsiooni või asutusega leida võimaluse antud haldusliku omavoli juhtum lahendada ja rahuldada esitatud kaebus.

6. Kui ombudsman tuvastab haldusliku omavoli juhtumi, teavitab ta sellest asjaomast institutsiooni või asutust ning tehes vajadusel soovitude projekti. Institutsioon või asutus, keda sel viisil teavitati, saadab ombudsmanile kolme kuu jooksul oma üksikasjaliku arvamuse.

7. Seejärel saadab ombudsman ettekande Euroopa Parlamendile ja asjaomasele institutsioonile või asutusele. Selles ettekandes võib ombudsman anda omapoolseid soovitusi. Ombudsman teavitab kaebuse esitanud isikut uurimise tulemusest, asjaomase institutsiooni või asutuse poolt avaldatud arvamusest ja kõigist ombudsmani antud soovitudest.

8. Iga-aastase istungjärgu lõpus esitab ombudsman Euroopa Parlamendile aruande oma uurimiste tulemustest.

Artikkel 4

1. Ombudsman ja tema personal, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklit 287, Euroopa Sõe- ja Terasühenduse asutamislepingu artikli 47 lõiget 2 ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 194, on kohustatud mitte avalikustama teavet ja dokumente, mis saavad neile teatavaks uurimiste käigus. Nad on kohustatud käsitlema teavet, mis võiks kahjustada kaebuse esitanud isiku või teiste sellega seotud isikute huve, konfidentsiaalselt, välja arvatud lõikes 2 toodud juhtudel.

2. Kui uurimise käigus selguvad asjaolud, mis võivad ombudsmani arvates seonduda karistusõigusega, peab ombudsman Euroopa ühenduste juures tegutsevate liikmesriikide alaliste

esinduste kaudu viivitamatult teavitama sellest pädevaid siseriiklikke ametiasutusi, ja vajaduse korral ka ühenduse institutsiooni, mille alluvusse kõnealune ametnik või teenistuja kuulub. Vastav institutsioon võib vajaduse korral kohaldada Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokollis artikli 18 teist lõiget. Ombudsman võib samuti teavitada asjaomast ühenduse institutsiooni või asutust asjaoludest, mis viitavad selle institutsiooni või asutuse personali liikme poolsele distsiplinaareeskirjade rikkumisele.

Artikkel 5

Ombudsmani uurimiste tõhustamiseks ning talle kaebusi esitanud isikute õiguste ja huvide parema kaitse tagamiseks võib ombudsman teha koostööd liikmesriikide samalaadsete ametiasutustega, järgides seejuures kehtivat siseriiklikku õigust. Ombudsman ei või sellega seoses välja nõuda dokumente, millele tal artikli 3 alusel juurdepääs puudub.

Artikkel 6

1. Ombudsman nimetatakse ametisse Euroopa Parlamendi poolt iga Euroopa Parlamendi valimise järel viimasega samaks ametiajaks. Ombudsmani võib ametisse tagasi nimetada.
2. Ombudsman valitakse isikute hulgast, kes on liidu kodanikud, kel on täielikud kodaniku- ja poliitilised õigused, kes on täiesti sõltumatud ning vastavad oma riigi kõrgemas kohtuasutuses töötamiseks vajalikele nõuetele või kellel on tunnustatud pädevus ja kogemus ombudsmani kohustuste täitmiseks.

Artikkel 7

1. Ombudsman lõpetab kohustuste täitmise siis, kui lõpeb tema ametiaeg, kui ta tagasi astub või kui ta ametist tagandatakse.
2. Ombudsman täidab oma kohustusi kuni järgmise ombudsmani ametisse nimetamiseni, välja arvatud ametist tagandamisel.
3. Ombudsmani kohustuste täitmise ennetähtaegsel lõppemisel nimetatakse järgmine ombudsman ametisse kolme kuu jooksul alates ametikoha vabanemisest ülejäänud parlamendi ametiajaks.

Artikkel 8

Euroopa Kohus võib Euroopa Parlamendi taotlusel ombudsmani ametist tagandada, kui ta ei vasta enam tingimustele, mis on nõutavad tema kohustuste täitmiseks, või kui ta on süüdi tõsisel üleastumises.

Artikkel 9

1. Ombudsman peab oma kohustusi täitma täiesti sõltumatult ja liidu kodanike ning ühenduste üldistes huvides. Oma kohustuste täitmisel ei taotle ta ega võta vastu juhiseid üheltki valitsuselt ega mistahes asutuselt. Ta peab hoiduma igasugusest tegevusest, mis ei ole kooskõlas tema kohustuste olemusega.
2. Ametisse astumisel annab ombudsman ametivande Euroopa Kohtu ees, kinnitades, et ta täidab oma kohustusi täiesti sõltumatult ja erapooletult, täites oma ametiaja jooksul ja pärast seda oma ametist tulenevaid kohustusi ja eriti kohustust käituda ausalt ning väärilt teatud ametikohtade ja soodustuste vastuvõtmisel pärast ametist lahkumist.

Artikkel 10

1. Oma ametiaja jooksul ei tohi ombudsman täita poliitilisi ega haldusalaseid ülesandeid ega töötada ühelgi teisel tasustataval või mittetasustataval ameti- või töökohal.
2. Ombudsmani töötasu, toetuste ja pensioni aste on sama Euroopa Kohtu kohtunikuga.
3. Ombudsmani ning tema sekretariaadi ametnike ja teenistujate suhtes kohaldatakse Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokolli artikleid 12 kuni 15 ja artiklit 18.

Artikkel 11

1. Ombudsmani abistab sekretariaat, mille juhi nimetab ametisse ombudsman ise.
2. Ombudsmani sekretariaadi ametnike ja teenistujate suhtes kohaldatakse samu määruseid ja eeskirju nagu Euroopa ühenduste ametnike ja teiste teenistujate suhtes. Ametnike ja teenistujate arv määratakse kindlaks igal aastal eelarvemenetluse käigus.
3. Euroopa ühenduste ja liikmesriikide ametnikud, kes määratakse ametikohale ombudsmani sekretariaadis, viiakse sekretariaati üle teenistuse huvides ja neile tagatakse automaatne ennistamine endisele ametikohale.
4. Ombudsmani personali puudutavates küsimustes on ombudsmanil sama staatus nagu on institutsioonidel Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade artikli 1 tähenduses.

Artikkel 12 Kehtetu

Artikkel 13

Ombudsmani asukohaks on Euroopa Parlamendi asukoht.

Artikkel 14

Ombudsman võtab vastu käesoleva otsuse rakendussätted.

Artikkel 15

Esimene ombudsman, kes nimetatakse ametisse pärast Euroopa Liidu lepingu jõustumist, nimetatakse ametisse ülejäänud Euroopa Parlamendi ametiajaks.

Artikkel 16 Kehtetu

Artikkel 17

Käesolev otsus avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas. Otsus jõustub selle avaldamise päeval.

B.Euroopa ombudsmani otsus rakendussätete vastuvõtmise kohta³⁰

Artikkel 1 Mõisted

Käesolevates rakendussätetes tähistab

---

³⁰Vastu võetud 8. juulil 2002 ja muudetud ombudsmani otsusega 5. aprillil 2004.

- a) "asjaomane institutsioon" ühenduse institutsiooni või asutust, mis on kaebuse või omaalgatusliku uurimise objektiks;
- b) "põhikiri" ametijuhendit ja üldiseid tingimusi, mis reguleerivad ombudsmani kohustuste täitmist.

Artikkel 2 Kaebuste vastuvõtt

- 2.1. Kaebuste vastuvõtmisel tehakse kindlaks nende esitaja ja sisu, nad registreeritakse ja nummerdatakse.
- 2.2. Kaebuse esitajale saadetakse kinnitus kaebuse kättesaamise kohta, märkides seejuures ära kaebuse registreerimisnumbri ning vastava juhtumiga tegeleva juristi nime.
- 2.3. Petitsiooni, mille Euroopa Parlament on petitsiooni esitaja nõusolekul ombudsmanile edastanud, käsitletakse, kui kaebust.
- 2.4. Sobivatel juhtudel ning kaebuse esitaja nõusolekul võib ombudsman edastada kaebuse Euroopa Parlamendile, et sellega tegeletaks kui petitsiooniga.
- 2.5. Sobivatel juhtudel ning kaebuse esitaja nõusolekul võib ombudsman edastada kaebuse mõnele teisele pädevale ametiasutusele.

Artikkel 3 Kaebuste vastuvõetavus

- 3.1. Lepingus ja põhikirjas sätestatud kriteeriumite alusel otsustab ombudsman, kas kaebus kuulub tema pädevusse, ja kui kuulub, siis kas selle saab vastu võtta või mitte; ombudsman võib enne otsuse langetamist paluda kaebuse esitajal edastada lisateavet või -dokumente.
- 3.2. Juhul, kui kaebus ei kuulu ombudsmani pädevusse või on vastuvõetamatu, sulgeb ombudsman kaebuse toimiku. Ta teatab kaebuse esitajale oma otsuse ja selle põhjused. Ombudsman võib soovitada kaebuse esitajal pöörduda teise ametiasutuse poole.

Artikkel 4 Vastu võetud kaebuse alusel korraldatav uurimine

- 4.1. Ombudsman otsustab, kas menetlemiseks vastuvõetud kaebuse puhul on uurimise algatamiseks piisavalt alust.
- 4.2. Juhul, kui ombudsman ei leia, et uurimise algatamiseks oleks piisavat alust, sulgeb ta kaebuse toimiku ning teavitab sellest kaebuse esitajat.
- 4.3. Juhul, kui ombudsman leiab, et uurimise algatamiseks on piisavalt alust, teavitab ta sellest kaebuse esitajat ning asjaomast institutsiooni. Ta saadab asjaomasele institutsioonile kaebuse koopia ning palub institutsioonil esitada antud küsimuses oma arvamus kindlaks määratud ajavahemiku jooksul, mis üldjuhul ei ületa kolme kuud. Asjaomasele institutsioonile esitatud palves võib täpsustada kindlaid kaebuse aspekte või küsimusi, mida institutsioonil palutakse oma arvamusavalduses käsitleda.
- 4.4. Ombudsman saadab asjaomase institutsiooni arvamuse kaebuse esitajale. Viimasel on võimalus esitada ombudsmanile selle kohta oma tähelepanekud kindlaks määratud ajavahemiku jooksul, mis üldjuhul ei ületa ühte kuud.
- 4.5. Pärast institutsiooni arvamuse ning kaebuse esitaja tähelepanekute läbivaatamist võib ombudsman võtta vastu otsuse kas kaebuse menetlemine põhjendatud otsusega lõpetada või uurimist jätkata. Tehtud otsusest informeerib ombudsman nii kaebuse esitajat kui asjaomast institutsiooni.

Artikkel 5 Uurimisvolitused

- 5.1. Vastavalt põhikirjas sätestatud tingimustele võib ombudsman nõuda, et ühenduse institutsioonid ja asutused ning liikmesriikide ametiasutused edastaksid talle mõistliku aja jooksul uurimise jaoks vajalikku teavet ja dokumente.
- 5.2. Ombudsman võib uurida ühenduse asjaomase institutsiooni andmekogusid kontrollimaks, kas institutsiooni vastused on täpsed ja täielikud. Ombudsman võib teha koopia tervest toimikust või toimikus olevatest üksikute dokumentidest. Ombudsman teavitab kaebuse esitajat ülevaatuse toimumisest.
- 5.3. Ombudsman võib nõuda, et ühenduse institutsioonide või asutuste ametnikud või teised teenistujad esitaksid põhikirjas ettenähtud tingimustel vajalikke tõendeid.
- 5.4. Ombudsman võib nõuda, et ühenduse institutsioonid ja asutused looksid võimalused uurimise läbiviimiseks kohapeal.
- 5.5. Ombudsman võib uurimise edukama läbiviimise eesmärgil korraldada selleks vajalikke uuringuid või ekspertiise.

Artikkel 6 Sõbralikud lahendid

- 6.1. Kui ombudsman tuvastab haldusliku omavoli juhtumi, teeb ta võimalikult tihedat koostööd asjaomase institutsiooniga püüdes leida sõbraliku lahenduse haldusliku omavoli kõrvaldamiseks ja kaebuse rahuldamiseks.
- 6.2. Kui ombudsman leiab, et koostöö institutsiooniga on olnud edukas, lõpetab ta juhtumiga tegelemise põhjendatud otsusega. Ta teavitab oma otsusest kaebuse esitajat ning asjaomast institutsiooni.
- 6.3. Kui ombudsman ei pea sõbralikku lahendi leidmist võimalikuks või kui sellise lahendi leidmise katsed on osutunud edutuks, lõpetab ombudsman juhtumiga tegelemise põhjendatud otsusega, mis võib sisaldada kriitilisi märkusi, või koostab soovitude projekti sisaldava ettekande.

Artikkel 7 Kriitilised märkused

- 7.1. Ombudsman teeb kriitilise märkuse, kui ta leiab, et:
- a) asjaomasel institutsioonil ei ole enam võimalik haldusliku omavoli juhtumit kõrvaldada ning
  - b) antud haldusliku omavoli juhtumil ei ole laiemaid tagajärgi.
- 7.2. Kui ombudsman lõpetab juhtumiga tegelemise kriitilise märkusega, teavitab ta sellest kaebuse esitajat.

Artikkel 8 Ettekanded ja soovitused

- 8.1. Ombudsman koostab asjaomasele institutsioonile soovitude projekti sisaldava ettekande, kui ta leiab, et:
- a) asjaomasel institutsioonil on võimalik halduslikku omavoli kõrvaldada või kui
  - b) antud haldusliku omavoli juhtumil on laiemaid tagajärgi.

8.2. Ombudsman saadab koopia oma ettekandest ning soovitude projektist asjaomasele institutsioonile ja kaebuse esitajale.

8.3. Asjaomane institutsioon saadab ombudsmanile kolme kuu jooksul oma üksikasjaliku arvamuse. Üksikasjalik arvamus võiks seisneda ombudsmani otsuse aktsepteerimises ning kirjelduses soovitude projekti rakendamiseks võetud meetmete kohta.

8.4. Kui ombudsman ei pea talle esitatud üksikasjalikku arvamust rahuldavaks, võib ta koostada haldusliku omavoli juhtumiga seoses eriettekande Euroopa Parlamendile. Ettekanne võib sisaldada soovitusi. Ombudsman saadab selle ettekande koopia asjaomasele institutsioonile ning kaebuse esitajale.

Artikkel 9 Omaalgatuslik uurimine

9.1. Ombudsman võib võtta vastu otsuse ise uurimine algatada.

9.2. Ombudsmanil on omaalgatuslike ja kaebuse alusel algatatud uurimiste puhul samad uurimisvolitused.

9.3. Menetluskord, mida kohaldatakse kaebuse alusel algatatud uurimise puhul, laieneb ka omaalgatuslikule uurimisele.

Artikkel 10 Menetluskord

10.1. Juhul, kui kaebuse esitaja seda taotleb, käsitleb ombudsman kaebust konfidentsiaalsena. Kui ombudsman leiab, et kaebuse esitaja või kolmanda isiku huvid vajavad kaitset, võib ombudsman käsitleda kaebust konfidentsiaalsena ka omal algatusel.

10.2. Kui ombudsman peab seda vajalikuks, võib ta võtta kasutusele meetmed, millega on võimalik tagada kaebuse käsitlemine eelisjärjekorras.

10.3. Kui ombudsmani uuritava juhtumiga seoses algatatakse kohtumenetlus, lõpetab ta juhtumi uurimise. Selle hetkeni läbi viidud uurimiste tulemused arhiveeritakse ilma edasise tegevuseta.

10.4. Ombudsman teavitab asjaomaseid liikmesriikide ametiasutusi ning vajaduse korral ühenduse institutsiooni või asutust karistusõigusega seonduvatest asjaoludest, millest ta võib juhtumite uurimise tõttu teadlik olla. Samuti võib ombudsman teavitada ühenduse institutsiooni või asutust asjaoludest, mis tema arvates võivad olla aluseks distsiplinaarmenetluse algatamisele.

Artikkel 11 Ettekanded Euroopa Parlamendile

11.1. Ombudsman esitab Euroopa Parlamendile iga-aastase ettekande oma kogu tegevuse, kaasa arvatud uurimiste tulemuste kohta.

11.2. Lisaks artikli 8.4 alusel esitatavatele eriettekannetele võib ombudsman esitada Euroopa Parlamendile teisi eriettekandeid, kui ta peab seda talle asutamislepingute ja põhikirjaga antud volituste täitmiseks vajalikuks.

11.3. Ombudsmani iga-aastased ja eriettekanded võivad sisaldada soovitusi, mille esitamist peab ombudsman vajalikuks talle asutamislepingute ja põhikirjaga antud volituste täitmiseks.

Artikkel 12 Koostöö liikmesriikide ombudsmanide ning teiste sarnaste ametiasutustega

Ombudsman võib teha koostööd liikmesriikide ombudsmanide ning teiste sarnaste ametiasutustega, eesmärgiga tõsta omaenda uurimiste ning ka liikmesriikide ombudsmanide ja

sarnaste ametiasutuste uurimiste efektiivsust ning korraldada tõhusamalt Euroopa Liidu ja Euroopa Ühenduse õigusest tulenevate õiguste ja huvide kaitset.

Artikkel 13 Kaebuse esitaja õigus tutvuda oma toimikuga

13.1. Kaebuse esitajal on õigus tutvuda ombudsmani poolt peetava toimikuga, mis käsitleb tema kaebust, võttes arvesse alljärgnevas artiklis 13.3 sätestatud piiranguid.

13.2. Kaebuse esitaja võib kasutada oma õigust toimikuga tutvuda toimiku asukohas. Ta võib nõuda ombudsmanilt kogu toimiku või toimikus sisalduvate üksikute dokumentide koopiaid.

13.3. Kaebuse esitajal puudub juurdepääs ülal sätestatud artiklite 5.2 ja 5.3 alusel ombudsmani poolt läbiviidud asjaomase institutsiooni andmekogude uurimisel ja tunnistajate ülekuulamisel saadud konfidentsiaalsetele dokumentidele või konfidentsiaalsele teabele.

Artikkel 14 Üldsuse juurdepääs ombudsmani valduses olevatele dokumentidele

14.1. Üldsuse juurdepääs ombudsmani valduses olevatele avaldamata dokumentidele on tagatud määruses (EÜ) nr 1049/2001³¹ üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele ning vastavalt alljärgnevas artiklis 14.2 sätestatud tingimustele ja piirangutele.

14.2. Üldsusel puudub juurdepääs ülal sätestatud artiklite 5.2 ja 5.3 alusel ombudsmani poolt läbiviidud asjaomase institutsiooni andmekogude uurimisel ja tunnistajate ülekuulamisel saadud konfidentsiaalsetele dokumentidele või konfidentsiaalsele teabele.

14.3. Dokumentidele juurdepääsu taotlused esitatakse kirjalikult (kirja, faksi või e-posti teel) ja piisava täpsusega, et taotletav dokument oleks võimalik kindlaks teha.

14.4. Juurdepääsu taotlused järgmistele dokumentidele rahuldatakse automaatselt, välja arvatud artikli 10.1 alusel konfidentsiaalsena käsitletavate kaebuste puhul:

- a) üldine kaebuste register;
- b) kaebused ja neile kaebuse esitaja poolt lisatud dokumendid;
- c) asjaomaste institutsioonide arvamused ja üksikasjalikud arvamused ning tähelepanekud, millised kaebuse esitaja on nende kohta esitanud;
- d) ombudsmani otsused juhtumite lõpetamise kohta;
- e) käesoleva otsuse artikli 8 alusel koostatud ettekanded ja soovitude projektid,

14.5. Juurdepääs võimaldatakse kas kohapeal või koopia esitamise läbi. Ombudsman võib nõuda koopiate esitamise eest mõistlikku tasu. Tasu arvutamise meetodeid tuleb põhjendada.

14.6. Juurdepääs artiklis 14.4 nimetatud dokumentidele võimaldatakse viivitamatult. Teistele dokumentidele juurdepääsu taotlusi puudutavad otsused võetakse vastu 15 tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest.

14.7. Dokumendile juurdepääsu taotluse osaline või täielik tagasilükkamine peab olema põhjendatud.

---

³¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001.a määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

Artikkel 15 Keeleküsimused

15.1. Ombudsmanile võib kaebuse esitada ükskõik millises asutamislepingus sätestatud keeles. Ombudsman ei ole kohustatud tegelema kaebustega, mis on esitatud mõnes muus keeles.

15.2. Ombudsmani poolt läbiviidava menetluse keel on üks asutamislepingus sätestatud keeles; kaebuse käsitlemisel on selleks keel, milles on kirjutatud kaebus.

15.3. Ombudsman otsustab, millised dokumendid peab koostama menetluste keeles.

15.4. Liikmesriikide ametiasutustega peetakse kirjavahetust vastava liikmesriigi ametlikus keeles.

15.5. Ombudsmani iga-aastane aruanne, eriettekanded ning võimaluse piirides ka teised ombudsmani poolt avaldatud dokumendid koostatakse kõigis ametlikes keeltes.

Artikkel 16 Aruannete avalikustamine

16.1. Euroopa ombudsman avaldab Euroopa Liidu Teatajas kõik iga-aastaste aruannete ning eriettekannete vastuvõtmisega seotud teadaanded ning märgib seejuures ära, millised on dokumentide terviktekstidele juurdepääsu võimalused.

16.2. Kõik ettekanded ning kokkuvõtted ombudsmani otsustest, mis puudutavad konfidentsiaalseid kaebusi, peavad olema avalikustatud viisil, mis ei võimalda kaebuse esitaja isiku tuvastamist.

Artikkel 17 Jõustumine

17.1. Käesoleva otsuse jõustumise hetkest muutuvad 16. oktoobril 1997 vastu võetud rakendussätted kehtetuks.

17.2. Käesolev otsus jõustub 1. jaanuaril 2003.

17.3. Euroopa Parlamendi presidenti teavitatakse käesoleva otsuse vastuvõtmisest. Teadaanne avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

XI LISA Pettuste, korruptsiooni ja muu ühenduste huve kahjustava õigusvastase tegevuse tõkestamine

Euroopa Parlamendi otsus pettuste, korruptsiooni ja muu ühenduste huve kahjustava õigusvastase tegevuse tõkestamisega seotud sisejuurdluste suhtes esitatavate nõuete ja tingimuste kohta³²

Euroopa Parlament,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 199,

võttes arvesse Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 25,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 112,

võttes arvesse parlamendi kodukorda, eriti selle artikli 186 punkti c,³³

ning arvestades, et:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999³⁴ ja nõukogu määrus (EURATOM) nr 1074/1999³⁵ Euroopa Pettustevastase Ameti toimetatavate juurdluste kohta sätestavad, et ameti ülesandeks on alkatada ja viia läbi haldusjuurdlusti kõikides Euroopa Ühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingutega või nende alusel loodud institutsioonides, asutustes, ametites ja ametkondades (edaspidi "institutsioonides ja asutustes");

Euroopa Komisjoni moodustatud Euroopa Pettustevastase Ameti vastutusalasse kuuluvad peale finantshuvide kaitse ka tegevused, mis aitavad kaitsta ühenduse huve selliste tegude korral, mille tulemuseks võib olla haldus- või kriminaalmenetluse algatamine;

tuleks avardada pettustevastase võitluse ulatust ja suurendada selle tõhusust, kasutades haldusjuurdluste valdkonnas olemasolevaid kogemusi;

eelnevast tulenevalt peaksid kõik institutsioonid ja asutused, lähtudes nende halduslikust autonoomiast, usaldama sisejuurdluste korraldamise Euroopa Pettustevastasele Ametile, eesmärgiga tuvastada rasked ametikohustuste rikkumise juhtumid, mis võivad endast kujutada ühenduste ametnike ja teenistujate poolset ametikohustuste täitmata jätmist vastavalt Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade ja Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste (edaspidi "personalieeskirjad") artiklile 11 ja artikli 12 teisele ja kolmandale lõikele, artiklitele 13, 14 ja 16 ning artikli 17 esimesele lõikele, kui see kahjustab ühenduste huve ja võib kaasa tuua distsiplinaar- või, vajaduse korral, kriminaalmenetluse, või tõsiseid üleastumisi, vastavalt personalieeskirjade artiklile 22, või personalieeskirjade subjektide ringist väljaspool asuvate Euroopa Parlamendi liikmete või töötajate poolset samalaadset ametikohustuste täitmata jätmist;

sellised uurimised tuleb läbi viia kooskõlas Euroopa ühenduste asutamislepingute asjaomaste sätetega, eelkõige privileegide ja immunitetide protokolliga, ja nende sätete rakendussätetega ning personalieeskirjadega;

sellised uurimised tuleb kõigis ühenduse institutsioonides ja asutustes läbi viia samadel tingimustel; selle ülesande andmine Euroopa Pettustevastasele Ametile ei tohiks mõjutada institutsioonide ja asutuste endi kohustusi ega mingil viisil vähendada asjaomaste isikute õiguslikku kaitset;

kuni personalieeskirjade muutmiseni tuleb kehtestada kord, mis näeb ette institutsioonide ja asutuste liikmete, juhtide, ametnike ja teenistujate vahelise koostöö sisejuurdluste tõrgeteta läbiviimiseks,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE.

³²Vastu võetud 18. novembril 1999.

³³Nüüd: artikli 204 punkt c.

³⁴EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

³⁵EÜT L 136, 31.5.1995, lk 8.

Artikkel 1 Kohustus teha ametiga koostööd

Euroopa Parlamendi peasekretär, teenistused ja kõik ametnikud ning teenistujad on kohustatud tegema ameti esindajatega täielikku koostööd ja andma talle uurimiseks vajaliku abi. Eelnevat silmas pidades on nad kohustatud edastama ameti esindajatele kogu vajaliku teabe ja andma vajalikud selgitused.

Ilma et see piiraks Euroopa ühenduste asutamislepingute asjakohaste sätete, eelkõige privileegide ja immunitetide protokoll, ja nende rakendussätete kohaldamist, on parlamendiliikmetel kohustus teha ametiga täielikku koostööd.

Artikkel 2 Kohustus esitada teavet

Euroopa Parlamendi ametnik või teenistuja, kes saab teada tõenditest, mille alusel võib eeldada võimalikke pettuse-, korrupsiooni- või muu ühenduste huve kahjustava õigusvastase tegevuse juhtumite esinemist või raskete ametikohustuste rikkumise juhtude esinemist, mis võivad endast kujutada ühenduste ametnike ja teenistujate poolset ametikohustuste täitmata jätmist, mis võib kaasa tuua distsiplinaar- või, vajaduse korral, kriminaalmenetluse, või personalieeskirjade subjektide ringist väljaspool asuvate Euroopa Parlamendi liikmete, juhtide või töötajate samalaadset ametikohustuste täitmata jätmist, peab teavitama sellest viivitamatult oma teenistuse juhti, peadirektorit või juhul, kui ta peab seda vajalikuks, oma peasekretäri või otse Euroopa Pettustevastast Ametit või juhul, kui tegemist on ametniku, teenistuja või personali liikmega, kelle suhtes personalieeskirjad ei kehti, või kui tegemist on parlamendiliikme poolse samalaadse ametikohustuste rikkumisega, peab ta teavitama sellest Euroopa Parlamendi presidenti.

Euroopa Parlamendi president, peasekretär, peadirektorid ja teenistuste juhid edastavad viivitamatult ametile kõik neile teadaolevad tõendid, mille alusel võib eeldada esimeses lõikes nimetatud juhtumite olemasolu.

Euroopa Parlamendi ametnikke ega teenistujaid ei tohi kohelda esimeses ja teises lõikes nimetatud teabe edastamise tõttu ebaõiglaselt või diskrimineerivalt.

Parlamendiliikmed, kes saavad teada esimeses lõikes nimetatud asjaoludest, teavitavad sellest Euroopa Parlamendi presidenti või, kui nad peavad seda vajalikuks, otse Euroopa Pettustevastast Ametit.

Käesoleva artikli kohaldamine ei piira õigusaktides või Euroopa Parlamendi kodukorras sätestatud konfidentsiaalsusnõuete kohaldamist.

Artikkel 3 Julgeolekubüroo abi

Euroopa Pettustevastase Ameti direktori taotluse alusel osutab Euroopa Parlamendi julgeolekubüroo ametile tema uurimiste läbiviimisel abi.

Artikkel 4 Immunitet ja õigus ütluste andmisest keelduda

Sätted, mis reguleerivad parlamendiliikmete parlamentaarset immuniteti ja õigust ütluste andmisest keelduda, kehtivad muudatusteta.

Artikkel 5 Huvitatud poolele teatamine

Kui kahtluse alla satub parlamendiliige, ametnik või teenistuja, teavitatakse vastavat isikut sellest viivitamatult, välja arvatud juhul kui see võib uurimise läbiviimist kahjustada. Mingil juhul ei tohi pärast uurimise lõppemist teha nimelisi Euroopa Parlamendi liikmele, ametnikule või teenistujale osutavaid kokkuvõtteid, ilma et huvitatud isikule oleks antud võimalus väljendada kõigi temaga seotud asjaolude kohta oma arvamust.

Juhul, kui uurimise huvides on vajalik selle salajasus ja kui on vajalik teostada siseriikliku õigusasutuse pädevusse kuuluvat uurimistoimingut, võib Euroopa Parlamendi liikme, ametniku või teenistuja oma seisukohti esitama kutsumise kohustuse täitmise edasi lükata; parlamendiliikme puhul on selleks vajalik presidendi ning ametniku või teenistuja puhul peasekretäri nõusolek.

Artikkel 6 Teave uurimise lõpetamise kohta edasisi meetmeid võtmata

Kui pärast sisejuurdluste teostamist ei ole võimalik süüdistatud Euroopa Parlamendi liikme, ametniku või teenistuja suhtes kohtuasja algatada, lõpetatakse tema suhtes algatatud sisejuurdlus edasise tegevuseta Euroopa Pettustevastase Ameti direktori otsusega, kes teavitab sellest huvitatud isikut kirjalikult.

Artikkel 7 Immuniteedi võtmine

Riigi politsei- või õiguskaitseasutuse taotlus Euroopa Parlamendi ametniku või teenistuja kohtuimmuniteedi äravõtmiseks seoses võimalike pettuse-, korrupsiooni- või muu õigusvastase tegevuse juhtumitega edastatakse arvamuse saamiseks Euroopa Pettustevastase Ameti direktorile. Kui esitatakse taotlus võtta Euroopa Parlamendi liikmelt immunitet, siis Euroopa Pettustevastasele Ametile antakse sellest teada.

Artikkel 8 Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle Euroopa Parlamendis vastuvõtmise päeval.

XII LISA Euroopa Komisjoni rakendusvolituste kasutamise kord

A.Väljavõte Euroopa Parlamendi resolutsioonist³⁶ Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud kokkuleppe kohta, mis käsitleb nõukogu 28. juuni 1999. a otsuse 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse Euroopa Komisjoni rakendusvolituste kasutamise kord,³⁷ rakendamist

Euroopa Parlament,
arvestades, et nõukogu 28. juuni 1999. a otsuse artikkel 8 annab parlamendile volitused sekkuda, kui ta leiab, et rakendusvolitusi ületatakse, ning arvestades, et sellistel juhtudel peab Euroopa Komisjon rakendusakti projekti uuesti läbi vaatama, võttes arvesse parlamendi resolutsiooni, samuti peab Euroopa Komisjon andma teavet resolutsiooniga seoses kavandatavate tegevuste kohta ning neid tegevusi põhjendama,
arvestades, et otsuse artikli 7 lõige 3 kohaselt peab parlamendil olema täielik teave päevakordade, kaasotsustamismenetluse käigus vastu võetud ning komisjonidele esitatud õigusaktidest tulenevatest rakendusaktide projektide, hääletustulemuste, koosolekute protokollide esialgsete kokkuvõtete, komisjonide koosolekust osavõtjate nimekirjade ning nõukogule edastatud rakendusaktide projektide kohta,
arvestades, et uus otsus komitoloogia kohta vastab vaid osaliselt parlamendi ootustele, kuid kujutab endast siiski tõelist sammu edasi võrreldes eelnenud olukorraga,
arvestades, et Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon on otsustanud kokku leppida nõukogu otsuse rakendamise menetluse suhtes, ning arvestades, et käesolev Euroopa Komisjoniga sõlmitud kokkulepe käsitleb eelkõige parlamendi teavitamist reguleeriva artikli 7 lõike 3 ning parlamendi sekkumisõigust reguleeriva artikli 8 kohaldamist,

- 1) kiidab sellele resolutsioonile lisatud kokkuleppe heaks;
- 2) peab oluliseks, et kõik enne 28. juuni 1999. aasta otsust moodustatud komisjonid tuleb uue menetluskorraga seoses kujundada ümber, toetades sellega nõukogu ja Euroopa Komisjoni deklaratsiooni nr 2³⁸ nimetatud otsuse kohta;
- 3) on arvamusel, et käesolev kokkulepe ei piira tema õigust võtta vastu resolutsioone mistahes teemal, eriti juhul, kui tal on vastuväiteid mõne rakendusakti projekti sisu suhtes; samuti ei piira käesolev kokkulepe tema õigust esitada vastuväiteid rakendusakti suhtes, mis on peale ebaõnnestunud vastavalt parlamendi kodukorra artiklile 88³⁹ läbiviidud komitoloogiat edastatud nõukogule;
- 4) teatab, et käesolev Euroopa Komisjoniga sõlmitud kokkulepe on varasemate kokkulepete suhtes ülimuslik (Plumb/Delors'i 1988. a kokkulepe, Samland/Williamson'i 1996. a kokkulepe ja 1994. a modus vivendi⁴⁰) ja muudab need kehtetuks;

B.Kokkulepe Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni vahel nõukogu 28. juuni 1999. a otsuse 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse Euroopa Komisjoni rakendusvolituste kasutamiskord, rakendamise menetluse kohta

1. Vastavalt otsuse 1999/468/EÜ⁴¹ artikli 7 lõikele 3 tuleb Euroopa Komisjonil Euroopa Parlamenti korrapäraselt teavitada komitoloogias osalevate komisjonide tööst. Selleks edastatakse parlamendile samal ajal ja samadel tingimustel nagu komisjonide liikmetele komisjoni

³⁶Vastu võetud 17. veebruaril 2000.

³⁷EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

³⁸EÜT C 203, 17.7.1999, lk 1.

³⁹Nüüd: artikkel 81.

⁴⁰EÜT C 102, 4.4.1996, lk 1.

⁴¹EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

koosolekute päevakordade projektid, komisjonile esitatud asutamislepingu artiklis 251 ettenähtud korras vastuvõetud põhiaktide rakendusaktide projektid, hääletustulemused, koosolekute protokollide kokkuvõtted, ja nimekirjad ametiasutuste ja organisatsioonide kohta, kuhu kuuluvad liikmesriikide poolt end esindama määratud isikud.

2. Lisaks nõustub Euroopa Komisjon edastama Euroopa Parlamendile teavitamise eesmärgil vastutava parlamendi komisjoni nõudel põhiaktide erirakendusaktide projektid, mis hoolimata sellest, et neid ei võeta vastu kaasotsustamismenetluse käigus, omavad siiski Euroopa Parlamendi jaoks suurt tähtsust. Vastavalt Euroopa Esimese Astme Kohtu 19. juuli 1999. a otsusele (kohtuasi T-188/97, Rothmans vs Euroopa Komisjon)⁴² võib Euroopa Parlament nõuda ligipääsu komisjoni koosolekute protokollidele.

3. Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon käsitlevad käesolevat kokkulepet varasemate kokkulepete suhtes ülimuslikuna, millest tulenevalt muutuvad järgnevad kokkulepped kehtetuks niivõrd, kui see puudutab neid kokkuleppeid endid: Plumb/Delors'i 1988. a kokkulepe, Samland/Williamson'i 1996. a kokkulepe ja 1994. a modus vivendi.⁴³

4. Peale tehniliste tööde lõpetamist edastatakse dokumendid, millele viidatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 7 lõikes 3, elektrooniliselt. Konfidentsiaalseid dokumente käsitletakse kooskõlas sisemiste dokumendihalduse nõuetega, mille väljatöötamisel jälgib iga institutsioon, et need pakuksid konfidentsiaalsuse tagamiseks kõik vajalikud garantiid.

5. Vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklile 8 võib Euroopa Parlament oma põhistatud resolutsioonis märkida, et asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korra kohaselt vastu võetud põhiakti rakendusakti projektid ületavad põhiaktis ettenähtud rakendusvolitusi.

6. Euroopa Parlament võtab nimetatud resolutsioonid vastu parlamendi istungil; resolutsioonide vastuvõtmiseks on parlamendil aega üks kuu alates rakendusakti lõpliku projekti saamisest nendes keeltes, milles see projekt esitati Euroopa Komisjonile.

7. Kiireloomulistel juhtudel ja igapäevaste haldustoimingutega seotud akti puhul ja/või piiratud kehtivusajaga akti korral on tähtaeg lühem. Erakorraliselt kiiretel juhtudel, eriti rahvatervise küsimustes, võib tähtaeg olla väga lühike. Vastutav Euroopa Komisjoni volinik määrab kindlaks sobiva tähtaja, mida peab põhjendama. Peale seda võib Euroopa Parlament rakendada menetlust, millega otsuse 1999/468/EÜ artikli 8 rakendamine võidakse delegeerida vastava tähtaja jooksul vastutavale parlamendi komisjonile.

8. Peale põhistatud resolutsiooni vastuvõtmist Euroopa Parlamendis informeerib vastutav Euroopa Komisjoni volinik Euroopa Parlamenti või vajaduse korral vastutavat parlamendi komisjoni sammudest, mida Euroopa Komisjon kavatseb resolutsiooni alusel astuda.

9. Euroopa Parlament toetab nõukogu ja Euroopa Komisjoni deklaratsioonis nr 2⁴⁴ sätestatud eesmärgi ja menetluskorda. Selle deklaratsiooni eesmärk on lihtsustada ühenduse rakendusmeetmete süsteemi, viies kehtiva komitoloogia kooskõlla otsusest 1999/468/EÜ tuleneva menetluskorraga.

---

⁴²EKL 1999, II-2463.

⁴³EÜT C 102, 4.4.1996, lk 1.

⁴⁴EÜT C 203, 17.7.1999, lk 1.

XIII LISA Euroopa Parlamendi ja komisjoni vaheliste suhete raamkokkulepe

Euroopa Parlament⁴⁵ ja Euroopa Ühenduste Komisjon (edaspidi "institutsioonid"),

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, Euroopa Ühenduse asutamislepingut ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut (edaspidi "asutamislepingud");

- võttes arvesse institutsioonidevahelisi kokkuleppeid ning institutsioonide vahelisi suhteid reguleerivaid tekste;

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi kodukorda⁴⁶, eriti artikleid 98, 99 ja 120 ning VII lisa,

A. arvestades, et asutamislepingud tugevdavad Euroopa Liidu otsustusprotsessi demokraatlikku õiguspärasust;

B. arvestades, et institutsioonid omistavad suurimat tähtsust ühenduse õiguse tõhusale ülevõtmisele ja rakendamisele;

C. arvestades, et käesolev raamkokkulepe ei mõjuta Euroopa Parlamendi, komisjoni ega Euroopa Liidu ühegi muu institutsiooni ega organi volitusi ega õigusi, vaid püüab tagada nende õiguste võimalikult tõhusa teostamise;

D. arvestades, et on vajalik ajakohastada 2000. aasta juulis sõlmitud raamkokkulepe⁴⁷, mis tuleb asendada järgmise tekstiga,

lepivad kokku järgmises:

I. KOHALDAMISALA

1. Institutsioonid lepivad kokku järgmistes meetmetes, et tugevdada komisjoni poliitilist vastutust ja õiguspärasust, laiendada konstruktiivset dialoogi, parandada teabevoogu institutsioonide vahel ning parandada menetluste ja planeerimise kooskõlastamist.

Samuti lepivad nad kokku konkreetsetes rakendusmeetmetes komisjoni konfidentsiaalsete dokumentide ja teabe edastamiseks vastavalt 1. lisa sätetatile ning komisjoni õigusloome- ja töökava ajakavas vastavalt 2. lisa sätetatile.

II. POLIITILINE VASTUTUS

2. Komisjoni iga liige võtab poliitilise vastutuse tegevuse eest oma vastutusalas, ilma et see piiraks komisjoni kollegiaalsuse põhimõtet.

Komisjoni president vastutab täielikult mis tahes sellise huvide konflikti kindlakstegemise eest, mille tõttu komisjoni liige ei ole võimeline oma ülesandeid täitma.

Samuti vastutab komisjoni president mis tahes järgnevate sellises olukorras võetavate meetmete eest; kui konkreetne juhtum on kindlaks tehtud, teavitab president viivitamata kirjalikult Euroopa Parlamendi presidenti.

3. Kui Euroopa Parlament avaldab komisjoni liikme suhtes umbusaldust, nõuab komisjoni president pärast otsuse hoolikat kaalumist kas selle liikme tagasiastumist või selgitab oma otsust Euroopa Parlamendile.

---

⁴⁵Parlamendi 26. mai 2005. aasta otsus

⁴⁶ELT L 44, 15.2.2005, lk 1.

⁴⁷EÜT C 121, 24.4.2001, lk 122.

4. Kui komisjoni ametiaja jooksul on vaja vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 215 asendada mõni komisjoni liige, võtab komisjoni president otsekohe ühendust Euroopa Parlamendi presidendiga, et leppida kokku viisis, kuidas komisjoni president kavatseb tagada tulevase komisjoni liikme esitlemise Euroopa Parlamendile nii kiiresti kui võimalik, järgides täiel määral institutsioonide eesõigusi.

Euroopa Parlament tagab, et need menetlused kulgevad nii kiiresti kui vaja, et komisjoni president saaks tutvuda Euroopa Parlamendi seisukohaga õigeaegselt, enne kui komisjoni liikmel palutakse asuda täitma komisjoni esindamise ülesandeid.

5. Komisjoni president teatab viivitamata Euroopa Parlamendile kõigist otsustest komisjoni mis tahes liikme kohustuste jaotuse kohta. Komisjoni konkreetset liiget puudutavate oluliste muutuste korral ilmub ta Euroopa Parlamendi nõudmisel asjaomase parlamendikomisjoni ette.

6. Komisjoni liikmete käitumiskodeksi mis tahes muudatused, mis on seotud huvide konflikti või eetilise käitumisega, saadetakse viivitamata Euroopa Parlamendile.

Komisjon võtab selles küsimuses arvesse Euroopa Parlamendi poolt väljendatud seisukohti.

7. Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 99 kohaselt võtab Euroopa Parlament komisjoni ametisseastuva presidendiga ühendust aegsasti enne uue komisjoni heakskiitmisega seotud menetluste algust. Euroopa Parlament võtab arvesse ametisseastuva presidendi märkusi.

Menetlused korraldatakse sellisel viisil, et oleks tagatud kogu ametisseastuva komisjoni avatud, õiglane ja järjepidev hindamine.

Ametisseastuva komisjoni liikmed tagavad kogu asjaomase teabe avalikustamise vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 213 sätestatud sõltumatusekohustusele.

III. KONSTRUKTIIVNE DIALOOG JA INFOVOOG

i) Üldsätted

8. Komisjon hoiab Euroopa Parlamenti igati ja operatiivselt kursis oma ettepanekute ja algatustega õigusloome ja eelarve valdkonnas.

Kõikides valdkondades, milles Euroopa Parlament tegutseb seadusandlikus pädevuses või eelarvepädeva institutsioonina, teavitatakse teda nõukoguga võrdselt kõigist seadusandliku ja eelarveprotsessi etappidest.

9. Ühise välis- ja julgeolekupoliitika, politseikoostöö ja kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö valdkonnas võtab komisjon meetmeid Euroopa Parlamendi osalemise parandamiseks, võttes võimalikult suures ulatuses arvesse Euroopa Parlamendi seisukohti.

10. Komisjoni president ja/või institutsioonidevaheliste suhete eest vastutav asepresident kohtuvad iga kolme kuu tagant esimeeste konverentsil, et tagada kahe institutsiooni vahel kõrgeimal tasandil pidev dialoog. Komisjoni president osaleb esimeeste konverentsil vähemalt kaks korda aastas.

11. Iga komisjoni liige tagab pideva ja otsese infovoo komisjoni liikme ja asjaomase parlamendikomisjoni esimehe vahel.

12. Komisjon ei avalikusta ühtki õigusloomega seotud ettepanekut ega ühtki olulist algatust või otsust Euroopa Parlamenti sellest eelnevalt kirjalikult teavitamata.

Komisjoni õigusloome- ja töökava ning mitmeaastase programmi alusel määratlevad institutsioonid ühisel kokkuleppel juba aegsasti eriti olulised ettepanekud ja algatused, et esitada need Euroopa Parlamendi täiskogu istungil.

Sama moodi määratlevad nad ettepanekud ja algatused, mille kohta esitatakse teave esimeeste konverentsil või teavitades asjakohasel viisil asjaomast parlamendikomisjoni või selle esimeest. Need otsused võetakse vastu institutsioonide vahel punktis 10 ette nähtud pideva dialoogi käigus ning neid ajakohastatakse pidevalt, võttes igati arvesse mis tahes poliitilisi arenguid.

13. Kui komisjoni sisedokumenti - millest Euroopa Parlamenti ei ole vastavalt punktidele 8, 9 ja 12 teavitatud - levitatakse väljaspool institutsioone, võib Euroopa Parlamendi president nõuda, et asjaomane dokument edastataks viivitamata Euroopa Parlamendile, et teatada sellest igale parlamendiliikmele, kes seda nõuab.

14. Komisjon esitab pidevalt kirjalikku teavet meetmete kohta, mida on võetud vastuseks konkreetsetele Euroopa Parlamendi resolutsioonides esitatud nõudmistele, sealhulgas teatades Euroopa Parlamendile juhtudest, mil komisjon ei ole suutnud Euroopa Parlamendi seisukohti järgida.

Eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse puhul kohaldatakse punktis 26 sätestatud erisätteid.

Komisjon võtab arvesse kõiki Euroopa Parlamendi vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 192 komisjonile esitatud taotlusi esitada õigusloomega seotud ettepanekuid ning vastab kõigile sellistele taotlustele viivitamatult ja piisavalt üksikasjalikult.

Euroopa Parlamendi oluliste taotluste järelmeetmetega seoses esitatakse teave Euroopa Parlamendi või komisjoni nõudmisel ka asjaomastes parlamendikomisjonides ja vajadusel Euroopa Parlamendi täiskogu istungil.

15. Kui liikmesriik esitab õigusloomega seotud algatuse vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 34, teatab komisjon Euroopa Parlamendile taotluse korral oma seisukoha algatuse suhtes asjaomase parlamendikomisjoni ees.

16. Komisjon edastab Euroopa Parlamendile nimekirja eksperdigruppidest, mis on moodustatud, abistamaks komisjoni tema algatusõiguse teostamisel. Nimekirja ajakohastatakse pidevalt ja see avalikustatakse.

Selles raamistikus teavitab komisjon sobilikul viisil pädevat parlamendikomisjoni tema esimehe konkreetsel ja põhjendatud nõudmisel selliste gruppide tegevusest ja koosseisust.

17. Asjakohaste mehhanismide kaudu peavad institutsioonid konstruktiivset dialoogi olulistes haldusküsimustes, eelkõige küsimustes, mis mõjutavad otseselt Euroopa Parlamendi enda haldust.

18. Kui vastavalt käesolevale raamkokkuleppele edastatud teave on konfidentsiaalne, kohaldatakse 1. lisa sätteid.

ii) Välissuhted, laienemine ja rahvusvahelised lepingud

19. Rahvusvaheliste lepingute, sealhulgas kaubanduskokkulepete puhul edastab komisjon Euroopa Parlamendile aegsasti selget teavet nii lepingute ettevalmistusetapis kui ka rahvusvaheliste läbirääkimiste jooksul ja nende lõpetamisel. Teave hõlmab läbirääkimisdirektiivide eelnõusid, vastu võetud läbirääkimisdirektiive, järgnevate läbirääkimiste käiku ja läbirääkimiste lõpetamist.

Esimeses alalõigus osutatud teave esitatakse Euroopa Parlamendile piisava ajavaruga, et võimaldada tal asjakohastel puhkudel oma seisukohta avaldada ning et võimaldada komisjonil

võtta võimalikult suures ulatuses arvesse Euroopa Parlamendi seisukohti. See teave esitatakse asjaomaste parlamendikomisjonide kaudu ja asjakohastel puhkudel täiskogu istungil. Euroopa Parlament omalt poolt kohustub seoses konfidentsiaalsusega seadma vastavalt 1. lisa sätetele sisse asjakohased menetlused ja tagatised.

20. Komisjon võtab asjakohaseid meetmeid tagamaks, et Euroopa Parlamendile teatatakse viivitamata ja täielikult:

- (i) lepingute esialgse kohaldamise või nende peatamise otsustest ning
- (ii) ühenduse seisukoht lepinguga moodustatud organis.

21. Kui komisjon esindab Euroopa Ühendust, soodustab komisjon Euroopa Parlamendi taotlusel parlamendiliikmete lisamist vaatlejatena mitmepoolsete lepingute üle läbirääkimisi pidavatesse ühenduse delegatsioonidesse. Parlamendiliikmed ei või läbirääkimiste istungitel otseselt osaleda.

Komisjon kohustub mitmepoolsete lepingute üle läbirääkimisi pidavates delegatsioonides vaatlejatena osalevaid parlamendiliikmeid süstemaatiliselt teavitama.

22. Enne rahastajate kohtumisel uutele finantskohustustele viitavate ja eelarvepädevate institutsioonide nõusolekut nõudvate finantslubaduste andmist teavitab komisjon eelarvepädevaid institutsioone ja vaatab läbi nende märkused.

23. Institutsioonid lepivad kokku teha koostööd valimiste vaatlemise valdkonnas. Komisjon teeb Euroopa Parlamendiga koostööd ühenduse valimisvaatluste lähetustel osalevatele parlamendidelegatsioonidele vajaliku abi osutamisel.

24. Komisjon hoiab Euroopa Parlamenti igati kursis ühinemisläbirääkimiste käiguga ning eelkõige põhiaspektide ja edusammudega, et võimaldada Euroopa Parlamendil õigeaegselt asjaomaste Euroopa Parlamendi menetluste kaudu oma seisukohti väljendada.

25. Kui Euroopa Parlament võtab punktis 24 osutatud küsimustes vastu soovitusel vastavalt oma kodukorra artiklile 82 ja kui komisjon otsustab mõjuvatel põhjustel, et ta ei saa sellist soovitusel toetada, selgitab ta põhjuseid Euroopa Parlamendi ees täiskogu istungil või asjaomase parlamendikomisjoni järgmisel koosolekul.

iii) Eelarve täitmine

26. Seoses Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 276 käsitletud eelarve täitmise iga-aastase heakskiitmisega edastab komisjon kogu vajaliku teabe kõnealuse aasta eelarve täitmise kontrollimiseks, mida vastavalt Euroopa Parlamendi kodukorra VI lisale eelarve täitmise heakskiitmise menetluse eest vastutava parlamendikomisjoni esimees komisjonilt sellel eesmärgil nõuab.

Kui ilmnevad uued aspektid seoses eelmiste aastatega, mille puhul heakskiit on juba antud, edastab komisjon kogu vajaliku teabe asja kohta, selleks et leida mõlemale poolele vastuvõetav lahendus.

IV. KOOSTÖÖ ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD MENETLUSTE JA PLANEERIMISE ALAL

i) Komisjoni poliitilised ja õigusloomega seotud programmid ning Euroopa Liidu mitmeaastane kavandamine

27. Komisjon esitab liidu mitmeaastase kavandamise ettepanekud, et saavutada asjaomaste institutsioonide vahel institutsioonidevahelise kavandamise asjus üksmeel.

28. Tööd alustav komisjon esitab võimalikult kiiresti oma poliitilise ja õigusloomega seotud programmi.

29. Kui komisjon koostab oma õigusloome- ja töökava, teevad institutsioonid koostööd vastavalt 2. lisas sätestatud ajakavale.

Komisjon võtab arvesse Euroopa Parlamendi poolt väljendatud prioriteete.

Komisjon esitab piisavad üksikasjad selle kohta, mis on õigusloome- ja töökava igas punktis ette nähtud.

30. Institutsioonidevaheliste suhete eest vastutav komisjoni asepresident kohustub komisjonide esimeeste konverentsil iga kolme kuu tagant aru andma, andes ülevaate õigusloome- ja töökava poliitilisest rakendamisest kõnealusel aastal ja mis tahes ajakohastamisest, mis on vajalik päevakohaste ja oluliste poliitiliste sündmuste tõttu.

ii) Üldised õigusloomega seotud menetlused

31. Komisjon kohustub hoolega läbi vaatama Euroopa Parlamendis vastu võetud õigusloomega seotud ettepanekute muudatused, et võtta need kõigis muudetud ettepanekutes arvesse.

Esitades oma arvamuse Euroopa Parlamendi muudatuste kohta vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 251, kohustub komisjon igati arvestama teisel lugemisel vastu võetud muudatusi; kui ta otsustab olulistel põhjustel ja pärast kolleegiumi poolt läbivaatamist selliseid muudatusi mitte vastu võtta või toetada, selgitab ta Euroopa Parlamendile oma otsust ja igal juhul oma arvamust Euroopa Parlamendi muudatuste kohta, nagu nõutud artikli 251 lõike 2 kolmanda alalõigu punktis c.

32. Komisjon teatab Euroopa Parlamendile ja nõukogule oma ettepanekute tagasivõtmisest ette.

33. Õigusloomega seotud menetluste puhul, mis ei hõlma kaasotsustamist, teeb komisjon järgmist:

(iii) tagab, et nõukogu organitele meenutatakse õigeaegselt, et nad ei sõlmiks ettepanekute suhtes poliitilist kokkulepet enne, kui Euroopa Parlament on oma arvamuse vastu võtnud. Ta palub lõpetada arutelu ministrite tasemel pärast seda, kui nõukogu liikmetele on antud mõistlikult aega Euroopa Parlamendi arvamuse läbivaatamiseks;

(iv) tagab, et nõukogu järgib Euroopa Ühenduste Kohtu poolt väljatöötatud eeskirju, mille kohaselt tuleb Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu teeb komisjoni ettepanekusse olulisi muudatusi. Komisjon teatab Euroopa Parlamendile kõigist nõukogule esitatud meeldetuletustest vajaduse kohta uuesti konsulteerida;

(v) kohustub asjakohastel puhkudel Euroopa Parlamendis tagasi lükatud õigusloomega seotud ettepaneku tagasi võtma. Kui mõjuvatel põhjustel ja pärast kolleegiumis arutamist otsustab komisjon oma ettepaneku juurde jääda, selgitab ta Euroopa Parlamendi ees tehtavas avalduses selle otsuse põhjuseid.

34. Õigusloomega seotud kavandamise parandamiseks kohustub Euroopa Parlament tegema omalt poolt järgmist:

(vi) kavandama oma päevakorra õigusloomega seotud osi, viies need kooskõlla kehtiva õigusloomega seotud programmiga ja selle programmi kohta vastu võetud resolutsioonidega;

(vii) kui see on menetlusele kasulik, pidama koostöö- ja kaasotsustamismenetluse puhul esimesel lugemisel oma arvamust vastu võttes ja konsulteerimismenetlusel kinni mõistlikest tähtaegadest;

(viii) võimalusel määrama edasiste ettepanekute tarvis raportöörid niipea, kui õigusloomega seotud programm on vastu võetud;

(ix)kaaluma absoluutses eelisjärjekorras uuesti konsulteerimise taotlusi, tingimusel et talle on edastatud kogu vajalik teave.

iii) Komisjoni erilised õigusloomega seotud ja rakendusvolitused

35. Komisjon kohustub Euroopa Parlamenti teavitama täielikult ja õigeaegselt kõikidest komisjoni poolt tema õigusloomega seotud volituste alusel vastu võetavatest õigusaktidest.

Nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused⁴⁸ rakendamist reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahelise kokkuleppega selle otsuse rakendusmenetluste kohta⁴⁹. Seoses väärtpaberite, pangandus- ja kindlustussektori rakendusmeetmetega kinnitab komisjon oma kohustused, mille ta võttis 5. veebruari 2002. aasta täiskogu istungil ja mis kinnitati 31. märtsil 2004. Eelkõige kohustub komisjon võtma igati arvesse Euroopa Parlamendi seisukohta ja kõiki resolutsioone, mida ta võib vastu võtta seoses rakendusmeetmetega, mis ületavad põhidokumendis ette nähtud rakendusmeetmed; sellistel juhtudel püüab ta saavutada tasakaalustatud lahenduse.

iv) Ühenduse õiguse rakendamise jälgimine

36. Lisaks eriaruannetele ja aastaaruandele ühenduse õiguse rakendamise kohta hoiab komisjon vastutava parlamendikomisjoni nõudmisel Euroopa Parlamenti suuliselt kursis sellega, millisesse menetluse etappi on alates põhjendatud arvamuse esitamisest jõutud, ning juhtudel, kui on alustatud menetlust direktiivi rakendamise meetmete teatamata jätmise või Euroopa Kohtu otsuse täitmatajätmise kohta, siis alates märgukirja esitamisest.

V. KOMISJONI OSALEMINE EUROOPA PARLAMENDI MENETLUSTES

37. Euroopa Parlament püüab reeglina tagada, et komisjoni liikme vastutusalasse kuuluvad küsimused kogutakse kokku.

Komisjon püüab reeglina tagada, et komisjoni liikmed on kohal, kui Euroopa Parlament seda nõuab, täiskogu istungitel, kus arutatakse nende vastutusalasse kuuluvaid päevakorra punkte.

38. Tagamaks komisjoniliikmete kohalolu, kohustub Euroopa Parlament tegema oma parima, et järgida oma lõplikke päevakorra projekte.

Kui Euroopa Parlament muudab oma lõplikku päevakorra projekti või kui ta paigutab punkte päevakorras istungi jooksul ümber, teatab Euroopa Parlament viivitamata komisjonile. Komisjon teeb oma parimad jõupingutused, et tagada vastutava komisjoni liikme kohalolu.

39. Komisjon võib teha ettepaneku lisada punktid päevakorda hiljemalt esimeeste konverentsi kohtumisel, kus otsustatakse istungi lõpliku päevakorra projekt. Euroopa Parlament võtab selliseid ettepanekuid täielikult arvesse.

40. Reeglina osaleb parlamendikomisjonis arutlusel oleva küsimuse eest vastutav komisjoni liige asjaomase komisjoni koosolekul, kui ta sinna kutsutakse.

Komisjoni liige kuulatakse tema taotlusel ära.

Parlamendikomisjon püüab järgida oma päevakorra projekti ja päevakorda.

Iga kord, kui parlamendikomisjon oma päevakorra projekti või päevakorda muudab, teatatakse sellest viivitamata komisjonile.

Kui komisjoniliikme kohalolekut parlamendikomisjoni koosolekul selgesõnaliselt ei nõuta, tagab komisjon, et teda esindab sobiliku tasandi pädev ametnik.

⁴⁸EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁴⁹EÜT L 256, 10.10.2000, lk 19.

VI. LÕPPSÄTTED

41.   Institutsioonid kohustuvad tugevdama oma koostööd teabe ja suhtlemise valdkonnas.
42.   Institutsioonid hindavad perioodiliselt käesoleva raamkokkuleppe ja selle lisade rakendamist ning ükskõik kumma poole taotlusel kaalutakse nende läbivaatamist, võttes arvesse praktilist kogemust.
43.   Pärast Euroopa põhiseaduse lepingu jõustumist vaadatakse käesolev raamkokkulepe läbi.

1. lisa Konfidentsiaalse teabe edastamine Euroopa Parlamendile

1. Kohaldamisala

1.1. Käesolev lisa reguleerib konfidentsiaalse teabe edastamist komisjonilt Euroopa Parlamendile ja selle käsitlemist seoses Euroopa Parlamendi õiguste teostamisega õigusloomega seotud ja eelarvemenetlustel, eelarve täitmisele heakskiidu andmisel ning Euroopa Parlamendi kontrollivolituste üldise teostamisega. Institutsioonid tegutsevad kooskõlas oma vastastikuse siira koostöö kohustustega ning täieliku vastastikuse usalduse vaimus, täites rangelt asjaomaseid asutamislepingu sätteid, eelkõige Euroopa Liidu lepingu artikleid 6 ja 46 ning Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklit 276.

1.2. Teave - mis tahes kirjalik või suuline teave, olenemata selle kandjast ja autorist.

1.3. Komisjon tagab, et Euroopa Parlamendile antakse juurdepääs teabele vastavalt käesoleva lisa sätetele alati, kui ta saab ühelt Euroopa Parlamendi punktis 1.4 sätestatud organilt taotluse konfidentsiaalse teabe edastamise kohta.

1.4. Käesoleva lisaga seoses võivad komisjonilt nõuda konfidentsiaalset teavet järgmised isikud: Euroopa Parlamendi president, asjaomaste parlamendikomisjonide esimees, büroo ja esimeeste konverents.

1.5. Käesolevast lisast jäetakse välja teave rikkumismenetluste ja konkurentsimenetluste kohta, kuivõrd neid ei käsitleta komisjoni lõppotsuses Euroopa Parlamendi organi taotluse laekumise kuupäeval.

1.6. Käesolevaid sätteid kohaldatakse, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 19. aprilli 1995. aasta otsuse 95/167/EÜ, Euratom, ESTÜ (üksikasjalike sätete kohta, mis reguleerivad Euroopa Parlamendi uurimisõiguse täitmist)⁵⁰ kohaldamist ning komisjoni 28. aprilli 1999. aasta otsuse 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom (millega asutatakse Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF))⁵¹ asjakohaste sätete kohaldamist.

2. Üldreeglid

2.1. Punktis 1.4 osutatud organi taotlusel edastab komisjon sellele organile nõutava kiirusega kogu konfidentsiaalse teabe, mis on vajalik Euroopa Parlamendi kontrollivolituste teostamiseks. Vastavalt oma volitustele ja kohustustele järgivad institutsioonid:

- põhilisi inimõigusi, sealhulgas õigust õiglasele kohtumõistmisele ja eraelu puutumatuse kaitsele;
- kohtu- ja distsiplinaarmenetlusi reguleerivaid sätteid;
- ärisaladuste ja majandussuhete kaitset;
- ärisaladuste ja majandussuhete kaitset; liidu huvide kaitset, eelkõige seoses avaliku julgeoleku, rahvusvaheliste suhete, rahandusliku stabiilsuse ja finantshuvidega.

Vaidluste puhul esitatakse küsimus institutsioonide presidentidele lahendamiseks. Riigi, institutsiooni või rahvusvahelise organisatsiooni konfidentsiaalne teave edastatakse ainult tema nõusolekul.

2.2. Kui teabe konfidentsiaalsuse suhtes on kahtlusi või kui selle edastamiseks vastavalt ühele punktis 3.2 osutatud võimalusele on vaja sätestada nõuetekohane kord, konsulteerib asjaomase parlamendikomisjoni esimees, vajadusel koos raportööri, viivitamata

⁵⁰EÜT L 113, 19.5.1995, lk 1.

⁵¹EÜT L 136, 31.5.1999, lk 20.

komisjoniliikmega, kes vastutab selle valdkonna eest. Vaidluste puhul esitatakse küsimus institutsioonide presidentidele lahendamiseks.

2.3. Kui punktis 2.2 osutatud menetluse lõpul ei ole kokkuleppele jõutud, kutsub Euroopa Parlamendi president vastuseks asjaomase parlamendikomisjoni põhjendatud taotlusele komisjoni edastama nõuetekohaselt osutatud asjakohase tähtaja jooksul kõnealuse konfidentsiaalse teabe, valides selleks korra käesoleva lisa 3. osas sätestatud võimaluste hulgast. Enne selle tähtaja lõppu teatab komisjon kirjalikult Euroopa Parlamendile oma lõppseisukoha, mille puhul jääb Euroopa Parlamendile õigus kohtusse pöörduda, kui see on asjakohane.

3. Konfidentsiaalsele teabele juurdepääsu ja selle käsitlemise kord

3.1. Kooskõlas punktis 2.2 ja asjakohastel puhkudel punktis 2.3 sätestatud menetlustega edastatav konfidentsiaalne teave edastatakse komisjoni presidendi või liikme vastutusel Euroopa Parlamendi taotluse esitanud organile.

3.2. Ilma et see piiraks punkti 2.3 sätete kohaldamist, sätestatakse juurdepääs ja teabe konfidentsiaalsuse säilitamise kord asjaomase valdkonna eest vastutava komisjoniliikme ja Euroopa Parlamendi asjaomase organi, mida esindab esimees, ühisel kokkuleppel, kusjuures nad valivad ühe järgmistest võimalustest:

- asjaomase parlamendikomisjoni esimehele ja raportöörile mõeldud teave;
- kõigil asjaomase parlamendikomisjoni liikmetel on teabe piiratud juurdepääs vastavalt asjakohasele korrale, näiteks korjatakse dokumendid pärast nendega tutvumist kokku ja koopiade valmistamine on keelatud;
- arutelu asjaomases parlamendikomisjonis kinnisel istungil vastavalt korrale, mis võib olla erinev, olenevalt konfidentsiaalsuse astmest ja vastavalt Euroopa Parlamendi kodukorra VII lisas sätestatud põhimõtetele;
- edastatakse dokumendid, millest on kustutatud kõik isikuandmed;
- absoluutselt erandlikel põhjustel õigustatud juhtudel ainult Euroopa Parlamendi presidendile mõeldud teave.

Kõnealust teavet ei tohi avaldada ega edastada ühelegi teisele isikule.

3.3. Selle korra rikkumisel kohaldatakse Euroopa Parlamendi kodukorra VII lisas sätestatud sanktsioone käsitlevaid sätteid.

3.4. Eespool sätestatud sätete rakendamiseks tagab Euroopa Parlament, et järgmised nõuded on täidetud:

- konfidentsiaalseks loetud dokumentide turvaline arhiivisüsteem;
- turvaline lugemissaal (ilma koopiamasinate, telefonide, fakside, skannerite või muude dokumentide paljundamiseks või edastamiseks jms ette nähtud tehniliste seadmeteta);
- turvasätted, mis reguleerivad juurdepääsu lugemissaalile, sealhulgas juurdepääsuregistri allkirjanõuded ja pühalik töötus läbi vaadatud konfidentsiaalset teavet mitte levitada.

3.5. Komisjon võtab kõik käesoleva lisa sätete rakendamiseks vajalikud meetmed.

2. lisa Komisjoni õigusloome- ja töökava ajakava

1. Veebruaris esitavad komisjoni president ja/või institutsioonidevaheliste suhete eest vastutav asepresident järgmise aasta iga-aastase poliitikastrateegia otsuse esimeeste konverentsile.
2. Veebruari-märtsi istungil osalevad asjaomased institutsioonid järgmise aasta iga-aastasele poliitikastrateegia otsusele tugineval poliitiliste prioriteetide põhijoonte arutelul.
3. Pärast seda arutelu osalevad pädevad parlamendikomisjonid ja asjaomased komisjoni liikmed aasta jooksul pidevalt kahepoolses dialoogis, et hinnata kehtiva komisjoni õigusloome- ja töökava rakendamist ning arutada tulevase programmi koostamist igas vastavas valdkonnas. Iga parlamendikomisjon annab nende koosolekute tulemustest pidevalt aru komisjonide esimeeste konverentsile.
4. Komisjonide esimeeste konverents vahetab pidevalt seisukohti institutsioonidevaheliste suhete eest vastutava komisjoni asepresidendiga, et hinnata kehtiva komisjoni õigusloome- ja töökava rakendamist, arutada tulevase kava koostamist ning hinnata asjaomaste parlamendikomisjonide ja komisjoni liikmete vahel käimas oleva kahepoolse dialoogi tulemusi.
5. Septembris esitab komisjonide esimeeste konverents kokkuvõtva aruande esimeeste konverentsile, kes omakorda teavitab komisjoni.
6. Novembri istungil esitab komisjoni president Euroopa Parlamendile kolleegiumi osalusel komisjoni õigusloome- ja töökava järgmiseks aastaks. Ettekanne hõlmab kehtiva kava rakendamise hindamist. Pärast esitlust võtab Euroopa Parlament detsembri istungil vastu resolutsiooni.
7. Komisjoni õigusloome- ja töökavale on lisatud järgmise aasta õigusloomega seotud ja õigusloomega mitte seotud ettepanekute nimekiri edaspidi kindlaks määratavas vormis⁵². Programm edastatakse Euroopa Parlamendile aegsasti enne istungit, millel seda arutama hakatakse.
8. Ajakava kohaldatakse igale regulaarsele programmitsüklile, välja arvatud Euroopa Parlamendi valimise aastatel, mis langevad kokku komisjoni ametiaja lõpuga.
9. Käesolev ajakava ei piira järgnevate otsuste vastuvõtmist institutsioonidevahelise programmi kohta.

---

⁵²Lisada ajakava ning asjakohastel puhkudel õiguslik alus ja mõjud eelarvele.

XIV LISA (Välja jäetud)

XV LISA Parlamendi dokumentide nimekiri, millele on registri kaudu vahetu juurdepääs

1.Parlamendi tegevusega seotud dokumendid

1.1. Parlamendi kodukord

1.2. Parlamendi istungi dokumendid

- päevakorra projektid
- lõplikud päevakorra projektid
- päevakorrad
- istungite stenogrammid
- esialgsed protokollid
- lõplikud protokollid
- kohalolijate nimekirjad
- nimeliste hääletuste tulemused
- vastuvõetud tekstid
- konsolideeritud tekstid
- eelarvealased otsused
- raportites sisalduvad muudatusettepanekud
- muud parlamendi istungile esitatud muudatusettepanekud
- ühiste resolutsiooni ettepanekute muudatusettepanekud
- eelarve projekti muudatusettepanekute projektid ja parandusettepanekud
- resolutsiooni ettepanekud ja otsuste ettepanekud
- ühised resolutsiooni ettepanekud

1.3. Parlamendiliikmete tegevusega seotud dokumendid

- parlamendiliikmete majanduslike huvide deklaratsioonid
- kirjalikud deklaratsioonid
- kirjalikud küsimused
- parlamendiliikme, fraktsiooni või parlamendi komisjoni esitatud suulised küsimused
- infotunni küsimused
- vastused kirjalikele küsimustele
- vastused infotunni küsimustele
- resolutsiooni ettepanekud
- kodukorra muudatusettepanekud
- parlamendiliikmete nimekiri
- parlamendiliikmete assistentide nimekiri

1.4. Parlamendi komisjonide dokumendid

- päevakorrad

- protokollid
- töödokumendid
- raportite projektid
- raportite projektide muudatusettepanekud
- raportid
- arvamuste projektid
- arvamuste projektide muudatused
- arvamused
- kohalolijate nimekirjad

1.5. Parlamendi delegatsioonide dokumendid

- päevakorrad
- protokollid
- töödokumendid
- kohalolijate nimekirjad
- soovitusel ja avaldused

1.6. Lepitusmenetluse dokumendid

- ühised töödokumendid
- lepituskomisjoni heaks kiidetud ühistekstid
- lepitusmenetluse käsiraamat
- kohalolijate nimekirjad

1.7. Teiste parlamendi organite dokumendid

- järgmiste organite otsuste edasise käsitlemisega seotud presidendi ametlikud kirjad: juhatus, esimeeste konverents, kvestorite kogu, komisjonide esimeeste konverents, delegatsioonide juhtide konverents
- päevakorrad
- protokollid
- otsuste kokkuvõtted
- komisjonide esimeeste konverentsi tegevusaruanded

2. Üldinformatiivsed dokumendid

2.1. Parlamendi bülletään

- tegevused
- koosolekute ajakava
- ülemkogu istungite eribülletään
- Euroopa Parlamendi tegevus peale parlamendi istungit

2.2. Pressidokumendid

- pressiteated
- News Report / Direct-info

- News Alert / Direct agenda
- Background notes / Dossier
- päeva arutelu
- ülevaade
- Euroopa Parlamendi töönädala kokkuvõte

2.3. Parlamendi uurimused ja väljaanded

- uurimused
- töödokumendid
- ülevaated
- memorandumid
- infolehed

2.4. Levitamiseks mõeldud dokumendid (välisbürood)

3. Teiste institutsioonide poolt edastatud ametlikud dokumendid

Teiste institutsioonide poolt vastavalt määrusele (EÜ) nr 1049/2001 ja vastavalt institutsioonide vahel eriti nimetatud määruse artikli 15 lõike 2 alusel moodustatud institutsioonidevahelise komisjoniga seoses kokku lepitud menetluste tingimustele edastatud ametlikud dokumendid

3.1. Euroopa Komisjon

- KOM-dokumendid
- SEK-dokumendid
- volinike kolleegiumi otsused
- komitoloogia dokumendid (parlamendi kontrollimisõigust käsitlevad dokumendid, õigusaktide projektid, päevakorrad, protokollid, arvamused ja infodokumendid)

3.2. Nõukogu

- dokumendid ja teatised, mis edastatakse õigusloomega seotud menetluse ja eelarvemenetluse, eelarve täitmise aruande kinnitamise menetluse, ametisse nimetamiste ning lepingute või kokkulepete sõlmimise raames

3.3. Euroopa Keskpank

- teatised

3.4. Euroopa Investeerimispank

- teatised

3.5. Regioonide Komitee

- teatised

3.6. Euroopa Majandus-ja Sotsiaalkomitee

- teatised

3.7. Kontrollikoda

- teatised

3.8. Institutsioonidevahelised suhted

- institutsioonidevahelised kokkulepped

4.Kolmandate isikute dokumendid

- 4.1. Liikmesriikidest saadud dokumendid
- 4.2. Petitsioonid (petitsiooni esitaja nõusolekul)
- 4.3. Ametlik kirjavahetus

5.Haldusdokumendid

Ametlikud kirjad, peasekretariaadi teated Euroopa Parlamendi otsuste kohta

XVI LISA Määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1049/2001, 30. mai 2001, üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele⁵³

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 255 lõiget 2,
võttes arvesse komisjoni ettepanekut,⁵⁴
toimides asutamislepingu artiklis 251 osutatud korras⁵⁵
ning arvestades järgmist:

Euroopa Liidu lepingu artikli 1 teises lõigus on talletatud avalikkuse põhimõtte tõdemusega, et leping tähistab uut etappi Euroopa rahvaste üha tihedama liidu loomises, kus otsused tehakse nii avalikult kui võimalik ja nii kodanikulähedaselt kui võimalik.

Avalikkus võimaldab kodanikel osaleda rohkem otsustamisprotsessis ja tagab juhtorganitele suurema legitiimsuse ning tulemuslikkuse ja suurema vastutuse kodanike ees demokraatlikus süsteemis. Avalikkus aitab tugevdada demokraatia ja põhivabaduste austamise põhimõtet, nagu need on sätestatud ELi lepingu artiklis 6 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

Euroopa Ülemkogu Birminghami, Edinburghi ja Kopenhaageni istungjärgudel tehtud otsused rõhutasid vajadust muuta liidu institutsioonide töö läbipaistvamaks. Käesolev määrus konsolideerib algatused, mida institutsioonid on juba teinud, et muuta otsustamisprotsess läbipaistvamaks.

Käesoleva määruse eesmärk on rakendada võimalikult täieulatuslikult ellu avalikkuse õigus juurde pääseda dokumentidele ning sätestada sellise juurdepääsu üldpõhimõtted ja piirangud vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 255 lõikele 2.

Kuna dokumentidele juurdepääsu küsimust ei ole käsitletud Euroopa Sõe- ja Terasühenduse asutamislepingus ega Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingus, peaksid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon vastavalt Amsterdamis lepingu lõppaktile lisatud deklaratsioonile nr 41 kahe kõnealuse lepinguga hõlmatud tegevust käsitlevate dokumentide puhul juhinduma käesolevast määrusest.

Tuleks tagada ulatuslikum juurdepääs dokumentidele juhtudel, kui institutsioonid toimivad seadusandjana, sealhulgas delegeeritud volituste alusel, säilitades samal ajal institutsioonide otsustamisprotsessi tõhususe. Sellised dokumendid tuleks võimalikult laiaulatuslikult teha vahetult kättesaadavaks.

Vastavalt ELi lepingu artikli 28 lõikele 1 ja artikli 41 lõikele 1 kehtib juurdepääsuõigus ka dokumentide suhtes, mis käsitlevad ühist välis- ja julgeolekupoliitikat ning politseikoostööd ja õiguslast koostööd kriminaalasjades. Kõik institutsioonid peaksid järgima oma turvaeeskirju.

Tagamaks käesoleva määruse täielik kohaldamine liidu kogu tegevuse suhtes, peaksid kõik institutsioonide loodud asutused kohaldama käesolevas määruses sätestatud põhimõtteid.

Teatavate dokumentide suhtes tuleks nende eriti tundliku sisu tõttu võimaldada erirežiimi. Selliste dokumentide sisust Euroopa Parlamendi teavitamise kord tuleks kehtestada institutsioonidevahelise kokkuleppega.

⁵³EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

⁵⁴EÜT C 177 E, 27.6.2000, lk 70.

⁵⁵Euroopa Parlamendi 3. mai 2001. aasta arvamus ja nõukogu 28. mai 2001. aasta otsus.

Saavutamaks institutsioonide töös suuremat avalikkust, peaksid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon võimaldama juurdepääsu mitte ainult enda koostatud dokumentidele, vaid ka neile saabunud dokumentidele. Sellega seoses meenutatakse, et Amsterdami lepingu lõppaktile lisatud deklaratsiooni nr 35 kohaselt võib liikmesriik taotleda, et komisjon või nõukogu ei avaldaks kõnealusest riigist saabunud dokumendi sisu kolmandatele isikutele ilma tema eelneva nõusolekuta.

Põhimõtteliselt peaksid kõik institutsioonide dokumendid olema üldsusele kättesaadavad. Tuleks siiski teha erandeid, et kaitsta teatavaid üldisi ja erahuve. Institutsioonidel peaks olema õigus kaitsta vajaduse korral oma sisemisi nõupidamisi ja arutelusid, et tagada võime täita oma ülesandeid. Erandite hindamisel peaksid institutsioonid kõigil liidu tegevusaladel võtma arvesse ühenduse õigusaktides sisalduvaid põhimõtteid isikuandmete kaitse kohta.

Kõik eeskirjad, mis käsitlevad juurdepääsu institutsioonide dokumentidele, peaksid olema kooskõlas käesoleva määrusega.

Tagamaks, et juurdepääsuõigust järgitakse täies ulatuses, tuleks kohaldada kaheetapilist haldusmenetlust ning lisaks neile kohtumenetluse võimalust või võimalust esitada kaebus ombudsmanile.

Kõik institutsioonid peaksid võtma vajalikke meetmeid, et teavitada üldsust uutest jõustunud sätetest ja anda oma töötajatele väljaõpe, et need saaksid abistada kodanikke nende õiguste kasutamisel käesoleva määruse alusel. Et muuta kodanikele nende õiguste kasutamine hõlpsamaks, peaksid kõik institutsioonid võimaldama juurdepääsu dokumentide registrile.

Kuigi käesoleva määruse eesmärgiks ega tagajärjeks ei ole muuta siseriiklike õigusakte, mis käsitlevad juurdepääsu dokumentidele, on siiski selge, et lojaalse koostöö põhimõtte alusel, mis reguleerib institutsioonide ja liikmesriikide vahelisi suhteid, peaksid liikmesriigid kandma hoolt, et nad ei takistaks käesoleva määruse nõuetekohast kohaldamist, ning järgima institutsioonide turvaeeskirju.

Käesolev määrus ei piira liikmesriikide, kohtute ja uurimisasutuste seniseid õigusi tutvuda dokumentidega.

Vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 255 lõikele 3 näeb iga institutsioon oma kodukorras ette konkreetsed sätted juurdepääsu kohta tema dokumentidele; seetõttu tuleks nõukogu 20. detsembri 1993. aasta otsust 93/731/EÜ üldsuse juurdepääsu kohta nõukogu dokumentidele,⁵⁶ komisjoni 8. veebruari 1994. aasta otsust 94/90/ESTÜ, EÜ, EURATOM üldsuse juurdepääsu kohta komisjoni dokumentidele,⁵⁷ Euroopa Parlamendi 10. juuli 1997. aasta otsust 97/632/EÜ, ESTÜ, EURATOM üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi dokumentidele⁵⁸ ja Schengeni dokumentide konfidentsiaalsuse eeskirju vajaduse korral muuta või nad kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE.

Artikkel 1 Eesmärk

Käesoleva määruse eesmärk on:

⁵⁶EÜT L 340, 31.12.1993, lk 43. Otsust on viimati muudetud otsusega 2000/527/EÜ (EÜT L 212, 23.8.2000, lk 9).

⁵⁷EÜT L 46, 18.2.1994, lk 58. Otsust on muudetud otsusega 96/567/EÜ, ESTÜ/EURATOM (EÜT L 247, 28.9.1996, lk 45).

⁵⁸EÜT L 263, 25.9.1997, lk 27.

- b) määrata kindlaks põhimõtted, tingimused ning üldiste või erahuvidega põhjendatud piirangud, mis reguleerivad EÜ asutamislepingu artiklis 255 ettenähtud juurdepääsuõigust Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni (edaspidi "institutsioonid") dokumentidele, nõnda et neile dokumentidele oleks tagatud võimalikult laiaulatuslik juurdepääs,
- c) kehtestada eeskirjad, mis tagavad selle õiguse võimalikult hõlpsalt kasutamise, ning
- d) soodustada head haldustava dokumentidele juurdepääsu tagamisel.

Artikkel 2 Juurdepääsuõigusega isikud ja reguleerimisala

1. Kõigil liidu kodanikel ning kõigil füüsilistel ja juriidilistel isikutel, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, on õigus tutvuda institutsioonide dokumentidega, arvestades käesolevas määruses sätestatud põhimõtteid, tingimusi ja piiranguid.
2. Institutsioonid võivad samu põhimõtteid, tingimusi ja piiranguid arvestades tagada juurdepääsu dokumentidele füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kelle elukoht või registrijärgne asukoht ei ole mõnes liikmesriigis.
3. Käesolevat määrust kohaldatakse kõigi institutsiooni käsutuses olevate dokumentide suhtes, see tähendab institutsiooni koostatud ja talle saadetud ning tema valduses olevate dokumentide suhtes kõikides Euroopa Liidu tegevusvaldkondades.
4. Ilma et see piiraks artiklite 4 ja 9 kohaldamist, tehakse dokumendid üldsusele kättesaadavaks kas kirjaliku taotluse alusel või otse elektroonilises vormis või registri kaudu. Eelkõige tehakse artikli 12 kohaselt vahetult kättesaadavaks seadusandliku menetluse käigus koostatud ja saadud dokumendid.
5. Tundliku sisuga dokumentide suhtes, nagu need on määratletud artikli 9 lõikes 1, kohaldatakse vastavalt nimetatud artiklile erirežiimi.
6. Käesolev määrus ei piira üldsuse õigust pääseda juurde institutsioonide valduses olevatele dokumentidele, mis tulenevad rahvusvahelise õiguse dokumentidest või institutsioonide poolt nende rakendamiseks vastuvõetud õigusaktidest.

Artikkel 3 Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- e) dokument - sisu, mis olenemata teabekandjast (paberile kirjutatuna, elektroonilises vormis või heli-, visuaal- või audiovisuaalsalvestisena) käsitleb küsimusi, mis on seotud institutsiooni vastutusalasse kuuluva poliitika, tegevuse või otsustega;
- f) kolmas isik - iga füüsiline või juriidiline isik või iga üksus väljaspool asjaomast institutsiooni, sealhulgas liikmesriigid, muud ühenduse või ühendusevälised institutsioonid ja organid ning kolmandad riigid.

Artikkel 4 Erandid

1. Institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks:
  - g) avalikke huve seoses:
    - avaliku julgeolekuga,
    - kaitsepoliitiliste ja sõjaliste küsimustega,
    - rahvusvaheliste suhetega,
    - ühenduse või liikmesriigi finants-, raha- või majanduspoliitikaga;

- h) eraelu puutumatust ja isikupuutumatust, eelkõige kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate ühenduse õigusaktidega.

2. Institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks:

- füüsilise või juriidilise isiku ärihuve, sealhulgas intellektuaalomandit,
- kohtumenetlust ja õigusnõustamist,
- kontrollimiste, uurimise või audiitorkontrolli eesmärki,

välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.

3. Keelatakse juurdepääs dokumendile, mille institutsioon on koostanud oma sisekasutuseks või mille institutsioon on saanud ning mis käsitleb küsimust, milles institutsioon ei ole veel otsust teinud, kui sellise dokumendi avaldamine kahjustaks oluliselt institutsiooni otsustamisprotsessi, välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.

Juurdepääs dokumentidele, mis sisaldavad sisekasutuseks esitatud arvamusi osana asjaomase institutsiooni sisearuteludest ja eelkonsultatsioonidest, keelatakse isegi pärast otsuse tegemist, kui sellise dokumendi avaldamine kahjustaks tõsiselt institutsiooni otsustamisprotsessi, välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.

4. Kolmandate isikute dokumentide puhul konsulteerib institutsioon kolmanda isikuga, et hinnata, kas tuleks kohaldada lõike 1 või 2 erandit, välja arvatud juhul, kui on ilmne, et dokument tuleb avaldada või et seda ei tohi avaldada.

5. Liikmesriik võib taotleda, et institutsioon ei avaldaks kõnealusest liikmesriigist pärit dokumenti ilma tema eelneva nõusolekuta.

6. Kui mõni eranditest hõlmab ainult osa dokumendist, avalikustatakse dokumendi ülejäänud osad.

7. Lõigetes 1 kuni 3 sätestatud erandeid kohaldatakse üksnes nii kaua, kuni kaitse on dokumendi sisust lähtuvalt õigustatud. Erandeid võib kohaldada maksimaalselt 30 aasta jooksul. Dokumentide puhul, mille suhtes kehtivad erandid ja mis käsitlevad eraelu puutumatust või ärihuve, ning tundliku sisuga dokumentide puhul võib vajaduse korral jätkata erandi kohaldamist ka pärast selle tähtaja lõppu.

Artikkel 5 Liikmesriikide valduses olevad dokumendid

Kui liikmesriik saab taotluse tema valduses oleva dokumendi kohta, mis on pärit mõnelt institutsioonilt, ning kui ei ole ilmne, kas dokument tuleb avaldada või ei tohi seda avaldada, konsulteerib liikmesriik asjaomase institutsiooniga, et teha otsus, mis ei sea ohtu käesoleva määruse eesmärkide saavutamist.

Selle asemel võib liikmesriik suunata taotluse institutsioonile.

Artikkel 6 Taotlused

1. Dokumentidele juurdepääsu taotlused esitatakse mistahes kirjalikus vormis, sealhulgas elektroonilises vormis, ühes EÜ asutamislepingu artiklis 314 osutatud keeltest ning piisava täpsusega, et institutsioon võiks dokumendi kindlaks teha. Taotleja ei ole kohustatud taotlust põhjendama.

2. Kui taotlus ei ole piisavalt täpne, palub institutsioon taotlejal taotlust täpsustada ning abistab taotlejat selles, andes näiteks teavet avalike dokumendiregistrite kasutamise kohta.

3. Kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib institutsioon taotlejaga mitteametlikult nõu pidada, et leida õiglane lahendus.

4. Institutsioonid annavad kodanikele teavet ja abi selle kohta, kuidas ja kuhu dokumentidele juurdepääsu taotlused tuleb esitada.

Artikkel 7 Esialgsete taotluste lahendamine

1. Dokumendile juurdepääsu taotlus lahendatakse viivitamata. Taotlejale saadetakse kinnitus taotluse kättesaamise kohta. 15 tööpäeva jooksul alates taotluse registreerimisest lubab institutsioon juurdepääsu taotletud dokumendile ja tagab selle juurdepääsu kõnealuse ajavahemiku jooksul vastavalt artiklile 10 või siis esitab kirjalikus vastuses osalise või täieliku keeldumise põhjused ning teatab taotlejale tema õigusest esitada kordustaotlus käesoleva artikli lõike 2 kohaselt.

2. Osalise või täieliku keeldumise korral võib taotleja 15 tööpäeva jooksul institutsiooni vastuse saamisest arvates teha kordustaotluse, milles palub institutsioonil oma seisukoht läbi vaadata.

3. Erandjuhtudel, näiteks kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotlejale teatatakse sellest ette ja esitatakse selle üksikasjalik põhjendus.

4. Kui institutsioon ettenähtud tähtaja jooksul ei vasta, annab see taotlejale õiguse esitada kordustaotlus.

Artikkel 8 Kordustaotluste lahendamine

1. Kordustaotlus lahendatakse viivitamata. 15 tööpäeva jooksul alates sellise taotluse registreerimisest lubab institutsioon juurdepääsu taotletud dokumendile ja tagab selle juurdepääsu kõnealuse ajavahemiku jooksul vastavalt artiklile 10 või siis esitab kirjalikus vastuses osalise või täieliku keeldumise põhjused. Osalise või täieliku keeldumise korral teavitab institutsioon taotlejat tema käsutuses olevatest õiguskaitsevahenditest, nimelt võimalusest algatada kohtumenetlus institutsiooni vastu ja/või esitada kaebus ombudsmanile kooskõlas EÜ asutamislepingu artiklitega vastavalt 230 ja 195.

2. Erandjuhtudel, näiteks kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotlejale teatatakse sellest ette ja esitatakse selle üksikasjalik põhjendus.

3. Kui institutsioon ettenähtud tähtaja jooksul ei vasta, loetakse see eitavaks vastuseks ja see annab taotlejale õiguse algatada institutsiooni vastu kohtumenetlus ja/või esitada kaebus ombudsmanile EÜ asutamislepingu vastavate sätete alusel.

Artikkel 9 Tundliku sisuga dokumentide käitlemine

1. Tundliku sisuga dokumendid on dokumendid, mis pärinevad institutsioonidest või nende loodud asutustest, liikmesriikidest, kolmandatest riikidest või rahvusvahelistest organisatsioonidest ning mis on liigitatud kui "TRÈS SECRET/TOP SECRET", "SECRET" või "CONFIDENTIEL" vastavalt asjaomase institutsiooni eeskirjadele, mis kaitsevad Euroopa Liidu või selle ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud valdkondades, eelkõige avaliku julgeoleku alal, kaitsepoliitilistes ja sõjalistes küsimustes.

2. Artiklites 7 ja 8 sätestatud korras esitatud taotlusi pääseda juurde tundliku sisuga dokumentidele lahendavad üksnes isikud, kellel on õigus tutvuda kõnealuste dokumentidega. Ilma et see piiraks artikli 11 lõike 2 kohaldamist, annavad need isikud hinnangu ka selle kohta, millised viited tundliku sisuga dokumentidele kantakse avalikku registrisse.

3. Tundliku sisuga dokumendid kantakse registrisse ja avalikustatakse üksnes nende nõusolekul, kellelt dokument pärineb.
4. Institutsioon, kes otsustab keelata juurdepääsu tundliku sisuga dokumendile, põhjendab seda otsust viisil, mis ei kahjusta artiklis 4 kaitstavaid huve.
5. Liikmesriigid võtavad kohaseid meetmeid tagamaks, et kui lahendatakse taotlusi, mis käsitlevad juurdepääsu tundliku sisuga dokumentidele, järgitakse käesoleva artikli ja artikli 4 põhimõtteid.
6. Tundliku sisuga dokumente käsitlevad institutsioonide eeskirjad avalikustatakse.
7. Komisjon ja nõukogu informeerivad Euroopa Parlamenti tundliku sisuga dokumentidest institutsioonide vahel kokku lepitud korras.

Artikkel 10 Juurdepääs dokumendile taotluse põhjal

1. Taotleja pääseb dokumentidele juurde kas nendega kohapeal tutvumiseks või saades nendest koopia, sealhulgas võimaluse korral elektrooniline koopia, vastavalt taotleja soovile. Taotlejalt võib nõuda koopia tegemis- ja saatmiskulude tasumist. See tasu ei tohi ületada koopiate tegemise ja saatmise tegelikku maksumust. Kohapealne konsultatsioon, koopiaid alla 20 A4 formaadis leheküljest koosnevatest dokumentidest ja vahetu juurdepääs elektroonilises vormis või registri kaudu on tasuta.
2. Kui asjaomane institutsioon on dokumendi juba avalikustanud ja see on taotlejale hõlpsasti kättesaadav, võib institutsioon täita oma kohustuse tagada dokumentidele juurdepääs sellega, et teatab taotlejale, kuidas omandada soovitud dokumenti.
3. Dokumendid esitatakse nende olemasolevas redaktsioonis ja vormis (sealhulgas elektrooniliselt või alternatiivses vormis, näiteks rahvusvahelises pimedate kirjas, suures kirjas või lindil), võttes täielikult arvesse taotleja soove.

Artikkel 11 Registrid

1. Kodanike käesolevast määrusest tulenevate õiguste elluviimiseks tagavad kõik institutsioonid üldsuse juurdepääsu dokumentide registrile. Juurdepääs registrile tuleks tagada elektroonilises vormis. Viited dokumentidele kantakse registrisse viivitamata.
2. Iga dokumendi kohta sisaldab register viitenumbrit (sealhulgas vajaduse korral institutsioonidevahelist viidet), teemat ja/või dokumendi sisu lühikirjeldust ning kuupäeva, mil see saadi või koostati ja registrisse kanti. Viited esitatakse viisil, mis ei kahjusta artiklis 4 kaitstavaid huve.
3. Institutsioonid võtavad viivitamata vajalikke meetmeid, et koostada register, mis saab kasutuskõlblikuks 3. juuniks 2002.

Artikkel 12 Vahetu juurdepääs elektroonilises vormis või registri kaudu

1. Institutsioonid teevad võimaluste piires dokumendid üldsusele vahetult juurdepääsetavaks elektroonilises vormis või registri kaudu vastavalt asjaomase institutsiooni eeskirjadele.
2. Eelkõige tuleks teha vahetult juurdepääsetavaks seadusandlikud dokumendid, see tähendab dokumendid, mis on koostatud või saadud liikmesriikides või liikmesriikide jaoks siduvate õigusaktide vastuvõtmismenetluse käigus, kui artiklitest 4 ja 9 ei tulene teisiti.

3. Võimaluse korral tuleks teha vahetult juurdepääsetavaks ka muud dokumendid, eelkõige need, mis on seotud poliitika või strateegia väljatöötamisega.
4. Kui registri kaudu ei anta vahetut juurdepääsu, näidatakse registris võimalikult täpselt, kus dokument asub.

Artikkel 13 Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamine

1. Kui käesoleva määruse artiklitest 4 ja 9 ei tulene teisiti, avaldatakse Euroopa Ühenduste Teatajas lisaks EÜ asutamislepingu artikli 254 lõigetes 1 ja 2 ning EURATOMi asutamislepingu artikli 163 esimeses lõigus osutatud õigusaktidele järgmised dokumendid:
  - i) komisjoni ettepanekud;
  - j) ühised seisukohad, mille nõukogu võtab vastu EÜ asutamislepingu artiklites 251 ja 252 osutatud korras, ning nende ühiste seisukohtade aluseks olevad põhjendused, samuti Euroopa Parlamendi seisukohad selles menetluses;
  - k) ELi lepingu artikli 34 lõikes 2 osutatud raamotsused ja otsused;
  - l) kooskõlas ELi lepingu artikli 34 lõikega 2 nõukogu kehtestatud konventsioonid;
  - m) liikmesriikide vahel EÜ asutamislepingu artikli 293 alusel alla kirjutatud konventsioonid;
  - n) ühenduse poolt või kooskõlas ELi lepingu artikliga 24 sõlmitud rahvusvahelised kokkulepped.
2. Võimaluse korral avaldatakse Euroopa Ühenduste Teatajas järgmised dokumendid:
  - o) EÜ asutamislepingu artikli 67 lõike 1 või ELi lepingu artikli 34 lõike 2 alusel nõukogule esitatud liikmesriigi algatused;
  - p) ELi lepingu artikli 34 lõikes 2 osutatud ühised seisukohad;
  - q) muud direktiivid peale EÜ asutamislepingu artikli 254 lõigetes 1 ja 2 osutatute, muud otsused peale EÜ asutamislepingu artikli 254 lõikes 1 osutatute, soovitusel ja arvamused.
3. Iga institutsioon võib oma kodukorras ette näha, millised dokumendid veel tuleb avaldada Euroopa Ühenduste Teatajas.

Artikkel 14 Teavitamine

1. Kõik institutsioonid võtavad nõutavaid meetmeid, et teavitada üldsust tema käesolevast määrusest tulenevatest õigustest.
2. Liikmesriigid teevad kodanike teavitamisel institutsioonidega koostööd.

Artikkel 15 Institutsioonide haldustavad

1. Institutsioonid arendavad välja head haldustavad, et hõlbustada käesoleva määrusega tagatud juurdepääsuõiguse kasutamist.
2. Institutsioonid moodustavad institutsioonidevahelise komitee, mille ülesandeks on tutvuda hea tavaga, lahendada võimalikke konflikte ja arutada edasist arengut seoses üldsuse juurdepääsuga dokumentidele.

Artikkel 16 Dokumentide paljundamine

Käesolev määrus ei piira olemasolevate autoriõigusealaste eeskirjade kohaldamist, mis võivad piirata kolmanda isiku õigust avalikustatud dokumente paljundada või kasutada.

Artikkel 17 Aruanded

1. Kõik institutsioonid avaldavad igal aastal aruande eelmise aasta kohta, kus on näidatud, kui mitmel puhul on institutsioon keelanud juurdepääsu dokumentidele, selliste keeldumiste põhjused ning registrisse kandmata tundliku sisuga dokumentide hulk.
2. Hiljemalt 31. jaanuariks 2004 avaldab komisjon aruande käesoleva määruse põhimõtete rakendamisest ning annab soovitusi, sealhulgas teeb vajaduse korral ettepanekuid käesoleva määruse uuesti läbivaatamiseks ja esitab institutsioonide poolt võetavate meetmete programmi.

Artikkel 18 Rakendusmeetmed

1. Kõik institutsioonid kohandavad oma kodukorra käesolevale määrusele. Kohandused jõustuvad 3. detsembril 2001.
2. Kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest uurib komisjon Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ajalooarhiivide üldsusele kättesaadavaks tegemist käsitleva nõukogu 1. veebruari 1983. aasta määruse (EMÜ, EURATOM) nr 354/83⁵⁹ vastavust käesolevale määrusele, et tagada dokumentide võimalikult laiaulatuslik säilitamine ja arhiivimine.
3. Kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest uurib komisjon olemasolevate dokumentidele juurdepääsu käsitlevate eeskirjade vastavust käesolevale määrusele.

Artikkel 19 Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Ühenduste Teatajas. Seda kohaldatakse alates 3. detsembrist 2001.

---

⁵⁹EÜT L 43, 15.2.1983, lk 1.

XVI A LISA Parlamendiliikmete käitumisreeglite tõlgendamise juhised

1. Tuleb vahet teha visuaalset laadi käitumisel, mis on sallitav, kui see ei ole solvav ja/või laimav, jääb mõistlikesse piiridesse ja ei põhjusta konflikti, ning käitumisel, mis aktiivselt häirib mis tahes parlamentaarset tegevust.

2. Parlamendiliikmed vastutavad parlamendiliikmetele kohaldatavate käitumisreeglite mistahes rikkumiste eest, mille on parlamendi ruumides toime pannud nende poolt tööle võetud või parlamenti kutsutud isikud.

Presidendil või tema esindajatel on distsiplinaarvolitused nimetatud isikute või mis tahes muude parlamendi ruumides viibivate parlamendiväliste isikute suhtes.

INDEKS

Käesolevas indeksis kasutatakse järgmist tähistussüsteemi: Araabia numbrid tähistavad vastavaid kodukorra artikleid, Rooma numbrid tähistavad vastavaid kodukorra lisasid; kodukorra lisade osi, artikleid või lõikeid tähistatakse Araabia numbrite, Rooma numbrite või tähtedega.

- A -

Aastaaruanne	112
AKV	VI.II
Algatus	
- EÜ asutamislepingu artikli 192 alusel	39
- Lepitusmenetluse algatus	56
- Liikmesriigi esitatud algatus	41
- Parlamendile asutamislepingutega antud algatusõigus	45
- Õigusloomega seotud algatus	33 - 34, 39, 41, 56
Aluspõhimõtted	9, 95, 199 - 200
Ametiaeg	4, 16
Ametiisikud	146 - 147
Ametikandjad	13 - 17, 19
Ametikohal (varem) tegevuse lõpetamine	147
Ametikohtade loetelu	IV.8
Ametissenimetamine	14 - 15, 162
- Euroopa Keskpanga president	102
- Euroopa Komisjoni president	177
- Euroopa Komisjoni välisdelegatsiooni juht	88
- Kontrollikoja liikmed	101
- Ombudsman	194, X
- Parlamendi komisjonide liikmed	98
- Ühise välis- ja julgeolekupoliitika eriesindajad	86
- Ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja	85
Arutelu	65
- Arutelu edasilükkamine	165, 170
- Arutelu katkestamine	168
- Arutelu lõpetamine	165, 169
- Erakorraline arutelu	133
- Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine	115
- Menetlus ilma aruteluta	43, 131
- Ühendatud arutelu	135
Arvamused	43
- Arvamuse koostaja	47
- Arvamuse küsimine	40 - 41
. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee	117
. Parlament	93
. Regioonide Komitee	118
- Arvamus nõukogu soovitude kohta	77
- Eriarvamused	176
- Kirja vormis esitatud arvamus	113
- Nõuandva komisjoni arvamus	46
- Parlamendi arvamus	51, 56, 82 - 83, 92 - 93, 112, 134
- Vastutava komisjoni arvamus	114, VI

Asendusliikmed.....	178
Asepresidendid	
- Parlamendi esindamine	20
- Valimine	12, 14 - 17
- Ülesanded	20 - 22, 24, 64
Avaldused.....	116
- Avaldus koos aruteluga.....	103
- Euroopa Keskpanga presidendi kandidaat.....	102
- Euroopa Keskpank.....	106
- Euroopa Komisjon.....	103
- Euroopa Komisjoni presidendi kandidaat.....	98
- Euroopa Komisjoni välisdelegatsiooni juht.....	88
- Euroopa Ülemkogu.....	103
- Isiklikud avaldused	145
- Kontrollikoda.....	105
- Kontrollikoja liikme kandidaat	101
- Nõukogu	103
- Vastutava komisjoni esimees.....	131
- Vastutava komisjoni raportöör	131
- Ühise välis- ja julgeolekupoliitika eriesindaja.....	86 - 87
- Ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja.....	85, 87

- C -

COSAC	
- Euroopa Ühenduse Küsimustega Tegelevate Komisjonide Konverents	124
- Parlamendi delegatsioon.....	124

- D -

Delegatsioonid	
- Ad hoc delegatsioonid	24
- Alalised delegatsioonid.....	24, 188
- Delegatsioonide juhid	27
. Ülesanded.....	188
- Delegatsioonide juhtide konverents.....	27
- Koosolekud	22, 138
- Parlamentidevahelised delegatsioonid.....	188, VI.II
Demokraatia	34, 75, 95, 115, 199 - 200, III
Dokumendid.....	V.1, XV
- Bülletään	XV
- Dokumentide kättesaadavus	97, 136, 140, 193, IV.1, X, XV, XVI
- Dokumentide register.....	XV, XVI
- Salajased ja tundliku sisuga dokumendid	VII, VII.A
- Õigusloomega mitteseotud dokumendid	46
- Õigusloomega seotud dokumendid.....	40, 46
- Üldsuse juurdepääs dokumentidele	97, XV, XVI

- E -

Edasikaebamine	148
----------------------	-----

Eelarve	70, 72, IV, IV.6, V, VI.IV, VI.V
- Ajutise kaheteistkümnendiku süsteem.....	IV.7
- Eelarve projekt.....	IV.3
. Muudatusettepaneku projekt.....	IV.3
. Parandusettepanek.....	IV.3
- Eelarve täitmine	72
. Parlamendi kontroll.....	105
- Eelarve täitmise aruande kinnitamine.....	69, 71, 105, V, V.5, V.6, VI.V
. Euroopa Komisjoni aruanne.....	70
. Parlamendi presidendi aruanne	71
. Teiste institutsioonide ja asutuste aruanded	71
- Järelevalve	72
- Lisaeeelarve.....	69, IV
- Lõplik vastuvõtmine	IV.4, IV.5
- Muudatusettepanekud	
. Vastuvõetavus	IV.5
- Nõukogu roll.....	IV.5
- Täielik tagasilükkamine.....	IV.6
- Töödokumendid	IV.1
- Üldeelarve.....	69
- Ülemmäär	IV.2
Eelkalkulatsioonid.....	73, IV.8
- Eelkalkulatsioonide projekt	73, IV.8
Endised parlamendiliikmed.....	9
Erakorraline arutelu.....	133
Esimeeste konverents	
- Ülesanded	147
Esimene istung.....	3, 11, 127
Esimene lugemine	35 - 37, 40, 42 - 56, 66
- Eelarve	IV.3, IV.4
- Hääletus	51
- Lõpetamine	51
Ettekanne.....	52 - 53, 195, X
Ettepanek.....	39
- Euroopa Komisjoni ettepaneku muutmine	55, 66
- Euroopa Komisjonile umbusalduse avaldamine.....	100
- Kodukorra muutmine.....	202
- Komisjoni ettepaneku tagasilükkamine	52, 55
- Menetlusega seotud ettepanek	165, 167
. Arutelu ja hääletuse edasilükkamine.....	165, 169 - 170
. Arutelu lõpetamine.....	165
. Istungi katkestamine või lõpetamine.....	165
. Küsimuse vastuvõetavus	165, 167
. Tagasisaatmine vastutavale komisjonile.....	165
- Resolutsiooni ettepanek	46, 95
- Seletuskiri	48
- Tehnilised parandused	66
- Õigusloomega mitteseotud ettepanek.....	44
- Õigusloomega seotud ettepanek	37, 39, 41 - 42, 54 - 55, 79
Euroopa Keskpank	102
- Avaldused	106
- Küsimused kirjaliku vastuse saamiseks.....	111
Euroopa Kohus	

- Menetlus	121, 194, 196, V.6
- Põhikiri	121
Euroopa Komisjon	
- Aastaruanne.....	V.1
- Arvamus.....	40
- Avaldused	49, 104
- Eelarve täitmise aruande kinnitamine.....	70 - 71
- Ettepaneku muutmine	49, 55
- Ettepaneku tagasilükkamine	52
- Ettepaneku tagasivõtmine	37, 52, 55, 61
- Komisjoni õigusloome- ja töökava	33
- Küsimused	108 - 110
- Läbirääkimiste volitused.....	83
- Muudatusettepaneku vastuvõtmine	53
- Poliitiline strateegia	XIV
- Presidendi kandidaadi avaldus.....	98
- Presidendi valimine	98
- Rakendusakti projekt	81
- Rakendusvolituste kasutamine.....	XII, XIII.I
- Seisukoht.....	50, 53, 55, 57 - 58, XIII
- Soovitus majanduspoliitika üldsuuniste kohta.....	107
- Suhted Euroopa Parlamendiga.....	XII, XIII
- Sõnavõtt	142
- Umbusalduse avaldamise ettepanek	100
- Volinike kolleegium	99, XIII
- Volinike valimine	98 - 99
- Õigusloome- ja töökava	XIV
Euroopa Komisjoni poliitiline strateegia	XIV
Euroopa Liidu Põhiõiguste Harta.....	34
Euroopa Liidu Teataja.....	29, 66 - 68, 97, 110 - 111, 172 - 173, 176, 194, IV.4, IV.6, X
Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee.....	117
Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee.....	189
Euroopa Parlamendi sisemised finantseeskirjad	74
Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF)	10, XI
Euroopa tasandi erakonnad	198
- Aluspõhimõtetest kinnipidamine	199 - 200
. Hääletus	200
- Juhatuse volitused ja kohustused	199
- Parlamendi koosseisu volitused ja kohustused	200
- Presidendi volitused ja kohustused	198
- Rahastamine	
. Ekslikult väljamakstud summade tagasi maksmine.....	199
. Peatamine	199
. Rahastamise taotlused	199
. Vähendamine	199
- Sõltumatute tunnustatud isikute komisjon.....	200
- Tehniline abi	199
- Vastutava komisjoni volitused ja kohustused.....	200
. Aruanne	200
Euroopa Ühenduste Teataja	VII.C, VIII, XVI
Euroopa Ülemkogu	103
Europol.....	93, VI.XVII

- F -

Finantstagajärjed	34, 36, 39, 89
Fraktsioonid	29, 31 - 32
- Esimehed	22 - 23
- Fraktsiooni vahetamine	177 - 178
- Moodustamine	30
. Minimaalne liikmete arv	29
- Tegevus	30
- Õiguslik staatus	30
Fraktsiooni või vähemalt 37 parlamendiliikme osalus	55
- Ettepanekud	
. Ajutise kaheteistkümnendiku süsteem	IV.7
. Ametissenimetamine	
- Euroopa Keskpanga juhatuse liige	102
- Euroopa Komisjoni volinik	99
- Kontrollikoja liige (hääletuse edasilükkamine)	101
. Resolutsiooni ettepanek	
- Seoses Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu avaldusega	103
- Seoses inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamisega	115
- Seoses küsimustega suulise vastuse saamiseks	108
- Muudatusettepanekud	
. Eelarve projekt	IV.3
. Lõplik päevakorra projekt	132
. Muudatusettepaneku esitamine	150
. Ühine välis- ja julgeolekupoliitika	90
. Ülemäära kehtestamine	IV.2
- Parlamendi otsused	
. Ühinemisleping	82
. Ühisseisukoht	
- Ühisseisukoha muutmine	62
- Ühisseisukoha tagasilükkamine	61
- Soovitus nõukogule	114
- Taotlused	
. Arutelu ja hääletuse edasilükkamine	170
. Arutelu lõpetamine	169
. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine	115
. Kiirmenetlus	134
. Küsimuse tagasisaatmine vastutavale komisjonile	168
. Nimeline hääletus	160
. Osade kaupa hääletamine	157
. Päevakord	
- Erakorraline arutelu	133
- Muudatusettepaneku esitamine	131
- Vastuväited	
. Kodukorra tõlgendamine	201
. Muudatusettepanekute ühine hääletus	155

- H -

Huvigrupid	9, IX
Häirimine väljaspool istungisaali	XVI.a
Hääletus	13, 131, 152 - 153, 157 - 164, 169, V.2
- Antud häälte enamus	101 - 103, IV.3
. Euroopa Kohtusse esitatud hagi tagasivõtmine	121
. Kompromissmuudatusettepaneku hääletusele panek	155
. Rahvusvahelised lepingud	83
. Vastutava komisjoni eelarve täitmise aruande kinnitamist puudutav raport	V.4
- Antud häälte kvalifitseeritud enamus	
. Aluspõhimõtete rikkumine liikmesriigi poolt	95
. Umbusalduse avaldamise ettepanek	100
. Volituste ennetähtaegne lõpetamine	18
. Ülemäära kehtestamine	IV.2
- Eelarve täitmise aruande kinnitamine	V.5
- Elektrooniline hääletus	161
- Esimene lugemine	51
- Hääletuse edasilükkamine	165, 170
- Hääletuse kohta selgituste andmine	103, 163
- Hääletuse läbiviimise kord	19, 152 - 156, 159 - 160
- Hääletus tervikuna	151
- Hääletustulemuste kontrollimine	161, 164
- Hääletusõigus	158
- Häälte võrdne jagunemine	13 - 14, 153
- Kodukorra tõlgendamine	201
- Kolmas lugemine	65
- Koosseisu häälteenamus	39, IV.3
. Aluspõhimõtete rikkumine liikmesriigi poolt	95
. Umbusalduse avaldamise ettepanek	100
. Ühinemislepingud	82
. Ülemäära kehtestamine	IV.2
- Muudatusettepanekud	138 - 139, 152, 155 - 156
- Nimeline hääletus	154, 160 - 162
. Ametisse nimetamise korral	99
. Umbusalduse avaldamise ettepaneku korral	100
- Ombudsmani ametist tagandamine	196
- Osade kaupa hääletamine	157
- Parlamendi koosseisu häälteenamus	18, 39, 202, IV.3
- Resolutsiooni ettepanek	103
- Salajane hääletus	
. Ametisse nimetamise korral	98, 101, 162
- Teine lugemine	60 - 61, 67
- Vaidlused hääletuse üle	164
- Ühine hääletus	77, 154 - 155

- I -

Iga-aastane õigusloomekava	33, 39 - 40, XIII.I, XIV
Infotund	109, 187, II
- Ajalised piirangud	II
- Komisjonide infotunnid	187
- Küsimused Euroopa Keskpangale	111
- Küsimused kirjaliku vastuse saamiseks	110 - 111

- Küsimused komisjonile ja nõukogule.....	108 - 110
- Küsimused suulise vastuse saamiseks, millele järgneb arutelu	108
- Küsimuste esitamise tähtaeg.....	108
- Küsimuste vastuvõetavus.....	109, II
- Lühikesed ja täpselt sõnastatud küsimused	103 - 104, II
- Prioriteetsed küsimused	110
- Täiendavad küsimused.....	II
- Vastused.....	II
Inimõigused.....	75, 91, 95, 115, III
Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine	130, III
Institutsioonidevahelised kokkulepped	120, 204, VII.B, XII, XIII.II
- Rakendamine	VII.C
Istungid	
- Katkestamine või lõpetamine	146
- Läbiviimine.....	22
Istungisaal	
- Sissepääs	137
Istungjärk	126 - 127

- J -

Juhatus.....	25 - 27
- Aruandekohustus	28
- Komisjonid	176, 182
- Koosseis.....	16 - 17, 21, 182
- Küsimused töö kohta	28
- Ülesanded	22, 97, 138, 148, 197, 199, IV.8
Juurdepääs tundliku sisuga teabele	VII.B, VII.C

- K -

Keeled	22, 138 - 139, 143, 150, 176, 191, X
- Sünkroontõlge.....	138
- Üleminekuajaks kehtestatud kord.....	139
Kiirmenetlus	
- Eelisjärjekord.....	134
Kirjalikud avaldused	142
Kirjalikud deklaratsioonid.....	116
- Registreerimise kandmine	116
Kodifitseerimine.....	80
Kodukord	19
- Institutsioonidevahelised kokkulepped.....	120
- Kodukorra kohaldamine	201, VI.XVIII
- Kodukorra muutmine.....	201 - 202, VI.XVIII
- Kodukorra rikkumine.....	166
- Märkused kodukorra rakendamise kohta.....	166
Kohalolijate nimekiri	129
Kokkusobivus finantsproгноosis.....	36, 42, 44
Kolmandad riigid	VI.II
- Suhted kolmandate riikidega	24
- Ühinemisleping.....	82, XIII.II
Kolmas lugemine	

- Lepitusmenetlus	63 - 64
- Ühistekst	65
Komitoloogia	XII
Konfidentsiaalsus	5, 96, 176, 193, VII.A, VII.B, VII.C, XVI
- Konfidentsiaalsusnõuete rikkumine	VII.A
Konsensus	22 - 23
Konsultatsioonid nõukoguga	40
Konsulteerimine parlamendiga	89
Kontrollikoda	V.1, VI.V
- Avaldused	105
- Liikmete ametissenimetamine	101
Kontrollimine	
- Finantsiline kokkusobivus	36
- Volitused	3, 180, VI.XVI
- Õiguslik alus	35
Koosseisu ametiaeg	126, 203
Koostöö	
- Kriminaalasjades	92 - 94
- Politseikoostöö	92, 94
- Tõhustatud koostöö	76
- Õiguslane koostöö	92 - 94
Koostöömenetlus	122
Kord istungisaalis	146 - 147, XVI.a
- Istungi katkestamine	148
- Korrarikkumine istungisaalis	147
- Parlamendiliikme väljasaatmine istungisaalist	147
Korrarikkumised	146, 148, XVI.a
- Viivitamatult rakendatavad meetmed	146
Korruptsioon	10, XI
Kulud	74
Kvestorid	9
- Aruandekohustus	28
- Parlamendiliikmete register	I
- Valimine	12, 15 - 16
- Ülesanded	9, 21 - 22, 25, I, IX
Kvoorum	149
Kõned	
- Euroopa Komisjoni sõnavõtt	142
- Kõneaja eraldamine	115, 142 - 145
- Kõneleja katkestamine	141
- Kõne sisu	141
- Luba sõnavõtuks	141
- Nõukogu sõnavõtt	142
- Sõnavõtjate nimekiri	143
- Üheminutilised sõnavõttud	144
Kõrvaldamine	
- Delegatsioonist	147
- Komisjonist	183
Käitumine	
- Käitumiskodeks	XVI.a
- Käitumisreeglid	9, 146, XVI.a
Käitumiskodeks	9, IX
Käitumisreeglid	9, 146

- L -

Laienemine.....	82, XIII.II
Lepingud	VI.XVIII
- Asutamisleping	121, 204
- Rahvusvaheline leping	84
- Ühinemisleping	75, 82
Lepitusmenetlus	64
- 1975. a ühisdeklaratsioon	56
- Kolmas lugemine	63 - 65
- Koosseisu häälteenamus	64
- Parlamendi delegatsioon lepituskomisjonis.....	56, 64
. Delegatsiooni koosseis.....	64
Lisad	204
Lisatasud	8
- Kulutuste katmine	8
Läbipaistvus	96, I, I.1, XV
- Õigusloomega seotud menetlus	37
- Üldsuse juurdepääs dokumentidele	28, 97
Läbipääsuluba	5, 9, IX.1
Läbirääkimiste volitused	83
Läbiviimine	
- Istungite	22, 148
Lähimuse põhimõte	34 - 35, 41

- M -

Majanduslikud huvid.....	9
Majanduspoliitika.....	107
Mandaat.....	2, VI.XVI
- Mandaadi kehtivus.....	3
- Sõltumatus	2
- Volituste kontrollimine	3
Menetlus	
- Eelarvemenetlus.....	69 - 72, IV, IV.4, VI.IV
. Komisjoni eelarve täitmise aruande kinnitamine.....	70, V, V.1, V.2, V.3, V.4, V.5
- Aprilli osaistungjärgu hääletus	V.5
- Komisjoni eelarve täitmise aruande kinnitamise otsuse vastuvõtmise edasilükkamine	V.3, V.5
- Komisjoni eelarve täitmise aruande kinnitamisest keeldumine.....	V.5
- Oktoobri osaistungjärgu hääletus	V.5
- Vastuvõetud otsuse rakendamine	V.6
- Esimene lugemine.....	35 - 37, 49 - 56, 66
- Ilma muudatusettepanekute ja aruteluta	43, 131
- Kiirmenetlus	134
- Kolmas lugemine	63 - 65, 68
- Koostöömenetlus	122
- Lepitusmenetlus.....	56, 63 - 65
- Lihtsustatud menetlus	43, 80, 131
- Menetlus Euroopa Kohtus	122
- Menetlus parlamendi komisjonis.....	42 - 48, 156, 174, 176 - 185, 187

. Salajane menetlus.....	VII.A
- Menetlust puudutav ettepanek	165
- Nõuandemenetlus	51
- Nõusolekumenetlus.....	75, 82 - 83
- Teine lugemine	57 - 62, 67
- Vabatahtlike kokkulepete kontrollimise menetlus.....	79
- Õigusloome menetlus	35 - 54, 56 - 63, 65 - 68, 75, 77 - 81, 122
. EÜ asutamislepingu artikli 251 alusel	55
. Saatmine parlamendile uueks läbivaatamiseks	55
Muudatusettepanekud	65, 150, V.2, V.4
- Alternatiivne resolutsiooni ettepanek	151
- Eelarve	IV.5
- Esitamise tähtaeg	150, III
- Euroopa Komisjoni seisukoht.....	50, 53 - 54, 62, XIII
- Hääletamise järjekord	155
- Kirjalikud muudatusettepanekud	150
- Kompromissmuudatusettepanek	53, 154 - 155
- Menetlus ilma muudatusettepanekuteta.....	43, 131
- Muudatusettepaneku esitaja.....	150
- Muudatusettepanekute esitamine.....	150 - 151, 185
- Muudatusettepanekute hääletamine.....	152
- Muudatusettepaneku vastuvõetavus	19, 53, 151, 155
- Nõukogu kommentaarid	50
- Parlamendi istungi ajal esitatud muudatusettepanekute läbivaatamine parlamendi komisjonis	150, 156
- Parlamendi muudatusettepanekute vastuvõtmine nõukogus	66
- Põhjendus.....	42
- Suuline muudatusettepanek	90, 150

- N -

Nõukogu	
- Arvamus.....	33, 40, IV.5
- Küsimused nõukogule	108 - 110
- Parlamendi esindamine nõukogu koosolekul	38
- Salajase ja tundliku sisuga teabe edastamine.....	VII.B, VII.C
- Seisukoht.....	54 - 55
- Soovitus nõukogule	114, V.1
- Sõnavõtt	142
- Tegevusetus	122
- Ühisseisukoht.....	40, 57
Nõusolekumenetlus	75 - 76, 82 - 83, 95

- O -

OLAF	10
Ombudsman	
- Aastaaruanne.....	X
- Ametijuhend	195, X
- Ametissenimetamine.....	194, X
- Ametist tagandamine	196, X
- Kaebuste esitamise kord	X

- Menetluskord	X
- Tegevus	195, X
Osaistungjärk	126 - 128

- P -

Parlamendid

- Liikmesriikide parlamendid	124
. Läbirääkimiste pidamine	123
. Suhtlemine	123
. Teabevahetus	123
- Parlamentide konverentsid	125
Parlamendi istung	126, 128
- Esimene lugemine	65
- Istungi katkestamine	148, 165, 171
- Istungi lõpetamine	132, 165, 171
- Istungi läbiviimise kord	137 - 148
- Istungite avalikkus	89, 92, 96, 172
- Kohtade jaotus istungisaalis	32
- Kolmas lugemine	65
- Läbiviimise koht	128
- Protokoll	172
- Stenogramm	173
- Teine lugemine	61 - 62
Parlamendi kokkutulemine	128
- Erakorraline istung	127
Parlamendi komisjonid	42 - 44, 46 - 47, 174 - 178, 186 - 187, 191, VI
- Ajutised komisjonid	174 - 175, 179, 181
- Alalised komisjonid	174, 179, 181, VI
- Allkomisjonid	181
- Arvamus	35 - 36, 53, 114, 192, IV.1, V.1
. Arvamuse esitamise tähtaeg	46
. Nõuandva komisjoni arvamus	46 - 47
. Põhjendus	46
- Arvamuse koostaja	47
- Asendusliikmed	178, 181
. Õigused	178
- Eelarvekontrolli komisjon	72
- Hääletus	48, 185 - 186
- Kolmas lugemine	63
- Komisjonide esimeeste konverents	26
- Komisjoni esimees	26, 48, 182, 185
- Komisjoni juhatus	182
- Komisjoni koosseis	177, 181
- Komisjoni moodustamine	174 - 175, 181
. Uurimiskomisjon	176
- Komisjonist väljaarvamine	VII.A
- Koosolekud	22, 43, 89, 101 - 102, 128, 138, 156, 178, 181 - 183, 185 - 186
. Erakorraline koosolek kiireloomulistel juhtudel	90, 94
. Koosoleku avalikkus	96, VII.A
. Koosoleku protokoll	184, VII.A
. Läbiviimise koht	128

- Kutse osaleda komisjoni koosolekul	183
- Küsimuse edastamine vastutavale komisjonile	179
- Lepituskomisjon (1975. a ühisdeklaratsioon).....	56, 65
- Lepitusmenetlus (EÜ lepingu artikkel 251).....	63, 65
- Liikmed.....	176 - 177, 182
- Muudatusettepanekute esitamine.....	150
- Nõuandev komisjon.....	47, 179
- Otsustusvõime.....	185
- Parlamendi istungi ajal esitatud muudatusettepanekute läbivaatamine.....	156
- Parlamendi ühiskomisjonid	190
- Raport	42, 44, 48, 52
. Omaalgatuslik raport.....	45
- Esimeeste konverentsi luba.....	45
. Raporti esitamise tähtaeg	48, 176
. Vastutava komisjoni raport	46
- Raportöör	42, 44, 47 - 48
. Seletuskiri.....	48
. Ülesanded.....	48
- Tagasisaatmine vastutavale komisjonile.....	52, 165, 168
. Eelarve projekt	IV.6
. Euroopa Komisjoni ettepanek	
- Hääletuse edasilükkamine	53
- Teine lugemine	57 - 59
- Tõhustatud koostöö.....	47
- Töökord.....	183 - 187
. Uurimiskomisjon.....	176
- Uurimiskomisjon	24, 176 - 177, 179, VIII
. Moodustamine.....	176
- Vastutav komisjon	179
- Volitused.....	174 - 175, 200, VI, VIII
- Volituste kontrollimine	3, 180, VI.XVI
- Ülesanded	24, 174 - 176, 179, 181, 200, VI
Parlamendiliikmed	1 - 2, 4 - 9, 129
- Assistendid.....	IX.2
- Fraktsioonilise kuuluvuseta liikmed	22, 31, 178
- Hääletusõigus.....	158
- Majanduslikud huvid	I
. Deklaratsioon	9, I
- Parlamendiliikme väljasaatmine istungisaalist.....	147
- Taotlused	
. Taotlused Euroopa ametkondadele	119
Parlamendi president	
- Ülesanded	147, XVI.a
Parlamendi raamatupidamise aastaaruanne	74
Parlamendi tööplaan.....	130 - 136
Parlamendi uurimisõigus.....	VIII
Parlamendi ühiskomisjonid.....	190
- Kodukord	190
- Liikmete valimine.....	190
- Volitused.....	190
Parlamentaarne immunitet.....	96, VI.XVI
- Parlamentaarse immuniteedi kaitsmine	6 - 7
- Parlamentaarse immuniteedi võtmine.....	6 - 7

Parlamentide konverentsid	125
Parlamentidevahelised delegatsioonid	188
- Koostöö Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assambleega	189
- Liikmete valimine	188
- Volitused	188
Peasekretariaat	197
Peasekretär	22, 68, 197
Petitsioonid	191 - 193, 203, VI.XX
- Avaldamine	193
- Elektrooniline register	192
- Läbivaatamine	192
- Petitsiooniõigus	191
- Register	191
Politseikoostöö	92
Politseikoostöö ja õiguslane koostöö kriminaalasjades	92
- Konsulteerimine parlamendiga	93
Pooleliolevad küsimused	203
President	23
- Avakõne	13
- Ettepanekud	
. Istungi katkestamine või lõpetamine	171
- Parlamendi esindamine	19
- Sõna andmine	19, 141 - 144
- Valimine	11 - 13, 16 - 17
- Ülesanded ... 19, 21 - 22, 68, 73 - 74, 104, 109, 115, 119, 121, 141 - 144, 146 - 147, 151, 164, 166, 198	
Privileegid ja immuuniteedid	5 - 6, VI.XVI
- Konfidentsiaalsus	7
- Liikumisvabadus	5
- Parlamendi ametnikud ja teenistujad	197
- Toimikutega tutvumine	5
Proportsionaalsuse põhimõte	34, 41
Protokoll	116, 129, 160
- Esimeeste konverents	28
- Istung	172, 193, IV.3
- Juhatus	28
- Komisjoni koosolek	VII.A
- Protokollide kinnitamine	172
- Vastuväited	172
Põhimõtted	
- Aluspõhimõtted	95, VI.XVIII
- Proportsionaalsuse põhimõte	34, 41
- Rikkumised	75
. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumine	130
. Rikkumise kindlakstegemine	95
- Subsidiaarsuse põhimõte	34, 41
- Õigusriigi põhimõte	34
Põhiõigused	34, 75, VI.XVII
Päevakord	53, 60, 90
- Komisjoni koosolek	4, 59, 90, 111, VII.A
- Küsimuste kandmine päevakorra projekti	7, 48, 108, 115, 130 - 131, 133 - 134, 168, V.4
- Lõplik päevakorra projekt	130 - 132, XIII
- Päevakorra kinnitamine	132 - 133

- Päevakorra muutmine	132, 168, 170
- Päevakorra projekt	130 - 131
Päevarahad	147

- R -

Rahanduspoliitika.....	106
Rahvusvahelised lepingud.....	XIII.II
Rakendusakt	81, 121
Raport.....	V.2, V.3, V.4
- Omaalgatuslik raport	24, 39, 45, 95, 112 - 113
- Õigusloomega mitteseotud raport.....	44
- Õigusloomega seotud raport	42, 51
Raportöör 4, 6, 21, 35, 38, 40, 42 - 44, 47 - 48, 53 - 54, 57, 59, 61, 64, 80, 131, 142 - 143, 152, 154 - 155, 165, 176, I.1, XIII.I	
Regioonide Komitee	118
Registrid	
- Huvigruppide register	9
- Parlamendi dokumentide register	97
- Parlamendiliikmete register	I
- Petitsiooniregister	191 - 193
Resolutsioonid	
- Resolutsiooni ettepanek	39, 44, 54, 79, 91, 95, 103, 113
. Alternatiivne ettepanek	151
. Inimõiguste rikkumise juhtumite kohta maailmas	91, III
. Läbivaadatud petitsioonide põhjal	192
- Resolutsiooni ühisettepanek	103, 115
- Seletuskiri	48
- Õigusloomega mitteseotud resolutsioon.....	152
. Ettepanek.....	44
- Õigusloomega seotud resolutsioon	41 - 42, 51 - 54, 152
. Ettepanek.....	42

- S -

Sanktsioonid.....	147 - 148
Seisukoht	
- Komisjoni seisukoht	62
- Liikmesriigi seisukoht	95
- Ühisseisukoht.....	57
Sekretariaat.....	22
- Fraktsioonid	30
- Fraktsioonilise kuuluvuseta liikmed	31
Sisejuurdlus	10
Sissepääs	
- Istungisaali	137
- Parlamendi ruumidesse	9, XVI.a
- Rõdule	137
- Sissepääsuluba	137
Soovitus.....	60, 75, 77, 113, 116
- EÜ lepingu artikli 122 alusel	77
- Läbirääkimiste volitused.....	83

- Majanduspoliitika üldsuunised	107
- Politseikoostöö ja õigusalane koostöö kriminaalasjades	92, 94
- Soovitud teiseks lugemiseks	59 - 60
- Soovitus nõukogule	94 - 95, 114
- Soovitus ühis seisukoha vastuvõtmise, muutmise või tagasilükkamise kohta	59
- Ühinemislepingud	82
- Ühine välis- ja julgeolekupoliitika	89 - 90
Stenogramm	106, 141, 163, 173
Suhted teiste asutustega	24, 32, 98 - 120
Sõnavõtt	165 - 166, 169
- Sõnavõtjate nimekiri	169

- T -

Tagasiastumine	4
Tagasilükkamine	
- Eelarve täielik tagasilükkamine	IV.6
- Komisjoni ettepaneku tagasilükkamine	52
Teine lugemine	40, 57, 59 - 60
- Eelarve	IV.5
- Hääletus	60 - 62, 67
- Lõpetamine	60
- Soovitus teiseks lugemiseks	59
- Tähtaegade pikendamine	58
Tõhustatud koostöö	47, 76
Tähtaeg	58
- Arutelu ja hääletus	136
- Muudatusettepanekute esitamine	150
- Nimeline hääletus	160
- Osade kaupa hääletamine	157
- Tähtaegade pikendamine	58, 60, 65
Täitmata ametikohad	4, 17
Töökava	33
Tööturu osapoolte dialoog	78

- U -

Umbusalduse avaldamine	100
Uurimiskomisjoni aruanne	176, VIII

- V -

Vabatahtlikud kokkulepped	79
Valimised	1, 14
- Ametikandjad	13 - 17
- Euroopa Keskpank	
. Asepresident	102
. Juhatuse liikmed	102
. President	102
- Euroopa Komisjoni president	98
- Euroopa Komisjoni valimine	99

- Euroopa Parlament.....	203
- Kandidaatide ülesseadmine	12
- Kontrollikoja liikmed.....	101
- Valimiste kehtivus	
. Protestid	180
- Õiglane esindatus	12
Vanim liige.....	11
Vastuvõetud tekstit.....	68, 172
- Allkirjastamine	68
Volituste ennetähtaegne lõpetamine	18
Volituste kontrollimine	3, 11 - 12, 180, VI.XVI
Vähemalt 37 parlamendiliiget	
- Ettepanek eelarve täielikuks tagasilükkamiseks	
- Taotlused	
. Istungi katkestamine või lõpetamine.....	171
. Kvoorum kontroll.....	149
- Toetus	
. Ombudsmani ametissenimetamine	194
- Uurimiskomisjoni moodustamine	
- Vastuväited	
. Ühine välis- ja julgeolekupoliitika	90
Välispoliitika	VI.I

- Õ -

Õigusakt	68
- Õigusaktide kodifitseerimine	80
Õigusalane koostöö	92
Õiguslik alus	39, VI.XVI, XIII.I
- Esimene lugemine.....	35
- Rahvusvahelised lepingud	83
- Õigusliku aluse muutmine	55
Õigusloomega seotud tekst	152
Õigusloome menetlus.....	33 - 34, 39 - 48, 54 - 55, 57 - 63
Õigusriigi põhimõte	34, 75, 115, III

- Ü -

Ühendatud arutelu	135
Ühenduse majanduslikud huvid	XI
Ühenduse õiguse rakendamine.....	121, VI.XVI, XIII.I
Ühenduste huve kahjustava õigusvastase tegevuse tõkestamine	10, XI
Ühinemisleping	75, 82
Ühine välis- ja julgeolekupoliitika	85, 89 - 90, VI.I
- Avaldus	85 - 87
- Eriesindaja	86
- Konsulteerimine parlamendiga	89
- Kõrge esindaja	89
- Nõukogu nõuandedokument	89
- Parlamendi juurdepääs tundliku sisuga teabele	VII.B, VII.C
- Soovitused	90
Ühiseisukoht	57, 59

- Nõukogu tegevusetus.....	122
- Ühisseisukoha muutmine.....	62
- Ühisseisukoha tagasilükkamine.....	61
- Ühisseisukoha vastuvõtmine	60
. Muutmata kujul.....	67
- Ühisseisukohta teatavakstegemine	57 - 58
Ühistekst.....	65
Üldeelarve	69
Üldsuse juurdepääs dokumentidele.....	28, 97, I, XV, XVI

KASULIK TEAVE

Kõik käesolevas kodukorras toodud viited meessoost isikutele kehtivad ka naissoost isikute kohta ning vastupidi, välja arvatud juhul, kui kontekstis on üheselt teisiti öeldud. Euroopa Parlamendi kodukord avaldatakse perioodiliselt Euroopa Liidu Teatajas ja brošüürina. Vastavaid väljaandeid on võimalik saada Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitusest.

Euroopa Parlament võib aegajalt oma kodukorda muuta. Kehtiva kodukorra leiate Euroopa Parlamendi kodulehelt (<http://www.europarl.eu.int>).

Artiklite tõlgendused on (artikli 201 alusel) toodud kaldkirjas.